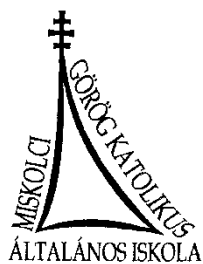

Ikt. 186/2024-I/8.

**A MISKOLCI GÖRÖGKATOLIKUS
ÁLTALÁNOS ISKOLA**

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Miskolc, 2024. október

TARTALOMJEGYZÉK

oldalszám

BEVEZETÉS

1. Bevezető gondolatok	7.
2. Az iskola arculata, képzési rendje	8.
3. Intézményünk elvárásai katolikus iskolaként	16.

A. NEVELÉSI PROGRAM

I. NEVELŐ-OKTATÓ MUNKÁNK PEDAGÓGAI ALAPELVEI, CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI	16.
II. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK	
1. A megismerés alapelvei	21.
2. A képességek fejlesztése, módszerek	22.
III. A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS FELADATOK	24.
1. Célok, feladatok, módszerek	24.
2. Tanulói közösség, diákönkormányzat	25.
IV. AZ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK	27.
V. A PEDAGÓGUSOK HELYI FELADATAI, AZ OSZTÁLYFŐNÖK ÉS A PÓTOSZTÁLYFŐNÖK FELADATAI	27.
VI. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG	
1. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek	32.
2. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program	34.
3. A beilleszkedési, magatartási, tanulási nehézségekkel küzdők segítése	44.
4. A gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenység	45.
5. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység	54.
6. Tartós gyógykezelés alatt álló gyerekekkel való foglalkozás	55.
7. Az 1-es típusú diabétesszel élő tanulók intézményi ellátása	55.
8. Tanulók intézményi ellátása anafilaxia esetén	55.

VII.	KAPCSOLATTARTÁS A SZÜLŐKKEL, TANULÓKKAL, AZ INTÉZMÉNY PARTNEREIVEL	
1.	Kapcsolattartás a szülőkkel	56.
2.	A tanulók közösségét érintő kapcsolattartás	58.
3.	Kapcsolattartás az intézmény partnereivel	58.
VIII.	A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK VIZSGASZABÁLYZATA	60.
IX.	A TANULÓI JOGVISZONY LÉTESÍTÉSE (A TANULÓK FELVÉTELÉNEK ÉS ÁTVÉTELÉNEK ELVEI) ÉS MEGSZÜNTETÉSE	
1.	Belépés az iskola első évfolyamára	61.
2.	Átvétel a felsőbb évfolyamokra	62.
3.	Felvétel az emelt óraszámú angol csoportba	63.
4.	Felvétel a választható informatika csoportba	63.
5.	Átlépés évfolyamon belül másik osztályba	63.
6.	Kilépés, a tanulói jogviszony megszüntetése	63.
X.	AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA TANULÓKRA VONATKOZÓ ELLENŐRZÉSI, MÉRÉSI, ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE	64.
1.	Ellenőrzés, mérés	64.
2.	A nevelő-oktató munka értékelése	65.
XI.	AZ ISKOLA VALLÁSOS PROGRAMJAI, ÜNNEPEINK, RENDEZVÉNYEINK, PROJEKTHETEK, HAGYOMÁNYAINK	
1.	Az iskola vallásos programjai, egyházi ünnepek	66.
2.	Nemzeti ünnepek	68.
3.	Nevezetes napok	68.
4.	Egyéb műsoros rendezvények	68.
5.	Projekthetek	68.
6.	Iskolánk egyéb hagyományai	70.
XII.	AZ ISKOLA INTÉZMÉNYI ELVÁRÁSRENDSZERE	71.

B. HELYI TANTERV

I. A NEMZETI ALAPTANTERVBEN MEGHATÁROZOTT PEDAGÓGIAI CÉLOK, FELADATOK	102.
II. KÖTELEZŐ ÉS SZABADON VÁLASZTHATÓ TANÓRAI FOGLALKOZÁSOK ÉS ÓRASZÁMAIK	
1. Kötelező tanórai foglalkozások és óraszámok	111.
2. Szabadon választható tanórai foglalkozások és óraszámok	112.
3. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és más taneszközök kiválasztásának általános elvei:	113.
4. A csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezési elvei:	113.
III. EGYÉB FOGLALKOZÁSOK	114.
IV. AZ ISKOLAI BESZÁMOLTATÁS, AZ ISMERETEK SZÁMONKÉRÉSÉNEK KÖVETELMÉNYEI ÉS FORMÁI	115.
V. A TANULÓK ÖNÁLLÓ (OTTHONI, ISKOLAOTTHONOS ÉS TANULÓSZOBAI) FELKÉSZÜLÉSÉHEZ ELŐÍRT ÍRÁSBELI ÉS SZÓBELI FELADATOK („HÁZI” FELADATOK) MEGHATÁROZÁSÁNAK ELVEI ÉS KORLÁTAI	118.
VI. A MAGASABB ÉVFOLYAMRA LÉPÉS FELTÉTELEI	119.
VII. A JUTALMAZÁS ÉS FEGYELMI INTÉZKEDÉSEK ISKOLAI ELVEI ÉS FORMÁI	
1. A tanulók jutalmazása	120.
2. Fegyelmező intézkedések	121.
VIII. A TANULÓK MAGATARTÁSA ÉS SZORGALMA, VALAMINT AZ EGYHÁZI ELVÁRÁSOKNAK VALÓ MEGFELELÉS ÉRTÉKELÉSÉNEK ELVEI	125.

**IX. A TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ
INTÉZKEDÉSEK (Közoktatási esélyegyenlőségi intézkedési terv)** 128.

**X. ISKOLÁNK EGÉSZSÉGNEVELÉSI ELVEI, EGÉSZSÉG-NEVELÉSI
PROGRAMJA** 137.

**XI. AZ ISKOLA KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEI,
KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAMJA** 154.

A PEDAGÓGIAI PROGRAM LEGITIMÁCIÓI 165.

A PEDAGÓGIAI PROGRAM TOVÁBBI KÖTETEI:

AZ EGYES TANTÁRGYAK HELYI TANTERVEI A NAT 2020 ALAPJÁN

- I. Magyar nyelv és irodalom 1-8. évfolyam**
- II. Matematika 1-8. évfolyam**
- III. Angol nyelv 1-8. évfolyam**
- IV. Történelem és állampolgári ismeretek 5-8. évfolyam**
  - 1. történelem 5-8. évf.
  - 2. hon- és népismeret 6. évf.
  - 3. állampolgári ismeretek 8. évf.
- V. Természettudomány**
  - 1. Környezetismeret 3-4. évfolyam
  - 2. Természettudomány 5-6. évfolyam
  - 3. Kémia 7-8. évfolyam
  - 4. Fizika 7-8. évfolyam
  - 5. Biológia 7-8. évfolyam
  - 6. Földrajz 7-8. évfolyam
- VI. Művészetek**
  - 1. Ének-zene 1-8. évf.
  - 2. Vizuális kultúra 1-8. évf.
  - 3. Dráma és színház 7. évf.
- VII. Technológia**
  - 1. Technika és tervezés 1-7. évf.
  - 2. Digitális kultúra 3-8. évf.
- VIII. Testnevelés és egészségfejlesztés**
  - 1. Testnevelés 1-8. évf.
  - 2. Tánc és mozgás 1-8. évf.
  - 3. Közösségi nevelés (osztályfőnöki) 5-8. évf.
- IX. Hittan 1-8. évfolyam**
- X. Sajátos Nevelési Igényű tanulók oktatásának programja**

BEVEZETÉS

1. Bevezető gondolatok

A Miskolci Görögkatolikus Általános Iskola 2002. augusztus 1-jével kezdte meg működését Soltész Nagy Kálmán út 27. sz. alatti székhelyén.

Pedagógiai programunkat a Nemzeti Alaptantervre építettük a helyi igények (fenntartó, szülők, tanulók) és a lehetőségek figyelembevételével, hogy reális és megvalósítható legyen. A kerettantervek alapján elkészítettük helyi tantervünket. Pedagógiai programunk és a helyi tantervek a gyermekekért készültek, őket szolgálják.

Nem kívánjuk tanítványainkat magas óraszámokkal gyötörni, hagyunk nekik időt a lazításra, pihenésre, nem akarjuk, hogy rettegve, félve jöjjenek az iskolába. Az a célunk, hogy szeressenek iskolába járni, tanulni.

Mindannyian érzékeljük az utóbbi években, hogy a társadalom fokozott mértékben differenciálódott. A családok életstílusa, kulturális szintje és anyagi helyzete egymástól nagymértékben eltér. Növekszik a hátrányos helyzetű, veszélyeztetett gyerekek száma, felborulnak a normális értékrendek. Sok család eljut oda, hogy az iskolai kiadásokat, az étkezés költségeit sem tudja finanszírozni.

A diákok egy része olyan családi modellt hoz, melyből hiányzik az anyai, vagy az apai minta, ahol kevés a gyerekre fordított idő, hiányzik a keresztény értékrend

Az iskolánkba járó tanulók egy része nem vagy alig rendelkezik vallási háttérrel. Hiányosak és hamisak az információik az egyházzal, a hitről. A vallásgyakorlat egyes területeire fokozatosan kell bevezetnünk azon diákjainkat, akiket a szülők azért írtak be az iskolába, hogy hitüket megismerjék, illetve abban növekedjenek.

Tudatosan törekszünk a tanulók szüleivel való tartalmas, kölcsönös információ alapuló kapcsolattartásra. Mindent elkövetünk, hogy megszüntessük az esélyegyenlőtlenségeket, megakadályozzuk a lemorzsolódást, s hogy teret adjunk a gyermeki önállóság, a kreativitás, az egyéni értékek és képességek kibontakoztatására.

Biztosítjuk, hogy minden tanulónk stabil alapkészségekre építhesse további tanulmányait. Módszertani megújulással, az órák minden percének alapos megtervezésével kívánjuk elérni, hogy felvehessék a versenyt kortársaikkal városi, megyei és országos szinten egyaránt.

A keresztény szellemiség, a tanúságtétel, az iskola lelki élete szervezése szempontjából elengedhetetlen, hogy minél több hitvalló pedagógus legyen nevelőközösségünkben. Az új pedagógusok felvételénél a képzettség, rátermettség és a gyakorló vallásosság hármas követelményét vesszük figyelembe.

2. Az iskola arculata, képzési rendje

Iskolánk főépülete („A”) eredetileg 1920-1927 között épült 12 tanteremmel. 2018 decemberében fejeződött be a KEHOP-5.2.3.-16-2016-00006 és az EFOP-4.1.1-15-2016-00009 európai uniós projektek keretében teljes felújítása, energetikai korszerűsítése és a tetőtérrel (művészeti szint) való kibővítése. Ebben az épületben találhatók: a tanári szoba, az igazgatói, igazgatóhelyettesi és a gazdasági iroda, a 3-8. évfolyamosok osztálytermei, 2 természettudományos szaktanterem és a nyelvi labor funkciót is betöltő informatika szaktanterem, a rajz-technika szaktanterem, az ének szaktanterem, a táncterem öltözőkkel, a drámaterem, a rádiós műsorok szolgáltatására kialakított stúdió, 2 zongora- és 1 furulyaterem, 2 csoportbontásra alkalmas kisterem, egy szertár, a takarító nénik öltözője és pihenő helyisége, valamint az alagsorban a sószoza, a cserkészterem, a dolgozói rekreációs szoba és az irattár.

1950-52 között építették a 2 emeletes „B” épületszárnyat, amely a 2014-2015-ben megvalósult ÉMOP-4.3.1.-A-12-2012-0012 infrastruktúrafejlesztési projekt keretében általános felújításra, korszerűsítésre került, valamint több szintjén teljesen átalakult és bővült. Itt kapnak helyet a -2. pincszinten az új tornaszobák mosdókkal, valamint az új galériás könyvtár, a -1. pincszinten az új tornaöltözők, egy kis tornaszertár és a konyhai dolgozók szociális helyiségei, a földszinten a modernizált nagy főzőkonyha a kibővített ebédlővel és a kis tanári szoba, az 1. emeleten 5 osztályterem és 1 csoportbontásra alkalmas kisterem, a 2. emeleten pedig az –akár 250 főt is befogadó- új iskolakápolna, 2 hittanterem, az iskolalelkészi iroda és egy zongoraterem.

A „B” épületet és a 2015-ben szintén felújított tornatermet a „C” épület köti össze, amelyet fenntartónk 2011-ben önerőből építtetett, s ahol a földszinten a tornatermi öltözők, a testnevelői szoba, az iskolaorvosi rendelő és a tornaszertár, valamint a főbejáratú porta, az 1. emeleten 4 osztályterem, a tetőtérben pedig a kazánház kaptak helyet.

Iskolánk leggyönyörűbb helyisége az „A” és „C” épület, valamint a tornaterem között elhelyezkedő, 2015-ben pályázati forrásból megépült 360 négyzetméteres díszes csarnokszerű aula, amely lehetőséget teremt arra, hogy tanulóink reggelente végre fedett térben gyülekezzenek, ha rossz az idő. Mivel a tornateremmel összenyitható, iskolai rendezvényeinket most már szülőkkel, vendégekkel együtt is végre tágas térben, kulturált körülmények között tarthatjuk meg. A projekt során az akadálymentesítés is megtörtént.

Három felújított udvar határolja az épületeket: a tekintélyes pilléres átjáróval tagolt főbejáratú udvar, egy nagy udvar, melyen egy gumiburkolatos multifunkcionális sportpálya, egy pletykaház, egy kötélmászóvár és 2 teqball asztal található, valamint egy kis játszóudvar az első és másodikok számára, amelyen szintén van egy pletykaház és egy játszóvár, valamint egy gumiburkolatos mini kosárlabdapálya. Az udvarokon található pletykaházak, játszóvárak (alattuk gumiburkolattal), a mini kosárpálya gumiburkolata és a kisudvar felújítása alapítványi támogatásokból készülhettek el az évek során.

Iskolánk felszereltsége, eszközellátottsága igen jó. Minden tanteremben új, a korcsoportnak megfelelő tanulói asztalok és székek vannak. A szaktantermek minden igényt kielégítenek. Az oktatást az egyéb szemléltető eszközök mellett már 14 interaktív tábla és 6 Mimio Teach interaktív eszköz (projektorral és lappal) segíti.

- Iskolánk képzési jellege: általánosan képző-, alapfokú nevelési-oktatási intézmény.

- Képzési idő: 8 év

- A képzés szakaszai:

- I. Alsó tagozat: 1-4. évfolyam;
(Kilépési lehetőség a nyolcosztályos gimnáziumokba.)
- II. Felső tagozat:
5-6. évfolyam;
(Kilépési lehetőség a hatosztályos gimnáziumokba.)
7-8. évfolyam;
(Kilépés gimnáziumokba, szakközépiskolákba, szakképző intézményekbe.)

- Az osztályba sorolás elvei:

Osztályaink általános tantervűek. Tervezett létszámuk: 27 fő. Az osztályokba sorolásról az iskolaigazgató dönt, lehetőleg a szülői igények figyelembe vételével.

- Az **1-4. évfolyamokon egész napos oktatási formában** tanulhatnak a kisdíákok: az oktatás megszervezése a délelőtti és a délutáni tanítási időszakban - melyben a tanulók elsajátítják az új ismereteket, tananyagot, és a következő tanítási napra is felkészülnek - a kötelező tanórai foglalkozások, a nem kötelező tanórai foglalkozások, a napközis foglalkozások, a mindennapos testedzés foglalkozási időkeretben történik.

A gyermek egész napos nevelése történik, a tanítási órák, az önálló foglalkozások és a szabadidő összefüggő rendszert alkot. A tanítás, tanulás és a szabadidő váltakoznak, szem előtt tartva ezzel a gyermekek terhelhetőségét, életkori sajátosságait.

4. évfolyamon a második félévben az önálló foglalkozásokat már a 8. és 9. órában tartjuk, hozzászoktatva a gyerekeket a huzamosabb délutáni önálló tanuláshoz. Ez lehetővé teszi a felső tagozatra való átmenet megkönnyítését.

A két egyenrangú osztálytanító között egyenlően oszlanak meg a feladatok, hiszen váltják egymást, a tanórákon, a szabadidős foglalkozásokon és az önálló foglalkozáson is. A két osztálytanító mellett az egyes készségtárgyakat, (pl. ének-zene, testnevelés), illetve az angol nyelvet szükség esetén szaktanárok tanítják.

Az egész napos iskola napirendje öt tevékenységi formából tevődik össze:

- kötelező tanóra,
- önálló tanulás (tanítói irányítással)
- irányított szabadidős foglalkozások,
- kötetlen szabadidős foglalkozások,
- étkezési- és tisztálkodási időszak.

Az egész napos iskolai nevelés keretei között házi feladat adásának nincs helye, mivel a tanuló az egész napos felkészítés során készül fel a következő tanítási napokra.

A gyermekeknek lehetőségük van beszélgetni problémájukról, nem olyan kötött és rideg az órarend, illetve a napirend. Az osztálytanítók értesülhetnek minden gondról, bajról,

megfigyelhetik a diákokat a szabadidős tevékenységek eltöltése közben is - így jobban megismerve a tanulókat, a nevelésük is hatékonyabbá válhat.

A szabadidőben végezhető tevékenységek között a mozgás számos formája mellett megtalálható könyvtárlátogatás, színház-, koncertlátogatás, zenehallgatás, játékok, és más kreatív foglalkozások.

Az egész napos iskolai keretek között 8 órától délután 16-ig foglalkoztatjuk a gyermekeket, táskájukat a könyvekkel, munkafüzetekkel csak hétvégén viszik haza, hogy a szülő is lássa, hogyan haladnak a gyerekek. A hétvégére adott szorgalmi feladat a gyermekek épülését szolgálja.

Ez az oktatási forma kedvező szervezeti feltételt biztosít a tanulmányi munka hatékonyabb irányításához:

Az óvodai életrend szerves folytatásává válik. (Megkönnyíti az óvoda és az iskola közötti zökkenőmentes átmenetet.)

Egyenletes megterhelést nyújt. (Az egyéni fejlesztésen és a tehetséggondozáson van a hangsúly.)

A gyermekek tevékenykedtetésén alapuló, egész nap kedvező pedagógiai hatást nyújtó munkarend kialakítása válik lehetővé.

A tanítás, a tanulás, az aktív pihenés, a szabadidős tevékenységek célszerűen váltogatják egymást.

Meghiitt viszony alakul ki a pedagógus és a tanuló között. (Emellett a szülőkkel is szoros és harmonikus együttműködésre törekszünk.)

AZ EGÉSZ NAPOS ISKOLA MEGHATÁROZÁSA

Az egész napos iskola - együttműködve az iskolán kívüli szervezetekkel, ellátásokkal, szülőkkel - egész nap, az oktatás hagyományos keretei mellett több, a tanulókat és a szüleiket célzó tevékenységnek is helyet ad. Célja az oktatási eredmények javítása, az esélyek jobb kiegyenlítése.

Olyan intézmény kialakítása volt a célunk, amelyre a személyre szabott pedagógia alkalmazása, a kompetencia alapú megközelítés a jellemző, amely elfogadja a változó és sokféle szükségletet és célokat, a tanulói sokféleség kezelését örömforrásnak tartja.

Olyan intézmény kialakítása, melyben az iskola egésze és annak a téma szempontjából releváns környezete támogatóan vesz részt. Ezt azt jelenti, hogy a folyamatban az iskola és pedagógusai aktív szereplők, fejlesztenek és kipróbálnak, visszajeleznek a folyamatra, reflexiójuk eredményeként korrigálható a program.

Olyan intézmény kívánunk lenni, amely nemcsak a tudás átadásának, hanem a tanulás megszervezésének is a színhelye.

Az egész napos iskola ebben a felfogásban nem csak a tanóráról és az ott alkalmazandó módszerekről szól, hanem a közösség építéséről, a szociális tér kiszélesítéséről, az egyén lehetőségeinek megteremtéséről is. Ezek a célkitűzések túlmutatnak az iskolai kereteken, mert megvalósulásuk esetén erős hatást gyakorolhatnak a társadalmi fejlődés kedvezőnek tekinthető irányára, sok más mellett a szolidaritás és a társadalmi kohézió erősödésére.

Az alábbi táblázat az egész napos iskola ismérveit, folyamatait, műhelymunkák céljait és kapcsolatainak jellemzőit foglalja össze.

Legfontosabb ismérvek	Kétirányú folyamatok	Műhelymunka, differenciálás helyszíne	Kapcsolatok
Személyre szabott pedagógia alkalmazása	A tudás átadásának a színhelye és a tanulás megszervezésének a színhelye.	A résztvevőknek egyéni tanulási céljaik vannak,	Aktív együttműködés az iskolán kívüli szervezetekkel, ellátásokkal,
Kompetencia alapú megközelítés.	Kompetenciákra épülő szakmai tudás /tanulásiirányítás összekapcsolásának és az egyéni célok megvalósításához nélkülözhetetlen (tanulási) kompetenciák harmonizálásának a terepe.	A tanulóknak a céljaik megvalósítására szervezett programjuk van.	Aktív együttműködés különösen a tanulókkal és a szülőkkel.
A változó és sokféle tanulói szükségletek és célok elfogadása	A pedagógus számára is a tudás megszerzésének helyszíne, együttműködések színhelye.	Egész napra elosztva ad lehetőséget sokféle, tanulókat célzó tevékenységnek a hagyományos keretek mellett.	Aktív együttműködés különösen a tanulókkal és a szülőkkel.
A tanulói sokféleség kezelése, mint örömforrás, mint a kreatív munka lehetősége.	Aktív kapcsolatok, kooperációk lehetőségének megteremtése (tanuló, pedagógus, szülő, munkatársak – minden permutációjában).	Együttműködésre lehetőséget adó keretek és szakmai tudás.	A hagyományos keretek mellett több, a szülőket célzó tevékenységnek is helyet ad.

Fentiek alapján összegezve a pedagógiai koncepciónk az egész napos iskolára jellemzőnek tartja, hogy:

- Az egész napos iskola olyan intézmény, amelyre a személyre szabott pedagógia alkalmazása, a kompetencia alapú megközelítés a jellemző, amely elfogadja a változó és sokféle szükségleteket és célokat, a tanulói sokféleség kezelését örömforrásnak tartja.
- Nemcsak a tudás átadásának, hanem a tanulás megszervezésének is a színhelye. Olyan műhely, amelyben a résztvevőknek egyéni tanulási céljaik és ezek megvalósítására szervezett programjuk van.
- Az egész napos iskola - együttműködve az iskolán kívüli szervezetekkel, ellátásokkal, szülőkkel - egész nap, az oktatás hagyományos keretei mellett több, a tanulókat és a szüleiket célzó tevékenységnek is helyet ad.

Módszertani háttér

A gazdag módszertani háttér kialakítása feltétele a mindennapi munkafolyamatok egyénhez igazított tervezésének és lebonyolításának. Lehetővé teszi olyan kooperatív technikák, makro- és mikro módszerek, munkaformák és játékok helyzethez illeszkedő alkalmazását, melyek segítenek abban, hogy a tanulói aktivitást serkentő lehetőségeket kínálhasson fel a pedagógus, támogatni tudja a kommunikatív készségek fejlesztését, a vélemény-nyilvánítást, a vitakultúra fejlesztését. A módszertani háttér megválasztásában a tanulót aktivizáló, együttműködésre, problémamegoldásra serkentő, a tevékenységközpontú pedagógiák elméleti és módszertani bázisából építkező megközelítés érvényesül.

Mit tegyen a tanár a folyamatban? Elsősorban úgy alakítsa a tanulási képességeket, úgy aktivizálja a tanulók egyéni tanulási stílusát, használtassa a nekik legmegfelelőbb tanulási stratégiákat, hogy közben igyekezzen megszabadulni a tanárközpontú, ismeretközlő módszerektől. Legyen a munkája tevékenységorientált, a tanulók öntevékenységre és szociális érzékenységükre is fejlesztő csoport-munkára támaszkodó, sok-sok kommunikatív elemmel.

Hatékonyra akkor válik a munkája, ha a tanulók is és ő is megfelelő módszertani kompetenciával rendelkeznek. A rendszeres és tudatos, helyzethez és tanulói egyéni sajátosságokhoz illeszkedő módszerek alkalmazásának „járulékos” haszna, hogy segíti a tanulókat új nézőpontok felfedezésében, növeli egymás különbözőségével szembeni toleranciájukat. Ahhoz is hozzájárulhat, hogy ki tudják választani, milyen személyközi készségeket kell használniuk ahhoz, hogy eredményesen tudjanak dolgozni olyanokkal, akiknek más stílusuk illetve preferenciáik vannak.

Az egész napos iskolában olyan módszerek, technikák és eljárások alkalmazását preferáljuk, amelyek a tanulót a tanulási helyzetben aktív szerepbe hozzák.

Csoportmunka

A jól megszervezett, megtervezett és a megfelelő egyéni tanulói igényekhez igazított csoportmunkának sok előnye van. Fejleszti:

- ❑ Az interperszonális intelligenciát, a szociális készségeket azáltal, hogy munka közben a tanulók a többiekkel együttműködnek és kommunikálnak.
- ❑ A kognitív készségeket azáltal, hogy a többiekkel együtt kell megmagyarázni, megtárgyalni és megoldani a problémákat.
- ❑ Stabil érzelmi alapok létrehozását teszi lehetővé azáltal, hogy a csoport vagy a vezető egyéniségek lelkesedése motiválja a többieket.

Nem jól szerveztük meg a csoportmunkát, ha a tanulók ilyen kérdéseket tesznek fel egymásnak: „Hol tartasz? Én annál...., Alá kell húzni? Tudsz adni egy radírt? Stb.”

A csoportmunkában lehet, hogy a tanulók közösen dolgoznak egyéni feladatokon, vagy csoportban dolgoznak olyan feladatokon, amelynek közös eredménye van – problémamegoldás folyik a csoportban, vagy a munka eredménye valamilyen konstrukció lesz. Az is lehet, hogy az együttműködés végeredménye egy-egy „kutatási” téma feldolgozása, fejezet egy történethez...

A kooperatív tanulás

A csoportban folyó kooperatív tanulás lényege, hogy „a kölcsönös függőségi viszonyok között a tanulók motiváltak a közös célok elérésére, baráti viszonyok alakulnak ki közöttük, fejlődnek kommunikációs készségeik, technikáik” (Falus, 1998).

A kooperatív tanulás során gyakran adódnak olyan helyzetek, ahol tanítványainknak figyelniük kell egymásra, alkalmazkodniuk a másikhoz, a feladat megoldása érdekében beszélgetni, alkalmasint vitatkozniuk kell. Ezek a legtökéletesebb helyzetek a szociális és tanulási készségek tanítására. A kooperatív tanulás nagy segítség a pedagógusnak, mert olyan spontán

helyzeteket terem, melyben alkalom nyílik az alapproblémán, esetleg a kiadott feladaton kívül egyéb hasznos ismeretet, készséget tanítani a gyermekeknek.

A munka során lehetőség nyílik:

- Értelmező megvitatásra, amikor a tanulók pl. egy képről, költeményről vagy más alkotásról beszélnek. A munka folyamata: ötletek összegyűjtése, tapasztalatok megbeszélése, vélemények megfogalmazása.
- Problémamegoldó feladatok megoldására, pl. ha a csoportok egy nyílt végű problémát vagy helyzetet vitatnak meg, két cselekvési lehetőség között döntenek.
- Alkotó feladatokat oldanak meg, amikor a csoportok egy közös feladat elvégzésére szerveződnek azért, hogy közösen kézzelfogható eredményeket hozzanak létre – pl. részelemek létrehozása és összeállítása, újságszerkesztés.

Összegezve

Az adekvát módszertani háttér kialakításának egyik alapja a tanuló típusok azonosítása a csoportban, és ezt követően a tanítási stílusban alkalmazkodás a különböző tanulói típusokhoz. Ha az információk 80-90%-át szóban vagy írásban kapják a diákok, az egyértelműen rontja a tanulás hatékonyságát, amelynek eredménye romló tanulási teljesítmény és csökkenő motiváció.

Mitől válik hatékonyra a tanulás?

A tanulás módja	Tárolás a hosszú távú memóriában
Olvasás	10%
Meghallgatás	20%
Vizuális szemléltetés	30%
Meghallgatás és vizuális szemléltetés	50%
Elmondás, előadás (beszéd)	70%
Tevékenység és elmondás (beszéd)	90%

Az egész napos iskolában fontos megválaszolandó kérdés, hogy a folyamatosan kudarcot átélő, a szorongó, bizonytalan, csak külsőleg (vagy úgy sem) motivált tanulóval mit lehet tenni, hogy a munka örömteli tevékenység legyen a számára. Az értelmes, érdekes, jó feladat, az, hogy „jó együtt dolgozni, hasznom lesz belőle és ezt fel is tudom mérni” típusú élmények a tanuló számára erős motivációs tényezővé válnak.

Az egész napos iskola törekvése, hogy a célok és tanulási célok, valamint a tananyag és a módszerek differenciálása a lehető legnagyobb mértékben, a meglévő tudások aktivizálásával, azokra építve, de új tudások cseréjére is sort kerítve valósuljon meg.

Az értékelés

Az egész napos iskola nevelési-oktatási programjában megvalósuló értékelésben a *gyűjtött információ értéktöbbletet tartalmaz*: nem egy adott pillanatról szóló „felvétel”, hanem figyelembe veszi az adott oktatási környezetet, beleértve az otthoni vagy egyéb környezeti tényezőket is, befolyásolja a gyerekek tanulását, és magát a nevelési-oktatási folyamatot is.

Jellemzője a tanulók, a tanárok, osztálytársak *bevonása az értékelésbe*.

Alapelvei:

1. Az egész napos iskola pedagógiai tevékenységében az értékelést olyan *pozitív folyamatnak* tekinti, amely az egyéni fejlődésről és eredményről ad fontos információt, és amely felhasználható az összes tanuló, beleértve a tehetséges, de a sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztésére, nevelésének-oktatásának javítására is.
2. Az egész napos iskolában zajló értékelés minden egyes tanuló érdekeit szolgálja. Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy a tanulók sikeres iskolai pályafutását és aktív részvételét támogatja.
3. Az értékelési módszerek és az értékelési alapelvek kiegészítik és támogatják egymást.
4. Az értékelés törekszik az egyéni sajátosságok el- és megismerésére.

A gyakorlati megvalósítás négy szempontja:

1. A tanuló érezze magát biztonságban akkor is, ha hibázik (a hiba természetes, felismerése a tanulás).
2. Tiszta, világos tanulási célok, követelmények meghatározása.
3. Stratégia és taktika kialakítása a tanulók gondolkodási, tanulási folyamatának figyelembevételére.
4. A tanulási folyamat egyéni szükségletekhez igazítása.

Képzési sajátosságok:

- A tanulóknak már az 1. évfolyamtól kezdve lehetősége van arra, hogy az angol nyelvvel akár emelt óraszámban (1 tanóra + 2 tehetségfejlesztő foglalkozás + 1 önálló óra) foglalkozzanak. Ezekbe a csoportokba való bekerülésre első évfolyamon a szülői jelentkezés alapján van lehetőség. A további évfolyamokon pedig az előző tanévi teljesítmény és szintfelmérő alapján döntenek a szaktanárok.
- 3. évfolyamtól már teljesítményszintek szerinti differenciált csoportbontásban tanulják tanulóink a nyelvet. A 3. évfolyamon heti 2 tanórát + 2 külön angol foglalkozást, a 4. évfolyamon heti 3 tanórát + 2 külön angol foglalkozást szánunk a terhelést jobban bíró és az angol nyelv iránt különleges érdeklődést tanúsítók számára. Az 5-8. évfolyamon heti 5 emelt szintű tanórája lesz a tanulóknak.
- Az 1. és 2. évfolyamon a LEGO Education által kifejlesztett tananyagok és LEGO matematikai csomagok segítik a matematika oktatását, begyakorlását.
- Az informatikai alapismeretek elsajátítását játékos, szakköri formában már az első osztályban megkezdhetik a tanulók. Erre épül rá a felsőbb osztályok komolyabb szintű számítástechnikai, informatikai képzése heti 1 órában az 5-8. évfolyamon. A 7-8. évfolyamokon az informatika (választható) tantárgy keretében heti 2 órában pedig olyan magas szintű képzésben részesülhetnek az érdeklődő tanulók, hogy akár meg is próbálkozhatnak évente az ECDL vizsga 1-1 alapmoduljával.
A tanulók már a 3. évfolyamon elkezdi heti 1 kötelező órában a digitális kultúra tanulását, így számukra 1-2. évfolyamon van lehetőség az informatika alapjainak játékos, szakköri formában való elsajátítására, 4. évfolyamon heti 1 órás robotika szakkör, valamint 5-8. évfolyamon heti 2 órában robotika szakkör, illetve szintén heti 2 órában ECDL vizsgára felkészítő szakkör választására.

- A tanulók felekezeti hovatartozásuknak megfelelően 3 csoportban (görögkatolikus, római katolikus és református) vesznek részt a hittanórákon.
- A magyar nyelvet és irodalmat, valamint a matematikát az 5-8. évfolyamon teljesítményszintek szerinti bontásban tanulják diákjaink, biztosítva ezzel a jobbak számára a gyorsabb haladás, az alaposabb tudás, a középiskolai felvételre való intenzívebb felkészülés, a közepeseknek és gyengébbeknek pedig a számukra ideálisabb lassúbb haladási tempót, a több magyarázat és a felzárkózás lehetőségét.
- Délutánonként a felső tagozatosok tanulószobán készülhetnek a másnapi tanórákra.
- Tanulóink érdeklődésének megfelelően szervezzük a szakköröket, tehetségfejlesztéseket és a tömegsport foglalkozásokat, edzéseket.
- Érdekes színfolt intézményünkben az 1212. számú Szent Ilona Cserkészcsapat működése, melynek fenntartója iskolánk. Foglalkozásaikon, kirándulásaikon a cserkészek külön lehetőséget kapnak a hitre, erkölcsös életre, emberségre, kitartásra, a haza- és természetszeretetre való nevelésre.
- A sajátos nevelési igényű tanulók normál osztályokba integráltan tanulnak. Számukra fejlesztő pedagógusaink és óraadó gyógypedagógusok biztosítják az egyéni fejlesztő foglalkozásokat.
- A művészeti nevelést is nagyon fontosnak tartjuk:
  - a tánc-oktatást az 1-8. évfolyamon heti 1 órában beépítettük a mindennapos testnevelés keretébe, tánc és mozgás tantárgy néven, de alapítványi keretek között heti 2 órában külön néptáncoktatást is választhatnak tanulóink.
  - a zeneiskola kihelyezett osztályaiban zeneoktatás is zajlik iskolánkban: szolfézs-, zongora-, hegedű- és furulyaoktatásra iratkozhatnak be tanulóink.
  - a képzőművészeti- és drámajáték-oktatást alapítványi és szülői hozzájárulással tudjuk biztosítani.
- A tömegsport foglalkozásokon túl egyéb sportolási lehetőségei is vannak a mozogni vágyóknak házon belül: tartásjavító torna, kölyökatlétika, judo-, labdarúgó- és asztalitenisz -, valamint ritmikus sportgimnasztika edzéseken vehetnek részt.
- Intézményünkben hagyománya van a 6. évfolyamon szervezett 2 napos erdei iskolának és a NYÁRI táborozásoknak: napközis-, hittanos-, cserkész-, angol-, robotika- és sport táborokat szervezünk.

Öndefiníció:

Iskolánk olyan általánosan képző intézmény, mely kiemelt gondot fordít:

- A 6-14 éves tanulók alapkészségeinek, különösen anyanyelvi- és idegennyelvi kommunikációs készségeinek fejlesztésére, a nemzeti tudat, az egészséges lokálpatriotizmus erősítésére.
- A növendékek keresztény szellemű formálására, hogy mindjobban és érettebben éljék meg személyes hitüket, kialakítva magukban a keresztény élet melletti állásfoglalást.
- Informatikai képzésük megalapozására.
- Környezetvédelmi szemléletük és felelősségérzetük kialakítására.
- Az egészséges életvezetés elméleti és gyakorlati szabályainak elmélyítésére, a testi nevelésre, sportra, testkultúra fejlesztésére.

Iskolánk épülete, személyi- és tárgyi feltételei alkalmasak arra, hogy az intézmény felvállalja a heterogén, életstílusban és műveltségben különböző családok művelődési, oktatási igényeit.

Képes:

a./	A magas szintű tehetséggondozásra.
b./	A szociális hátrányok kompenzálására, felzárkóztatásra, a hátrányos helyzetű és veszélyeztetett gyerekek gondozására.

3. Intézményünk elvárásai katolikus iskolaként:

A katolikus iskolában a nevelés és az oktatás szoros egységben van. "Az iskola azért tanít, hogy neveljen, vagyis belülről alakítsa az embert." Minden tudást az örök élet fényében kell felülvizsgálni, és megfelelő erkölcsi háttérrel kell átadni.

A keresztény nevelésnek arra kell segítenie a fiatalokat, hogy megérjenek a szabadság felelős használatára, érzékük legyen a természetfeletti igazságok és az igazi értékek iránt, megismerjék önmagukat és az őket körülvevő világot, felülemelkedjenek a közepszerűségeken, ne fájjanak bele a folytonos önképzésbe és önnevelésbe.

Erkölcsi elvárások:

a./ Erkölcsi elvárások a tanároktól:

A diákok nevelése felelős, örök életre szóló feladat. Üdvösségre nevelünk. Minden más ezután következik. A pedagógus nyitott legyen minden értékre, amelyet beépíthet saját életébe és nevelő-oktató munkájába. Elengedhetetlen az önképzés, az olvasás, a megmerítkezés a kultúra szépségeiben, amelyek lelki-szellemi töltést adnak a napi munkához. Ez a munka nagy önfegyelmet és önismeretet igényel, de ugyanakkor a pedagógusnak vállalnia kell a diákok előtt teljes személyiségét, korlátait is. Tudatában kell lennie annak, hogy saját életpéldájával nevel.

b./ Erkölcsi elvárások a diákoktól:

Alapvető, hogy elfogadják és befogadják az iskola üdvösségre és felelős tudásra irányuló tevékenységét, és ezt ne akadályozzák. Tartsák be az emberi kapcsolatok, a viselkedés alapvető szabályait. Ehhez segíthetjük hozzá a fiatalt, ha megismertetjük vele a kereszténység alapelveit, megszerettetjük vele a csendes szemlélődést a természetben, értékes irodalmat, műalkotást, zeneművet adunk a kezébe.

c./ Erkölcsi ajánlások a szülőknek:

Az iskola a szülőkkel igyekszik mindjobban megismertetni szellemiségét. A szülőktől is elvárja, hogy elfogadják az iskola katolikus jellegét, ne neveljenek, tegyenek az iskola ellen, az iskolával kapcsolatos problémáikat az érintettekkel beszéljék meg.

A. NEVELÉSI PROGRAM

I. NEVELŐ-OKTATÓ MUNKÁNK PEDAGÓGIAI ALAPELVEI, CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI

Az egyház tanítása szerint a keresztény nevelésnek példaképe és alapja maga Krisztus. Minden tanítónak, nevelőnek a magatartását, gondolatvilágát Jézus evangéliumi szellemiségének kell áthatnia.

Ahogy a növendékfácskát óvjuk a viharoktól, ugyanúgy kell óvni gyermekeinket a romboló tapasztalatoktól. Oda kell tehát figyelniük, mit olvas, milyen filmet néz meg, kikkel barátkozik. Kellenek ésszerű korlátok (Tízparancsolat, Házi rend, napirend), amelyek gátolják,

de egyben védik is őt. Biztonságos, szerető légkörben kell felnőnie, nem szabad lerombolni benne a jóba és szépbe vetett bizalmát, játékos kedvét, azt a képességét, hogy tud csodálkozni.

Kiemelt feladatunk olyan kiegyensúlyozott fiatalok nevelése, akik testileg-lelkileg egészségesek, képesek a tanulásra, elfogadják a társadalmi érintkezés normáit, megtanulják az elfogadott viselkedés szabályaihoz való alkalmazkodást, toleránsak, probléma-érzékenyek, családszeretők és -tisztelők, szeretik hazájukat, közvetlen környezetüket, iskolájukat. Az iskolai nevelés lényegét tekintve érték közvetítés, értékalkotás, közösségre orientált tevékenység.

Katolikus iskolánkban nem „elit” képzésre törekszünk. Nevelésünk a keresztény értékrend elfogadását, a keresztény életforma kialakítását segíti elő. Tanítványainkban erősíteni kell azt a tudatot, hogy aki teheti, segítse a gyengét, beteget, szegényt. Ezek remélhetőleg tanítványaink számára maradandó értéket képviselnek felnőtt korukban is. Megvédi őket az alkoholizmustól, a kábítószerrel, egyéb erkölcsi veszélyektől.

Vallási nevelésünk tartalma:

- A gyermek valóságismeretének fejlesztése vallási szemszögből.
- Bizalmat és hitet adni, hogy Isten személyesen ismer és szeret bennünket – Istent és Krisztus küldetését a gyermek befogadási szintjén megismertetni.
- Ösztönözni a gyermeket, hogy élményeit Isten előtt tárja fel.
- Az egyház közösségébe való fokozatos beilleszkedés.

A legfontosabb közvetítendő nevelési részértékek:

- szellemi, fizikai munka megbecsülése,
- erkölcsös, kulturált magatartás,
- segítőkészség,
- természeti és kulturális értékekre irányuló, értékővő magatartás,
- fegyelmezetttség, magabiztosság,
- ismeretszerző, intellektuális tevékenység,
- egészséges életmód magatartásformái (mozgás- és higiéniai szabályok betartására való törekvés),
- kötelességtudat,
- a hazához, nemzethez való kötődés,
- megbízhatóság, őszinteség, becsületesség,
- humanizmus, szeretet, harmónia,
- felelősség önmagunkért és másokért,
- nagyon fontos – a hitre, reményre, szeretetre nevelés,
- a helyes önértékelés, amely se nem túlozza, se le nem becüli értékeit,
- az értékek felismerése, megbecsülése és a kiállás mellettük,
- józan, megfontolt ítélőképesség,
- a mások felé való nyitottság, befogadóképesség,
- a saját akaratunkról való lemondás mások érdekében;
  - a szelídség,
  - az alázat,
  - a türelem,
  - alaposság,
  - mértékletesség,

- a bűnbánat (amely mentes kell, hogy legyen a kóros önmarcangolástól) és a megbocsátás,
- a belső csendre, elmélyülésre való igény,
- hűség Istenhez és embertársainkhoz,
- felelősség magunk, mások és a teremtet világ iránt.

Ezt fejezi ki a szeretetparancs hármassága: szeretni Istent, szeretni embertársaimat, mint saját magam. Akiben ezek a tulajdonságok megerősödnek, az fogékony lesz az igazra, a jóra és a szépre.

A fenti értékek megvalósítására irányuló feladatok:

- A diákokat rá kell szoktatnunk a rendezett, fegyelmezett életre, illetve arra, hogy tetteiknek következményei vannak.
- Határozott követelményeket támasztunk a tanulókkal szemben, amit megismertetünk velük, így tudják, mit várunk el tőlük.
- A tanulókat bevonjuk saját iskolai életük megszervezésébe.
- Minden gyermek számíthat a pedagógusok jóindulatú segítségére tanulmányi munkájában és életének egyéb problémáiban.
- Az iskola életében szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakítására törekszünk:
  - o tanuló és tanuló,
  - o tanuló és nevelő,
  - o szülő és nevelő,
  - o nevelő és nevelő között.
- Meg kell erősíteni a közösségfejlesztő, vagyis a morális magatartás- és tevékenységformákat, elsősorban a tanórák keretében, valamint a tanórán kívüli tevékenységrendszerben.
- A gyermekeknek el kell sajátítaniuk az alkotó és kritikus gondolkodást, a döntéshozatal képességét, gyakorolniuk kell az alapvető kommunikációs formákat, meg kell tanulniuk levezetni érzelmi feszültségeiket, kezelni a stresszhelyzeteiket, el kell igazodniuk kapcsolatrendszerükben, ki kell alakítaniuk magabiztos fellépésüket, önbizalmukat, hogy ellent tudjanak állni, nemet tudjanak mondani a negatív befolyásolásnak.
- Meg kell érteniük a szerhasználat (dohányzás, alkohol, drogok) következményeit és ennek kapcsán felelősségtudatra, kiegyensúlyozott életvezetésre kell nevelni őket.
- Folytassuk környezeti nevelésüket hagyományainkra építve, és továbbfejlesztve azt. Kiemelt feladatunk iskolánk környezetének, belső rendjének, otthonosságának, tisztaságának megőrzése.
- A hagyományok ápolása és megőrzése mellett hagyjunk teret ésszerű, új kezdeményezéseknek, amelyek a tanulók személyiségfejlődését elősegítik.
- Tanulóink felkészítése a kulturált életvitelre, az önállóságra, a reális pályaválasztásra. Fontos az alkalmazkodásra nevelés.

- A tanulók munkaképességének alakítása, fejlesztése (rend, felelősség az iskoláért, családjáért, városunkért, a hazáért).
- Pozitív gondolkodásmód elsajátíttatása, a demokratikus szemléletre való érzékenység fejlesztése, becsületességre, megbízhatóságra nevelés.
- Erősíteni kívánjuk az osztályközösségek és a tanórán kívüli tevékenységek szerepét a személyiség formálásában.
- Ki kell alakítanunk az önművelődéshez, a munkavégzéshez, a testi és lelki fejlődéshez szükséges képességeket és készségeket.
- Minden tantárgy tanításánál kiemelten gondot kell fordítani a magyar nyelv helyes használatára, a tanultak értelmes kifejezésére, a trágár beszéd elleni küzdelemre.
- Törekednünk kell arra, hogy gyermekeinkben alakuljon ki a szép iránti igény. Az ízléses gyermekmunkák, rajzok díszítsék a folyosókat, tantermeket.
- Továbbra is rendszeressé kell tenni a tömegsport-foglalkozásokat, a mindennapos testnevelést, lehetőség szerint a szabadban való tartózkodást, túrákon, kirándulásokon, táborokban való részvételt az egészséges életmódra nevelés érdekében.
- A diákönkormányzat jog- és hatáskörének kibővítésével, valamint a felelőshálózat rendszerének jobb működtetésével (hetes, ügyeletes, szertáros, stb.) a felelősségvállalást erősítjük.
- Legyen az iskolánk nevelési-, művelődési centrum, olvasóvá neveléssel, vers-, mese- és prózamondó versenyekkel, kiállítások szervezésével, hangverseny, színház és múzeumok látogatásával, valamint a könyvtári órák megtartásával. A kerettanterv alapján a Helyi tantervben a könyv- és könyvtárhasználat témakörökben megjelölt tartalmakat könyvtári órák keretében dolgozzuk fel a tanulókkal.
- A meglévő iskolai, helytörténeti hagyománykincs folyamatos továbbadása az iskolaközösség fiatalabb nemzedékének.
- Erősítsük tanulóinkban a lokálpatriotizmust. Ismertessük meg tanulóinkkal nemzeti kultúránk és történelmünk eseményeit, hagyományait, hogy mindezek megbecsülése révén tápláljuk a gyermekekben a haza, a szülőföld iránti szeretetet.
- Optimális kapcsolat kialakítása az egyházi iskolákkal, a városunkban található állami iskolákkal és közművelődési intézményekkel.
- Rendszeres kapcsolattartás a szülőkkel, családokkal. Több lehetőséget teremteni arra, hogy iskolánk életéről, tevékenységéről, eredményeiről minél többet megismerhessenek a szülők, valamint városunk érdeklődő polgárai.
- Fontosnak tartjuk, hogy iskolánk - eddigi hagyományaihoz híven - továbbra és képviseltesse magát a különféle városi rendezvényeken, megmutassa magát a megyében, az országban.

- Nagyobb figyelmet kapjanak mindazon nevelési értékek, tantervi elemek, amelyek a tanulók modern európai társadalomhoz való tartozásának tudatát erősítik.

Ezek érvényesítése küzdelmekkel, konfliktusokkal, sikerekkel és kudarccal jár a napi munkánkban. Nevelőink mindennapi nevelő és oktató munkája arra irányul, hogy kitűzött céljainkat, feladatainkat legjobb tudásunk alapján megvalósítsuk.

Ezt szolgálják a nevelési program különböző fejezeteiben meghatározásra kerülő tanórai és tanórán kívüli tevékenységek, valamint az ezekhez kapcsolódó folyamatos értékelés, a személyiségfejlesztésre irányuló eljárások, nevelési módszerek.

Nevelésünket kiegészíti a szülők önzetlen példája, akik alkalmanként segítik az iskola felújítási munkálatait festéssel, takarítással, osztálydíszítéssel, az iskolai alapítvány támogatásával.

Kiemelt feladatunk:

- **Színvonalas oktatási rendszerünk továbbfejlesztése, dinamikus, fejlődőképes, magas színvonalú alapképzést nyújtó iskola működtetése.**
- **Az alapvető készségek és képességek elsajátíttatása, a kulcskompetenciák fejlesztése.**
- **Az alapvető ismeretek nyújtásával felkészíteni a tanulókat a középiskolai tanulmányokra, nevelésükkel pedig az életre.**

Módszerek, eljárások:

1. **Közvetlen** (direkt) módszerek, amelyekhez alkalmazása során a nevelő közvetlenül személyes kapcsolat révén hat a tanulóra.
2. **Közvetett** (indirekt) módszerek, amelyekben a nevelői hatás áttételesen, a tanulói közösségen keresztül érvényesül.

Alkalmazott közvetlen és közvetett nevelési eljárások:

a./ Szokások kialakítását célzó, beidegző módszerek

Közvetlen módszerek

- követelés
- gyakoroltatás
- segítségadás
- ellenőrzés
- ösztönzés

Közvetett módszerek

- a tanulói közösség tevékenységének megszervezése
- közös (közeli és távoli) célok el-fogadtatása
- hagyományok kialakítása
- követelés
- ellenőrzés
- ösztönzés

b./ Magatartási modellek bemutatása, közvetítése

Közvetlen módszerek

- elbeszélés
- tények és jelenségek bemutatása

Közvetett módszerek

- a nevelő részvétele a tanulói közösség-tevékenységében

- műalkotások bemutatása
- a nevelő személyes példamutatása

- a követendő egyéni és csoportos minták kiemelése a közösség életéből

c./ Tudatosítás (meggyőződés kialakítása)

Közvetlen módszerek

- magyarázat, beszélgetés
- a tanuló önálló elemző munkája

Közvetett módszerek

- felvilágosítás
- vita

Az iskola tervszerű, tudatos nevelő-oktató munkáját a kitűzött célok megvalósítása jellemzi, elengedhetetlen az eredményesség mérése.

Nevelő-oktató munkánkat akkor tekintjük sikeresnek, ha végzős diákjainknak legalább a kilencven százaléka a nyolcadik évfolyam végén:

- Minden tantárgyból megfelel az alapfokú nevelés-oktatás kerettantervben meghatározott továbbhaladás feltételeinek.
(Természetesen elsődleges célunk az, hogy tanulóink többsége a minimális követelmények teljesítésén túl az egyéni képességei alapján elvárható legjobb szinten feleljen meg az iskolánk Helyi tantervében megfogalmazott követelményeknek.)
- Rendelkezik olyan bővíthető biztos ismeretekkel, készségekkel és jártasságokkal, amelyek képessé teszik őt arra, hogy a középiskolás követelményeknek a későbbiekben megfeleljen.
- Lelki élete rendezett, hitről való tudása életkorának megfelelő, saját egyházi közösségének aktív tagja, nyitott a további lelki előhaladásra.
- Ismeri a kulturált élethez, az emberek közötti kapcsolatokhoz, valamint a közösségben éléshez szükséges viselkedés és magatartásformákat.
- Határozott elképzeléssel bír saját közelebbi és távolabbi jövőjét és sorsát illetően.

Ezek egyben **nevelésünk sikerességének a kritériumai**, melyeknek elérését ellenőrizni kell megfelelő gyakorisággal és módszerekkel.

II. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK

A katolikus iskolának kötelessége vállalni a növendék személyiségének keresztény szellemű formálását: „ma különösen, hiszen számot kell vetnünk azzal, hogy a család és a társadalom e téren nem teszi meg, ami rajta áll.” (Kat.Isk.45.)

A nevelés célja, hogy tanulóinknak segítsünk felismerni Istentől kapott saját hivatásukat, értékeiket. Segítsük őket megtalálni életcéljukat, hogy boldog és kiegyensúlyozott emberek lehessenek. A keresztény nevelők által közvetített „személyiségideál” maga Jézus Krisztus. A nevelés során az ő személyét kell diákjaink elé legfőbb példaként állítani.

A tanuló személyiségét életkori és egyéni jellemzőinek alapos megismerését és sokoldalú fejlesztését csak tervszerűen kialakított nevelési rendszerrel, gondosan egymásra épített nevelési tartalmakkal lehet megvalósítani. Ez csak akkor teljesülhet, ha az iskola céljainak a megvalósításában teljes értékű partner a család, az egyház és a társadalmi élet számos fóruma is.

1. A megismerés alapelvei

- A tanuló személyiségének megismerése egy folyamat, amely a pedagógus-gyerek kapcsolat kialakulásának a kezdetén indul, és amíg ez az interakciós viszony létezik, a kölcsönösség elvén a megismerés is szakadatlanul működik.
- A megismerés folyamata elválaszthatatlan része a mindennapi pedagógiai munkának, beleépül a pedagógiai gyakorlat minden elemébe.
- Ahhoz, hogy viszonylag teljes képünk legyen a tanulóról, a teljes tanulói személyiség megismerésére kell törekednünk.
- A megismerés színtere csak a teljes tanulói tevékenységrendszer lehet, ahol a változatos megnyilvánulásokból lehetőség nyílik az átfogó ismeretszerzésre, az egyént leginkább jellemző, viszonylag állandó személyiségtulajdonságok körvonalazására. Erre lehetőséget biztosítanak a sportkörüi tevékenységek, a szabadidős tevékenységek, a játékok, stb.
- Az életkori és egyéni jellemzőket egységben, mint egyéni sajátosságot kell figyelembe venni.

A személyiség szerkezetének a megismerés szempontjából legfontosabb elemei:

Belső feltételek

- Öröklött és veleszületett tulajdonságai (testalkat, érzékszervek érzékenysége).

Külső feltételek

- Családi körülmények, modellek, társas környezetének hatásai.

Belső és külső feltételrendszer:

1. A tanuló idegrendszeri sajátosságai.
2. Érzékszervei az átlagostól milyen jellegű eltérést mutatnak (érzékenység, működési zavarok).
3. Milyen környezeti feltételek közegében él (a család szerkezete, testvérek száma, családi viszonyok, szociális körülmények, viszonyulások, értékrend)?
4. Kik a barátai? Kik a modelljei, kikkel azonosul, kiket utasít el? Mi az elfogadás vagy az elutasítás oka? Milyen értéket képviselnek a modelljei?

2. A képességek fejlesztése, módszerek

Célunk:

1. Megfigyelőképesség és tartós figyelem fejlesztése.
2. Az önálló ismeretszerzés képességének kialakítása, képesség következtetések levonására, ítéletalkotásra.
3. A tanulók tartós emlékezetének fejlesztése, a bevésés módja, időtartama, rendszeressége.
4. Tudjon eligazodni a mai társadalomban, tudjon választani az eléje táruló alternatívák közül, legyen képes önálló véleményalkotásra.
5. Képzelőerő, fantázia fejlesztése.

6. A logikus gondolkodás fejlesztése: megértés szintje, lényegmegragadás, összefüggések felismerése, rendszerezés, kreatív tendenciák: eredetiség, hatékonyság, ötletgazdagság.
7. Alakuljon ki a tanulóban a vitakészség, legyen meggyőző, illetve meggyőzhető.
8. Kommunikációs képességeinek fejlesztése: szókincse, kifejezőmódja, jellemző stílusa, tipikus nonverbális megnyilvánulásai, kapcsolatteremtése, a kapcsolatfenntartás és kapcsolat- megszakítás jellemzői, a beleélés módja.
9. Pszichomotoros képességeinek fejlesztése: cselekvéseiben mennyire gyors, milyen ügyes, milyen erőbefektetéssel dolgozik, munkájában mennyire kitartó, milyen tevékenységformákat végez szívesen, mit sportol, mennyire rendszeresen, mióta, milyen eredménnyel?

Iránvultság:

1. Mi érdekli? Mi jellemzi az érdeklődésének tartalmát, terjedelmét, tartósságát, mélységét?
2. Mi jelent értéket számára? Honnan származnak értékei? Milyen értékmegvalósító törekvései vannak? (erkölcsi értékek: életszeretet, szabadság, igazság, szépség, boldogság, barátság, hazaszeretet) Mik az életcéljai?

Jellem:

1. Akarati tulajdonságainak a fejlesztése (céltudatosság, határozottság, akaraterő, kitartás, önállóság, következetesség, önuralom).
2. A helyes önértékelés, önkritika fejlesztése (milyen az önmagához való viszonya, milyen az énképe, milyen az igény szintje), és ez hogyan viszonyul a teljesítmény szintjéhez? Ahhoz, hogy felismerje, hogy a tulajdonságok fejleszthetőek legyenek, szükség van arra, hogy ismerje saját hibáit és erényeit.
3. Alkalmazkodóképesség fejlesztése: milyen a felnőttekhez, a kortársakhoz, a kisebbekhez való viszonya, milyen a baráti köre, milyen csoportpozíciói vannak, mennyire tud együttműködni, csoportkapcsolataiban mennyire kezdeményező, milyen mértékben vállal szervezési feladatokat, és milyen hatékonysággal teljesíti azokat?
4. Törekedjen a konfliktusok feloldására.
5. Legyen nyitott, pozitív beállítottságú.

Módszerek:

1. Személyes fejlődést segítő beszélgetések.
2. Ön- és társismereti tréningek, (önjellemzés, önértékelés, szituációs játékok).
3. Élménybeszámolók.

A személyiség sikeres fejlődéséhez, a jó teljesítményhez minden gyereknek szüksége van arra, hogy érezze: nevelői megértik, együttérzőek, segítőkészek. Ez csak is akkor érhető el, ha az iskolai munka középpontjában a gyerek áll a maga életkori és egyéni sajátosságaival, személyiségével.

Nem gyökerestől kell kiirtani a rossz irányba vivő tulajdonságokat, hanem átalakítva a jó szolgálatába kell állítani. A cél a krisztusi, azaz keresztény ember kialakítása.

III. A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSEL KAPCSOLATOS FELADATOK

A gyermek születésével a család, mint legfontosabb, meghatározó közösség tagjává válik. Gondolkodását, viselkedését, egész személyiségét alapvetően meghatározzák a család:

- szociális körülményei,
- életmódja,
- értékrendje,
- anyagi színvonala,
- a szülők foglalkozásának jellege és képzettségük szintje.

A szülők által nyújtott tudatos, célirányos nevelés mellett a család belső atmoszférája is hat a gyerekekre, ami átértékelődve beépül a személyiségébe.

Az óvodai csoport után az osztályközösség, és tágabb értelemben az iskola közösségének tagjává válik a gyermek.

Alapvető feladatunk a tanuló közösségbe irányítása, illetve közösség által történő nevelésének megteremtése.

Az iskolai osztály kialakításakor kettős hatás éri a gyermeket: az iskolát, az osztályt a felnőttek hozzák létre, és az azonos korúak hatása is fokozottan érvényesül.

Az osztályközösség minden tulajdonsága az iskola hatására alakul vagy nem alakul ki. Értékrendjük, elvárásaik, kommunikációjuk erősen magán viseli az iskola (osztályfőnök, tanárok, hitoktatók, légkör, hagyományok, konfliktus) bélyegét.

Fontos tehát, hogy az iskola olyan értékrendet, normákat, erkölcsöt, tudást hordozzon, amely elfogadásra méltó.

1. Célok, feladatok, módszerek:

Célok:

- Az emberi kapcsolatok kialakításának, ápolásának fejlesztése, segítése.
- A család, mint a legfontosabb mikrokörnyezet szerepének tudatosítása.
- Társas kapcsolatok kialakításának segítése az osztályban, iskolában.
- A kortárs csoportok befolyásoló szerepének tisztázása, hangsúlyozása.
- A demokrácia gyakorlásához szükséges képességek fejlesztése, jogok, kötelességek tudatosítása, a demokrácia értéként való elfogadása, az iskola demokratikus működésének biztosítása.
- Az emberek személyiségi jogainak tisztelete.
- A társadalom életében való részvétel igényének kialakítása.
- Az európai identitástudat kialakítása.

Feladatok:

- Ismerjük fel, hogy az ember társas lény, hiszen társ kapcsolatok hiányában a személyiségfejlődésük zavart szenved.
- A közösségek szerepének, a társas viselkedés szabályszerűségeinek megismertetése.
- Megfelelő kommunikációs és együttműködési készség és képesség elsajátítása (önálló ismeretszerzés, véleményformálás, vélemények, érvek kifejtése, értelmezése, megvédése, kifejezésre juttatásának technikája).
- A kölcsönös egymásra figyelem fontosságának hangsúlyozása, megértése, technikájának elsajátíttatása. Az egyéni és közösségi érdekek összehangolása. Erősítsük a csoporthoz tartozás érzését és felelősségét.

- Tiszteljék társaikat, törődjenek egymással: segítsük a másság elfogadását, a beteg, sérült és fogyatékos embertársak iránti elfogadó és segítőkész magatartást.
- A "mi" tudatelményének megteremtése, erősítése.
- Az osztályban kialakuló konfliktushelyzetek megoldása, érdekek ütköztetésének módjai, konfliktuskezelési technikák kialakítása, fejlesztése.
- Közös, felelősségteljes döntéshozatal megtanítása, a demokrácia gyakorlásához szükséges képességek fejlesztése, jogok-kötelességek tudatosítása.
- A DÖK (érdekképviselői, érdekvérvényesítési szervezet) hatékony működésének segítése.
- A gyermeki jogok, emberi jogok, diákjogok megismertetése, állampolgári jogok ismerete, gyakorlása, tisztelete.
- Az emberek egyenjogúságának elismerése: a faji, vallási, etnikai különbségek elfogadása, előítéletektől mentes szemlélet kialakítása.
- Nyitottság a hátrányos helyzetű rétegek ügye iránt, lehetőség szerinti bekapcsolódás problémáik megoldásába.
- A különböző kultúrák megismerése és elfogadása iránti igény felkeltése (például: külföldi kapcsolatok; az európai hagyományok, európai örökségek megismertetése).

Módszerek:

- Beszélgetés.
- Szituációs játékok.
- Közösségfejlesztő tréningek, feladatok.
- Szociometriai felmérések.
- Élménybeszámolók.
- Közös célokért együtt végzett feladatok (osztálykirándulás, klubdélután).
- Drámajátékok.
- Szépirodalmi művek részleteinek megbeszélése, elemzése.
- Videofilmek megtekintése, a látottak megvitatása.
- Érdekvérvényesítési technikák gyakorlása.
- Adott téma önálló feldolgozása beszámoló vagy vitaindító formájában.
- Külföldi partnerkapcsolatok kialakítása, ápolása.

A tanulói közösségeket irányító pedagógusnak legfontosabb feladata a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése, hiszen a tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak úgy érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek, és ott a közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjtenek.

2. Tanulói közösség, diákönkormányzat:

A tanulók érdekeik képviselőit diákönkormányzatot hozhatnak létre.

A diákönkormányzat létezése a demokráciára való nevelést szolgálja.

Feladatai:

- Összehangolja az iskolai és iskolán kívüli tevékenységeket.
- Figyelemmel kíséri az osztályok tanulmányi munkáját, magatartását, tisztaságát.
- Szervezi az ügyeleti munkát.

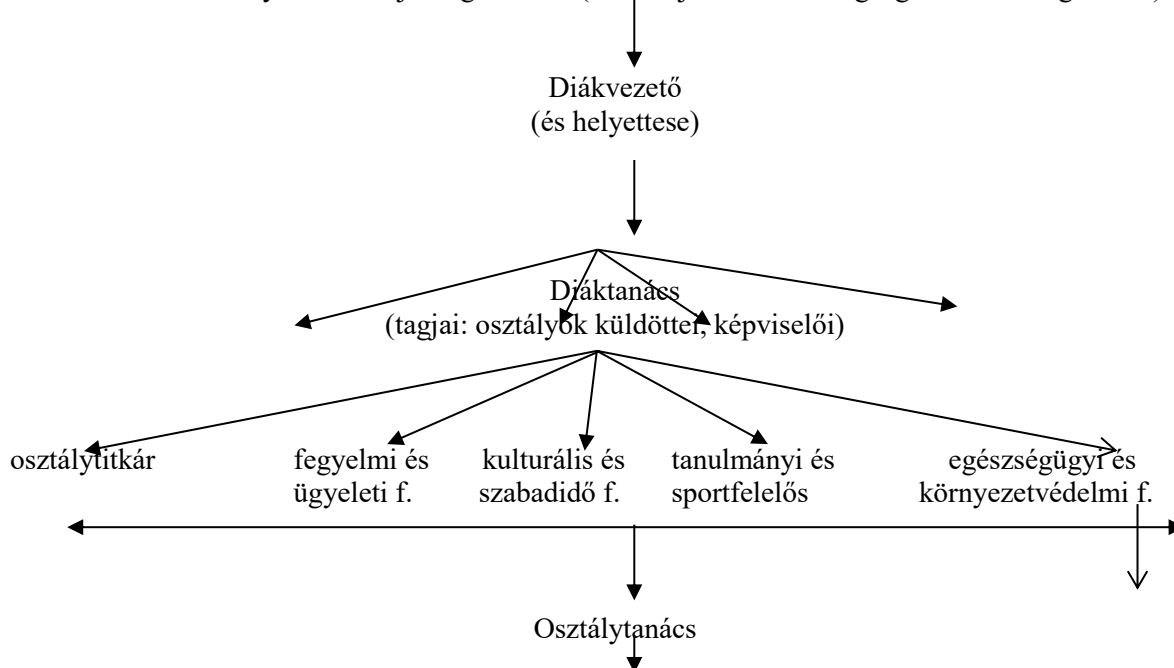
Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi jog gyakorlásának rendje:

- Döntési jogkör gyakorolnak – a nevelőtestület véleményének meghallgatásával – saját közösségi életük tervezésében, szervezésében, valamint tisztségviselőik megválasztásában, és jogosultak képviseltetni magukat a diákönkormányzatban.

- A DÖK véleményét ki kell kérni:
  - a) a tanulók életét érintő kérdésekben
  - b) a tanulókkal kapcsolatos fegyelmi ügyekben
  - c) az SZMSZ jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt
  - d) a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt
  - e) a házirend elfogadása előtt.

Az önkormányzat szerkezete

a Diákönkormányzat munkáját segítő tanár (a DÖK javaslatára az igazgató bízta meg 5 évre)

A tanács feladatának és jogkörének továbbfejlesztése:

- Összegyűjti a tanulók véleményét és igényeit.
- Egyeztet a tanárelnökkel.
- Részt vesz a programok szervezésében (ki-ki a maga területén).
- Értékeli a feladatok megoldásának szintjét.
- Értékeli a fegyelmi, tanulmányi helyzetet, fellép a rendbontók ellen.
- Tagot delegál a nevelőtestületi fegyelmi bizottságba.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, dicséretben részesülők személyére.

Tagjait évente választják.

Fóruma:

- Önkormányzati tanácsülés.
- Felelősök értekezlete.
- Iskolagyűlés

II. AZ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK

Intézményünk mindennapos működésében kiemelt figyelmet kell fordítani a gyermekek egészséghez, biztonsághoz való jogai alapján a teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokra, amelyek különösen

- az egészséges táplálkozásra nevelés
- a mindennapos testnevelés és az azt kiegészítő egészségfejlesztési kritériumoknak megfelelő testmozgás és iskolai sporttevékenység,
- a testi-lelki-szellemi jóllét, egészség, egészségi állapot hatékony fejlesztése,
- a viselkedési és kémiai függőségek megelőzése,
- az iskolai erőszak megelőzése,
- az egészséget támogató ismeretek és készségek, a baleset-megelőzéssel és elsősegélynyújtással kapcsolatos ismeretek,
- a személyi higiéné kialakításának fejlesztése

területére terjednek ki.

Az intézményünkben folyó teljes körű egészségfejlesztés figyelembe veszi a gyermekek biológiai, társadalmi, életkori sajátosságait, amely beépül az intézményünkben megvalósuló pedagógiai munkába.

Intézményünk teljes körű egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatait iskolánk Egészségnevelési programja tartalmazza. (Helyi tanterv XI. fejezet)

III. A PEDAGÓGUSOK HELYI FELADATAI, AZ OSZTÁLYFŐNÖK ÉS A PÓTOSZTÁLYFŐNÖK FELADATAI

A pedagógusok intézményi feladatai:

- egész tanévi munkájának tantárgyanként, osztályonként, illetve csoportonként való megtervezése, tanmenetben történő rögzítése,
- a tanítási órákra, foglalkozásokra való alapos felkészülés,
- a tanítási órák, foglalkozások magas szakmai szinten történő megtartása,
- helyettesítés,
- a megtartott tanítási órák, foglalkozások dokumentálása, az elmaradt és a helyettesített órák adminisztrálása, a hiányzó tanulók bejegyzése az elektronikus naplóba.
- a tanulók dolgozatainak, írásbeli munkájának javítása, rendszeres értékelése (érdemjeggyel/szövegesen) a pedagógiai programban (helyi tantervben) meghatározottak szerint,
- a különbözeti-, az osztályozó- és a javítóvizsgák feladatsorának összeállítása, a vizsga lebonyolítása,
- tanulmányi-, kulturális- és sportversenyek előkészítése, lebonyolítása,
- tanítványai felkészítése a tanulmányi-, kulturális- és sportversenyekre,
- tanulmányi, kulturális, sportversenyeken való felügyelet,
- a tanulók versenyekre való utaztatása, kísérése,
- a tehetséggondozással és a tanulók felzárkóztatásával kapcsolatos feladatok ellátása,
- a tanulók felügyelete az óráközi szünetekben,
- a hajnali-, udvari-, ebédlői- és délutáni ügyelet ellátása,
- helyettesítési készenléti ügyelet ellátása,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése,
- felügyelet ellátása a vizsgákon, versenyeken és az iskolai méréseken,

- az iskolai kulturális-, szabadidős- és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki-, pótosztályfőnöki-, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátása,
- fogadóórák megtartása,
- pontos és aktív részvétel a nevelőtestületi- és munkaközösségi értekezleteken, megbeszéléseken, lelkigyakorlatokon, valamint az éves és havi munkatervben meghatározott rendezvényeken,
- szakmai és pedagógiai műveltségének fejlesztése rendszeres önképzéssel és a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken való részvétellel,
- a tanítás nélküli munkanapokon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munka elvégzése,
- az iskolai dokumentumok elkészítésében, átdolgozásában, felülvizsgálatában való aktív közreműködés,
- az osztálytermek, szaktantermek és szakleltárak rendben tartása,
- szertárrendezés,
- rendszeres kapcsolattartás diákjai osztályfőnökével, az őket tanító többi tanárral, a fejlesztőpedagógusokkal.
- együttműködés a munkatársakkal, szülőkkel, más szakmai intézményekkel, szakemberekkel,
- A következő feladatokkal az igazgató megbízhatja: az órarend elkészítése, nagyobb iskolai rendezvény /pl. gálaműsor, karácsonyi műsor/ rendezése, táboroztatás, a tanulmányi kirándulásokon kísérőtanárként való részvétel, stb.

Az osztályközösség élén, mint pedagógus-vezető, az osztályfőnök áll.

Az osztályfőnököt az igazgatóhelyettesek és az osztályfőnöki munkaközösség-vezető javaslatát figyelembe véve az igazgató bízza meg.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre:

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében, a keresztény pedagógia elvei és gyakorlata szerint neveli osztályának tanulóit, a személyiségfejlődés tényezőit maximálisan figyelembe véve. Segíti önismeretük, hivatástudatuk fejlődését.
- Alaposan ismernie kell tanítványait. Családi hátterük és személyiségük alapos megismerése érdekében meglátogatja családjaikat.
- Segíti az osztályközösség kialakulását, együttműködik az osztály diákbizottságával.
- Igyekszik folyamatos jelenlétével is kifejezni az osztályával való törődést (szünetekben, lelkigyakorlatokon, osztálymiséken való részvételével).
- Koordinálja és segíti az osztályában tanító pedagógusok munkáját és látogatja óráikat. Szükség esetén mikro-értekezletet, tanácskozást hív össze.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályában végzendő gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátására.
- Kapcsolatot tart fenn a tanulók életét, tanulmányait segítő személyekkel (pszichológus, logopédus, fejlesztő pedagógus, gyógytestnevelő, gyermek- és ifjúságvédelmi felelős, iskolai szociális segítő, gyámügyi munkatárs).
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét az osztály fegyelmi helyzetét. Megkülönböztetetten figyel azokra, akik képességeik alatt teljesítenek, felderíti az okokat és segít kiküszöbölni azokat.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szükség esetén órát látogat osztályában.
- Aktív kapcsolatot tart fenn az osztály szülői közösségével.

- Szülői értekezleteket és fogadóórákat tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos adminisztrációs teendőket: az elektronikus napló precíz vezetését, ellenőrzését, a hiányzások igazolását, a félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatását, a bizonyítványok, törzslapok megírását, a továbbtanulással kapcsolatos adminisztrációt.
- Nyomon követi és segíti osztálya kötelező orvosi vizsgálatát. Szükség esetén elkíséri őket.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az előttük álló iskolai feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében. Élményszerű szabadidős programokat szervez.
- Az érdekeltekkel egyetértésben javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, segélyezésére, büntetésére.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, javaslataival és észrevételeivel, a kijelölt feladatok elvégzésével elősegíti a közösség tevékenységének eredményességét.
- Nevelő-oktató munkájához tanmenetet készít a helyi körülmények, adottságok figyelembe vételével.
- Gondot fordít arra, hogy tanítványai teherbírásukkal összhangban vállaljanak részt a tanórán kívüli szabadon választható elfoglaltságokból.
- Felel az osztályterem rendben tartásáért és dekorálásáért, az állagmegóvásért. Közreműködik a teremleltár elkészítésében.
- Szorosan együttműködik osztálya pótosztályfőnökével, megbeszéli vele az aktuális teendőket, bevonja őt az osztályprogramokba.

A pótosztályfőnök feladatai és hatásköre:

- Szorosan együttműködik osztálya osztályfőnökével, megbeszéli vele az aktuális teendőket, segítséget nyújt neki.
- Részt vesz az osztályprogramokban.
- Részt vesz a szülői értekezleteken.
- Ismernie kell tanítványait. Családi hátterük és személyiségük alapos megismerése érdekében ő is részt vesz a családlátogatásban.
- **Az osztályfőnök akadályoztatása esetén ellátja az osztályfőnöki teendőket.**

IV. A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG

VI/1. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

Minden gyermeknek meg kell kapnia a lehetőséget és a segítséget, hogy képességének megfelelően teljesítsen. Nem képessége alatt, hiszen felelős a talentumaiért, de nem is képessége fölött, mert attól neurotikus, szorongó lesz. Minden diáknak meg kell tapasztalnia, hogy nem a teljesítményéért fontos ő Istennek és nekünk, hanem saját magáért. Csak ebben a légkörben értik meg, hogy a kudarc szükséges velejárója az életnek, s a helyes önismeret szempontjából rendkívül fontos.

Képesség:

- Általános képesség, ami minden feladatban megnyilvánul.
- Speciális képesség, ami egyes területeken - például: zene, matematika - nyilvánul meg.

Kiemelten tehetséges tanuló:

Az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség.

Tanulóinkat arra kell felkészíteni, hogy használható tudás birtokában kreatív felnőtté váljanak.

A siker azon múlik, hogy biztosítjuk-e azokat a programokat, szervezeti formákat, amelyek keretében fel tudjuk ismerni, és tudatosan irányítani tudjuk a gyermekeinkben rejlő értékek kibontakozását.

Iskolánk, mint minden katolikus oktatási intézmény kiemelt feladatának tekinti a tehetséggondozást, a tanulók Istentől kapott adottságainak, képességeinek azonosítását és fejlesztését társadalmi helyzetüktől függetlenül. Ezért döntött úgy nevelőtestületünk, hogy regisztráltassuk intézményünket tehetségpontként. Ez 2011-ben meg is történt.

A nevelés feladatát abban látjuk, hogy a tanulókat személyiségük teljes kibontakozásához segítjük hozzá és képessé tesszük őket a keresztény emberhez méltó felelős cselekvésre. Munkánk során törekszünk arra, hogy a gyermek lehető legkorábbi életkori szakaszában megtaláljuk azt az irányt, ahol tehetsége megmutatkozhat és képességeit célirányosan fejleszteni tudjuk. A tehetséges tanuló azonban nem „versenyparipa”, és a katolikus iskola nem lehet „versenyistálló”. A jó képességű tanuló túlhajszolása idegi kimerülést, fáradtságot, álmatlanságot okozhat. A felismert tehetséges diákokkal folyamatosan kell foglalkozni, fokozatosan kell adagolni a munkát, a feladatokat.

1. Feladataink

- Pedagógusok továbbképzése, módszertani ismereteik bővítése, speciális pedagógiai képességek megszerzése.
- A tanulók adottságainak, képességeinek felderítése, a tehetség felismerése és azonosítása. A kiváló képesség korai megnyilvánulását a szülők elmondása alapján, későbbi évfolyamokon kognitív módszerek (tantárgytesztek, intelligencia-, kreativitásmérés, tanulási képesség, tanulási stílus mérése), nem kognitív eljárások (énkép, önértékelő teszt), valamint intuitív megítélések alapján (személyiségről, tevékenységről, produktumról) tárjuk fel.
- Az intellektuális képességek fejlesztése, készség a kreatív önálló ismeretszerző képesség kibontakoztatására.
- Személyiségfejlesztés során a pozitív énkép erősítése.
- Az eredményes tanuláshoz szükséges képességek, attitűdök kialakítása.
- Részvétel biztosítása a városi tehetséggondozó szakkörök munkájában.
- Differenciált fejlesztés tanórán és tanórán kívül az egyéni képességekhez mérten.
- Folyamatos értékelés, versenyeztetés, szerepeltetés.
- Pozitív motiváció, útmutatás a jövőre.

2. A tehetséggondozás szinterei

(1) Tanórai keretek között történő fejlesztés:

- idegen nyelvi területen: emelt szintű angol nyelvoktatás a 4-8. évfolyamokon: a heti 5 órás, haladó csoportokban lehetőség van a tehetséggondozásra, hiszen itt az évfolyam legjobbjai tanulnak együtt;

A 2021/22. tanévtől kezdve felmenő rendszerben már 1. osztálytól bevezetjük az emelt óraszámú angol nyelv oktatását: ebben a csoportban az 1. és 2. évfolyamon heti 1 tanóra + 3 külön angol foglalkozás, 3. évfolyamtól már teljesítményszintek szerinti differenciált csoportbontásban tanulják tanulóink a nyelvet. a 3. évfolyamon heti 2 tanórát + 2 külön angol foglalkozást, a 4. évfolyamon heti 3 tanórát + 2 külön angol foglalkozást biztosítunk a terhelést jobban bíró és az angol nyelv iránt különösen érdeklődő diákok számára. Az 5-8. évfolyamon heti 5 emelt szintű órája lesz a tanulóknak.

- magyar és matematika tantárgyakból az 5-8. évfolyamon teljesítményszintek szerinti csoportbontásban tanulnak diákjaink;

- Az 1. és 2. évfolyamon a LEGO Education által kifejlesztett tananyagok és LEGO matematikai csomagok segítik a matematika oktatását, begyakorlását.

- Az 5-8. évfolyamokon az informatika (választható) tantárgy keretében heti 2 órában pedig olyan magas szintű képzésben részesülhetnek az érdeklődő tanulók, hogy akár meg is próbálkozhatnak évente az ECDL vizsga 1-1 alapmoduljával. *Mivel az új NAT szerint tanulók már a 3. évfolyamon elkezdik heti 1 kötelező órában a digitális kultúra tanulását, így számukra heti 2 órában szakköri keretek között valósítjuk meg az ECDL vizsgára felkészítést.*

- többféle fejlesztési területhez kapcsolódóan: a különféle tanórákon a pedagógusok differenciált óraszervezéssel segítik a tehetséggondozást.

(2) Az egyéb foglalkozások keretében az alábbi területek fejlesztése történik:

- matematikai-logikai gondolkodás fejlesztése: sakkszakkörök 3 csoportban, logikörök (matematika tehetséggondozó) a 3., illetve a 4. évfolyamon; versenyeztetés, felvételi előkészítő a 8. évfolyamon matematikából, versenyfelkészítés az 5-8. évfolyamon;

- az informatika speciális területein fejlődhetnek az informatika és a robotika szakkörön részt vevő tanulók.

Mivel az új NAT szerint tanulók már a 3. évfolyamon elkezdik heti 1 kötelező órában a digitális kultúra tanulását, így számukra 1-2. évfolyamon van lehetőség az informatika alapjainak játékos, szakköri formában való elsajátítására, valamint 5-8. évfolyamon heti 2 órában robotika szakkör, illetve szintén heti 2 órában ECDL vizsgára felkészítő szakkör választására.

- énekkar 3 korcsoportban; fellépési lehetőség iskolai rendezvényeken, liturgiákon.

- művészeti, dramatikus képességek fejlesztése: drámajáték-oktatás; fellépési lehetőség iskolai műsorokon, művészeti évzáró gálán, tehetségnapon;

- képzőművészeti foglalkozások: alkotóköri, kézműves szakkör, képzőművészeti oktatás 3 korcsoportban; rajzpályázatokon, művészeti évzárón való részvétel, kiállítások szervezése az elkészített munkadarabokból, nyári alkotó tábor;

- iskolánk helyet ad Egressy-Erkel Alapfokú Zeneiskola szolfézs-, furulya-, zongora- és hegedűóráinak, valamint a Garabonciás Alapfokú Művészeti Iskola citera-, népi furulya-, gitár- és szintetizátor óráinak is; a legtehetségesebbek bemutathatják tudásukat az iskolai tehetségnapon.

- sport területén: fociedzés 3 korcsoportban, kölyökatlétika 2 korcsoportban, asztalitenisz-edzés, tartásjavító torna, ritmikus sportgimnasztika-showtánc 2 korcsoportban, iskolai sportköri foglalkozások (ISK); edzőmérkőzések szervezése más iskolák csapataival, illetve tétmérkőzéseken való részvétel.

- idegen nyelvi területen:

- külön angol foglalkozások az 1-4. évfolyamokon
- angol tehetségfejlesztő foglalkozások az 5-8. évfolyamokon
- német tehetségfejlesztő foglalkozás: a 4. évfolyamon a haladó angolosok második idegen nyelvként elkezdhetik a német nyelv tanulását;

(3) **Versenyeztetés:** A tehetség gondozásának, a megméretésnek kiváló területe a tanulmányi, kulturális és sportverseny. Segít abban, hogy az igazi tehetség kibontakozzék, és az emberiség javára váljék.

Házi versenyek:

Alsó tagozat:

- Versmondó verseny
- Mesemondó verseny
- Prózamondó verseny
- Hangos olvasási verseny
- Matematika verseny
- Aritmetikai verseny
- Helyesírási verseny
- Népdaléneklő verseny
- Sakkverseny
- Technika verseny
- Egyéb sportversenyek

A fenti házi versenyek legjobbjai képviselik iskolánkat a városi illetve megyei szintű versenyeken.

Ezek mellett megrendezzük még:

- „Barátunk a természet” környezetismereti vetélkedő
- Fogápolási vetélkedő
- Játékos sportvetélkedő

Felső tagozat: (felmenő rendszerű versenyek):

• Szép magyar beszéd verseny	5-8. évfolyam
• Versmondó verseny	5-8. évfolyam
• Helyesírási verseny	5-8. évfolyam
• Matematika verseny	5-8. évfolyam
• Hittan verseny	5-8. évfolyam
• Herman Ottó emléktverseny	7-8. évfolyam
• Kaán Károly biológia emléktverseny	5-6. évfolyam
• Teleki Pál földrajz emléktverseny	7-8. évfolyam
• Matematika - Zrínyi Ilona emléktverseny	2-6. évfolyam
• Angol nyelvi versenyek (kiírások szerint)	3-8. évfolyam

• Varga Tamás matematika verseny	7-8. évfolyam
• Hevesi György kémia verseny	7-8. évfolyam
• Sportversenyek	5-8. évfolyam
• Sakkverseny	5-8. évfolyam

A fenti házi versenyek legjobbjai képviselik iskolánkat a városi, megyei versenyeken.

Ezek mellett megrendezzük még:

- Angol országismereti vetélkedő
- Olimpiatörténeti vetélkedő (4 évente az Olimpia évében)

Iskolánk által a város minden általános iskolája számára, illetve az összes görögkatolikus általános iskola számára a „GÖRÖG NAPOK” keretében meghirdetett versenyek:

- "Görög Kupa" labdarúgó- vagy kosárlabdatorna
- Várostörténeti, honismereti vetélkedő
- Angol társalgási verseny
- Versmondó verseny
- Rajzpályázat

A fenti versenyeken kívül diákjaink nagyon sok levelezős verseny közül válogathatnak.

Kollégáink nagyon lelkiismeretesen készítik fel diákjainkat minden versenyre, így sokan közülük nagyszerű eredményeket érnek el.

Egy-egy tanév végére általában diákjainknak több mint egynegyede büszkélkedhet városi 1-3. vagy megyei 1-5. vagy országos 1-20. helyezéssel.

Jutalmazásuk: igazgatói dicséretet kapnak (oklevél), hozzá egy csokit a DÖK-től. Eredményük felkerül az iskola honlapjára. Fényképük és eredményük felkerül az iskolai faliújságra. Májusban az iskolai gyermeknap délutánján megrendezzük a Versenygyőztesek Gáláját, ahol ajándékot kapnak a fenti helyezettek az iskola alapítványától, felkészítő tanáraik pedig a DÖK-től, emellett műsorral kedveskedünk nekik, szüleiknek és tanáraiknak. A versenyeredmények megjelennek a tanév végi hírlevélben is. Az országos versenyek helyezettjei jutalomkönyvet is kapnak a tanévzáró ünnepségen.

Iskolánk tagja az Egyházi Iskolák Tehetségsegítő Tanácsának, ami biztosítja többek között, hogy a nálunk felfedezett tehetséges gyerekek nem fognak elkallódni, hiszen azok az iskolák is e Tanács tagjai, ahol közülük legtöbben továbbtanulnak a 4., 6. és 8. osztály elvégzése után. Emellett e kapcsolat arra is lehetőséget nyújt, hogy az olyan tanulókat, akiknek nem tudunk érdeklődésüknek és tehetségterületüknek megfelelő foglalkozást biztosítani, átirányíthatjuk ezen intézmények tehetséggondozó műhelyeibe.

Munkánk eredményességének kiváló mutatói a különféle szinteken, az iskolán belül és iskolán kívül megrendezett tanulmányi és szakterületi versenyeken elért eredmények. Másrészt a tehetséggondozó programban résztvevő diákok, szülők, pedagógusok véleményének megismerésével, a visszajelzések kiértékelésével mérjük tehetséggondozó munkánk eredményességét és hatékonyságát.

VI/2. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program

Olyan diákokról van szó, akik testileg-lelkileg normálisan fejlődő társaikhoz képest a tanulásban eltérést mutatnak.

Az eltérés típusai:

- tanulásban akadályozott tanulók (diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia)
- egyéb tanulást akadályozó vagy megnehezítő zavarok (hiperaktivitás, magatartászavar, beilleszkedési zavarok, figyelemkoncentrációs zavar),
- hátrányos helyzetű, veszélyeztetett tanulók.
- A NAT-ban meghatározott kulcskompetenciák területén kortársaik fejlettségi szintjéhez képest elmaradó tanulók.

Ahogy telnek az évek az iskolában, úgy növekednek a követelmények. A játékos, szinte észrevétlen tanulást mindinkább felváltja a tudatos, a munkához hasonlító ismeretszerzés.

A munkához eszközökre, módszerekre és képességekre van szükség. Ha a gyermek rossz módszerekkel tanul, nehezzé válik az élete, s az iskolában eltöltött időt kudarcok árnyékolják be. Aki rossz módszerrel dolgozik, az nem élvezheti a tevékenységet, túlságosan sok időt tölt vele, s az eredmény mégsem hoz örömet és elégedettséget. Egyre kevesebb időt fordít tanulásra, halmozódik a lemaradás, erősödik a negatív énkép. Nem könnyű ezen a helyzeten változtatni, mégis szükséges, ha egészséges gyermekeket akarunk nevelni.

Feladatok, fejlesztési lehetőségek

- Első és legfontosabb feladat a kudarc okainak felderítése;
  - nem megfelelő körülmények otthon,
  - tanuláshoz szükséges képességek alacsony szintje (olvasás, szövegértés, koncentrálóképeség, alacsony IQ, emlékezőképeség, stb.)
  - motiváció hiánya.

Ezek kiszűrésében segítségünkre van a Borsod – Abaúj – Zemplén Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Miskolci Tagintézménye és a Borsod – Abaúj – Zemplén Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Tanulási Képességeket Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottsága. Tanulóink vizsgálatát a problémák felmerülése esetén minél hamarabb kérjük.

- A tanulságok levonása, hasznosítása az önnevelésben, a fejlesztendő terület meghatározása.
- A tanulás tanítása: jó tanulási szokások, technikák elsajátíttatása.
- Felzárkóztató programok készítése, szervezése a lemaradt tanulók számára.
- Egyéni segítségnyújtás a hiányosságok pótlására.
- Differenciált fejlesztő foglalkozások szervezése a szabad órakeret terhére.
- Egyéni fejlesztő foglalkozások szervezése a sajátos nevelési igényű tanulók számára.

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló fogalma:

az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

Intézményünk az egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdő tanulók, az érzékszervi fogyatékos – látássérült gyengénlátó tanulók és a mozgásszervi fogyatékos tanulók integrált nevelését-oktatását vállalja fel.

A sajátos nevelésű igényű gyermek joga, hogy különleges gondozás keretében állapotának megfelelő pedagógiai ellátásban részesüljön attól kezdődően, hogy sajátos nevelési igényét megállapították.

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Pedagógiai Szakmai, Szakszolgálati és Közművelődési Intézet Tanulási Képességet Vizsgáló Szakértői és Rehabilitációs Bizottsága által kiadott szakértői vélemény javaslatai alapján egyéni fejlesztési tervet állítanak össze gyógypedagógusaink, fejlesztő pedagógusaink. A tanév során e terv szerint végzett fejlesztő foglalkozásokon gondoskodnak az integráltan oktatott sajátos nevelési igényű tanulók egyéni fejlesztéséről. Az alsó tagozaton megvalósuló egész napos oktatási forma lehetőséget teremt a szabadfoglalkozások, önálló órák idejében a speciális fejlesztésre. Az SNI tanulók számára külön helyi tanterv áll rendelkezésre külön értékelési rendszerrel.

- Minden tanítási órán figyelembe kell venni a tanulási kudarcnak kitett tanulók eltérő képességeit, így hatékony fejlesztésükhöz (osztálykeretben) hozzátartozik a differenciálás, ahol egyéni képességeiknek megfelelő feladatokat kapnak. Az SNI tanulókat oktató gyógypedagógusoknak egyéni fejlesztési tervet kell kidolgozniuk tanítványaik számára, mely alapot és támpontot nyújt az SNI tanulót tanító minden pedagógus számára is.
- A tanulási nehézségekkel küzdő gyerekek általában személyfüggők, ezért nagyobb pedagógiai tapintattal kell feléjük fordulni.
- Különös gondot kell fordítani - már alsó tagozatban is - az önálló tanulás módszereinek megtanítására.
- Biztassuk ezeket a tanulókat a nekik megfelelő tanórán kívüli tevékenységek kiválasztására.
- A társadalomba való beilleszkedésüket, a helyes pályaválasztásukat igyekszünk megkönnyíteni azzal, hogy nagyobb segítséget nyújtunk nekik.

A látási fogyatékos tanuló

A látási fogyatékos a szem, a látóideg vagy az agykérgi látóközpont sérülése következtében kialakult állapot, mely megváltoztatja a tanuló megismerő tevékenységét, alkalmazkodó képességét, személyiségét.

Gyógypedagógiai szempontból azok a tanulók látássérültek, akiknek látásteljesítménye az ép látáshoz (vízus: 1) viszonyítva két szemmel és korrigáltan (szemüveggel) vízus: 0 – 0,3 közötti. Látássérült az a tanuló is, akinek centrális látótere legfeljebb 20°.

Ezen belül:

- a) vakok azok a tanulók, akiknek látóképessége teljesen hiányzik (vízus: 0);

- b) aliglátók azok a tanulók, akik minimális látással rendelkeznek (vízus: fényérzés – 0,1);
c) **gyengénlátók azok a tanulók, akiknek az életvitelét nagymértékben korlátozza a csökkent látásteljesítmény (vízus: 0,1 – 0,3). Iskolánk a gyengénlátó tanulók nevelését-oktatását tudja felvállalni, őket integráljuk normál osztályainkba.**

A BNO¹ 11 (WHO) 2018-as meghatározása alapján „megkülönböztetünk távoli és közeli látássérülést.

Távoli látássérülés:

- enyhe – a látásélesség (vízus) $< 0,5$
- mérsékelt – a látásélesség (vízus) $< 0,3$
- súlyos – a látásélesség (vízus) $< 0,1$
- vakság – a látásélesség (vízus) $< 0,02$.

Közeli látássérülés:

A közeli látásélesség (vízus) $< 0,5$ maximális korrekcióval.

A vak, valamint a gyakorlatilag vak, alig látó tanulók a tapintó-halló életmód elsajátítására képesek. A gyengén látók és a látásmaradványukat praktikusán használó alig látók a látó-halló- (tapintó) életmódra alkalmasak.

A pedagógiai fejlesztés szempontjából elsődlegesen a látásélesség és a látási funkciók ismerete fontos, de a pedagógusnak tájékozottnak kell lennie a látássérülés kórokáról, a látási fogyatékoság kialakulásának időpontjáról is, ismernie kell a szemészeti állapotot, a prognózis javuló vagy romló tendenciáját, a pedagógiai látásvizsgálat eredményét, a gyermek intelligenciáját, személyiségvonásait.

A látássérüléshez gyakran társulhat egyéb fogyatékoság is (pl. értelmi, vagy intellektuális képességzavar, hallás-, mozgásfogyatékoság, részképesség-kiesések, autizmus spektrumzavar, stb., illetve mindezek halmozott megjelenése).

A nevelés-oktatás szervezeti keretének megválasztását, az alkalmazott speciális módszer- és eszközrendszert minden esetben a gyermekek állapotából fakadó egyéni szükségletek határozzák meg.

A látássérült tanulók fejlesztésének alapelvei

A látássérült tanulók iskolai fejlesztésének pedagógiai szakaszai kis eltéréssel megegyeznek a NAT-ban alkalmazott szakaszolással. A helyi tantervben az első évfolyam tananyagának két évre történő elosztása a Braille-írás, illetve a síkírás, -olvasás előkészítése, a matematikai fogalmak kialakítása, ezek eszköz- és jelrendszerének elsajátítása, a környezet vizuális és tapintásos megismertetése miatt indokolt.

A látássérült tanulók nevelése során, a kötelező oktatás szakaszainak tervezésekor – az ép tanulókhoz hasonlóan – figyelembe kell venni az életkori sajátosságokat. Az eltérő életkori jellemzők miatt a személyiségfejlesztésnek speciális feladatai vannak a következők szerint.

Az alsó tagozaton:

- az önállóság iránti igény fejlesztése elsősorban az önkiszolgálás, a mozgás és tájékozódás terén,
- az érdeklődés felkeltése a környezet, a látható világ megismerése iránt, a speciális segédeszközök használatával,
- az érzékszervek használatának tudatosítása, a működő érzékszervek fokozott kihasználása,
- az akarati tulajdonságok erősítése a látássérülés hátrányainak leküzdéséhez,
- az önbizalom, a pozitív énkép alapozása, a látássérülés megértése és elfogadása,
- kapcsolatépítés az ép látásúakkal, felkészítés az inkluzív közösségbe való beilleszkedésre,
- az egészségvédő viselkedés szokásainak kialakítása, a higiénés tevékenységek, a szem védelme.

A felső tagozaton:

- az önállóság további fejlesztése a tanulási és mindennapi élet tevékenységeiben,
- a látásteljesítménnyel rendelkező tanulók esetében a látás kihasználását maximálisan segítő speciális optikai segédeszközök használata iránti igény kialakítása,

- az érdeklődés irányítása a látóképesség szempontjából reális pályaválasztási területek felé,
- a céltudatos és kitartó akarati tulajdonságok kialakítása az önálló tanulás, a pályaorientáció és a későbbi munkavégzés céljából,
- az önfejlesztés igényének kialakítása különösen az ismeretszerzés terén és az egyéni tehetség kibontakoztatásában,
- az önbizalom és az önkritika egyensúlyának megteremtése, reális énkép kialakítása,
- az egészségvédő magatartás szokásainak továbbfejlesztése, az egészséges életmód iránti igény kialakítása,
- az egyéni igényeknek megfelelő közvetlen környezet tudatos át-, illetve kialakításának ismerete,
- felkészítés az ép látásúakkal való kapcsolatépítésre, a közösségbe való beilleszkedésre.

Az **átjárhatóságot** a képzési idő alatt mindvégig biztosítani kell:

- a gyógypedagógiai iskolák, illetve
- a gyógypedagógiai és a többségi iskolák között.

A **többségi iskolában történő együttnevelés** minden esetben egyéni döntést, esetenként egyéni felkészítést igényel. Az integrált nevelés-oktatás során különös figyelemmel kell lenni a következőkre.

- A látássérült tanulónak meg kell kapnia mindazon egyéni fejlesztést, amelyre egyéni állapotából fakadóan szüksége van (habilitációs, rehabilitációs fejlesztés, felzárkóztató, illetve tehetséggondozó foglalkozások). Ennek megszervezéséhez a szakértői javaslat, a speciális iskolák részéről történő folyamatos tanácsadás és szervezett továbbképzés nyújthat segítséget.
- A látássérült gyermek számára biztosítani kell azokat a segédeszközöket, taneszközöket, amelyek használata a tanulmányok ideje alatt szükséges. Ezen eszközök használatát meg kell tanítani a változtatási igény és lehetőség szerint.

A látássérült tanulók iskolai fejlesztésének kiemelt feladatai

A látássérült tanulók nevelését-oktatását ellátó intézményeknek az alapfokú iskoláztatás során két fő feladat megoldását kell vállalniuk. Az általános, korszerű alapműveltség nyújtásán túl a speciálisan jelentkező, a látás hiányából, az esetleg csatlakozó fogyatékból adódó hátrányok leküzdését is. Mindkét feladat megvalósításához szükség van gyógypedagógiai ismeretekre, ismerni kell a látássérült gyermeknek a hasonló korú látó társaktól eltérő pszichés és értelmi funkcióit. Ebből adódóan a nevelési feladatok megtervezésekor, a megválasztandó módszereknél figyelembe kell venni, hogy a látássérült gyermek ismeretszerzése a látás hiánya miatt más, a külvilág iránti látó beállítódás helyett a haptikus (bőr- és mozgásérzékelés együttese) és a hallási beállítódás jellemzi. Ezért fontos feladat minél korábban megkezdni az ép érzékszervek gyakoroltatását, a hallás, tapintás, szaglás, ízérzékelés fejlesztését.

A látás hiánya nemcsak a tanulás terén okoz eltéréseket a látó gyerekekhez képest, hanem a tájékozódás, a közlekedés, az önkiszolgálás, egyáltalán a mindennapi élet tevékenységei is mind nehezítettek a súlyosan látássérült gyermek számára. Mindez pszichésen megterhelő, emiatt gyakran személyiségzavar, szocializációs zavar is kialakulhat, például önállótlanág, lassú reakciókészség, passzivitás, önbizalomhiány, elkülönülésre való hajlam vagy túlzott önérvényesítő magatartás, indulatosság, téves eszmék.

A pedagógus fokozott odafigyeléssel, egyéni bánásmóddal és a gyermekközösség segítségével tudja mindezt korrigálni.

A mozgásszervi fogyatékos (mozgáskorlátozott) tanuló

Mozgásszervi fogyatékos (mozgáskorlátozott) az a tanuló, akinek a mozgása veleszületett vagy szerzett károsodás és/vagy funkciózavar miatt jelentősen és maradandóan akadályozott, melynek következtében megváltozik a mozgásos tapasztalatszerzés és a szocializáció csak nehezített körülmények között lehetséges.

A mozgás minden gyermek tapasztalatszerzésére, illetve annak lehetőségére hatással van, befolyásolja személyiségfejlődését. Mozgáskorlátozott gyermek esetében a mozgásos tanulás lehetősége és folyamata módosul. Mások a környezetéről, a saját testéről szerzett tapasztalatai, mint ép mozgású társainak.

Mozgáskorlátozott tanulóknál átalakulhat a külvilágról való információfelvétel módja és lehetősége. A megismerő tevékenység észlelésen és önindította, aktív mozgáson alapul. A gondolkodási struktúra kialakulásának a gyermeki felfedező tevékenység az előfeltétele. A cselekvés a gondolkodás eredeti létformája. A cselekvés képességének alapja pedig a mozgás. A mozgás összetevőinek (térbeliség, időbeliség, dinamika, koordináció, impulzus) egyedi vagy halmozott sérülése esetén nem válik lehetővé, vagy akadályozott lesz a cselekvéses ismeretszerzés, tapasztalás. Mozgáskorlátozott kisgyermeknél a mozgásos tapasztalatszerzés akadályozott voltából eredően az ismeretszerzés minőségileg és mennyiségileg is eltérhet a tipikusan fejlődő társaik tapasztalataitól.

A nevelést-oktatást befolyásolja, hogy a tapasztalatszerzési lehetőségek általában beszűkültek, a környezet állandóan változó feltételeihez való alkalmazkodás nehezített.

A mozgáskorlátozott tanulók nevelése-oktatása során a megfelelően kialakított, adaptált, akadálymentes környezet biztosítja az információhoz való hozzáférést, a tevékenységekben történő szabad és aktív részvételt, előmozdítva az esélyegyenlőséget.

A mozgáskorlátozott tanuló sajátos nevelési igényét a károsodás keletkezésének ideje, annak formája és elhelyezkedése, akadályozottságának mértéke egyedileg határozzák meg, a megfelelő különleges bánásmódot, a fejlesztés szakszerű feltételeit, formáját biztosítani kell.

A mozgásszervi fogyatékos (mozgáskorlátozott) tanulók fejlesztésének alapelvei

A mozgáskorlátozott tanulók nevelése-oktatása, képességeik tervszerű fejlesztése során az egyéni fejlődési sajátosságokhoz, az individuális szükségletekhez kell igazodni mind a pedagógiai tevékenységek, mind a környezeti adaptációk tervezése, megvalósítása során annak érdekében, hogy a tanulók mozgáskorlátozottként is meg tudják állni helyüket a szűkebb és tágabb környezetükben.

A mozgáskorlátozott tanulók sérülésspecifikus pedagógiai fejlesztő folyamata komplex, magában foglalja a nevelést, oktatást, mozgásfejlesztést, a kommunikáció fejlesztését, az eszközös megsegítést, az egészségügyi szükségletek ellátását és a gondozási feladatokat, valamint a személyiségfejlesztés együttes, egymást erősítő és kiegészítő alkalmazásait.

A mozgáskorlátozott tanulók nevelésének-oktatásának feladata az esélyegyenlőség feltételeinek megteremtése annak érdekében, hogy a mozgáskorlátozott gyermekek az iskolai tanulmányaik során felkészültté váljanak az ismeretszerzésre és tanulásra, az önálló döntéshozatalra, képessé váljanak az önrendelkező életvitelre.

Az önállóságra nevelés elvét mindig szem előtt tartva, az iskolában – a mozgáskorlátozott tanulók életkorának és mozgásállapotának megfelelően – biztosítani kell a megfelelő mozgás- és életteret, amely magában foglalja a fizikai környezetet, amely egyrészt akadálymentes, másrészt valamennyi tanuló számára biztosítja az egészséges környezeti feltételeket.

A többségi iskolában történő együttnevelés minden esetben egyéni döntést, esetenként egyéni felkészítést igényel. Az integrált nevelés-oktatás során különös figyelemmel kell lenni a következőkre:

– A mozgáskorlátozott tanulók együttnevelése során szükséges, hogy az intézmény felkészüljön a tanuló fogadására: kialakítja a megfelelő fizikai környezetet (akadálymentesítés), beszerzi azokat az oktatási segédeszközöket, amelyek a különböző tevékenységekben való részvételt segítik, felkészíti a befogadó személyi környezetet (diákok, iskolai dolgozók, szülők), előkészül a szakértői javaslatban megfogalmazott sérülésspecifikus pedagógiai fejlesztő folyamat megvalósítására.

- Az együttnevelés teljes folyamatát gyógypedagógus, konduktív nevelés esetén konduktor kíséri, segíti. A pedagógus és gyógypedagógus/konduktor szakmai együttműködése, az intézményi együttműködések (egységes gyógypedagógiai módszertani intézmények, pedagógiai szakszolgálatok, pedagógiai-szakmai szolgáltatók), a társszakmák bevonása biztosíthatja a megfelelő ellátást. Egyéni előrehaladású képzés során meg kell valósítani az egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációt, rehabilitációt, amely a tanórai gyakorlattal kölcsönösen egymásra épülve biztosítja az egyéni igényekhez igazodó feltételeket (adaptált tananyag, számonkérés, értékelés stb.) és a fejlődést.
- A mozgáskorlátozott tanulók integrált iskolai ellátása a pedagógusoktól speciális felkészülést kíván. Az együttnevelés megkezdése előtt a befogadó pedagógus lehetőség szerint vegyen részt célirányos pedagógus-továbbképzésen.

A mozgásszervi fogyatékos (mozgáskorlátozott) tanulók iskolai fejlesztésének kiemelt feladatai

A pedagógiai feladatok meghatározásakor figyelembe kell venni, hogy a mozgáskorlátozott tanulók többsége meg tud felelni a Nat-ban, illetve a kerettantervben megfogalmazott elvárásoknak.

Az egyéni igényekhez igazodó eljárások alkalmazása (tartalom módosítása, csökkentése az ismeretsajátítás során, értékelés alóli mentesítés stb.) csak abban az esetben indokolt, ha az általános követelményeknek való megfelelés semmilyen módszertani, technikai segítségnyújtással, környezeti adaptációval nem érhető el.

A mozgásszervi diagnózistól és mozgásállapottól, az aktuális fejlettségi szinttől, valamint a személyiségtől függő speciális fejlesztési technikák, módszerek, eszközök alkalmazása, a megismerő tevékenységekhez szükséges kompetenciák (ismeretek, képességek, attitűdök) kialakítása és fejlesztése, az elérhető legmagasabb szintű önállóság kialakítása, az önálló életre nevelés.

Az iskolai fejlesztés teljes időtartama alatt kiemelt feladat a mozgásnevelés, mint komplex rehabilitációs hatásrendszer, amely ötvözi a sérült tartási és mozgási funkciók helyreállítását célzó, a gyógyító és a motoros képességek fejlesztését szolgáló pedagógiai eljárásokat, s e feladatokat integrálja a tanítás-tanulás folyamatába.

Az egyéb pszichés fejlődési zavar alapján sajátos nevelési igényű tanuló

Az egyéb pszichés fejlődési zavar a Köznevelési törvény által használt gyűjtőfogalom, a sajátos nevelési igényre (SNI) való jogosultság egyik kategóriája. Ebbe a kategóriába tartoznak a súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral küzdő tanulók.

Az egyéb pszichés fejlődési zavart a pedagógiai szakszolgálat minősíti szakértői bizottsági tevékenysége során, a sajátos nevelési igény megállapítása céljából, a diagnosztikus protokollra épülő komplex állapotfelmérés alapján.

A kategória többféle diagnózist tartalmaz, részben idegrendszeri fejlődési zavarokat, részben a magatartás-szabályozás más zavarait.

- A *(specifikus) tanulási zavar* egy olyan multifaktoriális meghatározottságú ún. idegrendszeri fejlődési zavar (pl. *diszlexia*, *diszgráfia*, *diszkalkulia*, vagy ezek halmozódása), mely az átlagos vagy akár átlag feletti értelmi képességek és a szükségletekhez illeszkedő, megfelelő oktatási feltételek ellenére okoz komoly nehézségeket a tanulásban, a sikeres iskolai előmenetelben. Az egyes tanulási zavarok

tünetei gyakran egyszerre is jelen lehetnek, ezáltal több iskolai készséget is érinthetnek, pl. az olvasás elsajátításának zavara és az aritmetikai műveletvégzés zavara. A specifikus tanulási zavar iskolai alulteljesítést eredményez, de nem minden iskolai alulteljesítés mögött áll specifikus tanulási zavar.

- **Az olvasási zavar (diszlexia)** neurobiológiai eredetű specifikus tanulási zavar, az olvasás, írás elsajátításának nehézségét jelenti, gyenge szófelismerés, pontatlan és lassú olvasás jellemzi, mely legtöbbször helyesírási zavarokkal együtt jelentkezik.
- **A helyesírási zavar (diszortográfia)** önmagában előfordul ugyan, de ritkán.
- **Az íráskivitelezés (íráskép) zavara (diszgráfia)** gyakran olvasási zavar nélkül jelenik meg. Másodlagos következményként szövegértési nehézségek jelentkezhetnek, valamint a kevesebb olvasási tapasztalat hátráltathatja a szókincs és a háttértudás fejlődését.
- **A számolási zavar (diszkalkulia)** esetén az intellektuális teljesítményhez, életkorhoz (osztályfokhoz) viszonyítva jelentős elmaradás mutatkozik a számköri ismeretek, számérzék, szám- és műveleti fogalmak kialakulásában, az alapvető műveletek végzésében és a bázisfunkciók (téri-vizuális rendszer, központi végrehajtó rendszer, munkamemória, beszéd és nyelv, gondolkodási funkciók) működésében. Következésképpen nehezített lehet a magasabb szintű matematikai fogalmak elsajátítása, a matematikai ismeretszerzés és -alkalmazás folyamata, a mindennapi élethelyzetek problémamegoldása.

Mindezen tünetek markánsan és perzisztensen/tartósan fennállva jelentkeznek, nem tekinthetők csupán fejlődési késésnek. A (specifikus) tanulási zavarok hátterében a nyelvi rendszer eltérő fejlődése, a munkaemlékezet gyengesége, valamint az információfeldolgozás sajátos szerveződése áll. Mindezek mellett gyakran mutatkoznak a mozgásszervezés, kézügyesség, bizonytalan kézpreferencia, téri tájékozódás, vizuális észlelés, szenzoros integráció, végrehajtó működés nehézségei.

- A hétköznapi nyelvhasználatban is egyre gyakrabban felbukkanó ADHD kifejezés egy angol mozaikszó (Attention Deficit Hyperactivity Disorder, magyarul figyelemhiányos/hiperaktivitás zavar), mely
- figyelemhiánnyal és/vagy
- túlmozgással (hiperaktivitás) és impulzivitással jellemezhető.

A két altípus önállóan vagy kombinált formában is előfordulhat.

Az ADHD átlag alatti, átlagos és átlag feletti intellektuális teljesítmény mellett egyaránt jelen lehet. A szakirodalom szerint az iskoláskorú gyermekek kb. 5%-át érintő, a tanulási teljesítményt és a viselkedésszervezést jelentős mértékben befolyásoló, támogatás hiányában rontó, idegrendszeri fejlődési zavar, mely jelentős mértékben aluldiagnosztizált, számos esetben a diagnózis és a sajátos nevelési igény megállapítása nélkül van jelen a köznevelés színterein. A mindennapi oktatási, nevelési helyzetekben ennek következménye a szétszórtság, feledékenység, a figyelem könnyű elterelhetősége, huzamosabb ideig történő fenntartásának nehezítettsége, az egymást követő utasítások megjegyzésének nehézsége, a feladatok megfelelő sorrendjének kialakítási problémái és a véghezvitel nehézsége, saját holmik gyakori elhagyása, mások félbeszakítása, mérlegelés nélküli beszéd és cselekvés, ami gyakran inadekvátnak vagy erőszakosnak is tűnhet. Nehéz az érintett tanulók számára az önszabályozás és önirányítás, a mindennapi élethez szükséges tevékenységek szervezése, a célorientált cselekvés tervezése, kivitelezése, az érzelmek szabályozása. Mindezek gyakran alulteljesítést eredményeznek az iskolai haladásban is.

Az ADHD számos erősséggel is együtt jár. Az érintett tanulók kreatívak, kíváncsiak, lelkesek és kockázatvállalók, sikerorientáltak, szokatlan és eredeti ötleteikkel, javaslataikkal értékes tagjai a tanulóközösségnek. Számukra érdekes témákban elmélyült érdeklődést mutatnak és kimagasló teljesítményre is képesek lehetnek. Megfelelő támogatás mellett hihetetlen

energiáikkal rengeteg feladatot ellátnak, pozitív értelemben motorjai lehetnek a tanulási folyamatnak.

Az ADHD hátterében a végrehajtó funkciók gyenge és/vagy eltérő szerveződése áll, amely a munkamemória (rövid távú emlékezetben megtartott elemek és az ezekkel való mentális műveletvégzés), a viselkedésgátlás (gátlás kontroll), a kognitív flexibilitás (rugalmas váltás) és a figyelem működését befolyásolja.

A viselkedésszabályozás problémái ADHD-ban az érzelmi kontroll gyengeségében, az önmaguk vagy mások felé irányuló agresszióban, szorongásban, az én-szabályozás gyengeségében, az alkalmazkodóképesség, a célirányos viselkedés, az önszervezés, valamint a metakogníció (saját tudásról való tudás, kognitív önreflexió) eltérő fejlődésében mutatkoznak meg. Minthogy a magatartás-jellemzőkben hasonlóság figyelhető meg a magatartásszabályozási zavarral, fontos hangsúlyozni, hogy ezeknek hátterében elsődlegesen idegrendszer-működési zavar, az ún. végrehajtó funkciók zavara, és nem kizárólag környezeti ártalom húzódik meg.

- **A magatartásszabályozási zavar** is az egyéb pszichés fejlődési zavar kategóriában nevesülő SNI állapot. Összefoglaló név, mely alatt
  - **impulzuskontroll-zavart** (személyre és/vagy tárgyakra, tulajdonra irányuló agresszív, destruktív szóbeli és viselkedéses kitörések) és
  - **diszruptív** (irritált, vitatkozó, bomlasztó),
  -
  - **diszszociális** (normasértő, agresszív, megbotrántoztató) viselkedészavarokat értünk.

A magatartásszabályozás zavarával együtt járó problémák súlyosan és tartósan megnehezítik a tanulási helyzetekben való aktív és produktív részvételt, ezáltal jelentős tanulási hátránnyal járnak. A zavarok természetéhez tartozik, hogy kihatással vannak a társas viselkedésre, az interperszonális kapcsolatokra, kommunikációra, a normakövetésre és a szabályok betartására, így ezek a problémák az oktatási, nevelési helyzetekben is jelen vannak. Szakszerű állapotfelmérés és intervenció szükséges ahhoz, hogy az érintett tanuló és tanulóközösség hatékony tanulása megvalósulhasson. Az ADHD és a magatartásszabályozási zavarok diagnosztizálása pszichiáter szakorvosi kompetencia, a beavatkozás tervezésénél a család, pszichiáter szakorvos, (klinikai) szakpszichológus, gyógypedagógus és pedagógus együttműködése szükséges.

Az egyéb pszichés fejlődési zavar kategóriába tartozó állapotok gyakran együttesen is előfordulnak, illetve más idegrendszeri fejlődési zavarokkal is együtt járhatnak (komorbiditás). Ezek a zavarok együttesen súlyos és tartós tanulási problémákhoz vezethetnek.

Az egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók gyakran élnek át kudarchelyzetet, sikertelenséget, elutasítást, amelynek következtében az iskolai teljesítményelvárások iránti közömbösség vagy ellenállás, önértékelési zavarok, különböző jellegű és mértékű társas interakciós és alkalmazkodási problémák alakulhatnak ki.

Ezek a sajátosságok az életkor előrehaladtával a társadalmi beilleszkedés szempontjából fokozott veszélyeztetettséget idézhetnek elő. Az idegrendszer csökkent terhelhetőségének jelei az egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók esetében abban is megmutatkoznak, hogy a tanulók általában fáradékonyabbak, a változásokra érzékenyebbek, nehezebben tűrhetnek zajokat, szenzorosan könnyen túlterhelődnek, nehezen viselik el a várakozás, kivárás okozta feszültséget, aktivációs szintjük erősebben ingadozik, nyugtalanabbak, gyakrabban van szükségük pihenésre, szünetre, esetleg egyedüllétre, támasznyújtásra, fokozottabban igénylik a tevékenységet meghatározó állandó kereteket, érthető és követhető szabályokat, valamint a pozitív visszajelzést, a sikeres teljesítmények megerősítését, a dicséretet.

Az egyéb pszichés fejlődési zavar alapján sajátos nevelési igényű tanulók nevelés-oktatásának alapelvei

Az egyéb pszichés fejlődési zavar kategóriába tartozó tanuló iskolai alulteljesítés esetén folyamatos gyógypedagógiai megsegítést igényel, ami komplex fejlesztést szolgáló foglalkozások formájában, a többségi pedagógus bevonásával, az egyéni képességekhez igazodó tevékenységrendszer keretében végezhető. Fejlesztésük az egyéni szükségletek figyelembevételével a szülővel és a tanulóval, valamint a pedagógusokkal történő megbeszélést követően történhet. Kiegészítő szolgáltatás (pl. pszichológiai gondozás, családterápia, tehetségazonosítás) igényelhető a pedagógiai szakszolgálatban, a segítő szakemberek és az intézmény együttműködésével. Beilleszkedésük segítségét intézményi pszichológus is támogathatja.

A fejlesztés hatékonyságához szükséges, hogy egyéni fejlesztési terv alapján egyrészt komplex fejlesztést szolgáló foglalkozások keretében, másrészt a tanórákon az egyéni képességekhez igazodó tevékenységrendszer keretében történjen.

A tanulás-tanítás folyamatában kiemelt figyelmet követel, valamint a tanulásszervezési módok, a tanulási és értékelési eljárások megválasztása terén sajátos feladatot jelent a tanulási zavarral küzdő, ugyanakkor bármely területen tehetségesnek bizonyuló tanulók felismerése, tehetségük gondozása, ami a pályaorientáció folyamatára is hatással van.

A tanulók fejlesztésében törekedni kell

- a tudatos, tervszerű, egyénre szabott fejlesztési terv kialakítására;
- a komplex megközelítésre és módszerválasztásra;
- a fejlődési dinamika nyomon követésére.

A tanulás-tanítás folyamatában kiemelt jelentőségű

- a tananyag adaptálása;
- tanulásmódszertani elemek beemelése;
- változatos tanulásszervezési módok, differenciált oktatásszervezés, projektmunka biztosítása;
- a tanuló szükségleteihez illesztett tanulási stratégiák megválasztása, a személyre szabott, tanulóközpontú tanulás;
- az értékelési eljárások megválasztása, a fejlesztő értékelés szükségessége;
- a társas beilleszkedés, a szociális kompetenciák fejlődésének kiemelt támogatása az egyéb pszichés fejlődési zavar kategóriába tartozó mindegyik tanulónál, ami lényeges elvi kiindulópontja a gyakorlati munkának;
- az egyéni tanulási utak megismerésének szükségessége, az adekvát pedagógiai támogatás tervezése céljából;
- a kronológiai életkorból adódó sajátosságok kiemelt figyelembevétele;
- az olvasást, írást, számolást megalapozó bázisfunkciók, különösen a nyelvi képességek fejlesztése;
- a környezet illesztése a gyermek szükségleteihez;
- érthető és követhető idői és téri struktúra kialakítása;
- átlátható és érthető szabályok kialakítása.

További fontos tényező a tanulók támogatásában a szülők bevonódásának elősegítése, a partnerségi viszony kialakítása és a pedagógusok (pl. tanórán a pedagógiai asszisztens), a (külső, belső) segítő szakemberek munkájának összehangolása, együttműködése.

Kiemelt feladatok nevelésük-oktatásuk során

Az iskolai nevelés-oktatás során kiemelt feladat a tantervi előírásoknak megfelelő sikeres továbbhaladás biztosítása, vagyis a tananyag-feldolgozásnál a pedagógusnak figyelembe kell vennie a tantárgyi tartalmaknak a tanulói sajátosságokhoz való illesztését, az esetleges adaptálás lehetőségeit, tekintetbe véve azon tananyagrészeket, amelyek egyéni vagy kiscsoportos korrepetálással, fokozatos felzárkóztatással, kompetenciafejlesztéssel és az így irányított otthoni gyakorlással az osztályfoknak megfelelő ismeretszerzés és -alkalmazás a tanulónál eredményesnek bizonyul.

A pozitív énkép és önértékelés kialakítása érdekében a tanulóval szemben támasztott elvárások egyértelműek és már a tanulási folyamat elején ismertek legyenek! Ehhez az elváráshoz kell igazodniuk azoknak az alkalmazott mérési és felmérési stratégiáknak, amelyek a várt és a mért mutatók összhangja esetén a sikeres pedagógiai munka eszközei.

Az alapelvek megvalósítása érdekében feladat:

- az optimális és támogató tanulási környezet kialakítása az előzetesen felmért szükségletek alapján;
- előzetes tudás felmérése;
- érdeklődés, motivációs bázis felmérése;
- énhatékonyság erősítése az osztálytermi és egyéni munkán keresztül is;
- módszertani sokrétűség megvalósítása;
- differenciálás megvalósítása;
- a feladatok megoldásához hosszabb időszavakat, tágabb kereteket kell megjelölni ott, ahol erre szükség van;
- a feladatok tartalmát, a nevelési-oktatási célt szem előtt tartva, a tanuló egyéni szükségleteihez, képességstruktúrájához és teherbírásához szükséges igazítani;
- a különbözőségeket az iskola az emberi viselkedés komplex környezeti hatások szerint alakuló sokféleségére utaló jellegzetességnek, az agyi érés, fejlődés változatos megnyilvánulásának (neurodiverzitás) tekintse;
- a gyógypedagógus, valamint az adott iskolában különböző tantárgyakat tanító pedagógusok tudásmegosztásra épülő, szakmailag egymást támogató tevékenysége.

E szemlélet gyakorlatban történő alkalmazásához olyan fejlesztési célokat kell kijelölni, amelyek a tanulási környezetet is illesztik a tanuló egyedi jellemzőihez, és az ehhez igazodó, a képességtartományok mindkét határán – tehetség és fejlődési késés, fejlődési zavar, esetleg ezek együttes megléte – kihívást jelentő feladatok megtervezését támogatják.

További feladat a tanulás iránti motiváció, kitartás és a kudarcűrő képesség növelése, a kortársakra és a felnőttközösségre irányuló rendezett társas kapcsolatok kialakítása, a társadalmi együttélés szabályainak követése és az önállóságra nevelés.

A pedagógusoknak olyan tanulási tapasztalatokra, tanítási módszerekre és támogató stratégiákra szükséges támaszkodniuk, amelyek figyelembe veszik

- a tanulók azonosított tanulási szükségleteit,
- érdeklődését,
- tehetségét,
- célkitűzéseit,
- kulturális hátterét.

Az életkori sajátosságoknak megfelelően, valamint a jellemző figyelemkoncentráció eltéréseit is figyelembe vevő tanórai foglalkozásokkal, a tanórán belül 15-20 perces tevékenységek váltakozásával segíthető a tanulás konszolidációja, biztosítható a megfelelő terhelés, valamint a figyelem fenntartása.

VI/3. A beilleszkedési, magatartási, tanulási nehézségekkel küzdők segítése:

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló fogalma:

az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottnak jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek, nem igényel gyógypedagógiai fejlesztést.

A társadalomban lezajló változások átalakítják a megszokott értékrendet, próbára teszik a felnőttek alkalmazkodási képességét. A sok feszültség, bizonytalanság leginkább a családok életében csapódik le, a gyermekek sínylik meg legjobban ezeket a változásokat

Egyre több a csonka család, vagy az anyagi javak megszerzéséért erőn felül teljesítő, akik nem tudják a család alapvető feladatait (puha, meleg, biztonságot, szeretetet adó "fészek") nyújtani a gyermeküknek, közülük egyre többen küzdenek beilleszkedési, magatartási nehézségekkel. Ezeknek a problémáknak a kezelésére szoros kapcsolatot kell kiépíteni a Nevelési Tanácsadóval, a gyermekvédelmi szakemberekkel, hitoktatókkal és legfőképp a szülőkkel (családlátogatás, fogadóóra, szülői értekezlet).

Feladataink:

- Lehetőség szerint derítsük ki, mi a helytelen viselkedés háttere (figyelemfelkeltés, hatalom, tekintély megszerzése, feszültség levezetése, rossz modellkövetés, elkerülő viselkedés, tehetetlenség).
- Fontos a személyes kapcsolat kialakítása, a hiteles, őszinte kommunikáció, és következetesség a nevelésben - egyéni bánásmód, egyéni fejlesztés formájában.
- Segítségnyújtás az egyéni tanulmányi munkában, a napi testi-lelki problémák megoldásában bizalmas beszélgetések formájában.
- Egyszerű feladatok, megbízatások elvégzése után jusson sikerélményhez, kapjon dicséretet a tanuló ("kapjuk rajta", amikor jó, - tegyük dicsérhetővé!).
- Ismertessük meg a tanulókkal az emberi viselkedés, magatartás alapvető szabályait, gyakoroltassuk a pozitív magatartásformákat a mindennapi kapcsolatokban, erősítsük meg bennük a helyes viselkedésformákat („én-típusú” kommunikáció: nem a gyereket, a viselkedését utasítjuk el).
- Fejlődni kell a tanulóknak az empátiás képességeknek: azt nem csinálom, ami nekem sem jó; valamint a kommunikatív metakommunikációs képességeket is fejleszteni kell: tudja kifejezni magát, és megérteni mások érzéseit.
- Erősíteni kell a tanulóknak társaik, a felnőttek előítéletek nélküli megismerésének képességét, legyen képes a másságot elfogadni (tolerancia, képesség fejlesztése).
- Váljon képessé a konfliktushelyzetek felismerésére, kezelésére, erőszakmentes megoldására.
- Képes legyen a közösségi és az egyéni értékrend meghatározására, megtartására.

Ennek érdekében legfontosabb teendőink:

a./ Megelőzés:

- A szülők felkészítése az otthoni bánásmódra, fejlesztésre (önismereti csoportok, családterápiák, csoportterápiák, stb., az elfogadó, szerető szülői magatartás érdekében) - szakemberek bevonásával (iskolalelkész, pszichológus, orvos, védőnő).

b./ Megküzdési stratégiák a gondok orvoslására:

- A pedagógusok képzése, továbbképzése, felkészítése a felismerésre, saját hatáskörük cselekvési lehetőségeik tudatosítása.
- Az érintett gyerekek törvény által biztosított jogainak ismerete, érvényesítése.
- A gyerekek fejlődéséből adódó teljesítménykülönbségek felismerése, differenciált foglalkozás, felzárkóztatás, tehetséggondozás.
- Annak felismerése, hogy mikor kell a gyereket speciális szakemberhez, pedagógiai szakszolgálatot ellátó intézményhez irányítani.
- Az iskolalelkészhez való irányítás.
- Integrált oktatás-nevelés biztosítása a gyerek problémái szerinti súlyossági foknak megfelelő ellátási formában.

c./ A sikeres felnőtté válás érdekében:

- Pályaválasztást elősegítő pályaaorientációs foglalkozás.

Az előzőekben felsoroltak mellett időben fel kell készülni a deviáns magatartási formák előfordulására, és a korai felismeréssel, gondozással, felzárkóztatással lehetőleg elkerülni a súlyosabb megnyilvánulásokat (drog, bűnözés, öngyilkosság).

VI/4. A gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenység

„...a gyermeknek, figyelemmel fizikai és szellemi érettségének hiányára, különös védelemre és gondozásra van szüksége...”

Idézet az 1959-ben elfogadott „Nyilatkozat a Gyermek Jogairól” című ENSZ-dokumentumból.

Ez a megállapítás túlmutat a gyermekvédelem korábbi értelmezési keretein, amennyiben megállapítja: a gyermek pusztán életkora által védelemre – érdekei, jogai védelmére – szorul; azaz gyermeki létéből fakadóan védelemre szorul akkor is, ha nem veszélyeztetett.

A gyermekvédelem legelső szintje az elsődleges szocializációs közegek – család és iskola – gyermekeket oltalmazó működése, a gyermekek speciális életkori szükségleteinek kielégítése, az optimális fejlesztő közeg biztosítása.

Ennek a természetes oltalomnak a jelenléte maga a *megelőző gyermekvédelem*, amely feladata az iskolának és minden pedagógusnak. Ahol a természetes oltalom sérült, ott lép be a hagyományos értelemben vett aktív segítő, sőt akár *beavatkozó gyermekvédelem*, amely jórészt túlmutat az iskola felelősségi körén. Ezen a ponton az iskola közvetlen partnereként megjelenik a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat, illetve közvetlen munkatársuk, az iskolai szociális segítő.

A bevezetőben idézett ENSZ-nyilatkozat szellemében az Egyesült Nemzetek Szervezete 1989-ben megalkotta az „Egyezmény a Gyermek Jogairól” című nemzetközi egyezményét, melyhez Magyarország is csatlakozott, majd ezzel összhangban elfogadta az 1997. évi XXXI. törvényt a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról. A törvény a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó intézményként nevezi meg az iskolát, és ezzel együtt meghatározott gyermekvédelmi feladatot ró a közoktatási intézményekre.

A veszélyeztetettség fogalma:

„olyan – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult – állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza”.

Ez a megfogalmazás nyilván nem ad komoly támpontot egy-egy valós eset megítélésében, és így megőrzi a tanári mérlegelés lehetőségét és felelősségét. A veszélyeztetettség fogalmának pontosítására a gyakorlati munkában mindenképpen szükség van. Egy lehetséges megközelítés az alábbi kategóriákat jelöli meg:

- az alkoholista, züllött, elmebeteg, pszichopata, krónikusan beteg szülő gyermeke,
- a felbomlott és ez által talaját veszített család elhanyagolt gyermeke,
- az iskolában tartósan kirívó magatartású, neurotizálódott gyermek és serdülő,
- a tanulásban lemaradt, túlkoros gyermek,
- a galerikhez csapódó, javítóintézetből vagy a nevelőotthonból elbocsátott, nem utógondozott fiatal.

Az 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról 67/A.

(1) Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

a) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családbafogadó gyámról - önkéntes nyilatkozata alapján - megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,

b) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családbafogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,

c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

(2) Halmozottan hátrányos helyzetű

a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, aki esetében az (1) bekezdés a)-c) pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,

b) a nevelésbe vett gyermek,

A törvényi előírásnak megfelelően a gyermek veszélyeztetettsége iránti érzékenység a pedagógus részéről nem pusztán humanitárius gesztus, hanem törvényben is előírt kötelezettség, azaz a veszélyeztetettség feltárása nem maradhat kizárólag az érzékenyebb, érzelmi beállítódású pedagógusok attribútuma.

Ugyanakkor világos, hogy a veszélyeztetett gyermekekkel, a gyermekvédelmi feladatokkal való szembenézés komoly felelősséget jelent és komoly szakértelmet igényel. Ezért fontos, hogy ugyanezen a törvényi helyen világossá váljon: a tanár nem marad egyedül az általa felfedezett problémával, és nem az ő felelőssége a helyzet megoldása; *feladata a jelzés* a Gyermekjóléti Szolgálat felé. Az ilyen jelzést megelőzik a tanári repertoárból ismert eljárások: beszélgetés az érintett gyermekkel, családdal, illetve valamely segítő szervezet igénybevételének felajánlása.

A leggyakoribb problémát a szociálisan ellehetetlenült, a tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő, a bántalmazott és elhanyagolt, illetve a deviáns viselkedésű gyermekek jelentik.

A *bántalmazás*nak három fajtáját szokás megkülönböztetni: lelki, fizikai és szexuális típusú. A lelki bántalmazás szinte semmiféle figyelmet nem kap, pedig az a gyermek, akit nem becsülnek, megaláznak, szóval ütnek, nem szeretnek, vagy ennek nem adják jelét, kiközösítenek, megkülönböztetnek, nem számíthat jó kilátásokra felnőtt életében: agresszív vagy éppen túlságosan visszahúzódó lesz, könnyen válik a drog, alkohol és deviáns viselkedés áldozatává.

Az iskolai megelőző gyermekvédelemnek egy keresztény szellemiségű iskolában elsősorban a *szerető, támogató légkör* megteremtésén kell fáradoznia, elutasítva a lelki bántalmazás minden formáját mind a tanulók egymás közötti viszonyában, mind a tanár- diák kapcsolatban, és nem utolsó sorban a tanulók előtt mintaként szolgáló pedagógus-pedagógus kapcsolatban. E tevékenységben kiemelkedő szerepe van az iskolalelkésznek, az iskolavezetésnek, az osztályfőnököknek és minden, az iskolában dolgozó pedagógusnak, technikai dolgozónak.

1. Az iskolai gyermekvédelem gyakorlata

A *gyermekvédelmi felelős/koordinátor* képezi a kapcsolatot az iskola és a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat, illetve közvetlen munkatársuk, az iskolai szociális segítő – egyúttal a pedagógiai és a szociális megközelítés között. Erre a hídszerepre nagyon nagy szükség van, hiszen így válik lehetővé az, hogy az arra rászoruló gyermekek már az iskola védett közegén belül megkapják a szükséges személyes gondoskodást.

Az osztályfőnök és a szaktanár számára az iskolai közegben megoldhatatlan kommunikációs konfliktust okozhat, ha diákjának életében valami problémát érzékel. A hierarchikus tanár-diák kapcsolatban, a tanórára és osztálykeretre szerveződött iskolai struktúrában szinte lehetetlen megteremteni az intim beszélgetéshez szükséges légkört és bizalmat.

Sikeres *problémafeltárás* csak az elfogadás és *empátia* közegében jöhet létre. Miközben a problémafeltáró beszélgetésben aggasztó jelek, történések hátterét, magyarázatát keressük, a siker nyitja mégsem a pedagógus praxisban kitüntetett szerepet játszó kérdezés, hanem az *értő figyelemmel* történő meghallgatás. Ez az értő figyelem egyszerű emberi nyitottságból, a másakra való kíváncsiságból táplálkozhat, és éppen természetessége adja az igazi érzelmi erejét. Ez az, ami a tanár-diák kapcsolatban megteremtheti az intimitást. Az empátikus, segítő tanár ebben a helyzetben tehát emberi attitűdje szerint cselekszik, segítsége emberi gesztusként hat és igazi megerősítést közvetít.

Az iskolai gyermekvédelem feladatai:

Iskolánkban a legfontosabb gyermekvédelmi munka a **megelőzés**.

Esetenként szükséges a **problémák feltárása** és a **veszélyeztető tényezők csökkentése, megszüntetése**. Ez utóbbi a gyermekvédelmi szakszolgálatokkal együttműködve történik. Súlyosabb esetben a tanulók **utókövetése** is indokolt.

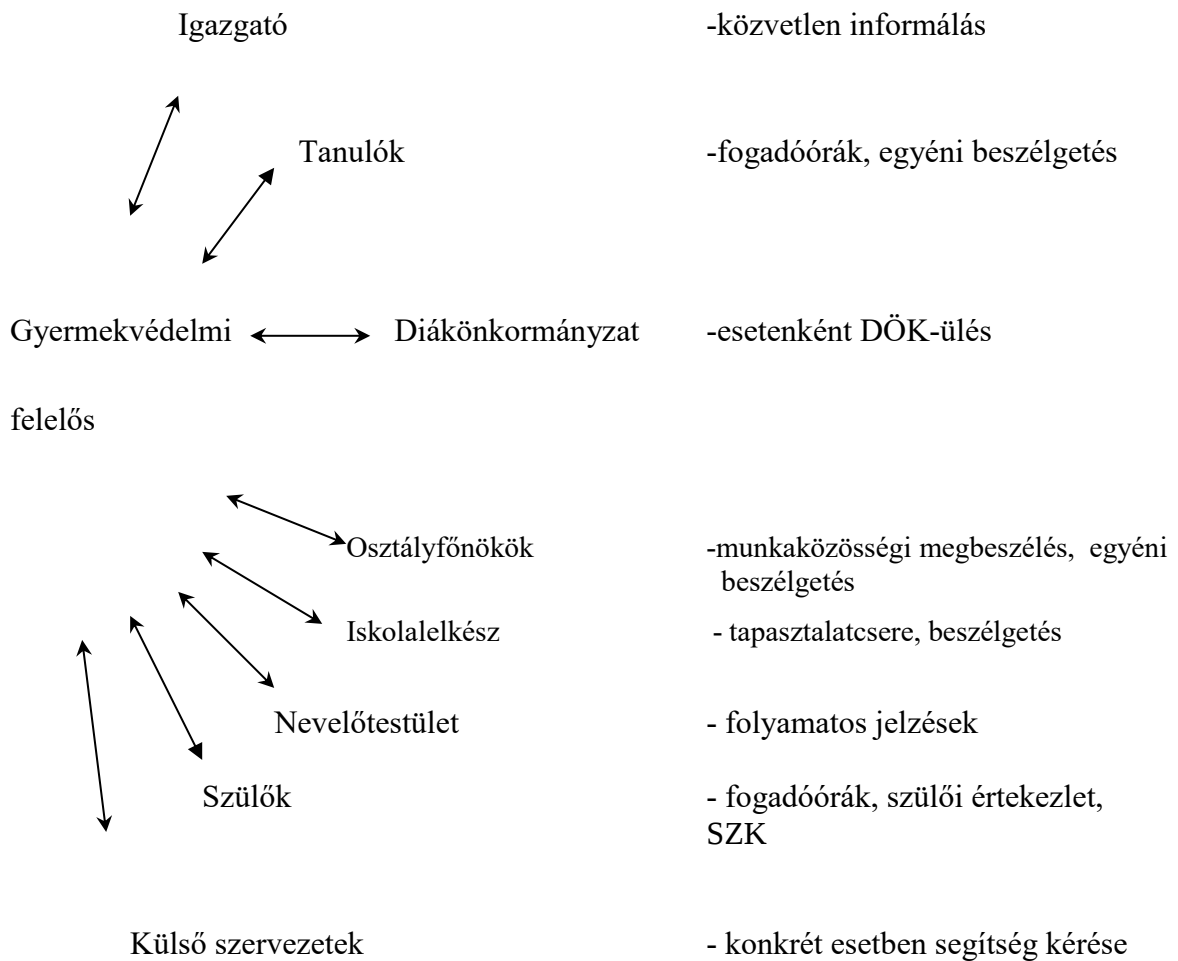
Megelőzés, feltárás

Feladat	Célok	Tevékenységek	Felelősök
Megelőzés	- a gyermekekre ható káros hatások enyhítése - a pozitív hatások érvényesülésének segítése	- a fejlődéshez szükséges feltételek biztosítása - rendszeres kapcsolattartás a szülőkkel - tájékoztatás a lehetséges szociális kedvezményekről (étkezési térítés, napközi ellátás, tankönyvtámogatás stb.) - a tanulók személyiségi jogainak tiszteletben tartása - a pedagógusok együttműködése a tanulókkal, a szülőkkel és a gyermekvédelmi felelőssel - a szenvedélybetegségek megelőzésére irányuló program működtetése-egészségnevelés - bűnmegelőzési program működtetése: a tanulási kudarcokkal kapcsolatos jelzőrendszer kialakítása, a felzárkóztatás segítése; a gyerekek szocializációs esélyeinek javítása; azonnali reakció az iskolában előforduló erőszakos megnyilvánulásokra, az erőszakos viselkedést tanúsító diákok szembesítése tettük következményeivel; a családon belüli erőszak megelőzése érdekében részvétel a jelzőrendszerben, a szülői közösségek mobilizálása, a családon belüli erőszak elleni fellépés kultúrájának érdekében; az áldozattá válás megelőzése, az iskolán belüli kirekesztés felderítése, az ellene való hatékony fellépés	- gyermekvédelmi felelős - iskolavezetés - osztálytanítók - osztályfőnökök
Feltárás	- veszélyeztetett gyerekek kiszűrése. Figyelemmel kell kísérni a tanulási nehézséggel küzdő, magatartás zavaros, túlzottan visszahúzódó, agresszív, sajátos nevelési igényű, szegény, rossz szociális háttérű nagycsaládos tanulókat. - a gyerekek problémáinak felismerése - segítségnyújtás	- családlátogatások - a családi háttér, a körülmények feltérképezése, helyzetfelmérés - rávilágítás a helytelen nevelésre (következtelenség, túlzott szigor vagy engedékenység) - segítségnyújtás konkrét nevelési helyzetekben - védő, óvó intézkedések kezdeményezése, jelzés	

Okok megszüntetése, „utánkövetés”

Feladat	Célok	Tevékenységek	FELELŐSÖK
Az okok megszüntetését célzó intézkedések	Család-és Gyermekjóléti Szolgálat segítségével a probléma gyökerének feltárása	- környezettanulmány készítése - a tanuló személyiségének feltárása - szóbeli, írásbeli tájékoztatás a hivatalok részére	osztálytanítók osztályfőnökök gyermekvédelmi felelős
Az okok megszüntetése utáni tennivalók („utánkövetés”)	a „visszaesés” esélyének csökkentése	- iskolai hiányzások figyelemmel kísérése - a gyerek tanulmányi eredményének figyelemmel kísérése - felzárkóztató foglalkozásra irányítás - mentálhigiénés-, drog-, és bűnmegelőzési programokra irányítás - külső szakemberek bevonásával viselkedésmódosító eljárások alkalmazása	

2. Az iskolai gyermekvédelem intézményrendszere

Külső segítő szervezetek, hatóságok:

- Család- és Gyermekjóléti Szolgálat, iskolai szociális segítő,
- Gyámügyi Hivatal
- Gyermekpszichiátria
- Drogambulancia
- Rendőrség Ifjúságvédelmi Alosztálya
- Miskolci Egyetem Állam és Jogtudományi Kar bűnmegelőzési program
- Magyar Katolikus Karitás
- Iskolaorvos, védőnő
- ÁNTSZ

3. Az iskolai drogstratégia

"...Mint költő, élő lelkiismeret:
Szétkürtölöm most minden égi tájra,
Hogy vannak züllött ifjú emberek,
Akikből nem lesz se szent, se honfi hős.
S e fiúkért valaki felelős:"
(Mécs László: Vád és
védőbeszéd)

Alapelvek

Szomorú tény, hogy az évezred küszöbén a magyar diákok egyharmada már kipróbált valamiféle szert. Ez a tény számunkra azért is fontos, mert a főváros után Miskolc a legfertőzöttebb terület drogfogyasztás szempontjából. Amellett, hogy jelentősen növekszik a drogfogyasztók száma, aggasztóan tolódik lefelé az első drogélmény életkora. Már előfordul a 11-12 éves fogyasztó és a 13-14 éves dealer is. Szerencsére *iskolánkban eddig nem tapasztaltunk kábítószer fogyasztást.*

A drogprobléma kialakulása a szenvedélybeteggé válás „útvonalán” történik. Azokon a fiatalokon, akik már szenvedélybeteggé váltak, függő állapotba kerültek, nehezebb segíteni, mint azokon, akik, bár problémákkal küzdenek, még nem hódoltak ilyen szenvedélynek. Velük jól lehet kommunikálni. *Legfontosabb feladatunk* a szenvedélybetegség kialakulásának a megelőzése, a *primer prevenció*, amely a szülők, tanárok együttes felelőssége az alakuló személyiségű gyermekért.

Iskolánk több pedagógusa vett részt drogprevencióval kapcsolatos továbbképzésen és szerzett tanúsítványt. Ők az elsődleges közreműködői az iskolai drogprevenciónak, melynek keretei elsősorban az osztályfőnöki órák.

Az, hogy a diákok mit tartanak értéknek (idea, történet, anyagi javak), az egyrészt attól függ, hogy a család, a kortárscsoport és az iskola milyen értékeket közvetít a gyermekek felé. Másrészt attól is függ, hogy ezek az értékek milyen összhangban vannak egymással.

A közelmúlt és napjaink átmenet-specifikus hatásai miatt túlzottan felértékelődött a materiális javak birtoklásának, a sikernek és az eredményességnek a megítélése.

A pedagógus lehetséges szerepe ebben a helyzetben az, hogy kellő tapintattal, odafordulással és maximális differenciálással értelmezze a szocializáció ellen ható megítéléseket, deviáns értékeket, és megfelelő körülményeket teremtsen a konszenzus kialakítására, a tanár-diák párbeszéd konstruktívvá tétele érdekében.

Ennek jól bevált formája a Csendes Éva „Életvezetési ismeretek és készségek” című tanári segédlete alapján tartott személyiségfejlesztő foglalkozások rendszere. Egy órán egy témakör átvehető.

TÉMAKÖRÖK	5. OSZTÁLY	6. OSZTÁLY	7. OSZTÁLY	8. OSZTÁLY
	FOGLALKOZÁSOK TÁRGYALANDÓ TÉMÁK	FOGLALKOZÁSOK TÁRGYALANDÓ TÉMÁK	FOGLALKOZÁSOK TÁRGYALANDÓ TÉMÁK	FOGLALKOZÁSOK TÁRGYALANDÓ TÉMÁK
1. ÖNISMERET	1. BEVEZETÉS 2. KI VAGYOK ÉN? 3. ÉN A TÁRSAIM SZEMÉBEN 4. A MÁSIK EMBER IS FONTOS	1. VÁLTOZÁSAIM - HOGY AN FEJLŐ- DÖM? 2. APOZITÍV ÉN BE- MUTATÁSA A TÁR- SAKNAK	1. MILYEN VAGYOK? AZONOSSÁGOK, NEMI KÜLÖNBÖZŐ- SÉGEK 2. LEVÁLÁS A CSALÁDRÓL, AZ ÖNÁLLÓSODÁS KEZDETE	1. KI VAGYOK ÉN? GYEREK? FELNÖTT? KÉSZÜLŐDÉS A PÁLYAVÁLASZTÁSRA 2. PÁLYA VÁLASZTÁS- JÖVŐKÉP MILYEN LEHETŐSÉGEIM VANNAK? 3. HOGYAN ÉPITEM ÖNMAGAM
2. ÉN ÉS A HELYEM A KÖR- NYEZETBEN	1. KÖZÖSSÉGEK 2. ÉN ÉS A HELYEM A CSALÁDBAN	1. HELYEM AZ ISKO- LÁBAN, OSZTÁLY- BAN: ELFOGADÁS, ELUTASÍTÁS 2. HELYEM AZ IS- KOLÁBAN, OSZ- TÁLYBAN: EGYÜTTMŰKÖ- DÉS	1. ÉN ÉS A BARÁTOM, . ELFOGADÁS, KIZÁRÁS 2. A BARÁTI TÁRSASÁG ÉS A KORTÁRSÁK SZEREPE -	1. BARÁTSÁG - PÁRKAPCSOLAT 2. FELELŐS FELNÖTTÉ VÁLÁS
3. EGÉSZSÉGES ÉS BIZTONSÁ- GOS ÉLET	1. AZ EGÉSZSÉG ÉR- TÉKE ÉLETÜNK- BEN 2. HOGYAN ÉLHETEK EGÉSZSÉGESEN?	1. NÖVEKSEM, V AL- TOZOM 2. ÉLETREND, ÉLET- RITMUS	1. MI BÁNT ENGEM? VÁLSÁGOS HELY- ZETEK 2. MIT TEGYEK? PROBLÉMAMEGOLDÁS	1. AZ ÉN ÉLETÖSVÉNYEM 2. TEENDŐIM A TELJES ÉLETÉRT
4. VESZÉLYEZ- TETŐ TÉNYEZŐK	1. VESZÉLYES ANY A- GOK, HELYZETEK OTTHONUNKBAN ÉS A KÖRNYEZE- TÜNKBEN 2. A DROG FOGALMA, HATÁSA A SZER- VEZETRE, A CSALÁDRA ÉS A TÁRSADALOMRA	1. KÍSÉRTÉSNEK KI- TÉVE 3. ALKOHOL . VESZÉLYES ÉS TIL- TOTT SZEREK	1. AZ EGYÉN ÉS A DROGOK MÉDIÁK 3. A REKLÁM HATÁSA 4. KRITIKUS HEL YZE- TEK ÉS DÖNTÉSEK	1. A DROGOK ÉS A TÁRSADALOM 2. VIGYÁZOK MAGAMRA, VIGYÁZNAK RÁM 3. HOVÁ FORDULHATOK, KIK SEGIT HETNEK?
5. ÓVDD ÉS VÉDD MAGAD!	1. SZEMÉLYES BIZ- TONSÁG: JOGAIM ÉS KÖTELESSÉGEIM 2. SZEMÉLYES BIZ- TONSÁG: FELE- LŐSSÉGEM	1. HOGYAN TUDOK VISSZAUTASÍTANI TANI? VÉLEMÉNY AL- KOTÁS, ÍTÉLET- FORMÁLÁS 2. HOGYAN TUDOK VISSZAUTASÍTANI? KRITIKAI GONDOL- KODÁS	1. VISSZAUTASÍTÁSI TECHNIKÁK, DÖN- TÉSHOZÁS 2. A NEMET-MONDÁS MÓDJAI: KIÁLLÁS	1. NEMET MONDANI. HATÁROZOTT EL- LENÁLLÁS, ALKOTÓ GONDOLKODÁS 2. HATÁROZOTT EL- LENÁLLÁS, A KÖ- VETKEZMÉNYEK VÁLLALÁSA

Az iskolában a legkézenfekvőbb nevelési erő maga a pedagógus, aki nem csak szavaival, hanem példájával, életmódjával, értékrendjével és minden megnyilatkozásával nevel. Kiemelten fontos, hogy a tanulók szeretve, biztonságban érezzék magukat iskolánkban.

A tanárnak ismernie kell tehát a diák státuszát az osztályban és lehetőség szerint az informális csoportok közül a hozzáférhetőket. A szakemberek nem csak a drogfogyasztás irányába történő deviálásnak, hanem az öngyilkosság egyik előjelének is tartják a csoportokból történő "kikopást".

A 6-14 éves tanulók életük meghatározó részét az iskola falain belül töltik. Nem mindegy, hogy milyen szellemiségben történik személyiségük formálása. A keresztény erkölcsiség és értékrend *következetes betartása* a legjobb védő és óvó eszköz a szenvedélybetegségekkel szemben.

Segítő kapcsolatok szinterei és kapcsolódási pontok:

1. A szülők:
  - Legfontosabb társ a tanulók érdekében végzett nevelőmunkában.
  - Az iskola értékrendjével azonosulva biztosítja a nyugodt családi légkört. Partner az értékközvetítő munkában.
2. Háziorvos, iskolaorvos
  - Segítséget tud nyújtani a szakmai továbbképzések nyújtásában.
  - Szakrendelésre tud irányítani.
  - Szűrővizsgálat alkalmával felülvizsgálhatja a tanulókat.
3. Család- és Gyermekjóléti Szolgálat, iskolai szociális segítő, Nevelési Tanácsadó
  - A veszélyeztetettek körében végzett önismereti és korrekciós foglalkozások vezetése.
  - Egyéni terápiák, szakvélemények.
  - Utcai ügyelet.
4. Rendészeti szervek,
  - Bűnmegelőzési programok.
  - A jelzőrendszer részét képezik.
5. Helyi kórházak addiktológiai osztálya.
  - Egészségügyi szakellátást igénylő esetekben van szerepük.
6. Egyházi szervezetek, lelkipásztorok, hitoktatók
  - Saját drogprogramjukba be tudják vonni a közösségükhöz tartozó gyerekeket.
  - Életcél, jövőkép, pozitív világszemlélet segítségével tudják formálni a tanulókat értelmi és érzelmi síkon.
  - Példát, kapaszkodót adnak.

Iskolában előforduló védő és veszélyeztető tényezők:

Védő tényezők: hitéleti munka, sporttevékenységek, korcsolya, úszás, szakkörök, ifjúságvédelem, tanári kar, családias légkör, szülők érdeklődése, városközpont közelsége, jó megközelíthetőség, ügyeleti rendszer, gyermekfelügyelet, szabadidős tevékenységek, nyári programok, sok példaadó családban élő tanuló.

Veszélyeztető tényezők: PLAZA közelsége, forgalmas út, magatartási problémával küzdő tanulók, túlterhelt pedagógusok, magas követelményekből fakadó stressz helyzetek, felbomló családok, munkanélküliség, családi élet rendezetlensége, hitbeli közömbösség, média negatív hatása, kortárs csoportok, szülői felügyelet hiánya, zaklatott életvitel, éhség.

Zárszó

„Az embernek nem kell mindig jól járnia! Nem kell minden helyzetből nyertesén kikerülnie! Aki ezt a kényszert el tudja engedni, az belsőleg nagyon szabad lesz. Az élet hosszú, bele kell, hogy férjenek vereségek, összeomlások, újrakezdések is. És ennek során új aspektusai nyílnak meg a dolgoknak, olyanok, amelyeket csak alulnézetből lehet látni.” Mérei Ferenc

VI/5. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

"Hátrányos helyzetű gyermekek és fiatalok azok, akiknek alapvető szükséglet-kielégítési lehetőségei korlátozottak. Családja, szűkebb társadalmi környezete az átlaghoz képest negatív eltérést mutat, elsősorban szociális, kulturális téren."

Az utóbbi évek ez irányú mutatóinak elemzése kapcsán megállapítható, hogy az e kategóriába sorolt tanulóink száma iskolánkban csökken. Társadalmi helyzetükből adódóan ezek a gyerekek már az iskolába lépés időpontjában több szempontból is hátránnyal indulnak.

Célok:

Hogy a hátrányok leküzdhetők legyenek, és a későbbiek során ne halmozódjanak a problémák.

Elsődleges céljaink:

- A szociális háttér megismerése.
- A szociális hátrányok enyhítése, beilleszkedésük elősegítése.
- Szociális hátrányokból eredő zavarok leküzdése, helyes értékrend kialakítása.
- Kapcsolatfelvétel, együttműködés a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálattal, Nevelési Tanácsadó és Szakszolgálattal, hitoktatókkal.
- Felvilágosító munka szervezése, információk biztosítása, melynek segítségével a hátrányok enyhíthetők.

Feladatok:

A szociális hátrányok okainak felmérése a gyermeki jogok tiszteletben tartásával.

1. Családlátogatások, szülőkkel való beszélgetéskor adjunk felvilágosítást szociális juttatások lehetőségéről (tankönyvtámogatás, étkezési térítési kedvezmény, rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, alsó tagozatosok bérlettámogatása, stb.).
  2. Olyan szemléletet alakítsunk ki a gyermekekben, melynek segítségével el tudják fogadni a szociális hátránnyal küzdő társukat. Tanulják meg a "másságot" elfogadni.
  3. Közvetítsünk pozitív értékeket a gyermekeknek személyes példaadással.
  4. A negatív nevelési szokásokat pozitív szokások kialakításával ellensúlyozzuk.
  5. Felhívjuk figyelmüket a drog, alkohol, dohányzás káros hatásaira.
  6. Pályázatokat figyelve ösztönözzük őket arra, hogy vegyenek részt pályázatokon, segítjük őket ennek elkészítésében.
  7. Korrekciós és kompenzációs szervezeti formákban próbáljuk segíteni tanulásukat:
    - tanulás iránti motiváció kialakítása
    - tanulás fontosságának felismertetése
    - tanulási szokások kialakítása.
  8. Ismereteik bővítése érdekében olyan tevékenységek biztosítása, melyek enyhítik szociális hátrányukat:
    - könyvtárlátogatás
    - múzeum-, színház- és mozilátogatás
    - kirándulás
    - iskolai és osztályrendezvényeken való részvétel
    - szakkörökön, sportkörökön, versenyeken való részvétel.
  9. Differenciált feladatok adása, egyéni bánásmód előtérbe helyezésével segítjük a korrekciót.
  10. Rendszeres felzárkóztatással biztosítjuk a hiányosságok pótlását.
  11. Önismeret-, önértékelés fejlesztésével önbizalmukat fejlesztjük.
- A segítségadáshoz nélkülözhetetlen az iskola és a család közreműködése.

Módszerek:

- Fogadóórák, ifjúságvédelmi fogadóóra.
- Előadások szervezése a gyermekeknek. (például: drog, bűnözés).
- Célzott beszélgetés.
- Tájékoztató kiadványok terjesztése.

VI/6. Tartós gyógykezelés alatt álló tanulókkal való foglalkozás

A 20/2012 (VIII.31.) EMMI rendelet 75. § - nak megfelelően

(3) Ha a tanuló az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (a továbbiakban: Eütv.) 89. § szerinti általános járóbeteg szakellátásban, vagy az Eütv. 91. § szerinti általános fekvőbeteg szakellátásban résztvevő szakorvos által kiadott vélemény szerint tartós gyógykezelésben részesül és emiatt a mindennapos iskolába járási kötelezettségét nem tudja teljesíteni, egyéni munkarend keretében folytatja tanulmányait. A tartós gyógykezelés miatt egyéni munkarend keretében tanulmányokat folytató tanuló felkészítéséről, érdemjegyeinek és osztályzatának megállapításáról az az iskola gondoskodik, amellyel a tanuló tanulói jogviszonyban áll.

(4) A tartós gyógykezelés miatt vendégtanulói jogviszonnyal rendelkező tanuló nevelése, oktatása, illetve a tartós gyógykezelés miatt egyéni munkarend keretében tanulmányokat folytató tanuló felkészítése az egészségügyi intézményben vagy a rehabilitációs intézményben, otthoni ellátás keretében vagy tantermen kívüli, digitális munkarendben szervezhető meg. A fentiekén túl az iskola a szülő részére tanácsadást, konzultációt biztosít, továbbá terápiás vagy más kezelés szükségessége esetén továbbirányít a pedagógiai szakszolgálatához vagy más szakellátást biztosító intézményhez.

(6) A tartós gyógykezelés alatt álló gyermek, tanuló nevelés-oktatásához szükséges eszközöket az iskola vagy az egészségügyi, illetve rehabilitációs intézmény, a speciális eszközöket az egészségügyi, illetve rehabilitációs intézmény vagy a gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai eszközök és segédanyagok kölcsönzése tevékenység keretében az egységes gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai módszertani intézmény biztosítja.

VI/7. az 1-es típusú diabétesszel élő tanulók intézményi ellátása

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 62. § értelmében az 1-es típusú diabétesszel élő tanulók esetében a tanuló szülőjének vagy más törvényes képviselőjének kérelmére intézményünk - az Iskola-egészségügyi Szolgálattal egyeztetve - gondoskodik a napközbeni alapvető speciális ellátásról: a vércukorszint szükség szerinti méréséről, valamint – szükség esetén, orvosi előírás alapján – a szülővel, törvényes képviselővel történt egyeztetést követően, az előírt időközönként a szükséges mennyiségű inzulin beadásáról.

Ezen feladatok ellátását igény szerint a megfelelő szakmai továbbképzést elvégző pedagógusunk és nevelő-oktató munkát közvetlenül segítő munkakörben foglalkoztatott munkavállalónk révén biztosítjuk.

VI/8. tanulók intézményi ellátása anafilaxia esetén

A hirtelen fellépő súlyos allergiás roham (anafilaxia) esetén a Nkt. 25 § 5d) pontja alapján intézményünk biztosítja a fokozott kockázatú allergiás betegséggel diagnosztizált gyermekek, tanulók egészségének megőrzésére fordított fokozott figyelmet.

A tanuló szülője köteles gondoskodni arról, hogy egy autoinjektor mindig a tanuló táskájában legyen, egy pedig a védőnőnek leadva az iskolaorvosi szobában elhelyezve.

Szükség esetén az „Anafilaxia tájékoztató és ellátási terv köznevelési intézmények részére” című tájékoztató alapján járunk el.

V. KAPCSOLATTARTÁS A SZÜLŐKKEL, TANULÓKKAL, AZ INTÉZMÉNY PARTNEREIVEL

Célja: folyamatos kétoldalú információcsere, tájékoztatás, tájékozódás, partnerkapcsolatok erősítése.

VII/1. Kapcsolattartás a szülőkkel

Az iskola nevelési stratégiájának legfőbb partnere a család; az iskola célja, hogy a családdal együttműködve egységes nevelési szemléletet alakítson ki a nevelés hatékonyságának növelésére.

Mivel a családból hozott nevelés meghatározó a kisgyermek személyiségfejlődése szempontjából, erősíteni kívánjuk az otthon kialakított pozitív értékrendet, és arra törekszünk, hogy a szülők is elfogadják az iskola által megfogalmazott nevelési elveket és követelményeket.

A szülőknek és a pedagógusoknak egyaránt célja a kölcsönös kapcsolattartás a gyermek fejlődése érdekében. Az együttműködésnek kölcsönös bizalomra, megértésre kell épülnie, hogy a tanulók a családban és az iskolában egyaránt jól érezzék magukat, a követelményeket teljesíteni tudják, hogy a nevelő-oktató munka minél eredményesebb legyen. Ehhez a nevelőnek meg kell ismernie a gyermek otthoni, családi körülményeit, mert csak annak ismeretében javíthatja az otthonról hozott helytelen beidegződéseket, pótolhatja az esetleges nevelési hiányosságokat, melyeknek többféle oka is lehet (szociálisan hátrányos helyzet, szülői hanyagság, túl elfoglalt szülők, stb.).

A közös célok elérése érdekében a szülőknek is meg kell ismerniük az iskola életét, a gyermeküket tanító nevelőket, az iskola házirendjét, pedagógiai programját, az iskola által nyújtott lehetőségeket, az iskola értékrendszerét, a tanulókkal szemben támasztott követelményeket.

A szülőkkel való kapcsolattartásunk alapját képezi a 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről, mely szabályozza a szülők jogait, a szülők és a pedagógusok kötelességeit, a kapcsolattartás alapvető formáit.

A kapcsolattartás formái:

- **Szülői értekezlet** évi 4 alkalommal (az osztály közösségi magatartásával kapcsolatos nevelési témák megvitatása, az osztály neveltségi szintjének megbeszélése, tanulmányi előmenetelük, a tanév folyamán szervezett programok, tervek; pályaválasztás, stb.)
- **Szülői rekollekció** évente 2 alkalommal (karácsony és húsvét előtt)
- **Réteg szülői értekezlet** (például: a 7-8. évfolyamosoknak a pályaválasztással kapcsolatban, az 1. évfolyamosok szüleinek előzetes tájékoztató, táborozók szüleinek tartott tájékoztató, a SZK vezetőinek tartott tájékoztató).
- **Fogadóóra** évi 3 vagy négy alkalommal (a tanulók egyéni tanulási, magatartási problémáinak megbeszélése, segítségnyújtás a szülőknek az otthoni neveléshez és tanulást segítő tevékenységekhez).
- **„Szülők Akadémiája”**- gondolatébresztő előadások és beszélgetések nevelési kérdésekről az iskolalelkész szervezésében.
- **Az ifjúságvédelmi koordinátor tanár és az iskolai szociális segítő fogadóóráján** igény szerint szintén segítséget kaphatnak a szülők egyedi nevelési problémájuk megoldásához.
- **A nyílt nap** konkrét lehetőséget nyújt arra, hogy a szülők az iskolában folyó mindennapi életbe, a tanítási órákon folyó munkába betekintést nyerjenek, és megnyerjük őket az iskolai nevelőmunka tényleges támogatására.

- **A családlátogatás** lehetőséget nyújt a pedagógusnak arra, hogy felmérje a család szociális hátterét, lakásuk egészségügyi helyzetét, a gyermek helyét a lakásban, szüleihez, testvéreihez való viszonyát, helyét a családi munkamegosztásban, otthoni tanulási szokásait, kedvenc játékait, foglalatosságait.
Ugyanakkor jó alkalom a szülőkkel való kötetlen beszélgetésre, amely során feltárhatjuk a szülők nevelési módszereit, ismeretet szerezhethetünk a gyermek korábban szerzett élményeiről, betegségeiről, esetleges fejlődési rendellenességeiről, stb.
- Segítséget nyújtunk a szülőknek a nevelési lelki problémák keresztény elvek alapján történő megoldásában.
- Időszakonként kérdőívek kitöltésével segítik a munkánkat.
Az iskolakezdekés megfogalmazzák, mit várnak el tőlünk, tanév végén, illetve 4 év múlva pedig rákérdezzük, hogyan valósult ez meg. Észrevételeikre építő jellegű kritikákra számíthatunk.
- Tisztelettel és szeretettel fogadjuk a szülők kritikai észrevételeit, és elfogulatlanul megvizsgáljuk igazságtartalmukat, törekszünk az esetleges hibák kijavítására.
- A szülőket meghívjuk az **iskolai és osztályrendezvényekre** (tanévnyitó, tanévzáró, egyházi ünnepek, rendezvények, alapítványi bálók, szabadidős programok: színház- és mozilátogatás, kiállítások, kirándulások, táborozás, stb.), ezzel is bővítve az együttműködés és a közös munka lehetőségeit.
A szülőkkel való napi kapcsolattartás lehetőségét biztosítják az **üzenetek** is.

Ezek formái:

- **Elektronikus napló** (E-kréta) üzenetei
- **Tájékoztató füzet:**
  - tartalmazza a tanuló személyi adatait, a gyermeket tanító tanárok névsorát
  - A tanuló hiányzásainak igazolását is a tájékoztatóba kell bejegyezni - a szülő legfeljebb 6 napot igazolhat az osztályfőnöknek még aznap 9 óráig üzenetben megindokolva a mulasztás okát. Ha ezeket felhasználta a szülő, rendkívüli esetekben az igazgatótól írásban kérhető engedély a hiányzásra.
  - "Az iskola értesítései, a szülő kérései" rovatban rövidebb közérdekű közleményeket hozhatunk a szülők tudomására, illetve hasonlóképpen rövidebb információkat kaphatunk a szülőktől. A szülőknek rendszeresen át kell nézniük a bejegyzéseket és aláírásukkal jelezniük azok tudomásul vételét.
- **Telefon, levél, e-mail** - Sürgős esetben telefonon kell értesíteni a szülőt (például: ha gyermekét baleset éri vagy az iskolában megbetegszik), hosszabb terjedelmű közlendőkre pedig a levél alkalmas.
- **Az iskola honlapja, faliújságai, az E-kréta faliújságfeljegyzései** és az évente kb. 4 alkalommal megjelenő **hírlevél** alkalmasak a szülők általános tájékoztatására.

Képviselési fórumok :

- Szülői Közösség választmánya
- A Soltész Nagy Kálmán Úti Általános Iskola Tanulóiért Alapítvány kuratóriuma

Az iskola kérése, elvárásai a szülőktől:

- Az iskola pedagógiai programjában megfogalmazott célok, alapelvek megvalósításának segítése.
- Az iskola pedagógiai programjában és a házirendben foglaltak összehangolása a családi neveléssel.

- Együttműködés, partneri kapcsolat, kapcsolattartás, a szülői értekezletek, fogadóórák látogatása, a tájékoztató füzet bejegyzéseinek aláírása.
- A gyermekek iskolai munkájának, magatartásának figyelemmel kísérése, ellenőrzése.
- Segítségnyújtás az iskolai rendezvények lebonyolításához (farsang, kirándulás, klubdélután, színház-, mozi látogatás, stb.).
- Bekapcsolódás a gyermekvédelmi munkába.

A szülők jogai és kötelességei:

- Az osztályélet szervezésének aktív irányítása.
- Korrekt véleménynyilvánítás az iskolában folyó munkáról.
- Szabad iskolaválasztás.
- A Szülői Közösség tagjainak megválasztása.
- Tisztségvállalás a Szülői Közösségben.
- A Szülői Közösség tevékenységének véleményezése.
- Véleménynyilvánítás a tanulókat érintő szociális és egészségügyi kérdésekben.
- A szülőnek joga van részt venni azokon az eseményeken, melyek alkalmával gyermeke nyilvános iskolai kitüntetést kap, vagy fegyelmi ügyének tárgyalására kerül sor.

A továbbfejlesztés lehetőségei:

- Partnereink igényeinek kielégítésére törekszünk. Felmérjük, mit várnak el tőlünk, hogy képzelik el a kölcsönös, folyamatos együttműködés módjait.
- Tudatosítjuk a szülőknél, hogy az iskolában folyó nevelőmunka és az otthoni nevelés csak akkor hatékony, ha azonosak értékrendjeink, törekvéseink, céljaink.
- Gyermekeink helyes nevelése, egészséges testi és szellemi fejlődése közös célunk, amelyért közösen kell cselekednünk.
- Pszichológus (tanár) tarthat a tanulási típusokat, módszereket elemző foglalkozásokat, melyek elősegíthetik a gyermekek eredményesebb tanulását.

VII/2. A tanulók közösségét érintő kapcsolattartás

A kapcsolattartás formái:

- személyes beszélgetés
- DÖK megbeszélések
- hírlevél
- honlap
- faliújság
- iskolarádió
- iskolai rendezvények, programok
- tájékoztató füzet

VII/3. Kapcsolattartás az intézmény partnereivel

- Iskolánk katolikus és specifikus identitásának megőrzése, erősítése és hatékony képviselete posztmodern társadalmunkban csak a szűkebb és tágabb környezetünkkel való sokoldalú kapcsolattartás révén valósítható meg.

- Fenntartónkkal, a Miskolci Egyházmegye Közfeladatellátó Intézményei Fenntartója (MEKIF) igazgatójával, oktatási osztályával és lelki igazgatójával, valamint a Miskolci Egyházmegye püspökével fontosnak tartjuk az élő kapcsolat ápolását.
- A Miskolci Egyházmegye Gazdasági Hivatalával napi jó munkakapcsolatban állunk.
- A Búza-téri Görögkatolikus Parókiával, a Görömbölyi Görögkatolikus Parókiával, a Diósgyőri Görögkatolikus Parókiával, az Avas-déli Görögkatolikus Parókiával és a Szirmai Görögkatolikus Parókiával valamint a városkörnyéki görögkatolikus parókiákkal kölcsönös kapcsolattartásra törekszünk. Mivel tanulóink között más felekezetűek is vannak, kapcsolatot tartunk a területileg illetékes Mindszenti Római Katolikus Plébánia és a Tiszáninneni Református Egyházkerület Missziós Központjának vezetőivel és iskolánkban tanító hitoktatóival is.
- A Katolikus Pedagógiai Intézet szervezésében nevelő-testületünk részt vesz a szakmai és lelki továbbképzéseken. Az Intézet munkatársai segítenek bennünket szakmai és gazdasági tanácsadással is.
- A Városi- és Megyei Önkormányzattal, valamint a POK-kal jó a kapcsolatunk.
- Szoros kapcsolatot ápolunk a miskolci Szent Miklós Görögkatolikus Óvodával és tagóvodáival, hiszen közös a fenntartónk, közősek a gyökereink, közös az értékrendünk, valamint megegyeznek nevelési elveink. Ennek köszönhetően nagyon sok gyermek érkezik ezekből az óvodákból iskolánkba. Minden tanév elején együttműködési tervet dolgozunk ki a közös programok, továbbképzések megvalósítása érdekében.
- A többi városi óvodával is törekszünk a jó kapcsolat fenntartására. Szorosabb kapcsolatot a jezsuita fenntartású Szent Miklós Óvodával és az Eszterlánc Óvodával sikerült kialakítanunk.
- A miskolci egyházi iskolákkal való kapcsolattartás révén iskolánk mintát, tapasztalatokat, a jobb megismerést szolgáló összehasonlítási alapot nyer, intézményi és személyes emberi kapcsolatokban gyarapszik. A tanulókkal rendezett találkozások az ökumené szellemét erősítik. De versenyeken is rendszeresen összemérik diákjaink képességeiket, tudásukat.
- Városunk állami iskoláival alkalmi kapcsolatokat ápolunk: sport- és szellemi vetélkedőkön való találkozás, más iskolák által meghirdetett versenyeken való részvétel, ezen iskolák meghívása a „Görög Napok” versenyekre.
- Tanulóink rendszeresen részt vesznek a középiskolák felkészítő tanfolyamain és versenyein. Az osztályfőnökök és a pályaválasztási felelős nyílt napokra irányítják őket, szüleiket pedig szülői értekezletekre, hogy jobban megismerjék a középiskolákat.
- Iskolánk tartós és folyamatos kapcsolatok kiépítésére törekszik több társadalmi szervezettel (Vöröskereszt, Máltai Szeretetszolgálat, Katolikus Karitászt).
- A Soltész Nagy Kálmán Úti Általános Iskola Tanulóiért Alapítvány segíti az iskola kulturális és sportrendezvényeit, támogatja a tehetséges és szociálisan hátrányos helyzetű tanulókat, segíti intézményünk infrastrukturális fejlesztését. Évente megrendezzük alapítványi bálunkat, melyre meghívjuk fenntartónkat, a miskolci görögkatolikus egyházközségekhez tartozó papságot, városunk néhány országgyűlési és önkormányzati képviselőjét és a kedves szülőket.
- A kapcsolatok rendszerében sajátos helyet foglal el a tömegkommunikációval való kapcsolatrendszerünk: sajtó, rádió, televízió. Segítenek céljaink, iskolánk tevékenységrendszerének széleskörű megismertetésében.
- Rendszeres a kapcsolatunk az Ifiházzal, a színházzal, a bábszínházzal, mozikkal. Programajánlataik havonta megérkeznek.
- A II. Rákóczi Ferenc Megyei Könyvtár vetélkedőin, versenyen, és a gyermekkönyv-hét rendezvényein rendszeresen - nagy létszámmal - részt veszünk.

- A múzeumi hónap keretében osztályfőnöke, történelemtanára vezetésével csaknem minden osztály ellátogat a Herman Ottó Múzeum állandó és aktuális kiállításaira.

A kapcsolattartás lehetséges formái: személyes találkozó, telefon, levél, elektronikus levél, támogatói szerződések, együttműködési megállapodások, szponzori lehetőségek.

Iskolánk partnerlistáját minden év szeptemberében frissítjük.

VI. A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK VIZSGASZABÁLYZATA

E vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, azaz

- osztályozó vizsgákra,
- javító vizsgákra,
- különbözeti vizsgákra vonatkozik.

Hatálya kiterjed

- az iskola valamennyi tanulójára:

- aki osztályozó vizsgára jelentkezik: az iskola egyéni tanrendben tanuló az Oktatási Hivatal határozata alapján osztályozó vizsgát tesz az adott évfolyamon tanított tantárgyak tananyagaiból;
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozó vizsgára utasít: mivel a tanuló hiányzásai miatt félévkor vagy tanév végén nem osztályozható, a tantestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet;
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít: ha a tanuló a tanév végén nem felelt meg a tantárgyi követelményeknek (elégtelen osztályzatot kapott) javítóvizsgát tehet.

A fenti vizsgákat nem lehet megismételni. Elégtelen osztályzat esetén a tanuló köteles az adott évfolyamot megismételni.

- más intézmények olyan tanulóira, akik átvételüket kérik iskolánkba, és ennek feltételeként az igazgató különbözeti vizsga letételét írja elő.

- a nevelőtestület tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

Az igazgató feladatai:

- a vizsga törvényes előkészítése:

- a tanulók és szülők tájékoztatása a vizsgák időpontjáról,
- a vizsgabizottság tagjainak kijelölése, megbízása
(Amennyiben független vizsgabizottság felállítása szükséges, annak elnökét és tagjait a területileg illetékes kormányhivatal bízza meg.)

- A zavartalan lebonyolítás feltételeinek biztosítása.

A tanulmányok alatti vizsgák nem nyilvánosak!

A vizsgák időpontja az iskola munkatervében, a tanév eseménynaptárában kerül rögzítésre, amelyről az iskola a honlapján és hírlevélben tájékoztatja a tanulókat és szülőket, de a vizsga előtt írásban is értesíti őket.

A vizsga formája:

- A tantárgy jellegétől függően írásbeli vagy szóbeli részből, ill. mindkettőből

vagy gyakorlati számonkérésből áll.

- A vizsgát három tagú vizsgabizottság előtt kell letenni, melynek összetétele:

- kérdező tanár/tanító
- szaktanár/tanító
- elnök: igazgató vagy igazgatóhelyettes vagy az igazgató által megbízott tanár.

Ő felel a vizsga szakszerű és törvényes megtartásáért, a vizsgabizottság törvényes működéséért. Ő készíti el a jegyzőkönyvet, vezeti be a vizsga eredményét záradékként a bizonyítványba és a törzslapra.

A vizsgatárgyak részei:

- magyar nyelv és irodalom: írásbeli és szóbeli
- angol: írásbeli és szóbeli
- matematika: írásbeli és szóbeli
- hittan: írásbeli és szóbeli
- környezetismeret: írásbeli és szóbeli
- ének-zene: írásbeli és szóbeli
- történelem: írásbeli és szóbeli
- hon- és népismeret: írásbeli és szóbeli
- *dráma és színház: írásbeli és szóbeli*
- *állampolgári ismeretek: írásbeli és szóbeli*
- természetismeret / *természettudomány*: írásbeli és szóbeli
- fizika: írásbeli és szóbeli
- kémia: írásbeli és szóbeli
- biológia: írásbeli és szóbeli
- informatika / *digitális kultúra*: gyakorlati
- földrajz: írásbeli és szóbeli
- vizuális kultúra: alsó tagozaton gyakorlati (beadandó rajzok + 1 helyben készített alkotás), felső tagozaton írásbeli és gyakorlati (beadandó rajzok + 1 helyben készített alkotás)
- technika és életvitel/ *technika és tervezés*: alsó tagozaton: beadandó munkadarabok + 1 helyben készített munkadarab, felső tagozaton írásbeli és beadandó munkadarabok
- testnevelés: alsó tagozaton: gyakorlati, felső tagozaton: írásbeli + gyakorlati
- tánc és mozgás: gyakorlati

Az írásbeli vizsga időtartama a vizsgatárgytól függ. Az írásbeli befejezése után a dolgozatokat a szaktanár és a kérdező tanár kijavítja, és a szóbeli vizsga megkezdése előtt észrevételeiket és a javasolt érdemjegyet ismertetik a vizsgabizottság elnökével.

A vizsga követelményei megegyeznek a tantárgyak Helyi tantervben meghatározott követelményeivel.

Az értékelés rendje:

- Az osztályozóvizsga osztályzatát a tanulónak az írásbeli vizsgán vagy a szóbeli vizsgán vagy mindkettőn vagy a gyakorlati vizsgán nyújtott teljesítménye alapján kell megállapítani.
- Az osztályozó vizsgáról jegyzőkönyvet kell készíteni, melyben rögzíteni kell a vizsga témaköreit, kérdéseit, a vizsga eredményét. A jegyzőkönyvet a vizsgabizottság tagjai hitelesítik.

IX. A TANULÓI JOGVISZONY LÉTESÍTÉSE (A TANULÓK FELVÉTELÉNEK ÉS ÁTVÉTELÉNEK ELVEI) ÉS MEGSZÜNTETÉSE

1. Belépés az iskola első évfolyamára:

Feltételei:

- Az adott év augusztus 31-ig betöltött legalább hat éves életkor.
Amennyiben a gyermek nem tölti be a 6 éves kort augusztus 31-ig, szükséges az Oktatási Hivatal határozata. Figyelembe vehető döntés: "Beiskolázható az általános iskola első évfolyamára".
- Egyházi elvárások elfogadásával kapcsolatos szülői nyilatkozat aláírása, keresztlevel, egyházközséghez tartozás.
- Felvételi vizsgát nem tartunk, csak elbeszélgetés van a szülőkkel és gyerekekkel, melynek során igyekszünk meggyőződni arról, mennyire tud azonosulni a család keresztény nevelési elveinkkel, céljainkkal.
- Az iskola házirendjének elfogadása.
- Beiskolázásunkat nem köti körzethatár: felvételi körzetünk: Borsod-Abaúj-Zemplén Megye.
- A felvétel során különleges helyzetű lehet (előnyt élvez) az a gyermek, akinek testvére már az intézmény tanulója és betartja a házirendben foglaltakat.
- A beiskolázást az igazgató a fenntartóval egyeztetve végzi. A tanulók felvételéről/elutasításáról az igazgató dönt. A felvételtől/elutasításról írásban kell értesíteni a gyermek szülőjét. Elutasítás esetén fel kell hívni a szülő figyelmét arra, hogy a döntés ellen jogorvoslattal élhet a Miskolci Egyházmegye Oktatás- Nevelésügyi Osztályán (3526 Miskolc, Szeles utca 59.)
- Az iskolába felvett tanulók osztályba sorolásáról az igazgató dönt.

A beiratkozás módja:

A szükséges iratok, dokumentumok:

- a beírató szülő személyi igazolványa
- a gyermek születési anyakönyvi kivonata, lakcímkártyája, oktatási azonosítója
- 6 éves kor alatt: Oktatási Hivatal határozata az iskolába lépéshez szükséges fejlettség eléréséről
- az okmányirodától fényképezés után kapott nemzeti egységes kártyarendszer-adatlap
- keresztlevel vagy lelkészi ajánlás

2. Átvétel a felsőbb évfolyamokra:

Feltételei:

- Az átadó iskola elbocsátója: "Értesítés iskolaváltoztatásról".
  - Érvényes iskolai bizonyítvány. Jó tanulmányi eredmény és magatartás, hitoktatásban való részvétel.
  - Egyházi elvárások elfogadásával kapcsolatos szülői nyilatkozat aláírása, keresztlevel, egyházközséghez tartozás.
  - Felvételi elbeszélgetés van a szülőkkel és az átvételt kérő tanulóval, melynek során igyekszünk meggyőződni arról, mennyire tud azonosulni a család keresztény nevelési elveinkkel, céljainkkal.
  - Az iskola házirendjének elfogadása.
  - Intézményünkben nem oktatott idegen nyelv esetén megköveteljük a szülő nyilatkozatát arról, hogy vállalja gyermeke idegen nyelvi oktatásának finanszírozását, vizsgáztatásáról ő gondoskodik.
- A tanulók átvételéről/elutasításáról az igazgató dönt. A felvételtől/elutasításról írásban kell értesíteni a gyermek szülőjét a döntést megalapozó indoklással. Elutasítás esetén fel kell hívni

a szülő figyelmét arra, hogy a döntés ellen jogorvoslattal élhet a Miskolci Egyházmegye Oktatás- Nevelésügyi Osztályán (3526 Miskolc, Szeles utca 59.)

- Az iskolába átvett tanulók osztályba sorolásáról az igazgató dönt.

Ha az átvett tanuló iskolájának pedagógiai programjában a tantárgyi struktúra lényegesen eltér iskolánkétól, a tanuló különbozeti vagy osztályozó vizsgára kötelezhető, amelyhez felzárkóztató segítséget kaphat. A vizsga letételére szükség esetén türelmi időt biztosítunk.

A vizsga jellegéről, módjáról, időpontjáról az igazgató átvételkor tájékoztatja a szülőt.

3. Felvétel az emelt óraszámú angol csoportba:

A tanulóknak már az 1. évfolyamtól kezdve lehetősége van arra, hogy az angol nyelvvel emelt óraszámban (1 tanóra + 2 tehetségfejlesztő foglalkozás + 1 önálló óra) foglalkozzanak a tanulók. Ezekbe a csoportokba való bekerülésre első évfolyamon a szülői jelentkezés alapján van lehetőség. A további évfolyamokon pedig az előző tanévi teljesítmény és szintfelmérő alapján döntenek a szaktanárok.

A 3. évfolyamtól képesség szerinti csoportokban tanulják a tanulók az angolt, ezért a 2. évfolyam végén a tanév során elsajátított anyagból szintfelmérő tesztet írnak, s a jobbak ún. haladó csoportokban tanulnak tovább. Azon tanulók számára, akik e csoportokban a 3. osztályban év végén „jó” vagy „jeles” minősítést kapnak, és szintfelmérőjük is jól sikerül, felajánljuk azt a lehetőséget, hogy a következő tanévtől emelt szinten (heti 5 foglalkozás) folytathassák az angol nyelv tanulását.

4. Felvétel a választható informatika csoportba:a 7-8. évfolyamon bárki jelentkezhet. A következő évfolyamokra való továbblépés feltételei a tantárgy Helyi tantervében találhatóak.

5. Átlépés évfolyamon belül másik osztályba:

Csak nagyon indokolt esetben:

- szülői kérésre,
- fegyelmi döntésként, ha a gyermek érdeke és a közösség harmóniája megkívánja.

6. Kilépés, a tanulói jogviszony megszüntetése

Az általános iskolai tanulmányok bejezése előtt:

a./ Más iskolába való távozáskor.

A tanuló mindaddig nyilvántartásunkban marad, amíg a fogadó iskola az „Értesítés beiratkozásról” című nyomtatvánnyal érkezését vissza nem igazolja.

b./ Átlépés más iskolatípusba:

- a 4. évfolyam elvégzése után nyolcosztályos gimnáziumba
- a 6. évfolyam elvégzése után hatosztályos gimnáziumba

Feltétele:

- sikeres felvételi vizsga a választott intézménybe
- érvényes tanév végi bizonyítvány

Az általános iskolai tanulmányok befejezése után:

A 8. évfolyam elvégzése után átlépés négyosztályos gimnáziumi, technikumi, vagy szakközépiskolai képzésbe a 9. évfolyamra.

Az átlépés feltétele:

- sikeres felvételi vizsga a választott intézményben

- a felvétel visszaigazolása
- sikeres tanév végi bizonyítvány: a bizonyítvány záradéka „a 9. évfolyamra léphet”.

X. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA TANULÓKRA VONATKOZÓ ELLENŐRZÉSI, MÉRÉSI, ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE

A nevelő-oktató munka iskolánkra vonatkozó ellenőrzési-, mérési-, értékelési rendszerének meghatározása a nevelési-oktatási célok elérését, a pedagógiai munka eredményességének, hatékonyságának folyamatos biztosítását, valamint az iskolával kapcsolatban álló partnerek (elsősorban a tanulók, a szülők, a fenntartó és a nevelők) iskolánkkal szembeni igényeinek, elvárásainak történő megfelelést szolgálja.

1. Ellenőrzés, mérés

1. A nevelő-oktató munka ellenőrzését (és a hozzá kapcsolódó méréseket) tanulók esetében az iskola pedagógusai, valamint külső szaktanácsadók és szakértők végezhetik.
2. A pedagógiai munka ellenőrzése a tanulók iskolai munkáján belül elsősorban az alábbi területekre terjed ki:
  - A tanulók értékválasztására, jellemvonásaira.
  - A helyi tantervben előírt követelmények teljesítésének szintjére, az egyes tantárgyakból nyújtott teljesítményre.
  - Az iskolai és az osztályközösségben végzett tevékenységére.
  - A tanuló magatartására, viselkedésére, fegyelmezettségére.

A tanulók iskolai munkájának ellenőrzése folyamatosan történik az iskola helyi tanterve, illetve a nevelők által összeállított tanmenetek és osztályfőnöki munkatervek alapján.

- A helyi tanterv követelményeinek teljesítését vizsgáló mérések:
  - Évfolyamonként minden tantárgyból egy-egy témakör lezárását követően a követelmények elsajátítását vizsgáló összegző mérést kell végezni.
Felelős: osztálytanítók, szaktanárok
  - Az alsó tagozatos évfolyamokon a tanév végén a tanulók teljesítményét a magyar irodalom, a magyar nyelv, a matematika és a környezetismeret tantárgyakból a tantárgynak az addig feldolgozott teljes tananyagát és fő követelményeit átfogó méréssel kell vizsgálni.
Felelős: alsó tagozatos munkaközösség vezetője, osztálytanítók
    - Az egyes tantárgyakhoz, ismeretkörökhöz kapcsolódó egyéb mérési feladatok:
      - Hangos olvasás: a 2-4. és a 8. évfolyamokon év végén
Felelős: igazgató/igazgatóhelyettes, alsós humán munkaközösség vezető, magyart tanító nevelők.
      - Fittségi mérés (testnevelés): az 5- 8. évfolyamon
Felelős: testnevelés szakos nevelők

- Magyar nyelv és irodalom: néma értő olvasás, helyesírási, nyelvtani és fogalmazási felmérők (tanév végén)

Felelős: magyar szakos nevelők

- Angol nyelv: a 2 /az 1- 7. évfolyamon (tanév végi szintfelmérők)

Felelős: angol szakos nevelők

- Országos kompetenciamérés:

6. és 8. osztályos tanulóink részt vesznek az országos kompetenciamérésben, a 4. osztályosok közül azok, akik a felső tagozatra iskolánkban maradnak, ugyanebben az időben szintfelmérőt írnak magyarból és matematikából, amelyek eredménye meghatározó az 5. osztályos csoportok beosztásánál.

- Országos angol szövegértés mérés:

6. és 8. évfolyamon.

2. A nevelő-oktató munka értékelése

1. Az iskolánkban folyó értékelő tevékenység célja, hogy az ellenőrzés során feltárt adatokra, tényekre támaszkodva azt vizsgálja, hogy a nevelő-oktató munka és annak eredményei mennyiben felelnek meg az iskola Pedagógiai programjában megfogalmazott célkitűzéseknek. Célja továbbá az eredményesség, és a minőség javítása, a rendszer egészének, vagy egyes elemeinek és funkcióinak fejlesztése.
2. A nevelő-oktató munka értékelésének alapvető feladata, hogy megerősítse a nevelőtestület pedagógiai tevékenységének helyességét, vagy feltárja a hibákat, hiányosságokat, és így ösztönözze a pedagógusokat a hibák kijavítására, a nevelő és oktató munka fejlesztésére.
3. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka értékelése a következő területekre terjed ki:
  - 3.1. A pedagógusok nevelő-oktató munkájának értékelésére.
  - 3.2. Tanulói közösségek (osztályközösségek) tevékenységének, fejlődésének értékelésére.
  - 3.3. A tanulók személyiségfejlődésére, tanulmányi munkájára, magatartására, viselkedésére.
- 3.1. Az intézmény nevelő-oktató munkáját az iskola igazgatója minden tanév végén, valamint az igazgatói megbízatás lejártakor - a tanulók, a szülők és a nevelők véleményének figyelembevételével - átfogóan értékeli.

A nevelő-oktató munka intézményi szintű értékelésének szempontjai:

- Az iskola működését jellemző legfontosabb adatok (tanulólétszám, tanulócsoportok, pedagógusok és más dolgozók létszáma, beiskolázás adatai).
- A nevelő és oktató munka feltételeinek alakulása (az intézményi költségvetés legfontosabb mutatói, tárgyi feltételek: épületek, helyiségek, berendezések, tantárgyi szakmai anyagok).
- A tanítási-tanulási folyamat eredményessége (tanulmányi átlageredmények, a felzárkóztatás és a tehetséggondozás területei és eredményei, bukások száma, versenyeredmények, a továbbtanulás alakulása).

- A személyiségfejlesztéssel, közösségfejlesztéssel kapcsolatos nevelő tevékenység eredményessége (a diákönkormányzat és az osztályközösségek fejlődése, szabadidős tevékenységek, magatartási és viselkedési rendellenességek, gyermek- és ifjúságvédelem, veszélyeztetett tanulók).
- A pedagógusok nevelő és oktató munkája (tanítási módszerek, program- és tantervfejlesztés, továbbképzések, személyes példamutatás, tanórán kívüli nevelési feladatok vállalása).
- Az iskola és a helyi társadalom kapcsolata (külső kapcsolatok, részvétel a helyi közéletben, az iskola a helyi médiában, a középiskolák visszajelzése, az iskola és a tantestület hírneve).

A tanulói közösségek (osztályközösségek) tevékenységét, fejlődését az osztályfőnökök minden tanév végén írásban értékelik.

Az értékelés szempontjai:

- Az osztályközösség életét jellemző legfontosabb adatok (létszám, fiúk-lányok aránya, új tanulók, távozók).
- Az osztály szociális összetétele (a családok szociális helyzete, a családok kulturális elvárásai, gyermek- és ifjúságvédelmi munka).
- A tanulási teljesítmény (tanulmányi átlageredmények, tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, évisméltések, javítóvizsgák, a tehetséges tanulók eredményei).
- Neveltségi szint (magatartás, társas viselkedés, beilleszkedési- és magatartási nehézségekkel küzdő tanulók).
- A közösségi tevékenység (önkormányzás szintje, közös programok és rendezvények, tanórán kívüli foglalkozásokon való részvétel).
- A szülői házzal való kapcsolat (a családlátogatások és a szülői értekezletek tapasztalatai, a szülők nevelési elvei, a szülők kapcsolata az iskolával).
- Minden felsorolt területen belül meg kell határozni az alapvető pedagógiai feladatokat:
  - Milyen változások történtek?
  - Milyen új problémák jelentkeztek?
  - Milyen beavatkozás látszik célszerűnek?

3. 3. A tanulók személyiségfejlődését, magatartásuk és viselkedésük jellemzőit az osztályfőnökök folyamatosan szóban - és a tájékoztató füzetben, illetve az e-naplón keresztül írásban - értékelik.

XI. AZ ISKOLA VALLÁSOS PROGRAMJAI, ÜNNEPEINK, RENDEZVÉNYEINK, PROJEKTHETEK, HAGYOMÁNYAINK

1. Az iskola vallásos programjai, egyházi ünnepei

A keresztény pedagógia alapköve: „a közösség nevel közösséget” elv. A keresztény személyiség kialakítása a hiteles keresztény példaadás során valósul meg. Minden lehetséges alkalommal fel kell hívni a tanulók figyelmét arra, hogy ők szeretve vannak Isten által, és ők is képesek más embert szeretni, megörvendeztetni. A vallási nevelés nem egyenlő a hitoktatással, amely a vallási ismeretek tényszerű elsajátítása. A vallási nevelés az iskola egészében valósul meg. Célunk, hogy az iskola arculatát, programjait,

tanáraink és diákjaink gondolkodásmódját, beszédstílusát a keresztény értékek inspirálják.

Eszközeink és lehetőségeink:

- hittanórák 3 felekezet szerint (görögkatolikus, római katolikus, református)
- tanítás előtti és utáni imák
- imaórák
- közös ünnepi szent liturgiák
- osztálymisék
- nagybőjti és adventi lelki felkészülés, közös gyertyagyújtások, „csodapatika”
- tanulói rekollekciók felekezetek szerint
- karácsonyi műsor, passiójáték
- tanári rekollekciók
- a szentségi élet lehetősége
- nyári hittanos- és cserkész táborok
- máriapócsi gyermekbúcsú
- patronáló egyházközségekkel való kapcsolattartás
- szülői értekezletek, szülői rekollekciók
- egyházi könyvek a könyvtárba
- katolikus újságok, folyóiratok megrendelése

Egyházi ünnepeink jelentős szerepet játszanak kereszténységünk elmélyítésében és magyarságtudatunk kialakításában. Megtanítanak az ünnep szerepére, az ünneplés módjaira, megerősítik gyökereinket, a folytonosság tudatát, stabilitást adnak, szokásrendet és hagyományt alakítanak ki. Mivel a Görögkatolikus Egyház fenntartásában működik intézményünk, fontosnak tartjuk, hogy az itt tanuló gyerekek saját felekezetük szokásain és hagyományain túl mindannyian megismerkedjenek a görögkatolikus szokásokkal és hagyományokkal is. E munkát iskolalelkészünk koordinálja.

A tanítási napokra eső görögkatolikus ünnepeken az összes diák és nevelő részvételével közös szent liturgián veszünk részt a Búza téri Székesegyházban vagy iskolánk aulájában.

Egyházi ünnepek: (a tanév során)

szeptember 8.	Kisboldogasszony. Szűz Mária születése
szeptember 14.	A Szent Kereszt felmagasztalása
október 1.	Szűz Mária oltalma
november 8.	Szent Mihály főangyal és a többi égi erők
november 21.	Szűz Mária bevezetése a templomba
december 6.	Szent Miklós püspök ünnepe
december 9.	Szent Anna foganása
december 25.	Karácsony: Jézus születése
december 26.	Mária Istenanyasága
december 27.	Szent István első vértanú ünnepe
január 1.	Jézus névadása, Nagy Szent Bazil
január 6.	Vízkereszt, Jézus megkeresztelkedése
január 30.	Három szent főpap
február. 2.	Gyertyaszentelő Boldogasszony. Jézus találkozása Simeonnal
március 25.	Gyümölcsoltó Boldogasszony. Örömhírvétel

március-április
április 23.
április-május
május-június

Húsvét. Jézus Krisztus feltámadása
Szent György nagyvértanú
Áldozócsüdtörtök. Az Úr Jézus mennybemenetele
Pünkösöd. A Szentlélek eljövetele

2. Nemzeti ünnepek

október 6.
október 23.
március 15.

- Aradi vértanúk – megemlékezés rövid műsorral az aulában
- Az 1956-os forradalom és szabadságharc - iskolai ünnepély
- Az 1848-49-es forradalom és szabadságharc - iskolai ünnepély

3. Nevezetes napok

szeptember 1.
október 1.
október 4.

Tanévnyitó szent liturgia és ünnepség
Zenei világnap (rövid műsor az aulában)
Az állatok világnapja (kiállítás, állatkedvencek bemutatója, vetélkedő).

január 21.
április 11.
április 22.
május első vasárnapja:
május 11.
május utolsó vasárnapja:
május hónapban:

A magyar kultúra napja (rövid műsor az aulában)
A költészet napja (rövid műsor az aulában)
A Föld napja.-(rövid műsor az aulában)
Anyák napja (a következő héten osztályonkénti műsorok).
Miskolc város napja (részvétel a városi rendezvényeken)
Gyermeknap (előtte pénteken játékos vetélkedők, ajándékozás).
Madarak és fák napja (rövid műsor az aulában, kirándulás, vetélkedő)
Ballagás – a 8. évfolyamosok búcsúztatása
Tanévzáró szent liturgia, ünnepség és bizonyítványosztás.

4. Egyéb műsoros rendezvények

- Görög Napok verseny- és rendezvénysorozata
- Mikulás műsor az alsó tagozatnak, felső tagozaton osztálykeretben.
- Karácsonyi műsor
- Farsangi műsor
- Anyák napi műsorok
- Versenygyőztesek gálaműsora
- Tehetségnap/művészeti évváró műsor
- Műsoros gálaest szülők, rokonok és meghívott vendégek számára
- Olimpiai Nap

5. Projekthetek

a/ Az Emberi Erőforrások Minisztériuma által, országosan megrendezett témahetek:
(az éves munkaterv összeállítása során dönt a nevelőtestület arról, melyik tagozat mely témahéten szándékozik részt venni.)

- **PÉNZ7 – Pénzügyi és vállalkozói témahét** - március elején
Missziója, hogy

- felhívja a figyelmet a pénzügyi tudatosságra, a pénzügyi kultúra fejlesztésének fontosságára,

- széleskörű szakmai összefogás megteremtésével segítse a különféle, pénzügyi edukációs projektek terjedését, hasznosulását.

A pénzügyi kultúra definíciója: a pénzügyi ismeretek és képességek olyan szintje, amelynek segítségével az egyének képesek a tudatos és körültekintő döntéseikhez szükséges alapvető pénzügyi információkat azonosítani, majd azok megszerzése után azokat értelmezni, és ez alapján döntést hozni, felmérve döntésük lehetséges jövőbeni pénzügyi, illetve egyéb következményeit.

- **Digitális témahét** – március végén

A Digitális Témahét fő célja a digitális pedagógia módszertanának népszerűsítése és elterjesztése a köznevelésben. A program fontos törekvése, hogy a digitáliskompetencia-fejlesztés az informatikaórán túl kiterjedjen más tantárgyakra is. A részt vevő pedagógusok és diákok változatos és kreatív iskolai projektek keretében fejleszthetik képességeiket a digitális technológiával támogatott tanulás során.

- **Fenntarthatósági témahét** – áprilisban

Célja: Globális felmelegedés, vízhiány, csökkenő energiakészlet, klímaváltozás fenyegetik Földünket, ha gyorsan nem változtatunk szemléletünkön és magatartásunkon. A környezet védelme és a fenntarthatóság érdekében egyre többen tesznek lépéseket, kezdeményezéseket. A szemléletváltásra a gyermekek a legfogékonyabbak, épp ezért fontos, hogy már iskolás korban megismerjék a téma fontosságát és felfigyeljenek személyes érintettségükre, hiszen kis odafigyeléssel ők is sokat tehetnek a Föld védelméért.

b/ Intézményi rendezésű témanap:

- **Családi életre nevelés témanap** – júniusban

A Nemzeti alaptanterv által megjelölt fejlesztési területek – nevelési célok között szerepel a családi életre nevelés, mint olyan feladat, amelynek minden tantárgy célkitűzései között meg kell jelennie: „A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. A szűkebb és tágabb környezet változásai, az értékrendben jelentkező átrendeződések, a családok egy részének működésében bekövetkező zavarok szükségessé teszik a családi életre nevelés beemelését a köznevelés területére. A köznevelési intézményeknek ezért kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek megbecsülése. A felkészítés a családi életre segítséget nyújt a gyermekeknek és fiataloknak a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a családi életükben felmerülő konfliktusok kezeléséről. Az iskolának foglalkoznia kell a szexuális kultúra kérdéseivel is.”

A családi életre nevelés projekthét (CSÉN) ezeket a célokat egységes rendszerbe foglalva valósítja meg. A témahéten az egyes évfolyamokon olyan fontos témákat dolgozunk fel tanulóinkkal, amelyeket a tanév során egyáltalán nem, vagy csak felszínesen érintettek a különböző tantárgyak keretében.

A főbb tematikai egységek, melyeknek foglalkozásai közül választhatunk, a következők:

1. A család mint a társadalom legalapvetőbb egysége és a család működése
2. Társas kapcsolatok – kommunikáció – konfliktuskezelés

3. Jellem és értékrend
4. Önismeret és érzelmi intelligencia
5. Nemiség – férfi/női identitás – szexualitás – párkapcsolatok
6. Útelágazások, zsákutcák, útvesztők avagy Veszélyek és devianciák, döntéshelyzetek
7. Változások következményei és kezelésük

A családi életre nevelés foglalkozásai többnyire eltérnek a hagyományos tantervi óráktól. Új formát, oldottabb légkört és az órátartó pedagógus/védőnő/mentálhigiénés szakember, iskolalelkész és diák viszonyában egyenrangúságot feltételeznek és rugalmasságot igényelnek, melyben a felek megadják egymásnak a kellő tiszteletet, a szólás lehetőségét és a vélemény szabadságát. Az ismeretek átadása nagyon speciálisan történik. Az emberi méltóság, a tisztelet fontosságára neveléssel, a rávezetéssel, az elgondolkodtatással, a saját vélemény megfogalmazásával, a tudatosítással reményeink szerint a fiatalok az átgondolt kérdések és korrekt információk birtokában önálló, felelősen cselekvő, érett személyiséggé válnak, és belső meggyőződésből tudnak jó döntéseket hozni életükkel kapcsolatban. Fontos tudatosítani bennük, a döntés az ő kezükben van, az ő felelősségük.

6. Iskolánk egyéb hagyományai

Környezetvédelmi rendezvénysorozat:

- környezetvédelmi szemle iskolánk környékén (ősszel és tavasszal)
- környezetvédelmi őrjárat: a vizes élőhelyek megtisztítása
- ásványkiállításon való részvétel
- kedvenc állataim bemutató

Egészségnevelés:

- rendszeres orvosi ellenőrzés
- a tartás- és gerinchibák korrigálása gyógytornával, illetve orvosi kezeléssel
- fogápolási program
- iskolai Egészségnap
- véradás

Karácsonyi vásár

Táborozások:

- Hittanos
- Cserkész
- Napközis
- Sport
- Robotika

XII. AZ ISKOLA INTÉZMÉNYI ELVÁRÁSRENDSZERE

I. A pedagógusokkal szembeni intézményi elvárásrendszer

Pedagógiai módszertani felkészültség	
Önértékelési szempontok	Elvárások
Milyen a módszertani felkészültsége? Milyen módszereket alkalmaz a tanítási órákon és egyéb foglalkozásokon?	• Alapos, átfogó és korszerű szaktudományos és módszertani tudással rendelkeznek. • Ismeri az intézményében folyó pedagógiai munka tartalmi meghatározására és szervezésére vonatkozóan alkalmazott, a Kormány és az oktatásért felelős miniszter által kiadott tantervi szabályozó dokumentumokat és az intézménye pedagógiai programjának a saját szakterületére vonatkozó főbb tartalmait. • A szaktárgynak és a tanítási helyzetnek megfelelő, változatos oktatási módszereket, taneszközöket alkalmaz. Tanítványait önálló gondolkodásra, a tanultak alkalmazására neveli. Tanítványaiban kialakítja az online információk befogadásának, feldolgozásának, továbbadásának kritikus, etikus módját. Az alkalmazott pedagógiai módszerek a kompetenciafejlesztést támogatják.
Hogyan, mennyire illeszkednek az általa alkalmazott módszerek a tananyaghoz?	• Kihasználja a tananyag kínálta belső és külső kapcsolódási lehetőségeket (a szaktárgyi koncentrációt). Pedagógiai munkája során képes építeni a tanulók más forrásokból szerzett tudására. • Ismeri a szakterülete, tantárgya szempontjából fontos információforrásokat, azok pedagógiai felhasználásának lehetőségeit, megbízhatóságát, etikus alkalmazását. A tanítási órákat, foglalkozásokat magas szakmai szinten tartja.

	Fogalomhasználata pontos, következetes, szakszerű, az adott pedagógiai helyzethez igazodó.

Pedagógiai folyamatok tevékenységek tervezése és a megvalósításukhoz szükséges önreflexiók	
Önértékelési szempontok	Elvárások
Milyen a pedagógiai tervező munkája: tervezési dokumentumok, tervezési módszerek, nyomon követhetőség, megvalósíthatóság, realitás?	- Pedagógiai munkáját éves szinten, tanulási-tanítási egységekre és órákra bontva is megtervezi. Komplex módon veszi figyelembe a pedagógiai folyamat minden lényeges elemét: a tartalmat, a tanulók előzetes tudását, motiváltságát, életkori sajátosságait, az oktatási környezet lehetőségeit, korlátait stb. Tudatosan tervezi a tanóra céljainak megfelelő stratégiákat, módszereket, taneszközöket. Többféle módszertani megoldásban gondolkodik. - Pedagógiai fejlesztési terveiben kiemelt szerepet kap a gyermekek, tanulók tevékenységeinek fejlesztése.
Hogyan viszonyul a tervezés a gyermekek/tanulók adottságaihoz, igényeihez?	- Tudatosan törekszik a tanulók motiválására, aktivizálására. - Az órát a cél(ok)nak megfelelően, logikusan építi fel. A tanulók tevékenységét, a tanulási folyamatot tartja szem előtt. Terveit az óra eredményességének függvényében felülvizsgálja. - Megtervezi a gyermekek, a tanulók és nevelt oktatott csoportok értékelésének módszereit, eszközeit.

A tervezés során hogyan érvényesíti a Nemzeti alaptanterv és a pedagógiai program nevelési céljait, hogyan határoz meg pedagógiai célokat, fejleszthető kompetenciákat?	A célok tudatosításából indul ki. A célok meghatározásához figyelembe veszi a tantervi előírásokat, az intézmény pedagógiai programját.
Hogyan épít tervező munkája során a tanulók előzetes tudására és a tanulócsoport jellemzőire?	- Használja a szociális tanulásban rejlő lehetőségeket. - Alkalmazza a differenciálás elvét. - A gyermekek, a tanulók fejlettségére is figyelemmel bevonja őket a nevelés-oktatás és tanulás-tanítás tervezésébe.

A tanulás támogatása	
Önértékelési szempontok	Elvárások
Mennyire tudatosan, és az adott helyzetnek mennyire megfelelően választja meg és alkalmazza a tanulásszervezési eljárásokat?	- Figyelembe veszi a tanulók aktuális fizikai, érzelmi állapotát, és szükség esetén igyekszik változtatni előzetes tanítási tervein. Megismerteti a tanulókkal a velük szemben támasztott követelményeket, tudatosítja bennük a kitűzött célok elérése érdekében. - A gyermekek, a tanulók hibázásait, tévesztéseit a tanulási folyamat szerves részeinek tekinti, és a megértést segítő módon reagál rájuk.
Hogyan motiválja a tanulókat? Hogyan kelti fel a tanulók érdeklődését, és hogyan tartja fenn a tanulók figyelmét, érdeklődését?	Épít a tanulók szükségleteire, céljaira, igyekszik felkelteni és fenntartani érdeklődésüket.
Hogyan fejleszti a tanulók gondolkodási, problémamegoldási és együttműködési képességét?	- Felismeri a tanulók tanulási képességeit, problémáit, szükség esetén megfelelő szakmai segítséget kínál számukra. - Kihasználja a tananyagban rejlő lehetőségeket a tanulási stratégiák elsajátítására, gyakorlására. Képessé teszi tanítványait arra, hogy életkoruknak megfelelően tudjanak eligazodni korunk társadalmi viszonyai között, tudjanak az adott értékek mentén választani az eléjük táruló lehetőségek közül, legyenek képesek önálló véleményalkotásra.

Milyen tanulási teret, tanulási környezetet hoz létre a tanulási folyamatra?	• A tanulás támogatása során épít a gyermekek, tanulók egyéni céljaira és szükségleteire, a gyermek és tanulócsoport sajátosságaira. • Nyugodt és biztonságos, pozitív visszajelzésekre épülő, bizalommal teli légkört alakít ki, ahol minden tanuló hibázhat, ahol mindenkinek lehetősége van a javításra.
Hogyan alkalmazza a tanulási folyamatban az információ-kommunikációs technikákra épülő eszközöket, a digitális tananyagokat? Hogyan sikerül a helyes arányt kialakítania a hagyományos és az információ-kommunikációs technológiák között?	• Ösztönzi a gyermekeket, a tanulókat a hagyományos és az infokommunikációs eszközök célszerű, kritikus, etikus használatára a tanulási folyamatban. • Megfelelő útmutatókat és az önálló tanuláshoz szükséges tanulási eszközöket biztosít a tanulók számára. • Támogatja a gyermekek, a tanulók önálló gondolkodását, elismeri, és a tanítás-tanulási folyamat részévé teszi kezdeményezéseiket és ötleteiket.

A tanuló személyiségének fejlesztése, az egyéni bánásmód érvényesülése, a hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló többi gyermekkel, tanulóval együtt történő sikeres neveléséhez, oktatásához szükséges megfelelő módszertani felkészültség	
Önértékelési szempontok	Elvárások
Hogyan méri fel a tanulók értelmi, érzelmi, szociális és erkölcsi állapotát? Milyen hatékony tanuló- megismerési technikákat alkalmaz?	• A nevelési-oktatási folyamatban a gyermekek, a tanulók értelmi, érzelmi, szociális és testi sajátosságaira egyaránt kiemelt figyelmet fordít. • A tanulói személyiség (ek) sajátosságait megfelelő módszerekkel, sokoldalúan tárja fel. • A tanuló életkori és egyéni jellemzőit egységben, mint egyéni sajátosságokat igyekszik figyelembe venni. • Tudatos értékválasztásra és saját értékrendjük kialakítására ösztönzi a gyermekeket, tanulókat. • Tudatosan alkalmazza a gyermekek, a tanulók sokoldalú megismerését szolgáló pedagógiai-pszichológiai módszereket.

Hogyan jelenik meg az egyéni fejlesztés, a személyiségfejlesztés a pedagógiai munkájában, a tervezésben (egyéni képességek, adottságok, fejlődési ütem, szociokulturális háttér)?	• Munkájában a nevelést és az oktatást egységben szemléli és kezeli. A tanuló (k) személyiségét nem statikusan, hanem fejlődésében szemléli. A tanuló (k) teljes személyiségének fejlesztésére, autonómiájának kibontakoztatására törekszik. Felismeri a tanulók tanulási vagy személyiségfejlődési nehézségeit, és képes számukra segítséget nyújtani - vagy a megfelelő szakembertől segítséget kérni. Reálisan és szakszerűen elemzi és értékeli saját gyakorlatában az egyéni bánásmód megvalósítását. A tanulókat rendezett, fegyelmezett életre, illetve arra neveli, hogy tetteiknek következményei vannak. A tanulókat hozzásegíti helyes önértékelésükhöz, önkritikájuk fejlesztéséhez, s ahhoz, hogy ez hogyan viszonyul teljesítményük szintjéhez. Ezek által támogatja őket hibáik és erényeik felismerésében. A tanulók pozitív énképét erősíti az eredményes tanuláshoz szükséges képességek, attitűdök kialakításával. • Megismerteti a gyermekekkel, a tanulókkal az érintett korosztályra a tantervi, tartalmi szabályozókban meghatározott egyetemes emberi és nemzeti értékeket és azok tiszteletére neveli őket.
Milyen módon differenciál, hogyan alkalmazza az adaptív oktatás gyakorlatát?	• Csoportos tanítás esetén is figyel az egyéni szükségletekre és a tanulók egyéni igényeinek megfelelő stratégiák alkalmazására, az egyéni fejlődés lehetőségeinek megteremtésére.
Milyen terv alapján, hogyan foglalkozik a kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal, ezen belül a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő, a kiemelten tehetséges tanulókkal, illetve a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulókkal?	• Felismeri a gyermekek, a tanulók személyiségfejlődési – az esetlegesen jelentkező – tanulási nehézségeit, és képes számukra hatékony segítséget nyújtani, vagy szükség esetén más szakembertől segítséget kérni. • Felismeri a gyermekekben, tanulóknál a tehetség ígéretét és tudatosan segíti annak kibontakozását. Az általános pedagógiai célrendszer és az egyéni szükségletekhez igazodó fejlesztési célokat egységben kezeli. A szülőket segíti és támogatja az otthoni bánásmódban, fejlesztésben - szakemberek bevonásával.

A tanulói csoportok, közösségek alakulásának segítése, fejlesztése, esélyteremtés, nyitottság a különböző társadalmi-kulturális sokféleségre, integrációs tevékenység, osztályfőnöki tevékenység	
Önértékelési szempontok	Elvárások
Milyen módszereket, eszközöket alkalmaz a közösség belső struktúrájának feltárására?	Tudatosan alkalmazza a közösségfejlesztés változatos módszereit. Lehetőséget teremt tanítványai számára a közösségi életbe való aktív bekapcsolódásra, hogy ezáltal tapasztalatokat gyűjthessenek a közösségi élethez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz. Szociometriai felméréseket, Tehetségterképet, Tehetségútlevelet készít. Az intézményi elvárásoknak megfelelő rendszerességgel családlátogatást végez.
Hogyan képes olyan nevelési, tanulási környezet kialakítására, amelyben a tanulók értékesnek, elfogadottnak érezhetik magukat, amelyben megtanulják tisztelni, elfogadni a különböző kulturális közegből, a különböző társadalmi rétegekből jött társaikat, a különleges bánásmódot igénylő, és a hátrányos helyzetű tanulókat is?	- Óráin harmóniát, biztonságot, elfogadó légkört teremt. Tanítványait egymás elfogadására, tiszteletére, előítélet-mentességre neveli. A tanulók közötti kommunikációt, véleménycserét ösztönzi, fejleszti a tanulók érvelési kultúráját. - Pedagógiai feladatai során figyelembe veszi és értékként közvetíti a gyermekek, a tanulók és tanulóközösségek eltérő kulturális, társadalmi háttérből adódó sajátosságait. - Értékközvetítő tevékenysége tudatos. Együttműködés, altruizmus, nyitottság, társadalmi érzékenység, más kultúrák elfogadása jellemzi. Példamutatásával tanítja a mindennapokban a türelmet és a másság elfogadásának fontosságát. - Pedagógiai tevékenységében a nevelt, oktatott gyermekek, tanulók életkorából következő fejlődés- lélektani jellemzőik ismerete tükröződik.
Hogyan jelenik meg a közösségfejlesztés a pedagógiai munkájában (helyzetek teremtése, eszközök, az intézmény szabadidős tevékenységeiben való részvétel)?	Az együttműködést támogató, motiváló módszereket alkalmaz mind a szaktárgyi oktatás keretében, mind a szabad idős tevékenységek során. A tanulókat bevonja saját iskolai életük megszervezésébe. Tanulmányi kirándulásokat, iskolai ünnepségeket, rendezvényeket szervez, tartalmas közösségi életet alakít ki. A programok kialakításába ötletadóként, szervezőként, lebonyolítóként a közösség tagjait is bevonja. A közös sikereket, az esetleges kudarcokat közösen éli át tanítványaival, az összetartozás érzésének felkeltése érdekében.

Melyek azok a probléma-megoldási és konfliktuskezelési stratégiák, amelyeket sikeresen alkalmaz?	• Az iskolai, osztálytermi konfliktusok megelőzésére törekszik, például megbeszélések szervezésével, közös szabályok megfogalmazásával, következetes és kiszámítható értékeléssel. A csoportjaiban felmerülő konfliktusokat felismeri, helyesen értelmezi, és hatékonyan kezeli. Tanítványait bevonja a felelősségteljes döntéshozatalba, tudatosítja bennük a demokráciához szükséges képességeket, jogokat-kötelességeket. • A gyermekek, a tanulók nevelése, oktatása során a közösség iránti szerepvállalást erősítő helyzeteket teremt.

A pedagógiai folyamatok és a tanulók személyiségfejlődésének folyamatos értékelése, elemzése	
Önértékelési szempontok	Elvárások
Milyen ellenőrzési és értékelési formákat alkalmaz?	• Jól ismeri a szaktárgy tantervi követelményeit, és képes saját követelményeit ezek figyelembevételével és saját tanulócsoportjának ismeretében pontosan körülhatárolni, következetesen alkalmazni. • Céljainak megfelelően, változatosan és nagy biztonsággal választja meg a különböző értékelési módszereket, eszközöket (diagnosztikus, fejlesztő és összegző értékelés). • A szaktárgy ismereteit és speciális kompetenciáit mérő eszközöket (kérdőíveket, tudásszintmérő teszteket) készít • A gyermekeknek, a tanulóknak személyre szabott értékelést ad. • Az intézményi pedagógiai programmal összhangban alkalmazott pedagógiai ellenőrzési és értékelési rendszert és módszereket, azok szempontjait az általa megkezdett nevelési-oktatási folyamat elején megismerteti a gyermekekkel, a tanulókkal, a szülőkkel.
Mennyire támogató, fejlesztő szándékú az értékelése?	• A gyermeki, a tanulói tevékenység rendszeres ellenőrzésének eredményeit szakszerűen elemzi, értékelésüket rendszeresen felhasználja fejlesztési céljainak, feladatainak kijelölésében. • Az értékelési módszerek alkalmazása során figyelembe veszi azok várható hatását a gyermekek, a tanulók személyiségének fejlődésére.

	A gyermekek, a tanulók számára adott visszajelzései rendszerek, egyértelműek, tárgyilagosak.
Milyen visszajelzéseket ad a tanulóknak? Visszajelzései támogatják-e a tanulók önértékelésének fejlődését?	Pedagógiai munkájában olyan munkaformák és módszerek alkalmazására törekszik, amelyek elősegítik a tanulók önértékelési képességének kialakulását, fejlesztését.

Kommunikáció és szakmai együttműködés, problémamegoldás	
Önértékelési szempontok	Elvárások
Szakmai és nyelvi szempontból igényes-e a nyelvhasználata (a tanulók életkorának megfelelő szókészlet, artikuláció, beszédsebesség stb.)?	Munkája során érthetően, az intézményi pedagógiai programhoz igazodóan és a pedagógiai céljainak megfelelően kommunikál. Szakmai és nyelvi szempontból is igényes nyelvhasználatra törekszik
Milyen módon működik együtt pedagógusokkal és a pedagógiai munkát segítő más felnőttekkel a pedagógiai folyamatban?	- A kapcsolattartás formái és az együttműködés során használja az infokommunikációs eszközöket és a különböző online csatornákat. A diákok érdekében önállóan, tudatosan és kezdeményezően együttműködik a kollégákkal, a szülőkkel, a szakmai partnerekkel, szervezetekkel. A szakmai munkaközösség munkájában kezdeményezően és aktívan részt vállal. - A gyermekekkel, a tanulókkal történő együttműködés elveit és formáit az alkalmazott pedagógiai program és az intézményi dokumentumok keretei között a gyermekek, a tanulók személyiségfejlődését figyelembe véve alakítja ki és valósítja meg.

Reális önismerettel rendelkezik-e? Jellemző-e rá a reflektív szemlélet? Hogyan fogadja a visszajelzéseket? Képes-e önreflexióra? Képes-e önfejlesztésre?	- Igényli a pedagógiai munkájával kapcsolatos rendszeres visszajelzéseket, nyitott a szülő, a tanuló, az igazgató, a kollégák, a szaktanácsadó visszajelzéseire, felhasználja őket szakmai fejlődése érdekében. - Iskolai tevékenységei során felmerülő /kapott feladatait, problémáit önállóan, a szervezet működési rendszerének megfelelő módon kezeli, intézi. - A megbeszéléseken, a vitákban, az értekezleteken rendszeresen kifejti szakmai álláspontját, a vitákban képes másokat meggyőzni, és ő maga is meggyőzhető.

Elkötelezettség és szakmai felelősségvállalás a szakmai fejlődésért	
Önértékelési szempontok	Elvárások
Saját magára vonatkozóan hogyan érvényesíti a folyamatos értékelés, fejlődés, továbblépés igényét?	- Saját pedagógiai gyakorlatát folyamatosan elemzi és fejleszti. - Tudatosan fejleszti pedagógiai kommunikációját. - Tisztában van szakmai felkészültségével, személyiségének sajátosságaival, és képes alkalmazkodni a szerepelvárásokhoz. - Különös gondot fordít az önképzésre, az olvasásra, a kultúra szépségeiben való megmerítkezésre, melyek lelki-szellemi töltést adnak a napi munkához. - Tisztában van szakmai felkészültségével, személyiségének sajátosságaival - annak erősségeivel és korlátaival - képes alkalmazkodni a szerepelvárásokhoz. - Pedagógiai munkáját reflektivitás jellemzi.
Mennyire tájékozott pedagógiai kérdésekben, hogyan követi a szakmában történeteket?	- A pedagógiai feladatok megoldásában együttműködik pedagógustársaival, munkaközösségeivel, a nevelő-oktató munkát segítő munkatársaival, a gyermek, tanuló fejlődését támogató más szakemberekkel. - Fontos számára tudásának folyamatos megújítása, a megszerzett tudását a pedagógiai gyakorlatában eredményesen alkalmazza. - Rendszeresen tájékozódik a szaktárgyra és a pedagógia tudományára vonatkozó legújabb eredményekről, kihasználja a továbbképzési lehetőségeket. - Aktív résztvevője az online megvalósuló szakmai együttműködéseknek. - Élő szakmai kapcsolatrendszert alakít ki az intézményen kívül is.

Hogyan nyilvánul meg kezdeményezőképesége, felelősségvállalása a munkájában?	• Munkavégzése pontos, megbízható. Képessége, szakértelme, érdeklődése szerint javaslatokkal segíti az intézményi fejlesztést. Részt vesz szakmai kooperációkban, problémafelvetéseivel, javaslataival kezdeményező szerepet vállal.

A környezeti nevelésben mutatott jártasság, a fenntarthatóság értékrendjének hiteles képviselése és a környezettudatossághoz kapcsolódó attitűdök formálásának módja	
Önértékelési szempontok	Elvárások
Milyen szemléletformáló módszereket alkalmaz annak érdekében, hogy a tanulóknál kialakuljon a fenntartható fejlődésre irányuló felelősségteljes magatartás?	• Segíti a tanulókat, hogy megértsék a nem fenntartható és fenntartható fejlődés különbségeit. • Kihasználja saját szakterületén, illetve intézményében a fenntarthatóságra nevelés pedagógiai lehetőségeit. • Lehetővé teszi a tanulók számára, hogy saját cselekedeteikkel, viselkedésükkel hozzájáruljanak a fenntarthatósághoz, tudatosítva bennük, hogy a jövő rajtuk is múlik. • Segíti tanulóit, hogy a múlt és a jelen tükrében kreatívan gondolkodjanak a lehetséges jövőről.

Egyházi elvárásoknak való megfelelés	
Önértékelési szempontok	Elvárások

	• Rendszeresen látogatja a vásár- és ünnepnap iistentiszteleteket. • Hitében élő, áldozatkész tagja egyházának. • Aktív tagja valamely konkrét egyházközségnek. • Az egyházmegye által elvárt rendszerességgel vesz részt lelkigyakorlatokon. • Nyitott az egyházi tanítás iránt, igénye és vágya a hitbeli ismeretekben való mind alaposabb elmélyülés. • Családi élete példamutató. • Az adott egyház törvényeinek elvárásai szerint éli életét. • Alakítja növendékei lelkét-szívét. • Nem pusztán ismereteket akar nyújtani, hanem legalább annyira értékeket közvetíteni. • Alkalmassá formálja tanítványait az egymás iránti szeretet gyakorlására. • Kiaknázza a tantárgyak lehetőségeit a keresztény személyiség kibontakoztatása érdekében. • Az értékek átadása közben az örök értékek felé is irányítja tanítványai figyelmét. • Formálja a diákok keresztény személyiségét, felelős keresztény életre ösztönzi őket. • A tananyagot lelkiismeretesen átadja, tantárgyát igyekszik megszerettetni. • Szavaival, tetteivel, egész lényével a keresztény értékek és a kettős szeretetparancs felé irányítja a gyermekek figyelmét - tanúságot tesz Krisztusról. • Egyéniségében megmutatkozik a kollégák tisztelete. • Kollégáitól elfogadja a tanácsokat, nyitott az együttgondolkodásra, kompromisszumra. • Együtt tud és akar dolgozni munkaközösségében, osztályában kollégáival. • Munkaközösségében méltányos és arányos teherviselést vállal. • Megfelelő problémamegoldó képességgel rendelkezik. • Kollégáival empatikus, toleráns. • Magatartásával és hozzáállásával segíti a konfliktushelyzetek megoldását. • A Magyar Katolikus Egyház közoktatási intézményeiben dolgozó pedagógusok számára készített Etikai Kódexet elfogadja és betartja.

II. Az igazgatóval szembeni intézményi elvárásrendszer

1. Az intézményi pedagógiai folyamatok – nevelési, tanulási, tanítási, fejlesztési, diagnosztikai – stratégiai vezetése és irányítása

Önértékelési szempontok	Elvárások
Milyen módon biztosítja, hogy a tanulás a tanulói eredmények javulását eredményezze?	• Részt vesz az intézmény pedagógiai programjában megjelenő nevelési-oktatási alapelvek, célok és feladatok meghatározásában. • Együttműködik munkatársaival, és példát mutat annak érdekében, hogy az intézmény elérje a tanulási eredményekre vonatkozó deklarált céljait. • A tanulói kulcskompetenciák fejlesztésére, a tanulói eredmények javítására összpontosító nevelő- oktató munkát vár el.
Hogyan biztosítja a mérési, értékelési eredmények beépítését a tanulási-tanítási folyamatba?	• Az intézményi működést befolyásoló azonosított, összegyűjtött, értelmezett mérési adatokat, eredményeket felhasználja a stratégiai dokumentumok elkészítésében, az intézmény jelenlegi és jövőbeli helyzetének megítélésében, különösen a tanulás és tanítás szervezésében és irányításában. • A kollégákkal megosztja a tanulási eredményességről szóló információkat, a központi mérési eredményeket elemzi, és levonja a szükséges szakmai tanulságokat. • Beszámolót kér a tanulói teljesítmények folyamatos mérésén alapuló egyéni teljesítmények összehasonlításáról, változásáról és elvárja, hogy a tapasztalatokat felhasználják a tanuló fejlesztése érdekében.
Hogyan biztosítja a fejlesztő célú értékelést, visszajelzést, reflektivitást az intézmény napi gyakorlatában?	• Irányításával az intézményben kialakítják a tanulók értékelésének közös alapelveit és követelményeit, melyekben hangsúlyosan megjelenik a fejlesztő jelleg. • Irányításával az intézményben a fejlesztő célú visszajelzés beépül a pedagógiai kultúrába.
Hogyan gondoskodik arról, hogy a helyi tanterv, a tanmenetek, az alkalmazott módszerek a tanulói igényeknek megfeleljenek, és hozzájáruljanak a továbbhaladáshoz?	• A jogszabályi lehetőségeken belül a helyi tantervet a kerettantervre alapozva az intézmény sajátosságaihoz igazítja. • Irányítja a tanmenetek kidolgozását és összehangolását annak érdekében, hogy azok lehetővé tegyék a helyi tanterv követelményeinek teljesítését valamennyi tanuló számára. • Gondoskodik arról, hogy a tanmenetekben, a pedagógusok éves tervezésében megjelenjen a környezeti neveléshez, a fenntartható fejlődéshez kapcsolódó kompetenciák fejlesztése.
Hogyan működik a differenciálás és az adaptív oktatás az intézményben és saját tanítási gyakorlatában?	• Irányítja a differenciáló, az egyéni tanulási utak kialakítását célzó tanulástámogató eljárásokat, a hatékony tanulói egyéni fejlesztést.

	• Gondoskodik róla, hogy a kiemelt figyelmet igénylő tanulók (tehetséggondozást, illetve felzárkóztatást igénylők) speciális támogatást kapjanak. • Nyilvántartja a korai intézményelhagyás kockázatának kitett tanulókat, és aktív irányítói magatartást tanúsít a lemorzsolódás megelőzése érdekében.

2. Az intézmény szervezetének és működésének stratégiai vezetése és operatív irányítása	
Önértékelési szempontok	Elvárások
Hogyan történik a jogszabályok figyelemmel kísérése?	• Folyamatosan figyelemmel kíséri az intézmény működését befolyásoló jogi szabályozók változásait. • A pedagógusokat az őket érintő, a munkájukhoz szükséges jogszabályváltozásokról folyamatosan tájékoztatja.
Hogyan tesz eleget az igazgató a tájékoztatási kötelezettségének?	• Az érintettek tájékoztatására többféle kommunikációs eszközt, csatornát (verbális, nyomtatott, elektronikus, közösségi média stb.) működtet. • A megbeszélések, értekezletek vezetése hatékony, szakszerű kommunikáción alapul.
Hogyan történik az intézményi erőforrások elemzése, kezelése (emberek, tárgyak és eszközök, fizikai környezet)?	• Hatékony idő- és emberi erőforrás felhasználást valósít meg (egyenletes terhelés, túlterhelés elkerülése stb.). • Hatáskörének megfelelően megtörténik az intézmény mint létesítmény, és a használt eszközök biztonságos működtetésének megszervezése (például sportlétesítmények eszközei, taneszközök). • Az intézmény vezetése gondoskodik arról, hogy az intézmény működésében érvényesüljön a fenntartható fejlődés értékrendje
Hogyan biztosítja az igazgató az intézményi működés nyilvánosságát, az intézmény pozitív arculatának kialakítását?	• Az intézményi dokumentumokat a jogszabályoknak megfelelően hozza nyilvánosságra. • A pozitív kép kialakítása és a folyamatos kapcsolattartás érdekében kommunikációs eszközöket, csatornákat működtet.
Hogyan biztosítja az intézményi folyamatok, döntések átláthatóságát?	• Szabályozással biztosítja a folyamatok nyomon követhetőségét, ellenőrizhetőségét. • Elvárja a szabályos, korrekt dokumentációt.
Milyen, a célok elérését támogató	• Személyesen irányítja az intézmény partneri körének azonosítását, részt vesz a partnerek képviselőivel és

kapcsolatrendszert alakított ki az igazgató?	a partnereket képviselő szervezetekkel (például DÖK, szülői képviselő) történő kapcsolattartásban. Az intézmény vezetése hatáskörének megfelelően hatékonyan együttműködik a fenntartóval az emberi, pénzügyi és tárgyi erőforrások biztosítása érdekében.

3. Az intézményi változások stratégiai vezetése és operatív irányítása	
Önértékelési szempontok	Elvárások
Hogyan vesz részt az intézmény jövőképeinek kialakításában?	- A jövőkép megfogalmazása során figyelembe veszi az intézmény külső és belső környezetét, a folyamatban lévő és várható változásokat. - Szervezi és irányítja az intézmény jövőképeinek, értékrendjének, pedagógiai és nevelési elveinek megismerését és tanulási-tanítási folyamatokba épülését. - Az intézményi jövőkép és a pedagógiai program alapelvei célrendszere a vezetői pályázatában megfogalmazott jövőképpel fejlesztő összhangban vannak.
Hogyan képes reagálni az intézményt érő kihívásokra, változásokra?	- Figyelemmel kíséri az aktuális külső és belső változásokat, konstruktívan reagál rájuk, ismeri a változtatások szükségességének okait. - A változtatást, annak szükségességét és folyamatát, valamint a kockázatokat és azok elkerülési módját megosztja kollégáival, a felmerülő kérdésekre választ ad. - Képes a változtatás folyamatát hatékonyan megtervezni, értékelni és végrehajtani.
Hogyan azonosítja azokat a területeket, amelyek stratégiai és operatív szempontból fejlesztésre szorulnak?	- Folyamatosan nyomon követi a célok megvalósulását. - Rendszeresen meghatározza az intézmény erősségeit és gyengeségeit (a fejlesztési területeket), ehhez felhasználja a belső és a külső intézményértékelés eredményét.
Milyen lépéseket tesz az intézmény stratégiai céljainak elérése érdekében?	- Irányítja az intézmény hosszú és rövid távú terveinek lebontását és összehangolását, biztosítja azok megvalósítását, értékelését, továbbfejlesztését. - A stratégiai célok eléréséhez szükséges feladat meghatározások pontosak, érthetőek, a feladatok végrehajthatók.

Hogyan teremti a környezete felé és a változásokra nyitott szervezetet?	- Folyamatosan informálja kollégáit és az intézmény partnereit a megjelenő változásokról, lehetőséget biztosít számukra az önálló információszerzésre (konferenciák, előadások, egyéb források). - A vezetés engedi, és szívesen befogadja, a tanulást tanítás eredményesebbé tételére irányuló kezdeményezéseket, innovációkat, fejlesztéseket.

4.Az intézményben foglalkoztatottak stratégiai vezetése és operatív irányítása	
Önértékelési szempontok	Elvárások
Hogyan osztja meg a vezetési feladatokat a vezetőtársaival, kollégáival?	- A munkatársak felelősségét, jogkörét és hatáskörét egyértelműen meghatározza, felhatalmazást ad. - A vezetési feladatok egy részét delegálja vezetőtársai munkakörébe, majd a továbbiakban a leadott döntési- és hatásköri jogokat ő maga is betartja, betartatja.
Hogyan vesz részt személyesen a humán erőforrás ellenőrzésében és értékelésében?	- Irányítja és aktív szerepet játszik a belső intézményi ellenőrzési-értékelési rendszer kialakításában (az országos önértékelési rendszer intézményi adaptálásában) és működtetésében; - Részt vállal a pedagógusok óráinak látogatásában, megbeszélésében. - A pedagógusok értékelésében a vezetés a fejlesztő szemléletet érvényesíti, az egyének erősségeire fókuszál.
Hogyan inspirálja, motiválja és bátorítja az igazgató a munkatársakat?	- Ösztönzi a nevelőtestület tagjait önmaguk fejlesztésére. A feladatok delegálásánál az egyének erősségeire épít. - Alkalmat ad a pedagógusoknak személyes szakmai céljaik megvalósítására, támogatja munkatársait terveik és feladataik teljesítésében.
Hogyan tud kialakítani együttműködést, hatékony csapatmunkát a kollégák között?	- Aktívan működteti a munkaközösségeket, az egyéb csoportokat (projektcsoport például intézményi önértékelésre), szakjának és vezetői jelenléte fontosságának tükrében részt vesz a team munkában. - Kezdeményezi, szervezi és ösztönzi az intézményen belüli együttműködések.
Milyen módon biztosítja és támogatja az érintettek, a nevelőtestület, az intézmény igényei, elvárásai alapján	A továbbképzési programot, beiskolázási tervet úgy állítja össze, hogy az megfeleljen az intézmény szakmai céljainak, valamint a munkatársak szakmai karriertervének.

kollégái szakmai fejlődését?	• Szorgalmazza a belső tudásmegosztás különböző formáit.
Hogyan vonja be a vezető az intézményi döntéshozatali folyamatba a pedagógusokat?	• Az intézményi folyamatok megvalósítása során megjelenő döntésekbe, döntések előkészítésébe bevonja az intézmény munkatársait és partnereit. • A döntésekhez szükséges információkat megosztja az érintettekkel. • Mások szempontjait, eltérő nézeteit és érdekeit figyelembe véve hoz döntéseket, old meg problémákat és konfliktusokat.
Mit tesz a nyugodt munkavégzésre alkalmas, pozitív klíma és támogató kultúra megteremtése érdekében?	• Személyes kapcsolatot tart az intézmény teljes munkatársi körével, odafigyel problémáikra, és választ ad kérdéseikre. • Olyan tanulási környezetet alakít ki, ahol az intézmény szervezeti és tanulási kultúráját a tanulási folyamatot támogató rend jellemzi (például mindenki által ismert és betartott szabályok betartatása). • Támogatja, ösztönzi az innovációt és a kreatív gondolkodást, az újszerű ötleteket.

5. A vezetői kompetenciák fejlesztése	
Önértékelési szempontok	Elvárások
Hogyan azonosítja erősségeit, vezetői munkájának fejlesztendő területeit, milyen az önreflexiója?	• Vezetői munkájával kapcsolatban számít a kollégák véleményére. • Tudatos saját vezetési stílusának érvényesítésében, ismeri erősségeit és korlátait. • Önértékelése reális, erősségeivel jól él, hibáit elismeri, a tanulási folyamat részeként értékeli.
Milyen mértékű elkötelezettséget mutat önmaga képzése és fejlesztése iránt?	• A tanári szakma és az iskolavezetés területein keresi az új szakmai információkat és elsajátítja azokat. • Vezetői hatékonyságát önreflexiója, a külső értékelések, saját és mások tapasztalatai alapján folyamatosan fejleszti. • Hiteles és etikus magatartást tanúsít. (Kommunikációja, magatartása a pedagógus etika normáinak megfelel.)
Időarányosan hogyan teljesülnek a vezetői programjában leírt célok, feladatok? Mi indokolja az	• A vezetői programjában leírtakat folyamatosan figyelembe veszi a célok kitűzésében, a tervezésben, a végrehajtásban.

esetleges változásokat, átütemezéseket?	Ha a körülmények változása indokolja a vezetői pályázat tartalmának felülvizsgálatát, ezt világossá teszi a nevelőtestület és valamennyi érintett számára.

6.Az intézmény keresztény szellemiségének kialakítása és megőrzése	
Önértékelési szempontok	Elvárások
Milyen módon biztosítja, hogy az iskola arculatát, nevelési-oktatási elveit meghatározza, életét áthassa a keresztény, katolikus szellemiség?	- Az intézményi kulcsfolyamatok irányítása során kiemelt hangsúlyt helyez a keresztény nevelésre. - Részt vesz az intézmény pedagógiai programjában megjelenő nevelési alapelvek, célok és feladatok meghatározásában. Odafigyel arra, hogy az iskola elvárásai hitbeli téren is reálisak, a tanulók életkorának megfelelőek legyenek. - Az iskolalelkésszel közösen tervezi meg a hitéleti programokat, tevékenységeket. Hangsúlyt fektetnek a keresztény, kiemelten a görögkatolikus hagyományok megismertetésére, az egyházi ünnepek előkészítésére, megünneplésére. Olyan lehetőségeket is kínálnak a tanulóknak, amelyek segítik hitük elmélyülését, tudatos vállalását, kereszténnyé válásukat. - Segíti a nevelőtestület tagjainak hitbeli és lelki fejlődését. Biztosítja lelkigyakorlatokon való részvételüket. Törekszik arra, hogy az intézmény munkatársi közösségében meghatározó legyen a keresztény értékrend. - Együttműködik munkatársaival, és keresztény életvitelével példát mutat annak érdekében, hogy az intézmény elérje a keresztény nevelésre vonatkozó deklarált céljait. - Irányításával a tanulók szülei megismerik a katolikus nevelési-oktatási elveket, amelyeket az intézmény képvisel. Igyekszik elérni, hogy elfogadják és támogassák azokat. - Fontosnak tartja, hogy a diákok megfelelő segítséget kapjanak hitünk alapjainak megismeréséhez, igyekszik biztosítani a hittan tanítás színvonalát.

III. Az intézménnyel szembeni elvárásrendszer

1. Pedagógiai folyamatok

Pedagógiai folyamatok	
Tervezés	
Önértékelési szempontok	Elvárások
Hogyan valósul meg a stratégiai és operatív tervezés?	• Az intézmény vezetése irányítja az intézmény stratégiai és operatív dokumentumainak koherens kialakítását. • Az intézmény stratégiai és operatív dokumentumai az intézmény működését befolyásoló mérési, demográfiai, és más külső mutatók azonosítása, gyűjtése, feldolgozása és értelmezése alapján készülnek. Ezek segítik az intézmény jelenlegi és jövőbeni helyzetének megítélését. • A tervek elkészítése a nevelőtestület bevonásával történik, az intézmény munkatársainak felkészítése a feladatra időben megtörténik. • Biztosított a fenntartóval való jogszabály szerinti együttműködés. • Az intézményi önértékelési ciklust lezáró intézkedési terv és a stratégiai és operatív tervezés dokumentumainak összehangolása megtörténik. • Az éves munkaterv összhangban van a stratégiai dokumentumokkal és a munkaközösségek terveivel. • A környezeti nevelés, fenntartható fejlődés pedagógiai programban megfogalmazott céljai megjelennek az intézmény éves tervezésében is.
Milyen az intézményi stratégiai terv és az oktatáspolitikai köznevelési célok viszonya; az operatív tervezés és az intézményi stratégiai célok viszonya?	• Az intézmény stratégiai dokumentumai az adott időszak oktatáspolitikai céljaival összhangban készülnek. • Az operatív tervezés a stratégiai célok hatékony megvalósulását szolgálja, és a dokumentumokban nyomon követhető.
Pedagógiai folyamatok	
Megvalósítás	
Önértékelési szempontok	Elvárások

Hogyan történik a tervek megvalósítása?	• A stratégiai tervek megvalósítása tanévekre bontott, amelyben megjelennek a stratégiai célok aktuális elemei. (Pedagógiai program, a vezetői pályázat, a továbbképzési terv és az ötéves intézkedési terv stb. aktuális céljai, feladatai). • Az intézmény éves terveinek (éves munkaterv, éves intézkedési tervek, munkaközösségi tervek, a pedagógiai munka, tervezési dokumentumai stb.) gyakorlati megvalósítása a pedagógusok, a munkaközösségek és a diákönkormányzat bevonásával történik. • Az intézmény nevelési-oktatási céljai határozzák meg a módszerek, eljárások kiválasztását, alkalmazását. • Az intézményi pedagógiai folyamatok (pl. tanévre, tanulócsoporthra tervezett egymásra épülő tevékenységek) a személyiség- és közösségfejlesztést, az elvárt tanulási eredmények elérését, a szülők, tanulók és munkatársak elégedettségét és a fenntartói elvárások teljesülését szolgálják.
Milyen az intézmény működését irányító éves tervek és a beszámolók viszonya?	• Az éves tervek és beszámolók egymásra épülnek. • A tanév végi beszámoló megállapításai alapján történik a következő tanév tervezése. • A beszámolók szempontjai illeszkednek az intézményi önértékelési rendszerhez.
Milyen a pedagógusok éves tervezésének, és tényleges megvalósulásának a viszonya?	• A pedagógus, tervező munkája során figyelembe veszi az intézménye vonatkozásában alkalmazott tantervi, tartalmi és intézményi belső elvárásokat, valamint az általa nevelt, oktatott egyének és csoportok fejlesztési céljait. • A pedagógiai munka megfelel az éves tervezésben foglaltaknak, az esetleges eltérések indokoltak. • A teljes pedagógiai folyamat követhető a tanmenetekben, a naplókban, valamint a tanulói produktumokban.
Pedagógiai folyamatok	
Ellenőrzés	
Önértékelési szempontok	Elvárások

Hogyan működik az ellenőrzés az intézményben?	• Az intézményi stratégiai alapidokumentumok alapján az intézményben belső ellenőrzést végeznek. • Az ellenőrzési tervben szerepel, hogy ki, mit, milyen céllal, milyen gyakorisággal, milyen eszközökkel ellenőriz. • Az intézmény azonosítja az egyes feladatok eredményességének és hatékonyságának méréséhez, értékeléséhez szükséges mutatókat. • A tanulási eredményeket az intézmény folyamatosan követi, elemzi, szükség esetén korrekciót hajt végre. • Az ellenőrzések eredményeit felhasználják az intézményi önértékelésben és a pedagógusok önértékelése során is.
Pedagógiai folyamatok	
Értékelés	
Önértékelési szempontok	Elvárások
Hogyan történik az intézményben az értékelés?	• Az értékelés tények és adatok alapján, tervezetten és objektíven történik, alapját az intézményi önértékelési rendszer jelenti. • Az intézményi önértékelési rendszer működését az intézmény vezetése irányítja, az önértékelési folyamatban a nevelőtestület valamennyi tagja részt vesz.
Milyen a pedagógiai programban meghatározott tanulói értékelés működése a gyakorlatban?	• Az intézményben folyó nevelési-oktatási munka alapjaként a tanulók adottságainak, képességeinek megismerésére vonatkozó mérési rendszer működik. • A tanulók értékelése az intézmény alapidokumentumaiban megfogalmazott/elfogadott, közös alapelvek és követelmények (értékelési rendszer) alapján történik. • A pedagógusok az alkalmazott pedagógiai ellenőrzési és értékelési rendszert és módszereket, azok szempontjait az általuk megkezdett nevelési-oktatási folyamat elején megismertetik a tanulókkal és a szülőkkel. • Az intézményben a tanulói teljesítményeket folyamatosan követik, a tanulói teljesítményeket dokumentálják, elemzik, és az egyes évek értékelési eredményeit összekapcsolják, szükség esetén fejlesztési tervet készítenek.

	A tanuló eredményeiről fejlesztő céllal folyamatosan visszacsatolnak a tanulónak és szüleinek/gondviselőjének.
Pedagógiai folyamatok	
Korrekción	
Önértékelési szempontok	Elvárások
Mi történik az ellenőrzés, mérés, értékelés eredményével? (Elégedettségmérés, intézményi önértékelés pedagógusértékelés, tanuló kompetenciamérés, egyéb mérések.	- Az intézmény stratégiai és operatív dokumentumainak elkészítése, módosítása során megtörténik az ellenőrzések során feltárt információk felhasználása. - Évente megtörténik az önértékelés keretében a mérési eredmények elemzése, a tanulságok levonása, fejlesztések meghatározása, és az intézmény –szükség esetén-a mérési-értékelési eredmények függvényében korrekciót végez. - Az intézmény a nevelési és tanulási eredményességről szóló információk alapján felülvizsgálja a stratégiai és operatív terveit, különös tekintettel a kiemelt figyelmet igénylő tanulók ellátására. - A problémák megoldására alkalmas módszerek, jó gyakorlatok gyűjtése, segítő belső (ötletek, egyéni erősségek) és külső erőforrások (például pályázati lehetőségek) és szakmai támogatások feltérképezése és bevonása természetes gyakorlata az intézménynek.

2. Személyiség-és közösségfejlesztés

Személyiségfejlesztés	
Önértékelési szempontok	Elvárások
Hogyan valósulnak meg a pedagógiai programban rögzített személyiségfejlesztési feladatok?	- A beszámolókból és az intézményi önértékelésben követhetők az eredmények (különös tekintettel az osztályfőnökök tevékenységére, a diák-önkormányzati munkára, egyéni fejlesztésre). - Támogató szervezeti és tanulási kultúra jellemzi az iskolát. - A tanulók személyes és szociális képességeik felmérésére alkalmas módszereket, eszközöket, technikákat alkalmaznak a pedagógusok az intézményben.

Hogyan fejlesztik az egyes tanulók személyes és szociális képességeit (különös tekintettel a kiemelt figyelmet igénylő tanulókra)?	• A pedagógusok módszertani kultúrája kiterjed a tanulók személyes és szociális képességek fejlesztésére, és ez irányú módszertani tudásukat megosztják egymással. • A fejlesztés eredményét folyamatosan nyomon követik, s ha szükséges, fejlesztési korrekciókat hajtanak végre. • A fejlesztés megvalósulása nyomon követhető ○ az intézmény dokumentumaiban, ○ a mindennapi gyakorlatban (tanórai és tanórán kívüli tevékenységek), ○ DÖK programokban.
Hogyan történik a tanulók szociális hátrányainak enyhítése?	• A kiemelt figyelmet igénylő tanulók mindegyikénél rendelkeznek a pedagógusok megfelelő információkkal, és alkalmazzák azokat a nevelő, fejlesztő és oktató munkájukban. • Az intézmény vezetése és érintett pedagógusa információkkal rendelkezik minden tanuló szociális helyzetéről. • Az intézmény, támogató rendszert működtet: ○ Felzárkóztatást célzó egyéni foglalkozást szervez. ○ Integrációs oktatási módszereket fejleszt, és ezt be is vezeti. ○ Képzési, oktatási programokat, modelleket dolgoz ki vagy át, és működteti is ezeket. ○ Célzott programokat tár fel. ○ Kapcsolatot tart fenn valamely szakmai támogató hálózattal. ○ stb.
Hogyan támogatják az önálló tanulást, hogyan tanítják a tanulást?	• Az önálló tanulás támogatása érdekében az intézmény pedagógiai programjával összhangban történik a nevelési-oktatási módszerek, eljárások kiválasztása vagy kidolgozása, és azok bevezetésének megtervezése. • Az alulteljesítő, tanulási nehézségekkel küzdő és sajátos nevelési igényű tanulók megkülönböztetett figyelmet kapnak. • A pedagógusok az önálló tanuláshoz szakszerű útmutatást és megfelelő tanulási eszközöket biztosítanak, alkalmazva a tanulás tanítása módszertanát.

Hogyan történik a tanulók egészséges és környezettudatos életmódra nevelése?	- Az egészséges és környezettudatos életmódra nevelés elmélete és gyakorlata a pedagógiai programban előírtak szerint a munkatervben szerepel, a beszámolókból követhető. - A tanórán kívüli tevékenységek alkalmával a tanulók a gyakorlatban alkalmazzák a téma elemeit. - Az intézményben a tanulóknak lehetőségük van arra, hogy nemcsak tanórákon, hanem egyéb nem tanórai keretek között is foglalkozhassanak a fenntartható fejlődés kérdéseivel.
Személyiség-és közösségfejlesztés	
Közösségfejlesztés	
Önértékelési szempontok	Elvárások
Hogyan segíti az intézmény a tanulók együttműködését?	- A stratégiai programokban és az operatív tervekben szereplő közösségfejlesztési feladatokat megvalósítja az intézmény. - A pedagógusok rendelkeznek a közösségfejlesztés folyamatának ismeretével, és az alapján valósítják meg a rájuk bízott tanulósoportok, közösségek fejlesztését. - A beszámolókból követhetők az alapelvek és a feladatok megvalósításának eredményei, különös tekintettel az osztályfőnökök, a diákönkormányzat tevékenységére, az intézményi hagyományok ápolására, a támogató szervezeti kultúrára. - Az intézmény gondoskodik és támogatja a pedagógusok, valamint a tanulók közötti folyamatos információcserét és együttműködést.
Az intézmény közösségépítő tevékenységei hogyan, milyen keretek között valósulnak meg?	- Közösségi programokat szervez az intézmény. - Közösségi programokat szervez a diákönkormányzat. - A szülők a megfelelő kereteken belül részt vesznek a közösségfejlesztésben. - Bevonják a tanulókat, a szülőket és az intézmény dolgozóit a szervezeti és tanulási kultúrát fejlesztő intézkedések meghozatalába. - A részvétellel, az intézmény működésébe való bevonódással és a diákok önszerveződésének lehetőségeivel a tanulók és a szülők elégedettek.

3. Az intézményben folyó pedagógiai munkával összefüggő eredmények

Az intézményben folyó pedagógiai munkával összefüggő eredmények	
Önértékelési szempontok	Elvárások
Milyen eredményességi mutatókat tartanak nyilván az intézményben?	• Az intézmény pedagógiai programjának egyik prioritása a tanulás-tanítás eredményessége. • Az intézmény partnereinek bevonásával történik meg az intézményi működés szempontjából kulcsfontosságú sikertényező indikátorok azonosítása. • Nyilvántartják és elemzik az intézményi eredményeket: ○ kompetenciamérések eredményei ○ tanév végi eredmények – tantárgyra, 2 évre vonatkozóan ○ versenyeredmények: országos szint, megyei szint, tankerületi szint, városi szint, települési szint ○ továbbtanulási mutatók ○ vizsgaeredmények ○ elismerések ○ lemorzsolódási mutatók (évismétlők, magántanulók, kimaradók, lemaradók) ○ elégedettségmérés eredményei (szülő, pedagógus) ○ neveltségi mutatók ○ stb. • Az országos kompetenciamérésen az intézmény tanulóinak teljesítményszintje évek óta (a háttérváltozók figyelembe vételével) emelkedik/a jó eredményt megtartják
Milyen szervezeti eredményeket tud felmutatni az intézmény?	• Az intézmény kiemelt nevelési céljaihoz kapcsolódó eredmények alakulása az elvártaknak megfelelő. • Az intézmény nevelési és oktatási célrendszeréhez kapcsolódóan kiemelt tantárgyak oktatása eredményes, amely mérhető módon is dokumentálható (versenyeredmények, felvételi eredmények, stb.) • Az eredmények eléréséhez a munkatársak nagy többsége hozzájárul. • Az intézmény rendelkezik valamilyen külső elismeréssel.

Hogyan hasznosítják a belső és külső mérési eredményeket?	• Az intézmény vezetése gondoskodik a tanulási eredményességről szóló információk belső nyilvánosságáról. • Az eredmények elemzése és a szükséges szakmai tanulságok levonása és visszacsatolása nevelőtestületi feladat. • A belső és külső mérési eredmények felhasználásra kerülnek az intézményi önértékelés eljárásában.
Hogyan kísérik figyelemmel a tanulók további tanulási útját?	• A tanulókövetésnek kialakult rendje, eljárása van. • A tanulók további eredményeit felhasználja a pedagógiai munka fejlesztésére.

4. Belső kapcsolatok, együttműködés, kommunikáció

Belső kapcsolatok, együttműködés, kommunikáció	
Önértékelési szempontok	Elvárások
Milyen pedagógus szakmai közösségek működnek az intézményben, melyek a fő tevékenységeik?	• Az intézményben a különböző szakmai pedagóguscsoportok együttműködése jellemző (szakmai) munkaközösségek, egy osztályban tanító pedagógusok közössége, fejlesztő csoportok. • A pedagógusok szakmai csoportjai maguk alakítják ki működési körüket, önálló munkaterv szerint dolgoznak. A munkatervüket az intézményi célok figyelembe vételével határozzák meg. • A szakmai közösségek vezetőinek hatás- és jogköre tisztázott. • Csoportok közötti együttműködésre is sor kerül az intézményben, amely tervezett és szervezett formában zajlik. • Az intézmény vezetése támogatja, ösztönzi az intézményen belüli együttműködéseket, és az intézmény céljainak elérése érdekében támaszkodik a munkájukra. • A munkaközösségek bevonásával történik a pedagógiai folyamatok megvalósításának ellenőrzése, értékelése. • A tanulók nevelése-oktatása érdekében a szakmai közösségek tevékenységén túl a pedagógusok kezdeményezően együttműködnek egymással és a pedagógiai munkát segítő szakemberekkel a felmerülő problémák megoldásában.

Hogyan történik a belső tudásmegosztás az intézményben?	• Az intézményben magas színvonalú a szervezeti kultúra és a szakmai műhelymunka. • Az intézményben rendszeres, szervezett a belső továbbképzés, a jó gyakorlatok ismertetése, támogatása. • A belső tudásmegosztás működtetésében a munkaközösségek komoly feladatot vállalnak.
Hogyan történik az információátadás az intézményben?	• Kétirányú információáramlást támogató kommunikációs rendszert (eljárásrendet) alakítottak ki. • Az intézményben rendszeres, szervezett és hatékony az információáramlás és a kommunikáció. • Az intézmény él az információátadás szóbeli, digitális és papíralapú eszközeivel. • Az intézmény munkatársai számára biztosított a munkájukhoz szükséges információkhoz és ismeretekhez való hozzáférés. • Az értekezletek összehívása célszerűségi alapon történik, résztvevői a témában érdekeltek. • A munka értékelésével és elismerésével kapcsolatos információk szóban vagy írásban folyamatosan eljutnak a munkatársakhoz.

5. Az intézmény külső kapcsolatai

Az intézmény külső kapcsolatai	
Önértékelési szempontok	Elvárások
Melyek az intézmény legfontosabb partnerei?	• Az intézmény pedagógiai programjával összhangban a vezetés irányításával megtörténik a külső partnerek azonosítása, köztük a kulcsfontosságú partnerek kijelölése. • A külső partnerek köre ismert az intézmény munkavállalói számára.
Mi az egyes partneri kapcsolatok tartalma?	• Az intézmény az azonosított partnerekkel kapcsolatos tevékenységekről tartalomleírással is rendelkezik. • Az intézmény terveinek elkészítése során megtörténik, az érintett külső partnerekkel való egyeztetés.

	• Rendszeresen megtörténik a kiemelt, kulcsfontosságú partnerek igényeinek, elégedettségének megismerése. • Rendszeres, kidolgozott és követhető az intézmény panaszkezelése.
Hogyan kapnak tájékoztatást a partnerek az intézmény eredményeiről?	• Az intézmény vezetése a jogszabályban előírt módon eleget tesz a tájékoztatási kötelezettségeinek. • Az intézmény a helyben szokásos módon tájékoztatja külső partereit (az információátadás szóbeli, digitális vagy papíralapú). • A partnerek tájékoztatását és véleményezési lehetőségeinek biztosítását folyamatosan felülvizsgálják, visszacsatolják és fejlesztik.
Hogyan vesz részt az intézmény a közéletben (települési szint, járási/tankerületi szint, megyei szint, országos szint)?	• Az intézmény részt vesz a különböző társadalmi, szakmai szervezetek munkájában és a helyi közéletben. • A pedagógusok és a tanulók részt vesznek a különböző helyi/regionális rendezvényeken. • Az intézmény kiemelkedő szakmai és közéleti tevékenységét elismerik különböző helyi díjakkal, illetve az ezekre történő jelölésekkel. • Az intézmény a fenntartható fejlődés pedagógiájának megvalósítása érdekében együttműködik más intézményekkel, szervezetekkel is, támogatja a pedagógusok és tanulók részvételét olyan projekteknél, amelyek erősítik a résztvevőkben a fenntartható fejlődés szemléletmódját.

6. A pedagógiai működés feltételei

A pedagógiai működés feltételei	
Tárgyi, infrastrukturális feltételek	
Önértékelési szempontok	Elvárások
Hogyan felel meg az infrastruktúra az intézmény képzési struktúrájának, pedagógiai értékeinek, céljainak?	• Az intézmény rendszeresen felméri a pedagógiai program megvalósításához szükséges infrastruktúra meglétét, jelzi a hiányokat a fenntartó felé. • Az intézmény rendelkezik a belső infrastruktúra fejlesztésére vonatkozó intézkedési tervvel, amely figyelembe veszi az intézmény képzési struktúráját, a nevelőmunka feltételeit és pedagógiai céljait.

	Az intézmény a fenntartható fejlődés szempontjait szem előtt tartva, az erőforrások tudatos, takarékos felhasználására törekszik, amellyel jó példát mutat a tanulók, a szülők és a külső partnerek felé.
Hogyan felel meg az intézményi tárgyi környezet a különleges bánásmódot igénylő tanulók nevelésének, oktatásának?	- Az intézmény rendelkezik rendszeres igényfelmérésen alapuló intézkedési tervvel. - Arra törekszik, hogy az intézkedési tervnek megfelelő fejlesztés megtörténjen, és ehhez rendelkezésre állnak a megfelelő tárgyi eszközök.
Milyen az IKT-eszközök kihasználtsága?	Az intézmény az IKT eszközöket rendszeresen alkalmazza a nevelő-oktató munkájában, az eszközök kihasználtsága, tanórán való alkalmazásuk nyomon követhető.

Személyi feltételek

Önértékelési szempontok	Elvárások
Hogyan felel meg a humánerőforrás az intézmény képzési struktúrájának, pedagógiai értékeinek, céljainak?	- Az intézmény rendszeresen felméri a szükségleteket, reális képpel rendelkezik a nevelő-oktató munka humánerőforrás - szükségletéről. - A humánerőforrás szükségletben bekövetkező hiányt, a felmerült problémákat idejében jelzi a fenntartó számára. - A pedagógiai munka megszervezésében, a feladatok elosztásában a szakértelem és az egyenletes terhelés kiemelt hangsúlyt kap. - A pedagógusok végzettsége, képzettsége megfelel a nevelő, oktató munka feltételeinek, az intézmény deklarált céljainak. - Az intézmény pedagógus továbbképzési programját az intézményi célok és szükségletek, az egyéni életpálya figyelembe vételével alakították ki. - A vezetők felkészültek a pedagógiai munka irányításának, ellenőrzésének feladataira.

Szervezeti feltételek

Önértékelési szempontok	Elvárások

Milyen szervezeti kultúrája van az intézménynek, milyen szervezetfejlesztési eljárásokat, módszereket alkalmaz?	• Az intézmény vezetése személyesen és aktívan részt vesz a szervezeti és tanulási kultúra fejlesztésében. • Az intézmény szervezeti és tanulási kultúráját a közösen meghozott, elfogadott és betartott normák, szabályok jellemzik. • Az intézmény alkalmazotti közösségének munkájára, együttműködésére a magas szintű belső igényesség, hatékonyság jellemző. • Az intézmény munkatársai gyűjtik és megosztják a jó tanulásszervezési és pedagógiai gyakorlatokat az intézményen belül és kívül.
Milyen az intézmény hagyományápoló, hagyományteremtő munkája?	• Az intézmény számára fontosak a hagyományai, azok megjelennek az intézmény alapidokumentumaiban, tetten érhetők a szervezet működésében, és a nevelő-oktató munka részét képezik. • Az intézményben dolgozók és külső partnereik ismerik és ápolják az intézmény múltját, hagyományait, nyitottak új hagyományok teremtésére.
Hogyan történik az intézményben a feladatmegosztás, felelősség- és hatáskörmegosztás	• A munkatársak felelősségének és hatáskörének meghatározása egyértelmű, az eredményekről rendszeresen beszámolnak. • A feladatmegosztás a szakértelem és az egyenletes terhelés alapján történik. • A felelősség és hatáskörök megfelelnek az intézmény helyi szabályozásában (SZMSZ) rögzítetteknek, és támogatják az adott feladat megvalósulását.
Hogyan történik a munkatársak bevonása a döntés-előkészítésbe (és milyen témákban), valamint a fejlesztésekbe?	• Folyamatosan megtörténik az egyének és csoportok döntés- előkészítésbe történő bevonása - képességük, szakértelmük és a jogszabályi előírások alapján. • Ennek rendje kialakított és dokumentált.
Milyen az intézmény innovációs gyakorlata?	• Az intézmény munkatársai képességük, szakértelmük, érdeklődésük szerint javaslatokkal segítik a fejlesztést. • Az intézmény lehetőségeket teremt az innovációt és a kreatív gondolkodást ösztönző műhelyfoglalkozásokra, fórumokra. • A legjobb gyakorlatok eredményeinek bemutatására, követésére, alkalmazására nyitott a testület és az intézményvezetés.

7. Az intézménytípusra vonatkozó nevelési, nevelési-oktatási irányelvet megállapító jogszabályban meghatározott országos szakmai elvárásoknak és az intézményi céloknak való megfelelés

Az intézménytípusra vonatkozó nevelési, nevelési-oktatási irányelvet megállapító jogszabályban meghatározott országos szakmai elvárásoknak és az intézményi céloknak való megfelelés	
Önértékelési szempontok	Elvárások
Hogyan jelennek meg a Kormány és az oktatásért felelős miniszter által kiadott tantervi szabályozó dokumentumban megfogalmazott célok a pedagógiai programban?	• Az intézmény pedagógiai programja koherens a Kormány és az oktatásért felelős miniszter által kiadott tantervi szabályozó dokumentumban foglaltakkal. • A pedagógiai program a jogszabályi és tartalmi elvárásokkal összhangban fogalmazza meg az intézmény sajátos nevelési-oktatási feladatait, céljait.
Hogyan történik a pedagógiai programban szereplő kiemelt stratégiai célok operacionalizálása, megvalósítása?	• Az intézmény folyamatosan nyomon követi a pedagógiai programjában foglaltak megvalósulását. • Minden tanév tervezésekor megtörténik az intézmény tevékenységeinek, terveinek ütemezése, ami az éves munkatervben és más fejlesztési, intézkedési tervekben rögzítésre is kerül. • A tervek nyilvánossága biztosított. • A tervekben (éves munkaterv, továbbképzési terv, ötéves intézkedési terv) jól követhetők a pedagógiai program kiemelt céljaira vonatkozó részcélok, feladatok, felelősök, a megvalósulást jelző eredménymutatók. • A képzési és fejlesztési tervek elkészítése az eredmények ismeretében, azokra épülve, annak érdekében történik, hogy a munkatársak szakmai tudása megfeleljen az intézmény jelenlegi és jövőbeli igényeinek, elvárásainak. • A tanítási módszerek, a nevelő-oktató munkát támogató papír alapú és digitális tankönyvek, segédanyagok kiválasztása és alkalmazása rugalmasan, a pedagógiai prioritásokkal összhangban történik.

8. Egyházi elvárásoknak való megfelelés

Elvárások	• Az intézmény arculatát, nevelési-oktatási elveit meghatározza, életét átítatja a katolikus szellemiség. • Az iskolában a gyermek megfelelő segítséget kap, hogy megismerje a hit alapjait: a hit és erkölcsstan oktatása színvonalas. • Az iskolában a gyermek megfelelő segítséget és lehetőséget kap, hogy hite fejlődjön és elmélyüljön. • Az iskola eredményesen segíti a tanulókat, hogy életpályát, hivatást válasszanak. • Az iskola nem csupán ismereteket ad, hanem széles látókörű, a világban tájékozódni tudó emberekké neveli tanítványait. • Az iskolában tanuló diákokra jellemző az együttműködés, együttérzés, tolerancia, előítélet-mentesség. • Az iskolában az oktatás és a nevelés személyre szóló: a pedagógusok ismerik a tanulók testi és szellemi képességeit, törődnek nem csak értelmi, de lelki fejlődésükkel is. Minden diák érezheti, hogy személyes gondjaival, problémáival, kérdéseivel van kihez fordulnia. • Az iskola elvárásai magatartási, erkölcsi, hitbéli téren reálisak, a tanulók életkorának megfelelőek. • Az erkölcsi nevelés kiemelt feladat az iskolában. A nevelők példájukkal, valamint tervszerűen is segítik a jellemformálódást. A tanulók megismerik az erkölcsi normákat, képessé válnak arra, hogy tudatosan vállalt értékrend szerint alakítsák életüket.

B. HELYI TANTERV

I. A NEMZETI ALAPTANTERVBEN MEGHATÁROZOTT PEDAGÓGIAI CÉLOK, FELADATOK

Alsó tagozat, 1–4. évfolyam

Célok, feladatok

Az alapfokú nevelés-oktatás első szakasza, az alsó tagozat az iskolába lépő kisgyermekben óvja és továbbfejleszti a megismerés, a megértés és a tanulás iránti érdeklődést és nyitottságot. Átvezeti a gyermeket az óvoda játékközpontú tevékenységeiből az iskolai tanulás tevékenységeibe. Fogékonnyá teszi saját környezetét, a természet, a társas kapcsolatok, majd a tágabb társadalom értékei iránt. Az iskola teret ad a gyermek játék és mozgás iránti vágyának, segíti természetes fejlődését, érését. A tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában – élményszerű tanulással, problémahelyzetekből kiinduló izgalmas tevékenységekkel, kreativitást ösztönző feladatokkal – fejleszti az alapvető képességeket és alapkészségeket, közvetíti az elemi ismereteket, szokásokat alakít ki.

Ez az iskolaszakasz a kíváncsiságtól és érdeklődéstől motivált, szabályozott és kötetlen tevékenységek célszerűen kialakított rendszerében fejleszti a kisgyermekben a felelősségtudatot, a kitartást, az önállóságot, megalapozza a reális önértékelést. Mintákat és gyakorlóterepet ad, magatartási normákat, szabályokat közvetít a társas közösségekben való részvétel és együttműködés tanulásához, a problémamegoldáshoz, konfliktuskezeléshez. Megerősíti a humánus magatartásformákat, szokásokat, és a gyermek jellemét formálva elősegíti a személyiség érését. Támogatja az egyéni képességek kibontakozását, segíti a tanulási nehézségekkel való megküzdés folyamatát. Törődik azoknak a hátrányoknak a csökkentésével, amelyek a gyermek szociális-kulturális környezetéből vagy a szokásostól eltérő ütemű éréséből, fejlesztési szükségleteiből fakadhatnak.

A fejlesztést a tanító az egyéni sajátosságokra épülő differenciált tanulásszervezéssel és bánásmóddal szolgálja. Az alapvető képességek, készségek, kompetenciák fejlesztésében a tanulói tevékenységekre épít. Az ehhez felhasznált tananyagtartalmak megtervezésekor, valamint a feldolgozás tempójának meghatározásakor, a pedagógiai módszerek és eszközök kiválasztásakor a tanulócsoporthoz, illetve az egyes tanulók fejlődési jellemzőit és fejlesztési szükségleteit tekinti irányadónak.

Fejlesztési területek – nevelési célok

Az erkölcsi nevelés

A tanuló erkölcsi gondolkodása legalább konvencionális szintre kerül, vagyis a hozzá közelálló elvárásainak megfelelően él, képes alkalmazni az emberi kapcsolatok elfogadott formáit. Tudja, hogy a gyerek, testvér, barát stb. szerep betöltője hogyan viselkedjen, de adott esetben képes a szabályok újraértelmezésére.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A tanuló ismeri lakóhelye és környékének népi hagyományait és életkorának megfelelő szinten az ország és a magyarság szimbólumait. Ismeri a nagy ünnepkörök egy-egy hagyományát és az éves ünnepkör legfontosabb állomásait: ezeket évszakok szerint is képes elhelyezni, valamint ismer ezekhez kapcsolódó alkotásokat (népdalokat, mondákat, meséket, műalkotásokat). Ismeri nemzeti ünnepeinket, ezek időpontját, részt vesz érzelmi azonosulását segítő tevékenységekben (népi hagyományok felelevenítése, eljátszása, ünnepi díszítések készítése).

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A tanuló el tudja magát helyezni adott közösségben, felismeri a valódi és lehetséges szerepeit egy adott kapcsolati hálózatban. Képes a kooperációra, megérti a szabályok fontosságát. Képes egyszerű közösségi szabályok követésére, bekapcsolódik közös tevékenységekbe és követi a közösségi hagyományokat.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

A tanuló képes az együttműködésre, az empátiára, átérzi és gyakorolja a segítségnyújtást. A közös tevékenységek révén ismereteket szerez saját képességeiről és lehetőségeiről. Azonosítja a saját és mások alapvető érzelmeit, illetve kifejezi a problémáit. Életkorának megfelelő szinten ismeri a kapcsolatteremtés, kapcsolatépítés kultúráját, rendelkezik az életkorának megfelelő kooperatív készséggel. Ismeri a különböző megbízatások betöltésével együtt járó felelősséget és a feladatok megosztásának fontosságát.

A családi életre nevelés

A tanuló megismeri és elsajátítja az alapvető együttélési, együttműködési normákat a családban, az iskolában, a társadalmi életben. Ismeri és betartja az illemszabályokat. Megismerkedik a családi ünnepekkel és az ezekhez kötődő szokásokkal. Megtanulja a családi szerepekhez (anya, apa, gyermek) kapcsolódó feladatokat, és törekszik rá, hogy saját feladatait napi rendszerességgel elvégezze.

A testi és lelki egészségre nevelés

A tanuló képes önállóan, az évszaknak és az időjárásnak megfelelően ruhát választani és felöltözni. Tudja, hogy a rendszeres tisztálkodás, a táplálkozás és a megfelelő folyadékbevitel egyaránt fontos az egészség védelmében. A rendszeres mozgás, a természet szeretete igényként épül be személyiségébe, figyel testtartására. Képes kifejezni a betegség és az egészség mint állapot közötti különbséget. Képes egyes betegségtünetek (láz, fejfájás) megnevezésére. Tudja, hogy a védőoltások is fontos eszközei az egészség megőrzésének. Képes kifejezni, leírni egyes feszültséget, stresszt okozó helyzeteket. Megtapasztal relaxációs technikákat, képes légzőgyakorlatok és egyszerű tornagyakorlatok (például reggeli torna) önálló elvégzésére. A tanulóban kialakul az igény a harmonikus, barátságos, otthonos környezet iránt. Kipróbálja a testmozgás, a manuális és művészeti, alkotó tevékenység több formáját, és képes megfogalmazni ezzel kapcsolatos élményeit, tapasztalatait.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A tanuló ismeri és betartja a kapcsolatteremtés elfogadott formáit. Képes az adott helyzeteknek megfelelő magatartási formákat alkalmazni a társas élet különféle színterein. Ismeri a közösségi élet sajátosságaiból fakadó korlátokat, és ennek tudatában alakítja tevékenységét. Tisztában van azzal, hogy a vállalt feladatok felelősséggel járnak. Tapasztalatot szerez arról, hogy nemcsak kötelező feladatai vannak, hanem szabad választása alapján is segíthet környezetében (iskola, otthon).

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A tanuló érzékenyebbé válik környezete állapota iránt. Képes a környezet sajátosságainak megismerésére, észreveszi a környezetben lejátszódó kedvező és kedvezőtlen folyamatokat, tudja elemi szinten értékelni a változásokat. Képes saját mikrokörnyezetében olyan változásokat javasolni, amelyek annak minőségét javítják. Értéknek tekinti a természeti és az ember alkotta környezet esztétikumát, harmonikus működését. Késztetés alakul ki benne környezete értékeinek megőrzésére.

Pályaorientáció

A tanuló megismeri azokat a szakmákat, amelyek mindennapi életvitelének zökkenőmentességét vagy megfelelő minőségét biztosítják. Felismeri a különböző foglalkozások együttműködésének fontosságát. Képes megfogalmazni adott szakma tevékenységét, és képes csoportosítani a foglalkozásokat különböző szempontrendszer szerint.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A tanuló ismeri az általa mindennap fogyasztott alapvető élelmiszerek árát. A matematikai műveletekről, illetve a mértékegységekről szóló ismereteit alkalmazni tudja pénzre vonatkoztatva is. Képes mindennapi fogyasztási cikkeket önállóan vásárolni, tud vigyázni a pénzére. Beépül az energiatakarékosság cselekvéseibe és gondolkodásába. Vannak ismeretei arról, hogy hazánkban és a világ más részén hozzá képest milyen életszínvonalon élnek gyerekek.

Médiatudatosságra nevelés

A tanuló tisztában van a korhatárt jelző szimbólumok jelentésével. Képes különbséget tenni a televízióban törtétek és a valóság között. Ismeri a médiumokat és azok szerepét az ő szabadidejében, valamint hasznosíthatóságukat a tanulásban.

A tanulás tanítása

A tanuló tapasztalatot szerez arról, hogy lehet játszva tanulni. Napi rutinjába beépül a tanulásból adódó otthoni feladatok elvégzése, egyre inkább saját időbeosztása szerint készül az órákra. Vannak élményei arról, hogy az iskolai oktatáson kívül a tanuláshoz és az önművelésnek egyéb lehetőségei is léteznek.

Felső tagozat, 5–8. évfolyam

Célok, feladatok

Az alapfokú nevelés-oktatás felső tagozatos szakasza szervesen folytatja az alsó tagozatos szakasz nevelő-oktató munkáját. Ez a szakasz a készségek és képességek fejlesztésével olyan pedagógiai munkát igényel, amelyben a tanulók tudásának, képességeinek, egész személyiségének fejlődése, fejlesztése áll a középpontban, figyelembe véve, hogy az oktatás és nevelés színtere nemcsak az iskola, hanem a tanulók életének és tevékenységének számos más színtere, fóruma is. Az 5–6. évfolyamon – az 1–4. évfolyamhoz hasonlóan – továbbra is az alapkészségek fejlesztése kap fő hangsúlyt. Igazodva a gyermeki gondolkodás fejlődéséhez, az életkori sajátosságokhoz figyelembe veszi, hogy a 10–12 éves tanulók gondolkodása erősen kötődik az érzékelés útján szerzett tapasztalatokhoz. Az 5–6. évfolyamokon ezért az integratív-képi gondolkodásra alapozó fejlesztés folyik, a 7–8. évfolyamon, a serdülőkor kezdetétől viszont hangsúlyossá válik az elvont fogalmi és elemző gondolkodás fejlesztése.

Az iskola az 1–4. évfolyamokhoz hasonlóan az 5–8. évfolyamokon is együtt neveli a különböző érdeklődésű, eltérő értelmi, érzelmi, testi fejlettségű, képességű, motivációjú, szocializáltságú, kultúrájú tanulókat. Érdeklődésüknek, képességüknek és tehetségüknek megfelelően felkészíti őket a középfokú nevelés-oktatás szakaszában történő továbbtanulásra, illetve az iskolai nevelés-oktatás szakképesítés megszerzésére felkészítő szakaszára, összességében ezzel is támogatva a társadalomba való beilleszkedést.

Nevelési-oktatási tevékenységével az iskola fejleszti a nevelési célok elérését támogató érzelmi, szociális és kognitív képességeket. Kiemelt figyelmet fordít az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak elsajátíttatására, a tanuláshoz, a feladatokban való részvételhez

szükséges kompetenciaterületek és koncentrációs képességek, akarat tulajdonságok fejlesztésére. Feladatának tekinti az egyéni adottságok, képességek megismerésén alapuló önismeret fejlesztését, a tanulók tanulási és társas motivációinak, önbizalmának növelését. Mindehhez előnyben részesíti az életszerű, valóságos problémák és feladathelyzetek teremtését az önkifejezéshez, az ismeretszerzéshez, a kísérletezéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz.

Fejlesztési területek – nevelési célok

Az erkölcsi nevelés

A tanuló erkölcsi gondolkodásának szintje eleinte konvencionális, rendre és fegyelemre törekszik, belátja, hogy teljesíteni kell az elvállalt kötelességeket. A szabályokat minden körülmények között be kell tartani, kivéve az olyan szélsőséges eseteket, amikor azok más társadalmi kötelezettségekkel kerülnek konfliktusba. A szakasz második felében a tanuló erkölcsi gondolkodása posztkonvencionálissá válik, vagyis belátja, hogy a törvényeket a társadalom hozza és alakítja. Tudatosul benne, hogy az emberek különböző értékeket és véleményeket vallanak, és hogy az értékek és szabályok egy része viszonylagos. A tanuló megérti a normakövetés fontosságát.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A tanuló ismeri lakóhelye és környékének népi hagyományait, valamint több, az ünnepkörökhöz köthető magyar hagyományt. Egyre rendszeresebben részt vesz szűkebb közösségében nemzeti hagyományaink ápolásában, megismer ezekhez kapcsolódó műalkotásokat. Annak érdekében, hogy erősödjön benne saját népe és kultúrája értékeihez való kötődés, megismeri azok legfontosabb értékeit, kiemelkedő személyiségeit és szimbólumait. Fel tud sorolni néhány, lakóköznyezetére jellemző sajátosságot, megismeri a hungarikum fogalmát. Ismeri nemzeti ünnepeinket, ezekhez kötődő hagyományainkat, és ezeket tantárgyi ismereteihez is kapcsolja. Kialakul benne a szülőföld, a haza és a nemzet fogalma, az ezekhez való kötődés igénye. Egyre nyitottabb más népek kultúrája iránt, ismeri, hogy Magyarországon milyen nemzetiségek és kisebbségek élnek. Ismerkedik egy-egy magyarországi nemzetiséggel, kisebbség kultúrájával. Ismeri az általa tanult idegen nyelvet beszélő népek kultúrájának egy-egy jelentős vonását. A tanulóban kialakul egy kép az európai kultúra értékeiről, és ismer ennek megőrzéséért munkálkodó intézményeket, programokat.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A tanuló törekszik a konfliktusok feloldására, alkalmazza a konfliktuskezelés demokratikus technikáit. Nyitottá válik a társadalmi jelenségek iránt, szert téve az együttműködés képességére. Ismeri a közösségi élet sajátosságaiból fakadó korlátokat, és ennek tudatában alakítja tevékenységét. Megismerkedik az alapvető emberi, szabadság- és állampolgári jogokkal, kötelezettségekkel és az őt megillető jogok érvényesítési lehetőségeivel. Alkalmazza a méltányosságot és az erőszakmentességet biztosító technikákat a közösségben való tevékeny részvétele során. Részt vesz olyan tevékenységekben, amelyek a közösség jobbítását szolgálják.

Önismeret és a társas kapcsolati kultúra fejlesztése

A tanuló megfelelő szókincssel rendelkezik érzelmi árnyalatok kifejezésére, képes dicsérni, és egyre több tulajdonságot meg tud nevezni. Megismeri az önmegfigyelés jelentőségét, vagyis cselekedetei, reakciói, viselkedése alapján véleményt tud mondani önmagáról, ismeri a stressz és stresszkezelés lényegét. Képes különbséget tenni a valódi és virtuális társas kapcsolatok természete között, be tud kapcsolódni különböző kisközösségekbe. Kialakul benne a személyiségének megfelelő humánus magatartás az önkritika és a környezeti visszajelzések egységében, képes elemezni, feltárni a jóra ösztönző, illetve a destruktív csoportok eltérő jellemzőit. Több szempontból is rálát egy vitás helyzetre, konfliktusra, képes vitatkozni.

Felismeri társadalmi szerepeit (férfi-nő, gyerek-szülő, diák-tanár). Képes felismerni bizonyos előítéletes magatartásformákat és a sztereotípiák megnyilvánulásait.

A családi életre nevelés

A tanuló képes felismerni és megfogalmazni családban betöltött szerepeket, feladatokat, megtalálja és elvégzi a rá háruló feladatokat. Tisztában van a nemi szerepek biológiai funkcióival, társadalmi hagyományaival. Felismeri a családi élet és a párkapcsolatok során előforduló súlyos problémahelyzeteket, és ezek megoldásához megfelelő segítséget tud kérni. A szakasz végére a tanuló értéknek tekinti a gondosan kiválasztott, mély társas kapcsolatot. Tisztában van azzal, hogy a szexualitás a párkapcsolatok fontos eleme, és érti az ezzel kapcsolatos felelősséget is. Tud a pozitív és negatív családtervezés különböző lehetőségeiről, ismeri a művi terhességmegszakítás lelki és fizikai veszélyeit. A tanuló alkalmazás szinten ismeri a csecsemőgondozás néhány alapvető lépését.

A testi és lelki egészségre nevelés

A tanuló fel tudja sorolni az egészséges táplálkozás néhány alapvető szabályát. Ismeri a tisztálkodással kapcsolatos alapvető szabályokat, a személyes higiéniápolásának módjait, majd megtanulja tudatosan ápolni személyes higiéniáját. Tudja, hogy a rendszeres testmozgás és művészeti tevékenység hozzájárul lelki egészségünk megőrzéséhez, így fokozatosan kialakul az igénye ezek iránt. A tanuló (az iskola és szülei segítségével) igyekszik olyan kikapcsolódást, hobbit találni, amely hozzásegíti lelki egészségének megőrzéséhez. Ismeri az aktív pihenés fogalmát, meg tud nevezni aktív pihenési formákat. Tisztában van a feltöltődés és kikapcsolódás jelentőségével. Tudatosan figyel testi egészségére, képes szervezetének jelzéseit szavakkal is kifejezni. Ismer és alkalmaz stresszoldási technikákat, tisztában van a nem megfelelő stresszoldás következményeivel, ennek kockázataival (különösen az alkohol, a dohányzás és a drogok használatának veszélyeivel), és tudatosan kerüli ezeket. Ismeri a stressz okozta ártalmakat, a civilizációs betegségeket és ezek megelőzésének módját.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A tanulóban fokozatosan tudatosul, hogy társaival kölcsönösen egymásra vannak utalva. Bizonyos helyzetekben kérésre képes felelősséget vállalni másokért (társaiért, a környezetében élő rászorultakért), és vállalásaiért helyt is áll. Felismeri, hogy a beteg, sérült, fogyatékkal élő emberekben egyes helyzetekben ő is képes segíteni. Az iskola lehetőséget biztosít arra, hogy a tanuló tapasztalatot szerezzen a fogyatékkal élőkkel való együttélésekről, amelynek során felismeri a segítő tevékenység fontosságát és szükségességét alkalmanként és a mindennapokban is.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A tanulóban kifejlődnek a környezetharmonikus, környezetkímélő életvezetéshez szükséges szokások, mozgósítható a környezet védelmét célzó együttes cselekvésre. Érti a mennyiségi és minőségi változás, fejlődés fogalmát, valamint, hogy a fogyasztás önmagában sem nem cél, sem nem érték. Egyre érzékenyebbé válik környezete állapota iránt, képes annak változását elemi szinten értékelni. Felismeri a mindennapi életben előforduló, a környezetet szennyező anyagokat, a környezetre káros tevékenységeket és kerüli ezeket. Képes társaival együttműködésben tudatosan, a környezeti szempontokat is figyelembe véve alakítani az iskola belső és külső környezetét. Nem hagyja figyelmen kívül személyes élettereinek kialakításában a környezetbarát módokat, előnyben részesítve a természetes, újrahasznosítható, illetve újrahasznosított anyagokat. Érzékennyé válik az anyag- és energiatakarékos életvitelre és ismeri ezek gyakorlati technikáit. Érti a fenntarthatóság fogalmát.

Pályaorientáció

A tanuló képes megfogalmazni, hogy mi érdekli őt leginkább, és felismeri, hogy érdeklődési körét, motivációját, saját adottságait mely szakmákban tudná hasznosítani. Megfelelő ismeretekkel rendelkezik a továbbtanulással, a választható iskolákkal, életutakkal kapcsolatban. Ismeri az élethosszig tartó tanulás fogalmát. Tud célokat kitűzni és jövőképet felállítani. Van önkritikája, képes különbséget tenni a társas befolyásolás és saját elképzelése között. Érti a tanulás és a karriercél elérésének összefüggéseit.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A tanuló történelmi ismeretei alapján felismeri a gazdasági rendszerek változását, viszonylagosságát, hibáit és fejlődését. Ismeri az unió közös fizetési eszközét, belátja, hogy az egyes országok eltérő mértékben és szerepben kapcsolódnak be a világgazdaság folyamatiba. Érzékeli az anyagi és kapcsolati tőke szerepét és értékét saját életében. Érzékeli, hogy mi a fenntartható gazdaság és hogyan valósítható ez meg globális és lokális szinten. Matematikai ismereteit alkalmazza pénzügyekkel kapcsolatos feladatokban. Képes összehasonlítani, hogy különböző országokban milyen életszínvonalon élnek az emberek, és felismer néhány összefüggést az életszínvonal, a globális problémák és a fenntarthatóság kérdései között.

Médiatudatosságra nevelés

A tanuló hatékonyan tud keresni a világhálón, kulcsszavak segítségével, majd képessé válik elektronikus gyűjtőmunkát végezni. Tisztában van a videojátékok használatának helyes mértékével. Egyre inkább tisztában van a közösségi oldalak, valamint a médiatartalmak megosztásának esetleges veszélyeivel. A közösségi oldalakon megjelenő verbális agresszió elhárítására megfelelő kommunikációs stratégiával rendelkezik. Odafigyel arra, hogy magánszférájába ne engedjen be nem kívánatos médiatartalmakat. Kialakulóban van kritikai érzéke a médiatartalmak hitelességét illetően.

A tanulás tanítása

A tanuló megismer olyan alapvető, tanulást segítő technikákat, amelyek segítségével hatékonyabbá teszi az önálló felkészülését, pl. a tanuláshoz szükséges külső (rend, fény, csend) és belső (munkakedv, jutalom, kíváncsiság, elérendő cél) feltételeket. Tud a tanult témák kapcsán tájékozódni a könyvtárban (a gyermekirodalomban, egyszerűbb kézikönyvekben) és a világhálón. Ismer tudásmegosztó és tudásépítő platformokat. Képes gondolatait, megállapításait kifejezni, nyelvileg szabatosan indokolni. A tanuló megismeri saját tanulási stílusát, ezzel hatékonyabb információfeldolgozásra képes, tudatában van, mely területeket kell fejlesztenie. Elegendő önismerettel, önértékeléssel, önbizalommal rendelkezik ahhoz, hogy megfelelő teljesítményt nyújtson, de tisztában van vele, hogy ehhez megfelelő fizikai állapotban kell lennie. Ismer olyan módszereket, amelyekkel ezt megteremtheti.

Egységesség és differenciálás, módszertani alapelvek a 2020. évi NAT alapján

Az aktív tanulás a tanulónak a tanulási tevékenységekben történő részvételét hangsúlyozza. A tanulási tevékenység legfőbb célja olyan tanulói kompetenciák fejlesztése, amelyek lehetővé teszik az ismereteknek különböző helyzetekben történő kreatív alkalmazását. A tevékenységekre épülő tanulásszervezési formák segítik a tanulót a tanulási eredmények által kijelölt ismeretek megszerzésében, és ezen keresztül a kompetenciák fejlesztésében. Lehetőség szerint ki kell használni a tanulás társas természetéből adódó előnyöket, a differenciált egyéni munka adta lehetőségeket. Segíteni kell a párban vagy csoportban végzett felfedező, tevékeny és jól szervezett, együttműködésen alapuló tanulást. A tanulási eredmények elérését segítik elő az olyan differenciáló módszerek, mint a minden szempontból akadálymentes és minden tanuló

számára egyformán hozzáférhető tanulási környezet biztosítása, a tanulói különbségekhez illeszkedő, differenciált célkijelölés, a többszintű tervezés és tananyag-alkalmazás, a fejlesztő, tanulást támogató értékelés. A differenciált tanulásszervezés jellegzetességeit képviselik az olyan eljárások, mint az egyéni rétegmunka vagy az adaptált szövegváltozatok felhasználása, melyek kiterjeszthetik és elmélyíthetik a tankönyvek tartalmát.

A pedagógus a probléma-megoldási és a jelenségértelmezési folyamatot - a tanuló szükségleteinek megfelelően - közvetett, illetve közvetlen eszközökkel segíti. A pedagógus az aktív tanulói tevékenységek megvalósítása során lehetővé teszi iskolán kívüli szakemberek bevonását, valamint a külső helyszínek nyújtotta pedagógiai lehetőségek felhasználását (könyvtár, múzeum, levéltár, színház, koncert). A pedagógus együttműködik más tantárgyakat tanító pedagógusokkal azért, hogy a tanulóknak lehetőségük legyen a tanórákon vagy a témahetek, tematikus hetek, projektnapok, témákhoz szervezett események, tanulmányi kirándulások, iskolai táborok alkalmával a tantárgyak szervezett, összefüggő, illetve kapcsolódó tartalmainak integrálására.

Tanítási évenként több olyan tanóra megszervezését ajánlott beilleszteni a helyi tantervbe, amelyben több tantárgy ismereteinek integrálását igénylő (multidiszciplináris) téma kerül a középpontba, a tanóra céljának, tartalmának és megvalósítási módszereinek megjelölésével.

A különleges bánásmódot igénylő tanulók esetében a tananyag feldolgozásánál a pedagógusnak figyelembe kell vennie a tantárgyi tartalmaknak a tanulói sajátosságokhoz való illesztését. A különleges bánásmódot igénylő tanulók esetében ez az adaptálás lehetővé teszi az egyéni haladási ütem biztosítását, valamint a differenciált (optimális esetben személyre szabott) nevelés, oktatás során az egyéni módszerek alkalmazását.

Az aktív tanulás segítése a tanuló tehetségének, különleges nevelési-oktatási szükségleteinek vagy fogyatékosságának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező szakember támogatásával történik.

Az eredményes tanulás segítésének elvei

Tanulási környezet

A tanulás közvetlen helyszíneként használt helyiségeket (kiemelten osztálytermeket) lehetőség szerint úgy kell biztosítani, hogy a különböző tanulásszervezési eljárások alkalmazásához a berendezések rugalmasan és gyorsan átalakíthatók legyenek, illeszkedjenek az osztályba járó tanulók korosztályi és egyéni szükségleteihez, valamint nyugodt, biztonságos és támogató tanulási környezetet teremtsenek valamennyi tanuló számára. Lehetőség szerint biztosítani kell, hogy a tanulók a foglalkozásokon IKT és digitális eszközöket (számítógép, más iskolai vagy saját eszköz), internetkapcsolatot és prezentációs eszközöket vehessenek igénybe, valamint hozzáférhetővé váljanak a hagyományos iskolai és az elektronikus könyvtárak egyaránt.

A tanulók, a pedagógusok, a szülők és a pedagógiai munkát támogató minden szereplő kapcsolata - a közös célt szem előtt tartva - a kölcsönös tiszteleten és nyílt párbeszéden alapul.

A tanulók értékelését egyéni fejlődésük és sikeres tanulási teljesítményük érdekében az igazságosság, az esélyteremtés és a méltányosság alapelveit szem előtt tartva, emberi méltóságuk tiszteletben tartásával, az értékelés személyes jellegének figyelembevételével szükséges megvalósítani.

A tanulók tanulási tevékenységekben való aktív részvétele kulcsfontosságú, ezért ennek előmozdítása érdekében a pedagógusoknak mindvégig a tevékenységközpontú tanulásszervezési formákat kívánatos előnyben részesíteniük. A tanulás társas természetéből adódó előnyök, a differenciált egyéni munka adta lehetőségek kihasználása, valamint a párban

vagy csoportban végzett kutatásalapú, felfedező, tevékeny és jól szervezett, együttműködő tanulás támogatása szintén hozzájárul a korszerű tanulási környezet megteremtéséhez.

Fontos, hogy a tanulóval szemben támasztott elvárások egyértelműek legyenek, az azokhoz igazodó mérési stratégiákkal együtt, és már a tanulási folyamat elején ismertté váljanak. Az iskolai légkör bizalmi jellege elsődleges feltétele annak, hogy a tanulási problémákra és a személyes nehézségekre időben fény derüljön. Ennek a bizalomnak a megteremtése és fenntartása minden igazgató és pedagógus állandó felelőssége.

Az aktív tanulási alapelvek szerint szerveződő, több tantárgy, tanulási terület ismereteinek integrálását igénylő témákat, jelenségeket feldolgozó tanórák, foglalkozások, témanapok, témahetek, tematikus hetek és projektek alkalmazása segíti a tanulót a jelenségek megértésében, a problémák komplex módon történő vizsgálatában.

Egyénre szabott tanulási lehetőségek

Az iskola a tanulók tanulmányi előmenetelét a képességeiknek megfelelő, egyénre szabott tanulási lehetőségek biztosításával tudja a leghatékonyabban támogatni.

Fontos alapelv, hogy a tanulók közti különbségeket az iskola a különféle környezeti feltételek és az egyénenként eltérő idegrendszeri érés, valamint az egyéni képességek kölcsönhatása eredményének tekintse. E szemlélet gyakorlatban történő alkalmazásához olyan fejlesztési célokat kell kijelölni, amelyek nemcsak a tanulótól várnak illeszkedést a tanulási környezethez, hanem a tanulási környezettől is alkalmazkodást igényelnek a tanuló egyedi jellemzőihez. Ennek értelmében a képességtartományok mindkét határán – tehetség és fejlődési késés, fejlődési zavar, esetleg ezek együttes megléte – kihívást jelentő feladatok megtervezése kívánatos. Különösen fontos, hogy az iskola biztosítsa a tanulás egyéni lehetőségeit és a személyre szabott nevelés-oktatás során megszerezhető tanulási tapasztalatokat, enyhítse a hátrányok hatásait, optimális esetben képes legyen kiküszöbölni azokat. Ezek közül kiemelten fontos a családi és településszerkezeti hátrányokból eredő, az eltérő kulturális és nyelvi elsajátítási lehetőségekhez köthető, valamint a különleges bánásmódot igénylő tanulókhöz illeszkedő fejlesztő tevékenység.

Minden gyermek, tanuló fejlődésében lényeges szerepet játszik a pedagógus fejlesztő tevékenysége. Különösen igaz ez a kiemelkedően kreatív, egy vagy több területen tehetséges, a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű, a sajátos nevelési igényű (SNI), valamint a szakmai besorolásukat tekintve heterogén, az ok-okozati összefüggéseket tekintve fel nem tárt, ám tanulási-tanítási szempontból kihívást jelentő, beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel (BTMN) küzdő tanulók fejlesztésének területén. Ennek a feladatnak az ellátásában felértékelődik a segítő szakterületek (iskolapszichológus, gyógypedagógia, fejlesztő pedagógia) szerepe, valamint a különböző tantárgyakat tanító pedagógusok tudásmegosztásra épülő, egymást segítő szakmai tevékenysége.

A különleges bánásmódot igénylő tanulók esetében a közös felelősségvállalásnak lényeges szerepe van a nevelés sikerességében. Ez nem csak az együttnevelést megvalósító iskolában tanító pedagógus kizárólagos felelőssége. A pedagógus a tanulást-tanítást speciális szakmai kompetenciák alapján segíteni tudó különböző szakemberekkel együtt (például gyógypedagógus, gyógytestnevelő, iskolapszichológus, szociális munkás, fejlesztő pedagógus, tehetséggondozó pedagógus, gyermekvédelmi jelzőrendszer szakembere) kialakított foglalkozások keretében, valamint a szülők és a tanuló folyamatos bevonásával, a pedagógiai tevékenység részeként elismert konzultációs tevékenységet folytatva végzi pedagógiai munkáját.

Előremutató folyamatként értékelhető a teamtanításnak olyan alkalmazása, amely a több tantárgy ismereteit integráló témákat feldolgozó foglalkozásokat közös tanítás keretében valósítja meg, az együttnevelést megvalósító iskolában pedig a tanulót tanító pedagógus és a

gyógypedagógus közösen tervezett tanulási-tanítási programjára, a közös tanításra, valamint az e tevékenységet követő közös értékelésre épül.

A differenciálás speciális megvalósulása lehet az együttnevelés során a rehabilitációs szemlélet érvényesülése. A hátránykompenzáció biztosítása érdekében (SNI, BTMN, HH, HHH) a tanuló szükségleteihez, képességeihez, készségeihez illeszkedő módszertani eljárások (eszközök, módszerek, terápiák, a tanulást-tanítást segítő speciális eszközök, a gyógypedagógus módszertani iránymutatásainak beépítése, egyéni fejlesztési terv készítése és rendszeres ellenőrzése) alkalmazása szükséges a különböző pedagógiai színtereken. A tanulói szükségletek ismeretében óraadó gyógypedagógusok és más szakemberek (pl. iskolapszichológus) szolgáltatásainak igénybevételével egészítendő ki a tanulók és pedagógusok szakmai támogatása. Ez elősegíti az integrációt, illetve ennek magasabb szintjét, az inklúziót is annak érdekében, hogy a Nat-ban foglalt nevelési-oktatási alapelvek és célok minden tanuló esetében megvalósulhassanak. A tehetséges tanulók tekintetében ezek a szempontok kiemelten fontosak lehetnek, mivel az ő esetükben a tanulási fókusz és az érdeklődést jellemzően a megfelelően motiváló feladatokkal lehet fenntartani.

A különleges bánásmódot igénylő tanulók integrációja és hatékony együttnevelése olyan pedagógusokat kíván, akik rendelkeznek az ehhez szükséges szemléletmóddal és kompetenciákkal.

A technológiai fejlődés nyújtotta lehetőségek alkalmazása sokféle módszertani lehetőséget biztosítva segíti a tanulás-tanítás folyamatát. A XXI. századi tanulási környezet nélkülözhetetlen elemét képezi az iskolai tanuláshoz kapcsolódó digitális technológiával támogatott oktatási módszerek sokfélesége, ezért különösen fontos, hogy a pedagógusok ismerjék és alkalmazzák azokat. Olyan tanulási folyamatra adnak lehetőséget, amely nemcsak a pedagógus-diák együttműködést, hanem ennek következtében a hagyományos tanulási folyamatot is jelentősen megváltoztathatja, ennek következtében új típusú szerepben jelenik meg a folyamatban mind a tanuló, mind pedig a pedagógus. Ennek gyakorlati leképezése azonban csak úgy valósulhat meg hatékonyan, ha ennek az intézmények pedagógiai gyakorlatában és szemléletmódjában is elfogadott, elismert helye és szerepe lesz.

Képesség-kibontakoztatás támogatása

A tanulói teljesítmény értékelésének egyik célja, hogy segítse a tanuló és a szülő objektív tájékoztatását, továbbá hozzájáruljon ahhoz, hogy a pedagógus folyamatosan meggyőződjön a tanulási folyamat hatékonyságáról, lehetőséget biztosítson a pedagógiai munka nyomon követésére, és az újratervezésre, a célok újra definiálására és továbbiak meghatározására, amennyiben ezt a tanulók fejlődése megkívánja. A tanulást és annak eredményességét befolyásoló pedagógiai tevékenység során végzett értékelésnek adatokra és tényekre kell támaszkodnia. Az erre alapozott értékelés segíti a tanulót további tanulási módszereinek, technikáinak meghatározásában.

Az értékelési folyamatokat megalapozó tervező munka figyelembe veszi a tanuló előzetes tudását, aktuális fejlettségi szintjét, egyéni fejlődési lehetőségeit, életkori sajátosságait, az értékelés személyiségfejlődésére gyakorolt hatását és a pedagógiai célokat. Ennek érdekében a kiinduló állapot értékelése (diagnosztikus mérés) egy tanítási óra, tanulási egység, téma vagy program megkezdése előtt végzett adatgyűjtés. A diagnosztikus értékelés kiterjedhet a tanulók meglévő tartalmi tudására, aktuális készség- és képességfejlődési szintjére, hozzáállására, viszonyulására. Az értékelés során figyelembe kell venni a tanuló életkori sajátosságait és a tanulás korábbi és aktuális környezeti tényezőiről rendelkezésre álló információkat, továbbá a pedagógiai célokat. Az eredmények visszajelzésével a pedagógus útmutatást tud adni a tanulónak a tanulást várhatóan leghatékonyabban segítő tanulási módokról.

A tanulás folyamatában több alkalommal, tájékoztató jelleggel végzett információgyűjtés, a fejlesztő, tanulást segítő értékelés és ennek visszajelzése akkor éri el a kívánt hatást, ha az a

tanuló számára az értékelést követően rövid időn belül megismerhető. A tanulási folyamat rendszeres értékelése és visszajelzése teszi lehetővé a tanuló fejlődésének folyamatos nyomon követését.

Mindkét értékelési típus (a kiinduló állapot értékelése és a fejlesztő, segítő támogató értékelés) önfejlesztésre és kitartásra ösztönzi a tanulót fejlődésének, valamint tudásának gyakori, interaktív módon történő visszajelzésével. Célja a tanuló erősségeinek és hiányosságainak felmérése, valamint az éppen kihívást jelentő célok meghatározása, és ezzel a nevelési-oktatási gyakorlatnak a célok eléréséhez történő igazítása.

Az összegző értékelés célja annak megállapítása, hogy a tanulók tudásának, ezen belül a stabil ismeretek kialakításának és a készségek elsajátításának szintje milyen mértékben felel meg a célként kitűzött tanulási eredményeknek. Az összegző értékelés minősítő jellegű, de lehet részletes szöveges értékelés is, amely rendelkezik a fejlesztő, tanulástámogató értékelés jellemzőivel.

KULCSKOMPETENCIÁK a 2020-as NAT ALAPJÁN

1. A tanulás kompetenciái
2. A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)
3. A digitális kompetenciák
4. A matematikai, gondolkodási kompetenciák
5. A személyes és társas kapcsolati kompetenciák
6. A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
7. Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

II.KÖTELEZŐ ÉS SZABADON VÁLASZTHATÓ TANÓRAI FOGLALKOZÁSOK ÉS ÓRASZÁMAIK

1. Kötelező tanórai foglalkozások és óraszámok a 2020. évi NAT alapján:

Az alapóraszámokat a szabadon tervezhető órakeret terhére emeltük meg a félkövér, dőlt betűtípussal jelzett óraszámokkal:

Óraterv 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7+0,5	7+0,5	5	5+1
Angol nyelv	+1	+1	+2	2+1
Matematika	4+0,5	4+0,5	4	4
Hittan	1+1	1+1	1+1	1+1
Környezetismeret			1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	1
Technika és tervezés	1	1	1	1
Digitális kultúra			1	1
Testnevelés	4	4	4	4
Tánc és mozgás	1	1	1	1
Szabadon tervezett órakeret	2	2	2	2
Rendelkezésre álló órakeret	24+1(hittan)	24+1	24+1	25+1

Óraterv 5–8. évfolyam				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4+0,5	4+0,5	3+0,5	3+1
Angol nyelv	3	3	3	3
Matematika	4+0,5	4+0,5	3+0,5	3+1
Történelem	2	2	2	2
Állampolgári ismeretek				
Hon- és népismeret		1		
Hittan	1+1	1+1	1+1	1+1
Természettudomány	2	2		
Biológia			1,5	1,5
Fizika			1,5	1,5
Kémia			1,5	1,5
Földrajz			1,5	1,5
Ének-zene	2	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1+1	1
Dráma és színház			1	
Digitális kultúra	1	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	
Testnevelés	4	4	4	4
Tánc és mozgás	1	1	1	1
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	1	2	2	2
Rendelkezésre álló órakeret	28+1	28+1	30+1	30+1

2. Szabadon választható tanórai foglalkozások és óraszámuk (2020. évi NAT alapján)

Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Angol nyelv (emelt szintű)	2	2	2	2

A választható órák esetében pedagógusválasztásra nincs lehetőség, ugyanaz a pedagógus tartja ezeket az órákat, mint az alapórákat.

A szabadon választható tanórai foglalkozásokat minden év áprilisában hirdetjük meg. E foglalkozásokat a hiányzás, értékelés és magasabb évfolyamra lépés szempontjából kötelező tanórai foglalkozásokként kezeljük.

Az egyes tantárgyakra kidolgozott részletes helyi tantervet, ami a kerettantervben meghatározottakon felül tartalmazza a Nemzeti Alaptantervben meghatározott pedagógiai célok és feladatok helyi megvalósítását, a kötelező és nem kötelező tanórai foglalkozások megtanítandó és elsajátítandó tananyagát, az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elveit, a Pedagógiai program további kötetei tartalmazzák.

3. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és más taneszközök kiválasztásának általános elvei:

1. Iskolánkban a nevelő-oktató munka során a pedagógusok olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép, stb.) használnak a tananyag feldolgozásához, amelyeket az emberi erőforrások minisztere hivatalosan tankönyvvé nyilvánított. Ezek mellett digitális tananyagokat is használnak. A nyomtatott taneszközön túl néhány tantárgynál egyéb eszközökre is szükség van (például: tornafelszerelés, rajzfelszerelés, stb.)
2. Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a nevelők szakmai munkaközösségei határozzák meg az iskola helyi tanterve alapján.
A taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:
  - A taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének úgy tartalmilag, mint formailag!
  - Az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatók.
  - A taneszközök használatában az állandóságra törekszünk: új taneszköz használatát csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetünk be.
  - Figyelembe kell venni a tankönyvek térítésmentes igénybevétele biztosításának kötelezettségét.
3. A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév előtt (a megelőző tanév májusában szülői értekezleteken) tájékoztatjuk. A taneszközök beszerzése a tanév kezdetére a szülők kötelessége.
4. Az iskola arra törekszik, hogy saját költségvetési keretéből, illetve egyéb támogatásokat felhasználva egyre több nyomtatott taneszközt szerezzen be az iskolai könyvtár számára. Ezeket a taneszközöket a szociálisan rászoruló tanulók térítésmentesen használhatják.

4. A csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezési elvei:

A tanulóknak már az 1. évfolyamtól kezdve lehetőségük van arra, hogy az angol nyelvvel emelt óraszámban (1 tanóra + 2 tehetségfejlesztő foglalkozás + 1 önálló óra) foglalkozzanak. Ezekbe a csoportokba való bekerülésre első évfolyamon a szülői jelentkezés alapján van lehetőség. A további évfolyamokon pedig az előző tanévi teljesítmény és szintfelmérő alapján döntenek a szaktanárok.

A 3. évfolyamon heti 2 tanórát + 1 tehetségfejlesztő és 1 angol önálló foglalkozást, a 4. évfolyamon heti 3 tanórát +1 tehetségfejlesztő és 1 angol önálló foglalkozást szánunk a terhelést jobban bíró és az angol nyelv iránt különleges érdeklődést tanúsítók számára. Az 5-8. évfolyamon heti 5 emelt szintű tanórája lesz a tanulóknak.

Gondot fordítunk arra, hogy az "1", "2", "3" csoportba sorolt tanulóink fejlődésük és haladásuk szerint átjárhassanak a csoportok között.

- A tanulók felekezeti hovatartozásuknak és a szülői szándéknak megfelelően 3 csoportban (görögkatolikus, római katolikus és református) vesznek részt a **hittan**órákon.
- A **magyar nyelvet és irodalmat**, valamint a **matematikát** az 5-8. évfolyamon teljesítményszintek szerinti bontásban tanulják diákjaink, biztosítva ezzel a jobbak számára a gyorsabb haladás, az alaposabb tudás, a középiskolai felvételre való intenzívebb felkészülés, a közepeseknek és gyengébbeknek pedig a számukra ideálisabb lassúbb haladási tempót, a több magyarázat és a felzárkózás lehetőségét.

III. EGYÉB FOGLALKOZÁSOK

Az iskolai munka szerves részei a tanórán kívüli/egyéb foglalkozások. Megkülönböztetünk kötelezően megszervezendő és szabadon szervezhető egyéb foglalkozásokat.

Kötelezően megszervezendő egyéb foglalkozások:

- Önálló foglalkozások, szabadfoglalkozások, illetve tanulószobás foglalkozások
- tömegsport foglalkozások
- differenciált képességfejlesztő foglalkozások
- tehetségfejlesztő foglalkozások
- egyéni fejlesztő (habilitációs, rehabilitációs) foglalkozások az SNI tanulók számára
- egyéni fejlesztő foglalkozások a BTMN –es tanulók számára

Az SNI tanulók számára megszervezett egyéni fejlesztő (rehabilitációs) foglalkozások órakerete: az azonos heti óraszámban foglalkozásra jogosult tanulók számát el kell osztani 9-cel. Ha az osztás alapján az azonos heti óraszámban foglalkozásra jogosult tanulók száma a 4 főt meghaladja, akkor az 1-6. évfolyamon 3-3, a 7-8. évfolyamon 4-4 órát, 4 vagy kevesebb fő esetén az 1-6. évfolyamon 1,5-1,5, a 7-8. évfolyamon 2-2 órát kell biztosítani az órakeretből.

A tehetség kibontakoztatására, a hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatására, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók számára, továbbá az első-negyedik évfolyamra járó tanulók eredményes felkészítésére szolgáló, differenciált fejlesztést biztosító foglalkozások 1 - 3 fős csoportokban zajlanak.

A szabadon szervezhető tanórán kívüli foglalkozások formáiról a tantestület dönt az előző tanév végén:

- az anyagi lehetőségek figyelembe vételével,
- a rendelkezésre álló szakemberek körét számba véve,
- a tanulói leterheltséget mérlegelve,
- a tanulói (szülői) igények ismeretében (ennek felmérése áprilisban történik).

Iskolánk az alábbi egyéb foglalkozásokat kínálja:

- önálló- és szabadfoglalkozások az 1-4. évfolyamon
- tanulószoba az 5-8. évfolyamon
- tömegsport az 1-8. évfolyamon
- egészségmegőrző tartásjavító torna az 1-8. évfolyamon
- futball- és asztalitenisz edzés a felső tagozaton
- énekkar a 2, 3-4. és 5-8 évfolyamosok számára
- sakkszakkörök 1-8. évfolyamosok számára

- informatika szakkör az 1-2. évfolyamon
- évfolyamonkénti ECDL felkészítő szakkör
- kézműves szakkör az 5-8. évfolyamosok számára
- rajzszakkör az 5-8. évfolyamosok számára
- médiaszakkör az 5-8. évfolyamosok számára
- robotika szakkör a 4-8. évfolyamosok számára
- német nyelvi tehetségfejlesztés vagy szakkör a 4-8. évfolyamon
- angol nyelvi tehetségfejlesztés az 1-8. évfolyamon
- matematika tehetségfejlesztés a 3, 4. és az 5-8. évfolyamokon
- magyar tehetségfejlesztés a 8. évfolyamon
- differenciált képességfejlesztő foglalkozások különböző tantárgyakból az 1-8. évfolyamon

Külső intézmények, oktatók által vagy alapítványunk szervezésében működő egyéb térítési díjas foglalkozások: zeneiskolai oktatás (szolfézs, zongora, furulya, hegedű, népi furulya, citera, gitár, szintetizátor), képzőművészeti oktatás, külön néptánc oktatás, ritmikus sportgimnasztika -, judo-, kölyökatlétika- és futballedzések, valamint színjátszókör.

IV. AZ ISKOLAI BESZÁMOLTATÁS, AZ ISMERETEK SZÁMONKÉRÉSÉNEK KÖVETELMÉNYEI ÉS FORMÁI.

1. A tanulói teljesítmények értékelése:

Értékelési alapelvek:

1. Az értékelés kiemelt célja a személyiség fejlesztése, az önértékelési és önálló tanulásra való képesség és igény kialakítása.
2. Az értékelés személyre szóló, kifejezi a tanuló önmagához képest való fejlődését.
3. Tantárgytól függetlenül fontos a szép, helyes magyar beszéd és írás, valamint a kifejezőkészség minősége.
4. A szóbeli és írásbeli értékelési formák között szükséges a helyes arány, egyensúly megteremtése.
5. Az értékelés legyen objektív és megbízható, feleljen meg a tanulók életkori sajátosságainak és a tantárgy jellegének.
6. Az érdemjegy és az osztályzat megállapítása a tanuló teljesítményének értékeléskor nem lehet fegyelmezési eszköz.
7. Az értékelésben a pozitív megerősítés legyen a vezérelv és csak másodsorban a hiányosságok feltárása!
8. Fontos, hogy a tanuló tisztában legyen a vele szemben támasztott követelményekkel, valamint azzal, hogy milyen módon felelhet meg az elvárásoknak.
9. A tanulót és a szülőt az érdemjegyekről, a tanuló tanulmányi előmeneteléről, magatartásáról és szorgalmáról a tanév során folyamatosan tájékoztatni kell.

A számonkérés formái:

1. Szóbeli felelet: havonta legalább egy, heti egy vagy kétórás tantárgy esetén kéthavonta egy. Az érdemjegy 100 % értékű.
Az év végi hangos olvasás felmérés érdemjegye 200 % értékű.

2. Írásbeli számonkérés formái és az érdemjegyek súlyozása:
200 % értékű: (piros jegy)
- témazáró dolgozat
  - félévi felmérés
  - év végi felmérés
- 100 % értékű: (fekete)
- év eleji felmérés
  - röpdolgozat
  - írásbeli felelet
  - beszámoló
  - házi feladat
  - házi dolgozat
  - fogalmazás
3. Gyűjtőmunka, tanórai - és tantárgyhoz kapcsolódó aktivitás, kiegészítő feladatok vállalása, szorgalmi feladatok, valamint a külalaki esetén az értékelés zöld 5-össel történik. A zöld osztályzatok értéke átlagszámításnál 50 % .
4. 100 % értékű érdemjegyek a fentieken kívül:
- a piros pontokból gyűjtött 5-ös (alsó tagozaton 10, felső tagozaton 5 piros pont)
  - a gyakorlati feladat
  - a gyógytestnevelés órákon szerzett jegy
  - az énekkari munkáért havonta kapott 5-ös
5. A számonkérésnek ki kell terjednie az írásbeli házi feladatra, füzetvezetésre is.

Az osztályzatok elnyerésének kritériuma:

- **Jeles (5-ös) a felelet** minősítése, ha:
  - 1./ a tanuló önállóan, a tantárgy szakkifejezéseinek helyes használatával, példák említésével ad számot a tananyagról,
  - 2./ ezen felül helyesen válaszol a tananyaggal kapcsolatos gondolkodtató kérdésekre,
  - 3./ az ismétlő feladatot is jól megoldja.
- **Jó (4-es) a felelet** értéke, ha:
a tanuló a fentiek szerint, de kisebb hiányosságokkal teljesít, például: nem emlékszik a korábbi tananyagra, nem tud az ismétlő kérdésekre válaszolni.
- **Közepes (3-as) a felelet** értéke, ha:
a tanuló tájékozott a tananyagban, de csak tanári, vagy tanulói segítséggel, kérdésekre adott válaszadással tudja azt kifejezni.
- **Elégséges (2-es) a felelet** értéke, ha:
tanári, illetve tanulói segítséggel is hiányos ismeretekről ad jelzést, kb. 40 százalékban.
- **Elégtelen (1-es) a felelet** értéke, ha:
a tanuló 30 százaléknál kisebb tájékozottságot mutat.

Az írásbeli teljesítmény értékelése (egységes pontrendszer alapján):

Jeles	(5-ös)	=	100-91 %
Jó	(4-es)	=	90-76 %
Közepes	(3-as)	=	75-51 %
Elégséges	(2-es)	=	50-31 %
Elégtelen	(1-es)	=	30- 0 %

A tantárgyi értékelés módja tanév közben az alsó tagozaton:

- 1. osztályban a tanulók nem kapnak érdemjegyeket (Kivéve a magatartás és szorgalom havi érdemjegyeit!) A különböző tantárgyakból nyújtott teljesítményeiket különböző jelekkel (piros vagy fekete pont, csillag, szíves csillag, mosolygós vagy szomorú arc stb.) vagy szöveges értékeléssel minősítik tanítóik, melyeket a tájékoztató füzetbe is mindig beírnak.
- a 2-4. évfolyamokon tanév közben osztályzatokat, érdemjegyeket kapnak a tanulók.

A tantárgyi értékelés módja félévkor és a tanév végén:

1. évfolyamon és a 2. évfolyamon félévkor:

Szöveges értékelés: tantárgyanként különböző. A részletesen értékelő mondatok megtalálhatók az egyes tantárgyak helyi tantervének, egy-egy évfolyam végén.

Közös minősítések és szükség esetén (pl. 8 osztályos gimnáziumba való jelentkezés) történő átválthatóságuk.

- kiválóan megfelelt - 5
- jól megfelelt - 4
- megfelelt - 3
- felzárkóztatásra szorul - 2
- nem megfelelt – 1

2. év végén és az 5-8.évfolyamon:

- jeles (5)
- jó (4)
- közepes (3)
- elégséges (2)
- elégtelen (1)

A kiemelkedő teljesítmény minősítése:

1.. évfolyam végén: a ... tantárgyból kiválóan megfelelt, "dicséretben részesül"

2.-8. évfolyam végén: „a ... tantárgyból dicséretben részesül”

Félévkor ezt az osztályzat mellé írt „dicséret” szóval jelezzük.

A mérés, az értékelés kritériumai:

- Előzetes bejelentés a témazáró dolgozatok esetében
- Kedvező órarendi pozíció.
- Egy nap legfeljebb két témazáró dolgozat íratható.
- A feladat megfogalmazása legyen egyértelmű.
- Az elvégzésre fordított idő legyen elegendő.
- Csak olyan feladat adható, melynek elvégzésében a tanulók gyakorlatot szereztek.
- Csak a tanterv által előírt, leadott anyag kérhető számon.
- A tanulónak ismernie kell az értékelési alapelveket.

Az egyéni munkarendben tanulók értékelése:

Az egyéni munkarendben tanulók munkáját évente 1 vagy 2 alkalommal osztályozó vizsgán értékeljük. Ennek időpontjai: félévkor és a tanév végét követő augusztusban.

A kötelező tanórákon való részvétel alól felmentett tanulók az előírt vizsgát 3 tagú vizsgabizottság előtt tehetik le minden tantárgyból.

A tanuló magasabb évfolyamba lépéséről a nevelőtestület dönt. A nevelőtestület e jogát átruházhatja az osztályban tanító pedagógusok közösségére.

Az egyéni munkarendben tanulók magatartását és szorgalmát nem értékeljük.

V. A TANULÓK ÖNÁLLÓ (OTTHONI, ISKOLAOTTHONOS ÉS TANULÓSZOBAI) FELKÉSZÜLÉSÉHEZ ELŐÍRT ÍRÁSBELI ÉS SZÓBELI FELADATOK („HÁZI” FELADATOK) MEGHATÁROZÁSÁNAK ELVEI ÉS KORLÁTAI

A tanulók eredményes felkészüléséhez, a tanítási órákon szerzett ismereteinek elmélyítéséhez, kreatív alkalmazásához és a helyes önismeret kialakulásához szükséges a „házi” feladatok adása.

A „házi” feladatok kijelölésénél figyelembe kell venni

- a tanulók életkori sajátosságait,
- képességeit (differenciált, egyénre szabott feladatok),
- a tanulók délutáni időarányos terhelhetőségét,
- az egyenletes terhelést, a tantárgyi toleranciát.

A „házi” feladatok jellege:

- írásbeli munka,
- gyűjtő-/ kutatómunka,
- tananyagrögzítés,
- memoriter,
- kreativitást igénylő feladatok.

„Házi” feladat csak olyan tananyagrészből adható

- amelyet a tanórán már megismert a tanuló,
- amely alkalmas a segítség nélküli feldolgozásra,
- amely kellően előkészített,
- amelyhez a feldolgozás során megfelelő szakirodalom és egyéb információhordozó rendelkezésre áll.

További elvek:

- **Alsó tagozaton** minden tanuló egész napos oktatási keretben tanul, így ők a „házi” feladatokat az iskolában az önálló órák keretében készítik el. Így hét közben csak nagyon indokolt esetben adható otthoni feladat (pl. felzárkóztatás esetén). Hétvégére és a tanítási szünetek idejére a tanulók pihenése érdekében nem adható kötelezően elvégzendő írásbeli házi feladat. Azonban adhatók olyan szóbeli feladatok, amelyek a tananyagrögzítést vagy memoriter tanulását szolgálják, hiszen a csoportos felkészülés keretein belül ezek elsajátítása nem mindig lehetséges. Írásbeli szorgalmi feladatok elvégzésére is buzdítjuk tanulóinkat: jutalmazását és értékelését a nevelő dönti el. A nyári szünet idején kötelezően elvégzendő feladatok lehetnek: kötelező olvasmányok elolvasása és olvasónapló készítése.

- **A szabadon választott angol** órák esetében szükséges az otthoni felkészülés a 4. évfolyamon is, hiszen az önálló órák keretében nincs elegendő idő arra, hogy ezen órákra is megfelelően felkészüljenek a tanulók, tehát ezekre hét közben is adhatók otthoni feladatok.
- **Felső tagozaton** minden tanítási napon adható házi feladat.
Fontos, hogy a hétvégére és a rövidebb tanítási szünetekre kijelölt házi feladatok mértéke arányos legyen a hétköznapi feladatokkal. A nyári szünet idején kötelezően elvégzendő feladatok lehetnek: kötelező olvasmányok elolvasása és olvasónapló készítése.

VI. A MAGASABB ÉVFOLYAMRA LÉPÉS FELTÉTELEI

1. A tanuló az iskola magasabb évfolyamára akkor léphet, ha a helyi tantervben meghatározott követelményeket az adott évfolyamon minden tantárgyból teljesítette.
2. A követelmények teljesítését a nevelők a tanulók év közbeni tanulmányi munkája alapján bírálják el. Az 1. évfolyamon – félévkor és év végén, továbbá a 2. évfolyam félévkor – szöveges minősítéssel kell kifejezni, hogy a tanuló kiválóan, jól, vagy megfelelően teljesített, illetve „felzárkóztatásra” szorul. Ha a tanuló „felzárkóztatásra” szorul minősítést kap, a szülő bevonásával értékelni kell a tanuló teljesítményét, javaslatot kell tenni az akadályozó tényezők megszüntetéséhez szükséges intézkedésre. Az 1. évfolyamon évismétlésre csak szülői kérés alapján kerülhet sor.

A nevelőtestület hozhat olyan döntést, hogy a tanulónak meg kell ismételnie az évfolyamot, de csak abban az esetben, ha a tanuló az adott tanítási évben legalább 250 tanítási órától távolmaradt, vagy egy tantárgy tanítási óráinak 30 százalékáról mulasztott, és az igazolatlan távolmaradások száma magasabb volt az igazolt távolmaradásokénál, feltéve, hogy megtörtént a szülő figyelmeztetése az igazolatlan távolmaradás jogkövetkezményeire.

A 2-8. évfolyamon minden tantárgyból az „elégséges” év végi minősítést kell megszereznie a tanulónak a továbbhaladáshoz.

Ha a tanuló a 2-8. évfolyam végén bármely tantárgyból "elégtelen" minősítést szerez, a következő tanévet megelőző augusztus hónapban javítóvizsgát tehet. Amennyiben több mint 3 tantárgyból kap „elégtelen”-t, meg kell ismételnie az adott évfolyamot.

3. A magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak osztályozóvizsgát kell tennie ha:
  - az iskola igazgatója felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól;
  - az iskola igazgatója engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse;
  - egy tanítási évben 250 óránál több mulasztott; és az igazolt mulasztások száma magasabb volt, mint az igazolatlan mulasztásoké;
  - egyéni munkarendben tanuló volt;
  - egy tantárgyból a tanítási óraszám 30 %-ánál többet mulasztott.

a./ A 250 óránál többet mulasztott tanulóknak és az egyéni munkarendben tanulóknak osztályozóvizsgát kell tenniük minden tantárgyból.

b./ 30 %-nál több óra mulasztása esetén az adott tantárgyból kell osztályozó vizsgát tennie a tanulónak.

VII. A JUTALMAZÁS ÉS ELMARASZTALÁS/BÜNTETÉS ISKOLAI ELVEI ÉS FORMÁI

1. A TANULÓK JUTALMAZÁSA:

A jutalmazás célja minden esetben a helyes magatartás, kiemelkedő teljesítmény megerősítése, honorálása. A jutalmazás rendkívül nagy motiváló erő, főleg kisgyermekkorban, de később sem lebecsülendő a szerepe. Éppen ezért helyes mértékkel és időben kell alkalmazni.

Csődöt mond a jutalmazás:

- ha a jutalom értékét veszti,
- ha a jutalom időben túl távoli,
- ha a jutalom (máshonnan) megszerezhető,
- ha el nem fogadható viselkedéssel is megszerezhető,
- ha az elfogadható viselkedés jutalom nélkül marad,
- ha a jutalom elérése túl nehéz.

A jutalmazás hátránya lehet, hogy a gyerek a jutalomért „hajt”. Arra neveljük ezzel, hogy a jó viselkedésért ellenszolgáltatást kell kapnia. Nem látja értelmét annak a cselekvésnek, melyet nem jutalmaznak. Osztályzatokra hajt, nem a tudásra, nem a belülről jövő megelégedettségért dolgozik, hanem csak a külső elismerésért.

A jutalmazás formái:

Írásbeli:

Osztályfőnöki fokozatok:

- 5 dicséző piros bejegyzés az Osztálytükörbe = osztályfőnöki dicséret
- házi versenyen elért 1, 2, 3. helyezés = osztályfőnöki dicséret
- városi versenyen iskolánk színeiben elért helyezés a 4. helytől kezdve a 10. helyezésig = osztályfőnöki dicséret
- megyei versenyeredmény - iskolánk színeiben indulva- a 6. helyezéstől kezdve a 10. helyezésig (ha ez az első forduló) = osztályfőnöki dicséret
- 3 szaktanári dicséret

Adható:

Szaktanári dicséret abban az esetben, ha a tanuló egyenletesen jó teljesítményt mutat, vagy ha teljesítménye látványosan javul, illetve versenyekre lelkiismeretesen felkészül.

Célja:

- ösztönzés
- a szülők tájékoztatása

Igazgatói dicséret:

1. 3 osztályfőnöki dicséret jutalmaként
2. városi versenyen iskolánk színeiben elért I., II., III. helyezés
3. megyei versenyen iskolánk színeiben elért I-V. helyezés
4. regionális versenyen iskolánk színeiben elért I-X. helyezés
5. országos versenyen való részvétel (I-XX. helyezés)
6. országos vagy nemzetközi versenyen nem az iskolánk színeiben elért I-III. helyezés
7. kiemelkedő közösségi munkáért, az iskola javát szolgáló, hírnevét öregbítő cselekedetért

Nevelőtestületi dicséret:

- 5 igazgatói dicséret után
- Ha a tanuló a tanév végén 3-nál több tantárgyból kapna dicséretet, nevelőtestületi dicséretben részesül.

Szóbeli : dicséret

osztályközösség vagy az iskola tanulóközössége előtt.

Jó tanuló, jó sportoló díj: 8. osztályos tanuló kaphatja meg a ballagáson.

A Miskolci Görögkatolikus Általános Iskoláért Plakett:

Olyan 8. osztályos tanuló kaphatja meg a ballagáson, aki:

- 8 éven át kiváló tanuló volt
- kiemelkedő versenyeredményeket ért el
- sok közösségi munkát végzett az osztályában, illetve az iskolában.

Versenygyőztesek jutalmazása:

Az iskola színeiben elért városi 1-3. vagy megyei 1-5., regionális 1-10. vagy országos 1-20. helyezés esetén, illetve nem iskolai színekben elért rangos országos vagy nemzetközi 1-3. helyezés esetén igazgatói dicséretet kapnak (oklevél), hozzá egy csokit a DÖK-től. Eredményük felkerül az iskola honlapjára. Fényképük és eredményük felkerül az iskolai faliújságra.

Májusban megrendezzük a Versenygyőztesek Gáláját, ahol ajándékot kapnak a fenti helyezettek az iskola alapítványától, felkészítő tanáraik pedig a DÖK-től, emellett műsorral kedveskedünk nekik, szüleiknek és tanáraiknak.

A versenyeredmények megjelennek a tanév végi hírlevélben is.

A ballagáson minden 8. osztályos versenygyőztest jutalmazunk.

Az országos versenyekezettjei jutalomkönyvet kapnak a tanévzáró ünnepségen.

Az egész évben kiemelkedő munkát végzett tanulók a tanév végén

- kiváló tanulmányi eredményért
- példás szorgalomért
- példamutató magatartásért,
- közösségi munkáért
- nagyon rendszeres templomba járásért

dicséretben részesíthetők. Ezek a tanulók a tanévzáró ünnepségen könyvvel és oklevéllel vagy apró ajándéktárggyal jutalmazhatók.

A jutalmak odaítéléséről - a pedagógusok és az osztályközösség javaslatának meghallgatás után - az osztályfőnök dönt.

Csoportos jutalmazási formák:

- jutalomkirándulás
- kulturális hozzájárulás (színház, vagy kiállítás látogatásához)

2.-FEGYELMEZŐ INTÉZKEDÉSEK

A fegyelmező intézkedés akkor működik, ha szakszerű, ha célja a diák helyes irányba terelése.

A fegyelmező intézkedés szabályai: Csak a bűnt büntetem, nem a bűnöst.

- Mindig ott kell álljon a fegyelmező intézkedés mögött a megbocsátás, a kiengesztelődés lehetősége.
- Az egyszer már büntetett viselkedést a továbbiakban mindig büntetni kell.
- Büntetni közvetlenül a helytelenített viselkedés után kell.
- Büntetni csak kivételesen súlyos esetben szabad más gyerek jelenlétében, mert ez megszégyenítés.
- Nem szabad túl súlyosan vagy túl gyakran büntetni, mert a gyerek feladja a megjavulásra irányuló próbálkozásait.
- Az enyhe büntetés nem hatékony, a túl súlyos viszont agresszivitást, erőszakot szülhet, károsíthatja a gyermek testi, lelki egészségét.

Az iskolai fegyelmező intézkedések formái:

- szaktanári figyelmeztetés,
- osztályfőnöki figyelmeztetés,
- osztályfőnöki intés,
- osztályfőnöki megrovás,
- igazgatói figyelmeztetés,
- igazgatói intés,
- igazgatói megrovás,
- nevelőtestületi figyelmeztetés,
- nevelőtestületi intés,
- nevelőtestületi megrovás - fegyelmi eljárás.

Az iskolai fegyelmező intézkedések kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől indokolt esetben a vétség súlyától függően el lehet térni. Egy órán/foglalkozáson legfeljebb két beírás adható.

A fegyelmező intézkedések a súlyuknak megfelelően a havi és az év végi magatartás, illetve szorgalomjegyben is tükröződnek. Minden esetben az elektronikus naplóba és a tájékoztató füzetbe is bejegyzésre kerülnek. Tudomásul vételét a szülő aláírásával jelzi.

A tanuló súlyos kötelességszegése esetén a Szabálysértési törvény alapján a fegyelmező intézkedések fokozatainak betartásától el kell tekinteni, s a tanulót azonnal legalább az „osztályfőnöki megrovás” fegyelmező intézkedésben kell részesíteni.

Súlyos kötelességszegésnek minősülnek az alábbi esetek:

- az agresszió, a másik tanuló megverése, bántalmazása
- az egészségre ártalmas szerek (dohány, szeszecsig, drog) iskolába hozatala, fogyasztása
- a szándékos károkozás
- az iskola nevelői és alkalmazottai emberi méltóságának megsértése
- ezen túl mindazon cselekmények, melyek a büntető törvénykönyv alapján bűncselekménynek minősülnek.

Szaktanári figyelmeztetés:

Az a tanuló részesíthető szaktanári figyelmeztetésben, aki többszöri kérés ellenére indokolatlanul megtagadja az órai munkát. Három szaktanári figyelmeztetés egy osztályfőnöki fokozatot von maga után.

Osztályfőnöki fokozatok:

1. 5 bejegyzés az Osztálytükörbe = szóbeli osztályfőnöki figyelmeztetés a magatartás havi érdemjegye legfeljebb 4-es.
2. + 5 bejegyzés az Osztálytükörbe = írásbeli osztályfőnöki figyelmeztetés, a magatartás havi érdemjegye legfeljebb 3-as.
3. + 5 bejegyzés az Osztálytükörbe = osztályfőnöki intés, a magatartás havi érdemjegye legfeljebb 3-as.
4. + 5 bejegyzés az Osztálytükörbe = osztályfőnöki megrovás, a magatartás havi érdemjegye legfeljebb 3-as.

Ha a tanuló havonta nem gyűjti össze a fokozathoz szükséges 5 bejegyzést, a fokozathoz 10 bejegyzés szükséges.

A tájékoztatófüzet hiányát minden esetben jegyezzük be az Osztálytükörbe. Ezekből a bejegyzésekből hármat számítunk egynek, ha a fokozatok megállapítása a célunk.

A felszerelés és a házi feladat hiányát a szorgalom érdemjegyébe számítjuk be. 5 hiányzó házi feladat következménye: 1 elégtelen osztályzat az adott tantárgyból. (Magyarból 3 fogalmazás hiánya 1 elégtelen!)

Ha testnevelés órára 3 alkalomnál többször érkezik a tanuló felszerelés nélkül, az a szorgalom és magatartás értékelésbe is beszámít a III. fejezetben leírtak szerint.

Rendkívüli osztályfőnöki fokozatok adhatók:

- kisebb szándékos károkozás, rongálás, firkalás, a falak, berendezési tárgyak bemocskolása
- az iskola nevelői és alkalmazottai emberi méltóságának megsértése, illetve a pedagógussal szemben tanúsított kirívó tiszteletlenség
- többször tapasztalt csúnya beszéd, káromkodás
- az iskola területének engedély nélküli elhagyása tanítási idő alatt
- hetesi illetve ügyeletesi feladat folyamatos nem teljesítése

Ezek után a fokozatok után következik az igazgatói elmarasztalás.

Az igazgatói büntetés fokozatai:

1. (+5 bejegyzés) Igazgatói írásbeli figyelmeztetés
Havi érdemjegy: 2
2. (+5 bejegyzés) Igazgatói intő
Havi érdemjegy: 2
3. (+5 bejegyzés) Igazgatói megrovás
Havi érdemjegy: 2

4. Rendkívüli igazgatói fokozatok adhatók:

- verekedés, szándékos súlyos testi sértés
- lopás, nagy értékű károkozás az iskola épületében, vagy a társak személyes felszerelési tárgyaiban
- dohányzás
- alkohol és drog fogyasztása
- az iskola engedély nélküli elhagyása (súlyosabb esetek!).
- rendkívüli igazgatói fokozat után automatikusan a következő fokozat helyeződik kilátásba

5. Nevelőtestületi írásbeli fokozatok:

- (+ 5 bejegyzés) nevelőtestületi írásbeli figyelmeztetés (a szülő értesítése levélben és telefonon!)
- (+ 5 bejegyzés) nevelőtestületi intés
- (+ 5 bejegyzés) nevelőtestületi megrovás: fegyelmi eljárás megindítása, melynek következménye:
  - más osztályba áthelyezés, vagy
  - „Kizárás az iskolából” fegyelmi határozat meghozatala

A tanuló **súlyos köteleességszegése, valamint a nevelőtestületi megrovás fokozat elérése esetén** a tanulóval szemben a magasabb jogszabályokban előírtak szerint **fegyelmi eljárás is indítható**. A fegyelmi eljárás megindításáról az iskola igazgatója vagy a nevelőtestület dönt. Részletes szabályozása megtalálható a Házirendben és az SZMSZ-ben.

VIII. A TANULÓK MAGATARTÁSA ÉS SZORGALMA, VALAMINT AZ EGYHÁZI ELVÁRÁSOKNAK VALÓ MEGFELELÉS ÉRTÉKELÉSÉNEK ELVEI

A magatartás és szorgalom minősítésére félévkor és a tanév végén az osztályfőnök tesz javaslatot az osztályban tanító pedagógusok közösségének. Előzőleg megismeri az osztály diákönkormányzatának véleményét az egyes tanulókról. Az osztályfőnök javaslatát a testület többségi döntéssel véglegesíti. Szavazategyenlőség esetén az osztályfőnök véleménye a mérvadó.

A magatartási és szorgalmi jegyek megállapításához támpontul szolgáló segédeszközeink:

- a./ Üzenő füzet (alsó tagozaton)
- b./ Osztálytükör (személyenkénti szöveges értékelés).
- c./ Havi magatartás és szorgalom jegyek.

A magatartás és szorgalom, valamint az egyházi elvárásoknak való megfelelés értékelési szempontjai havi értékelésnél:

MAGATARTÁS:

- **Példás (5-ös) magatartás:**

Ha az adott hónapban a tanulónak nem volt súlyosabb beírása.
Ha fegyelmezett az órákon és az órákon kívül, viselkedése példamutató.
Közösségi feladatait hiánytalanul elvégezte, kezdeményező.
Ha tisztelettudó a felnőttekkel, türelmes társaival.
Ha az iskolából nem mulasztott igazolatlanul (5 késés 1 igazolatlan órát von maga után!)

Megjegyzés: Ha a tanulónak van 3-4 beírása a fegyelmi füzetbe, de abban a hónapban közösségi munkáért, vagy egyéb, iskolának hasznos tevékenységéért (versenyeredmény) írásbeli dicséretet kapott, megkaphatja a példás magatartást.

- **Jó (4-es) magatartás:**

Az iskolai rendszabályokat következetesen betartja.
Ha a közösség munkájában részt vesz, de nem kezdeményez.

A legenyhébb büntető fokozat (szóbeli osztályfőnöki figyelmeztetés).

Írásbeli fokozat nélkül 4 bejegyzés a fegyelmi füzetbe (dicséretet nem kapott abban a hónapban).

Tanáraival, a felnőttekkel és társaival szemben őszinte, tisztelettudó.

Az iskolából nem mulasztott igazolatlanul (5 késés 1 igazolatlan órát von maga után!)

- **Változó (3-as) magatartás:**

Viselkedésével szemben kifogások merülnek fel.

Felelősségtudata változó.

A közös programokról gyakran igazolatlanul távol marad.

Tanáraival, társaival szembeni magatartása nem mindig udvarias. Indulatait nem mindig képes fékezni, hangneme kifogásolható.

Osztályfőnöki írásbeli fegyelmi fokozatot ért el.

- **Rossz (2-es) magatartás:**

A Házirend szabályait nagyon hiányosan tartja be.

Kivonja magát a közösségi feladatokból, rossz hatással van társaira, rossz példát mutat, bomlasztja a közösséget.

Tanáraival, a felnőttekkel és társaival szemben nem őszinte, tiszteletlen.

Sorozatos igazolatlan mulasztás,

Igazgatói fegyelmi fokozatok

Kirívó fegyelmi vétség, mely önmaga és társai testi épségét és az iskola hírnevét veszélyezteti.

SZORGALOM:

Az értékelés szempontjai:

- **Példás (5-ös) szorgalom:**

Képességeinek megfelelően teljesít, tanul, gyűjtőmunkát végez.

Felszerelése mindig rendben van.

Házi feladatait elkészíti.

Az órákon aktív, érdeklődő.

- **Jó (4-es) szorgalom:**

A szempontok megegyeznek a példás szorgalom odaítélésének szempontjaival, de akaratának különleges megfeszítésére nincsen szükség. (A tanuló nem mindig példamutató.)

- **Változó (3-as) szorgalom:**

Nem teljesít képességeinek megfelelően, az órákra nem készül rendszeresen, figyelmetlen, pontatlan.

Felszerelése időnként hiányos.

Házi feladatait nem készíti el rendszeresen.

Az órákon sokszor passzív, érdektelen, nehezen aktivizálható.

- **Hanyag (2-es) szorgalom:**

Képességeihez és körülményeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében.

Elégtelen osztályzatok sorozata.

A felszerelés hiánya, rendetlensége.

A házi feladatok elkészítésének elmulasztása.

Az órákon teljes érdektelenség, tájékozatlanság, közömbösség, passzivitás.

EGYHÁZI ELVÁRÁSOKNAK VALÓ MEGFELELÉS

Az értékelés szempontjai:

A vásár- és ünnepnapok szertartásainak való részvételt a hittan tantárgy keretein belül értékeljük úgy, hogy ezért havonta 1 aktivitás jegyet kap a tanuló.

- ha az adott hónapban legalább 2 alkalommal részt vett, ötöst kap;
- ha az adott hónapban csak 1 alkalommal vett részt, négyest kap;
- ha az adott hónapban egyáltalán nem vett részt, elégtelen osztályzatot kap.

Az elektronikus naplóba, s félévkor a tájékoztatóba, tanév végén a bizonyítványba a magatartáshoz a „példás”, „jó”, „változó”, „rossz”, a szorgalomhoz a „példás”, „jó”, „változó”, „hanyag” értékelés kerül bejegyzésre. A megjegyzés rovatba írjuk az egyházi elvárásoknak való megfelelés értékelő mondatát, amit a liturgia-/ mise-/ istentisztelet-látogatási füzet bejegyzései alapján értékel az osztályfőnök.

A magatartás, szorgalom és az egyházi elvárásoknak való megfelelés szöveges értékelése tanév végén:

A tanév végén tájékoztatásul, kiegészítésként, nem hivatalos mellékletként megkapja minden szülő az alábbi táblázat szerinti részletes szöveges értékelést is gyermekéről, melyet az osztályfőnök a pótosztályfőnökkel közösen tölt ki:

.

MAGATARTÁS						
1.	Házirend (Késés)	Soha, mindig pontos	Előfordult már	Ritkán	Többször	Rendszeresen
2.	Órai magatartása	Példamutató	Fegyelmezett	Figyelmeztetni kell	Fegyelmezetlen	Rossz
3.	Szüneti magatartása	Példamutató	Fegyelmezett	Figyelmeztetni kell	Fegyelmezetlen	Rossz
4.	Ebédői magatartás	Példamutató	Fegyelmezett	Figyelmeztetni kell	Fegyelmezetlen	Rossz
5.	Iskolai liturgiák, ünnepélyek magatartása	Példamutató	Fegyelmezett	Figyelmeztetni kell	Fegyelmezetlen	Rossz
6.	Órák zavarása, közbeszólások	Soha	Előfordul	Ritkán	Többször	Rendszeres
7.	Társak zavarása	Soha	Előfordul	Ritkán	Többször	Rendszeres
8.	Kialakított szabályok, elvárások betartása	Önmagától tudja, szófogadó	Egyszer szólni kell	Többször szólni kell	Többször ugyanazért kell szólni	Öntörvényű
9.	Utasítások elfogadása	Mindent pontosan az elvárásoknak megfelelően tesz	Figyelembe veszi a munkáját segítő utasításokat	Ritkán veszi figyelembe a munkáját segítő utasításokat	Nem veszi figyelembe a munkáját segítő utasításokat	Az utasítások ellen tesz
10.	Másokkal való törődés	Magától észreveszi és segíti a rászorultakat	Mindig törődik másokkal	Az elvárásoknak igyekszik megfelelni	Énközpontú	Közömbös
11.	Igyekezete önmagához képest	Nagyon igyekvő	Kicsit igyekvő	Változtatni akaró	Változtatni nem akaró	Beletörődő
12.	Viselkedése tanárokkal, felnőttekkel	Mindenkivel udvarias, mindenhol köszön, tisztelettudó	Általában udvarias az iskolában köszön	Ha figyelmeztetik, tudja az illetet és köszön	Ha figyelmeztetik sem tudja az illetet	Udvariatlan
13.	Viselkedés társaival szemben	Segítőkész, udvarias, önzetlen	Udvarias, önzetlen	A barátaival udvarias	Udvariatlan, irigy	Kötekedő, veszekedő
14.	Csúnya beszéd	Soha	Előfordul	Ritkán	Többször	Rendszeresen
15.	Hangereje a tanórán	Normál	Halk	Túl halk	Hangos	Túl hangos
16.	Hangereje általában	Normál	Halk	Túl halk	Hangos	Túl hangos
17.	A kudarc elviselése	Nem okoz gondot, magát reálisan értékeli	Elviseli	Elviseli, de bántja	Nehezen viseli	Szorongóvá teszi
18.	Érzelmi egyensúlya (önfegyelem)	Különlegesen stabil	Kiegyensúlyozott	Többnyire kiegyensúlyozott	Labilis, vagy tompa	Túlérzékeny, hisztis, vagy közömbös
19.	Magabiztossága	Túlzott az önbizalma	Sok az önbizalma	Reálisan ítéli meg önmagát	Kevés az önbizalma	Túl kevés az önbizalma (gátlásos)
20.	Becsület	Mindig szavatartó	Megbízható, becsületes	Általában szavahihető	Csak ráhatásra vállalja tettét	Nem vállalja tetteit
21.	Viselkedése játék közben	A játékban demokratikus vezető	Alkalmazkodó vezetett	Akaratos	Kötekedő vagy kirekesztő	Durva
22.	A konfliktusok kezelése	Nem provokál és elkerüli	Segít a feloldásában	Elfogadja a megoldást	Beleavatkozik és vonzza	Durván akarja megoldani
23.	Viszonya társaival	Nyílt, könnyen barátkozik	Nyílt, nehezen barátkozik	Csak pár gyerekkel barátkozik	Zárkózott, nehezen barátkozik	Legtöbbször egyedül játszik
AZ EGYHÁZI ELVÁRÁSNAK VALÓ MEGFELELÉS						
1.	Vasár- és ünnepnap szertartásokon való részvétel	Nagyon rendszeres	Havonta 2-3 alkalommal	Havonta 1 alkalommal	Csak a nagy ünnepeken	Egyáltalán nem vesz részt
SZORGALOM						
1.	Órai figyelme	Kitartó	Általában kitartó	Elterelhető	Könnyen elkalandozik	Figyelmetlen
2.	Órai aktivitása	Állandóan jelentkezik	Sokat jelentkezik	Gyakran hozzászól	Keveset jelentkezik	Csak felszólításra mondja
3.	Felszerelése	Hiánytalan	Néha hiányos	Néha elfelejti	Többször elfelejti	Gyakran elfelejti
4.	Szorgalmi feladatok készítése	Rendszeres és sok	Rendszeres, de kevés	Ritka	Alkalomszerű	Soha
5.	Füzetvezetés, külalak	Szép, gondos	Tiszta, rendezett	Rendezetlen	Hanyag, firkált	Piszkos, gondatlan
6.	Felelősi tevékenysége	Lelkiismeretes, lelkes	Kötelességszerű	Néha figyelmeztetni kell	Gyakran figyelmeztetni kell	Nem végzi el
7.	Rend a környezetében	Igényli és megtartja	Megtartja	Néha figyelmeztetni kell	Gyakran figyelmeztetni kell	Rendetlen

IX. A TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK

A Miskolci Görögkatolikus Általános Iskola Közoktatási Esélyegyenlőségi Intézkedési Terve

Célkitűzések és kiemelt beavatkozási területek:

Távlati célkitűzések:

- A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók munkaerő-piaci esélyeinek növelése.
- A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók iskolai esélyegyenlőségének biztosítása, ezáltal a társadalmi beilleszkedésük elősegítése.
- A szociális és gazdasági háttér eltéréseiből adódó esélykülönbségek csökkentése az oktatásban; a továbbtanulási esélyek kiegyenlítése.
- A halmozottan hátrányos helyzetű tanulóknak nyújtott oktatási szolgáltatások minőségének javítása.
- Nyitott, kirekesztésektől mentes közoktatási rendszer megteremtése, befogadó intézményi környezet kialakítása, melynek célja: minden tanuló képességének maximális kibontakoztatása a személyiségközpontú oktatás-nevelés által.
- A társadalmi és kulturális különbözőség iránti érzékenység fejlesztése a pedagógiai gyakorlatban.
- Az összetartozás, szolidaritás erősítése.

Közvetlen célkitűzések:

- A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók integrációjának támogatása.
- A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók más társadalmi csoporthoz tartozó tanulókkal való együttnevelése által a mobilitási esély növelése.
- A gyermekvédelmi szakellátásban részesülő tanulók iskolai mobilitásának, intézményünkbe való integrációjának elősegítése.
- A hátrányos helyzetű és roma tanulók szegregációjának kizárása, integrált oktatásuk támogatása, tanulási lehetőségeik bővítése.
- A sajátos nevelési igényű tanulók oktatásának, együttnevelésének támogatása.

Intézményünk kiemelten kezeli az oktatási esélyegyenlőség érvényesülését, az egyenlő hozzáférés biztosításának elvét.

Az esélyegyenlőség érvényesítése érdekében kiemelt figyelmet kell fordítani a szakmai és az infrastrukturális fejlesztésekre.

Szakmai célok:

- Az óvoda-iskola átmenet „törésmentességének” biztosítása, az átlépést biztosító módszertani kultúra bővítése
- Diagnosztikai szűrővizsgálat az 1. évfolyamon
  - az „alapozó” szakasz pedagógiai hatékonyságának javítása
- Az országos kompetenciamérés eredményeinek helyi hasznosítása
  - a dokumentáltság és hozzáférhetőség megoldása
  - az eredmények munkaközösségi és nevelőtestületi szintű feldolgozása
- Az integrált nevelés-oktatás rendszerbe állítása magas HHH létszám esetén
  - az IPR tartalmi, módszertani elveinek nevelőtestületi szintű feldolgozása
  - a rendszer működtetése az érintett osztályokban
- A módszertani, tantárgy-pedagógiai kultúra bővítése
  - projekt módszer
  - kooperatív tanulás
  - tanulásvezetés
- A pedagógiai értékelés korszerűsítése
  - a tanulói teljesítmény „sokcsatornás” értékelése
- A lemorzsolódás mértékének csökkentése
  - a bukási/éviszméltési arányok ne növekedjenek
  - a tanulói mulasztás mértékének csökkentése
  - a HH tanulók tanórán kívüli differenciált fejlesztő foglalkozásokon és a tanulószobán való részvételének növelése
- A továbbtanulás irányainak és arányainak javítása
- az érettségire adó iskolatípusokba történő jelentkezés mértékének növelése
- Az angol nyelv és az informatika oktatás hatékonyságának további erősítése
- A tehetséggondozás pedagógiájának, szervezeti kereteinek erősítése
  - tehetségfejlesztő foglalkozások
  - szereplési, versenyzési lehetőségek
  - a motiváció érdekében a városi, megyei, regionális és az országos tanulmányi, sport és művészeti versenyeken eredményesen szereplő tanulók elismerése
- táborozási lehetőségek és támogatási rendszer bővítése.

Kulcskompetenciákat fejlesztő programok és programelemek erősítése:

- 1.1. Az önálló tanulást segítő fejlesztés
  - az önálló tanulási képességet kialakító programok,
  - a tanulók önálló – életkornak megfelelő – kreatív tevékenységére épülő foglalkozások,
  - tanulási motivációt erősítő és fenntartó tevékenységek.
- 1.2. Eszközjellegű kompetenciák fejlesztése
  - tantárgyi képességfejlesztő programok,
  - kommunikációs képességeket fejlesztő programok,
  - komplex művészeti programok.
- 1.3. Szociális kompetenciák fejlesztése
  - közösségfejlesztő, közösségépítő programok,
  - mentálhigiénés programok,
  - előítéletek kezelését szolgáló programok.

Az esélyegyenlőséget segítő egyéb foglalkozások, szabadidős tevékenységek kialakítása

- szükség esetén együttműködés civil (pl. tanodai) programmal,
- művészeti körök és edzések látogatottságának növelése alapítványi támogatással.

Az esélyegyenlőséget elősegítő módszertani elemek erősítése

- egyéni haladási ütemet segítő differenciált tanulásszervezés,
- kooperatív tanulásszervezés,
- projekt módszer,
- drámapedagógia.

Személyi fejlesztési célok:

- Továbbképzések pedagógusok részére.
- A „fejlesztő pedagógus”- képzés támogatása.
- A speciális szakmai tudás megszerzésének támogatása (gyógytestnevelő, logopédus, gyógypedagógus, tehetséggondozó).
- A tehetséggondozás lehetőségeinek bővítése témában továbbképzéseken való részvétel.
- A pedagógus továbbképzési beiskolázási tervekben preferált területek.
  - a tanulási nehézségekkel küzdők segítségével foglalkozó képzések támogatása
  - a módszertani kultúra további bővítése.

A mindenkori költségvetési lehetőségek függvényében:

- Biztosítani kell az érintett körben az ingyenes vagy kedvezményes tömegközlekedést, az ingyenes vagy kedvezményes étkeztetést.
- Az aktuális jogszabályi előírások szerint minden tanulónak ingyenesen kell biztosítani a tankönyveket.

Erősíteni kell a hátrányos helyzetű szülők tájékoztatását lehetőségeikről, a különböző igénybe vehető szolgáltatásokról, ismertetni kell velük az esetleges választásaik lehetséges kimenetelét, melyek befolyásolhatják gyermekük további sorsát.

Tájékoztatni kell a szülőket az igénybe vehető szociális kedvezmények lehetőségeiről, az igénylés módjáról.

- Ingyenes tankönyvellátás
- Gyermekétkeztetés normatív kedvezményei
- Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás
- Iskolakezdési támogatás
- Hátrányos helyzetű alsó tagozatos tanulók kedvezményes utaztatása a helyi közlekedési eszközökön
- Nyári táborozás

Akcióterv - Beavatkozások

1. Azonnali intézkedést követelő, rövid távú feladatok:

- A HHH tanulók pontos felmérése, beazonosítása.
- El kell érni, hogy több felső tagozatos HH tanuló maradjon a tanulószobán és vegyen részt a délutáni differenciált fejlesztő vagy tehetséggondozó foglalkozásokon.
- A felső tagozatos, önállóan közlekedő tanulók figyelemmel kísérése, ellenőrzése.
- A kompetenciamérések eredményeinek egységes dokumentálása és értékelése; a HH/HHH tanulók eredményeinek kiértékelése. Egyéni fejlesztési tervek kidolgozása a lemorzsolódások szinten tartása, ill. csökkentése céljából az évismétlő tanulók részére.
- Az osztályokba sorolásnál törekedni kell a kiegyenlítettségre a beiratkozási adatok függvényében.

2. Közép távú feladatok

- A tanulási nehézségekkel, magatartászavarral küzdő tanulók arányának csökkentése a fejlesztő-nevelő munka hatékonyságának növelésével.
- A HH tanulók arányának növelése az érettségit adó intézményekben való továbbtanulásnál.
- A HHH tanulók részvételi arányának növelése az iskolán kívüli segítő programokon.
- A HH tanulók arányszámának növelése a művészeti oktatásban, a futball- és kosárlabdaedzéseken.
- A kompetenciamérés eredményeinek növelése a kompetenciaalapú oktatás segítségével.
- Kompetenciamérések eredményeire épülő intézkedési tervek elkészítése szükség esetén.
- Iskolai hiányzások és az évismétlők aránya ne növekedjen.

3. Hosszú távú feladatok:

- Elavult taneszközök folyamatos cseréje, modern taneszközök, berendezések beszerzése.
- Pedagógusok továbbképzésének tervszerű megvalósítása.

Helyzetelemzés megállapítására (problémára)hivatkozás	Cél konkrét szöveges megfogalmazása	Intézkedés leírása	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor rövidtávon (1 év)	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor középtávon (3 év)	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor hosszútávon (6 év)
Nem állnak rendelkezésre teljeskörűen a HHH adatok.	Az intézményben meg kell teremteni a HHH- gyerekek pontos nyilvántartását.	A szülők tájékoztatása arról, hogy a jegyző előtt kell erről nyilatkozniuk.	Gyermekek- és ifjúságvédelmi felelős, osztályfőnökök	évente	A nyilatkozó szülők aránya 50 %	A nyilatkozó szülők aránya 80 %	A nyilatkozó szülők aránya 95 %
Néhány párhuzamos osztályban 2-3 fővel eltér a HH-ek száma, ez csekély számuk miatt többszázalékos eltérést eredményez	A véletlen módon kialakult esetleges szegregáció megszüntetése.	Ha már beiratkozáskor ismert a HH, az osztályokba sorolásnál egyenlő számban kell szétosztani őket.	igazgató	évente a beiratkozáskor	A párhuzamos osztályok között nincs 25 %-nál nagyobb arány-eltolódás a HH tanulók között.	A párhuzamos osztályok között nincs 25 %-nál nagyobb arány-eltolódás a HH tanulók között.	A párhuzamos osztályok között nincs 25 %-nál nagyobb arány-eltolódás a HH tanulók között.
Tanulóink kb. 20-30 %-a bejáró.	Biztosítani számukra a hajnali és délutáni ügyeletet. A felső tagozaton fokozottan figyelni rájuk, elkerülni a csellengéseket.	Ügyeleti igények felmérése. A szülőkkel való folyamatos kapcsolattartás segítségével ellenőrizni őket.	Igazgató, Osztályfőnökök, Gyermekek- és ifjúságvédelmi felelős	Minden tanév májusában, III. folyamatosan	A délután „csellengő” felsős tanulók száma csökken.	A délután „csellengő” felsős tanulók száma csökken.	A délután „csellengő” felsős tanulók száma csökken.
Az SNI tanulók arányszáma viszonylag nagy (4%) egyes osztályokban a magas osztálylétszámok ellenére.	Számuk csökkentése.	Az egyéni fejlesztő foglalkozások mellett a differenciált foglalkozásokon kiemelten foglalkozni velük.	Fejlesztőpedagógusok, gyógypedagógus, minden illetékes tanító és tanár.	folyamatos	-	Csökken az SNI tanulók száma.	Csökken az SNI tanulók száma.
Az alapítványi szervezésben működtetett művészeti oktatásban és az edzéseken a HH-ek közül kevesebben vesznek részt a térítési díjak miatt.	Arányszámuk növelése.	Alapítványi támogatással vagy pályázati támogatással növelni számukat.	Igazgató, Alapítvány kuratóriuma, Pályázati felelős	folyamatosan.	A HH-ek arányszáma 5 %-kal növekszik a foglalkozásokon.	A HH-ek arányszáma 7 %-kal növekszik a foglalkozásokon.	A HH-ek arányszáma 10 %-kal növekszik a foglalkozásokon.
Kevés HH tanuló veszi igénybe a tanulószobát, a differenciált fejlesztő és tehetséggondozó foglalkozásokat.	Résztvételi számuk növelése.	Szüleik figyelmét felhívni a lehetőségekre, folyamatos visszajelzés a szülők felé részvételükről.	Osztályfőnökök, szaktanárok, gyermek- és ifjúságvédelmi felelős.	folyamatosan.	A HH-ek arányszáma 5 %-kal növekszik a foglalkozásokon.	A HH-ek arányszáma 10 %-kal növekszik a foglalkozásokon.	A HH-ek arányszáma 15 %-kal növekszik a foglalkozásokon.

Kevés HHH tanuló vesz részt az iskolán kívüli segítő programokban.	Számuk növelése.	A HHH tanulók és szüleik tájékoztatása a lehetőségekről. Megpályáznai az „Útravaló” ösztöndíjat.	Gyermek-és ifjúságvédelmi felelős, Osztályfőnökök.	folyamatosan.	A HHH tanulók megismerik a Tanodákat és az „Útravaló Ösztöndíj Programot”.	5 %-kal több HHH tanuló jár el a Tanodákba.	10 %-kal több HHH tanuló jár el a Tanodákba.
A kompetenciaméréseknél nincs adatunk a HH tanulók eredményeiről.	Az eredmények megállapítása és elemzése.	- Kompetenciamérések kijavítása rövid időn belül. - Ha gyenge a HH tanulók eredménye, még nagyobb hangsúly fektetése a kompetenciafejlesztésre.	- Mérési koordinátor - szaktanárok - tanítók	folyamatos	A HH tanulók eredményeinek rögzítése. Fejlesztési ütemterv elkészítése.	A HH tanulók eredménye javul 5 ponttal.	A HH tanulók eredménye javul 10 ponttal.
Kevés pedagógus vett részt az elmúlt 3 évben pedagógiai módszertani továbbképzéseken.	A módszertani kultúra további bővítése	Minél több pedagógus részvételének biztosítása az ilyen jellegű továbbképzéseken.	- igazgató - igazgatóhelyettes - munkaközösség-vezetők	folyamatosan	A pedagógusok min. 10 %-a részt vesz ilyen továbbképzéseken.	A pedagógusok min. 30 %-a részt vesz ilyen továbbképzéseken.	A pedagógusok min. 50 %-a részt vesz ilyen továbbképzéseken.

**További intézkedések a szegregáló oktatásszervezési gyakorlat megakadályozása, a HH
tanulók eredményes oktatása, nevelése érdekében:**

Feladat megnevezése	Tervezett intézkedések	Ellátója	Ellenőrzés gyakorisága	Ellenőrzést végző személyek	Oktatók felkészítése a feladatra
I. az iskolai háttérből fakadó esélyegyenlőséget biztosító feladatok					Tájékoztató a törvénymódosításról és az abból adódó feladatok megfogalmazása
1. oktatásba történő bekapcsolódás	Plakátok, szórólapok eljuttatása az óvodákba és a templomokba: tájékoztató a nyílt napokról, az iskolaköztulajdonosi foglalkozásokról és a beiratkozásról	4. évfolyamon tanítók	folyamatos	Igazgató-helyettes	Hirdetésekkal kapcsolatos tennivalók, feladatok, felelősök kiválasztása
	Házirend átadása	igazgató	Beiratkozáskor		Közös értelmezés, a felülvizsgálat rendjének ismertetése
2. követelmények teljesítése	Felmentéssel kapcsolatos intézkedések áttekintése	Igazgató-helyettes	Tanév elején	Igazgató	
	Vizsgáztatás előkészítése, lebonyolítása	Igazgató-helyettes	Tanév végén (félévkor is)	Igazgató	Folyamat áttekintése, felelősök kiválasztása, munkatervben megjelenítés
3. mulasztások	Az igazolatlan mulasztások esetén gyors intézkedések	Osztályfőnök, Igazgatóhely.	Alkalomszerű	igazgató	Adminisztráció felülvizsgálata
4. jogellenes megkülönböztetés	A jogellenes megkülönböztetés ellenőrzése bejelentés esetén	nevelőtestület	Alkalomszerű	Igazgató	
	Jogellenes megkülönböztetés ellenőrzése a belső szabályozásban és gyakorlatban	igazgató	Szabályzatok éves felülvizsgálata	Igazgató	
5. továbbtanulásra, pályára való felkészülés	Pályaorientációs foglalkozások szervezése	osztályfőnök	Félévenként	Igazgatóhelyettes	
	Felvételi előkészítő foglalkozásokra igényfelmérés	osztályfőnök	Előző tanév májusában	Igazgatóhelyettes	
	Igényt esetén a felkészítés megszervezése	Pedagógusok	Tanév elején	Igazgató	
6. a szolgáltatások és jutalmazások	A beérkező észrevételek kivizsgálása	nevelőtestület	esetenként	Igazgató	
II. A családi háttérből fakadó esélyegyenlőséget biztosító feladatok				igazgató	
1. családi háttér, iskolai végzettségek	Fogadóórák, szülői értekezlet	O.f., tanárok	folyamatos	Igazgatóhely.	
	Differenciálás	Pedagógusok	folyamatos	Igazgatóhely.	
	Korrepetálás, felzárkóztatás	Pedagógusok	folyamatos	Igazgatóhely.	
	Kapcsolattartás az ifjúságvédelemmel, stb.	Osztályfőnök, Gyermek- és ifj.védelmi fel.	folyamatos	igazgató	

	Szakemberrel való kapcsolattartás	osztályfőnök	folyamatos	Igazgatóhely.	
2. a család szociális anyagi helyzete	Szülők tájékoztatása a lehetséges támogatásokról	osztályfőnök	folyamatos	Igazgatóhely.	
	Kapcsolattartás a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetésében részt vevő szervekkel	Osztályfőnök, gyermek- és ifj. védelmi f.	folyamatos	igazgató	
	A rászoruló tanulók részére támogatási eszközök, források keresése (alapítvány, stb.)	igazgató			
III. együttműködés az iskolával					
1. megfelelő iskolai légkör, az intézményi lehetőségek	Egyeztetés az iskola és a fenntartó között	igazgató	alkalomszerű		
	Kapcsolattartás a szülők és az iskola között	Igazgató, ig. helyettes	alkalomszerű		
2. a tanuló védelmével összefüggő együttműködési feladatok	Kapcsolattartás a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetésében részt vevő szervekkel	gyermek- és ifj. védelmi f.	folyamatos	igazgató	
	Kapcsolattartás a lakóhely szerint illetékes kormányhivatallal	gyermek- és ifj. védelmi f.	alkalmanként	igazgató	
	A rászoruló tanulók részére támogatási források keresése	igazgató	folyamatos		
	Egészségügyi helyzettel kapcsolatos feladatok	Igazgató helyettes	folyamatos	igazgató	
	Tájékoztatás a baleset-megelőzési és védő, óvó intézkedésekkel kapcsolatban	osztályfőnök	Tanév elején	Ig. helyettes	
3. az iskolának a szülőkkel, a tanulóközösséggel való együttműködése	Együttműködési szabályozások áttekintése	Tanest.	Alkalomszerű		
	Házirend kiadása		Beiratkozáskor	Igazgató	
	Diákönkormányzat létrehozása	DÖK vezető tanár	Tanév eleje	Igazgató	
	Kapcsolattartás a Szülői Közösség Választmányával	igazgató	folyamatos		
IV A szülő jogai és kötelezettségei					
V. A pedagógus jogai és kötelezettségei					
1. a pedagógusi jogok és kötelezettségek	A tananyag és a módszer a tanulók életkori sajátosságainak megfelelő legyen	Szaktanár	folyamatos	igazgató	Pedagógusszerep átértékelése
	Alkalmazza a differenciált oktatást	Szaktanár	folyamatos	igazgató	Tanfolyam, képzés, belső továbbképzés
	Objektíven értékeli a tanulók teljesítményét	Szaktanár	folyamatos	Igazgató	Értékelés, mérés továbbképzés
	Korrepetálást, felzárkóztató órát tart	Szaktanár	folyamatos	Igazgató	
	Felkészít a továbbtanulásra, segít a pályaválasztásban	osztályfőnök	folyamatos	Igazgató	Információk átadása, figyelem felhívása a munka-erőpiac elvárásaira, tájékoztatás
	Kapcsolattartás a megfelelő szakemberekkel (fejlesztő ped., ifjúságvédelem, stb.)	osztályfőnök	folyamatos	igazgató	Információkkal való ellátás

VI. A tanulók jogai és kötelezettségei					
1. A tanulói jogok és kötelezettségek	A tanulói jogok biztosítása, érvényesül az esélyegyenlőség és az egyenlő bánásmód követelménye	igazgató	folyamatos		Diákok tájékoztatása
	A tanulói kötelezettség teljesítésének megkövetelése	Igazgató, o.f. Szaktanár	folyamatos		Diákok tájékoztatása
	Kapcsolattartás a veszélyeztetettséget észlelő és jelző rendszer működtetésében részt vevő szervekkel	Igazgató, of.	Folyamatos		
VII. A tanulói teljesítmény értékelése					
1. A tanulói értékelések, minősítések módja	A teljesítmény objektív, rendszeres értékelése	pedagógusok	folyamatos	igazgató	
	Érdemjegyekről, minősítésekről tájékoztatás a szülőknek	pedagógusok	folyamatos	igazgatóhelyettes	
2. Felzárkóztatás	Minél korábbi felismerés a tanuló felzárkóztatásra szorulása esetén..	O.f. Szaktanár	Folyamatos		
	Tájékoztatás az eredményes felkészülés lehetőségeiről	O.f. Szaktanár	folyamatos		
	Tájékoztatás a felzárkóztatás eredményességéről	O.f. Szaktanár	folyamatos		
	Tárgyi és személyi feltételek biztosítása	igazgató	Tanév elején		
3. Továbbhaladás	Az esélyegyenlőségi és egyenlő bánásmód követelményeinek betartása	Tantestület, igazgató	Tanév végén		
4. A tanulmányi követelmények nem teljesítése	Döntés a javítóvizsga letételének lehetőségéről	Tantestület, igazgató	Tanév végén		
	Javítóvizsga megszervezése	Ig.helyettes	Tanév végén	igazgató	
	Tájékoztatás a javítóvizsgával kapcsolatosan	Ig.helyettes	Tanév végén		
	Osztályozó vizsga letételére való engedélyezés sok mulasztás esetén	tantestület	Tanév végén		
5. Évfolyamismétlés	Tájékoztatás az évfolyamismétlés feltételéről	Ig.helyettes	Tanév végén		
6. Tanulmányi idő megrövidítése	Az esélyegyenlőség és az egyenlő bánásmód figyelembe vétele	igazgató	Tanév elején		

X. ISKOLÁNK EGÉSZSÉGNEVELÉSI ELVEL, EGÉSZSÉGNEVELÉSI PROGRAMJA

*Az egészséget az ember teremti és éli meg mindennapi élete díszletei között, ott,
ahol tanul, dolgozik, játszik és szeret.*

(Ottawa Charta, 1986)

BEVEZETŐ

Magyarországon az emberek véleménye szerint a legfőbb érték: az egészség. Ugyanakkor azt látjuk, hogy az egészségcélú kiadás nyolcadik a sorban. Viszont az egészség megőrzése nem elsősorban pénz kérdése!

Az egészség a jó közérzet, vagy másként:

- az egészség nem egy statikus állapot, hanem állandó változásban lévő kiegyenlítődési folyamat, amely a szervezeten belüli összhangban, illetve a szervezet és természeti-társadalmi környezete közötti dinamikus egyensúlyban nyilvánul meg.
- az egészség az emberi lény minden irányú, biológiai, pszichológiai és szociális harmóniája.

Az egészségfejlesztés:

- magában foglalja a korszerű egészségnevelés, elsődleges prevenciók, mentálhigiéné, a testi fejlesztés és az önsegítés feladatait, módszereit.
- az egészségfejlesztés az a folyamat, amely képesség teszi az egyént az egészségét meghatározó tényezők felügyeletére, és ez által egészségének javítására.

Az iskola a szocializáció színtere. Felelőssége, hogy növendékeinek helyes és alapos felvilágosítást adjon az egészséggel kapcsolatos kérdésekről. Segítse növendékeit a helyes magatartás kialakításában és azon értékek megértésében, amelyek az egészséges választások mögött állnak, így segítve őket a teljes döntések meghozatalához. Az iskola felelős azért is, hogy szervezetében és napi foglalkozásiban demonstrálja, hogy saját gyakorlatát is azok az értékek vezérlik, amelyeket hirdet és támogatni kíván. Mivel az iskola a szocializáló színtere, érdemi hatást akkor tud elérni, ha tárgyi és pszichoszociális környezete biztosítva van. Hatása elsősorban a tananyagok tartalmában nyilvánul meg. Lehetősége nyílik az iskolában az egészségesebb életvitel készségeinek, magatartásmintáinak kialakítására és begyakorlására.

A Miskolci Görögkatolikus Általános Iskola megalapítása óta, a magas szintű oktató munka mellett mindig feladatának tekintette a nevelő tevékenységet.

A pedagógiai programban az iskola arculatát meghatározó alapelv: a sokoldalú műveltségközvetítő, elsősorban tehetséggondozó oktatás és gyermekközpontú nevelés közötti egység és egyensúly megteremtése.

Értékrendjében emberközpontú, alapvető célja a humanista hagyományokra épülő erkölcsiség és szellemiség kialakítása a diákokban, továbbá az egészséges, értékalkotó élet magatartásformáival rendelkező fiatalok nevelése.

I. AZ EGÉSZSÉGNEVELÉS ALAPELVE, CÉLJA

- Segítse a tanulókat a testi, lelki és szellemi harmóniájuk megteremtésében, az egészséges életmód kialakításában és megtartásában.
- Fejlessze az életvezetési képességeket.
- Fejlessze a tanulók felelősségérzetét egészségük megőrzéséért.
- Készítse fel a tanulókat a stressz-hatások feldolgozására.
- Segítse elő a környezeti és egészség-tudatosság erősítését.
- Valósítsa meg a mindennapos testnevelést és az azt kiegészítő egészségfejlesztési kritériumoknak megfelelő testmozgást a tanulók számára.
- Terjedjen ki a mentálhigiénés nevelésre is.

II. AZ EGÉSZSÉGNEVELÉS TERÜLETEI, FEJLESZTŐ PROGRAMJA, CÉLJA, FELADATAI

A/ Szomatikus vagy testi nevelés

B/ Pszichohigiénés vagy lelki, illetve mentálhigiénés nevelés

C/ Szociohigiénés, illetve közösségi mentálhigiénés nevelés

Az egészségnevelés e fő területei nemcsak egymással vannak szoros kölcsönhatásban, de kihatnak a nevelés egyéb területére, több feladatára.

Az egészségnevelés szoros kölcsönhatásban áll az értelmi képességek fejlesztésével, az erkölcsi neveléssel, az akarat, a kitartás, az önuralom fejlesztésével, a humanista magatartással, a gyakorlati életre neveléssel.

II/A SZOMATIKUS VAGY TESTI NEVELÉS

Célja: Az egyén és a közösség egészségének védelme és a külső-természeti és szociális környezetből származó ártalmak megelőzése.

II/ A/ 1. Higiénés készségekre nevelés

Meglévő készségek megerősítése, szokások kialakítása. Igényességre nevelés a rend, a tisztaság dolgában saját magukkal és a környezetükkel szemben.

Két nagy ágazata van: a személyi és a környezethigiénés védelem.

1. 1. Személyi higiénés nevelés

Magába foglalja a bőrápolást, kéz, láb, test lemosását, tisztántartását, a haj , fejbőr, köröm ápolását, fogmosást, az orr, fül, szem ápolását, az egészséges ruházzkodást, táplálkozást, anális toalettet, nemi szervek higiéniájára nevelést.

Mottó: „A tisztaság fél egészség.”

1-4. évfolyam: feladatok, tartalmak:

- A test tisztasága, személyi higiéné.

- A tisztálkodás eszközei, módjai (étkezés előtti kézmosás, testnevelés óra utáni mosakodás stb.)
- A fogápolás szabályai.
- A szabad szemmel nem látható vírusok, baktériumok, betegséget okozók.
- A tisztálkodás fontossága, a fehérenemű napi cseréje.
- Időjárásnak megfelelő öltözködés.
- Testnevelés felszerelés tisztántartása.

5-8. évfolyam: feladatok, tartalmak:

- Ápoltság, divat, egészség.
- A helyes bőr, haj, körömápolás.
- A serdüléssel járó higiéniai követelmények.
- A serdülőkor kozmetikája (pattanások, mitesszerek kialakulásának okai, fokozott tisztálkodás).
- Nemi szervek tisztántartása.
- Menstruáció, szexuális élet higiénája.
- Táplálkozás, a kulturált étkezés nevelési feladata.

1. 2. A környezet-higiénés nevelés

Magában foglalja a lakás, a nevelési intézmény tisztaságának megóvását, az ivóvíz higiéniját, fűtés-világítás biztosítását, a mellékhelyiségek takarítását.

Mottó: „**A tiszta környezet létfeltétel.**”

Minden tanulót egyformán érintő elemek:

Példamutató iskolai hatás:

- A tantermek, folyosó, udvar tisztaságának, állagának megóvása, virágok, élsarok kialakítása.
- Orvosi szoba.
- Osztályok közötti tisztasági verseny és annak értékelése.
- Szelektív hulladékgyűjtés.
- Az iskola zöld övezetének védelme, gondozása.
- Pedagógusok, technikai dolgozók személyes példamutatása.
- A környezetszennyezés kérdései, hatása az emberi szervezetre (tisztaság, megfelelő mozgástér, fényviszonyok, a levegő tisztasága, hőmérséklete, páratartalma, zajártalmak, vízvédelem)
- Veszélyes hulladékok egészséget károsító hatása.

II. /A /2.A Betegségek megelőzésére nevelés

A betegségek megelőzésére nevelés alapfeladata a fertőző betegségek és a gyakrabban előforduló betegségek megelőzésére történő előkészítés, a szükséges ismeretek közlése és a helyes magatartás begyakorlása, amely képes a járványok idején az egyént és a közösséget a járványos betegségek továbbterjedésétől megóvni.

1. A fertőző betegségek megelőzésére nevelés: cseppfertőzéssel, fertőzött tárgyak közvetítésével történő fertőzések megelőzése. Élelmiszerekkel (mosatlan gyümölccsel, ivóvízzel terjedő fertőzések megelőzése). Védőoltások fontossága.

2. Az egyszerűbb rendellenességek kifejlődésének megelőzése: magában foglalja az érzékszervi hibák kialakulásának megelőzését. (látás, hallás védelmét, a beszédhibák felfedezését, korrekcióját, a tartási rendellenességek felderítését, korrekcióját).

3. A környezetben élő veszélyes betegségeket terjesztő állatok megismerése, (kullancs, idegen kutyák, macskák, róka) Kedvenc kisállatokkal való kapcsolat (tengeri malac, papagájok, hörcsög, ház körül élő kutyák, macskák) és veszélyei az emberre.

a./ Család: A szülői gondolkodás helyes befolyásolása, védőoltások fontossága.

- b./ Iskola: - Testnevelés: gerinc-, lúdtalptorna, tartásjavító torna,
- Testápolás szokásainak kialakítása, öltözködéssel kapcsolatos higiénés követelmények.
- Fogápolási program.
- A környezetben élő betegségeket terjesztő állatok megismerése.
- Kedvenc kisállatokkal való kapcsolat és veszélyei az emberre.

c./ Egészségügyi szervek: iskolaorvos, védőnő, háziorvos.

Szűrővizsgálatok:

- A tanulók életkorhoz kötött vizsgálata, amely magába foglalja a testi, érzelmi és az intellektuális fejlődés követését és az érzékszervek vizsgálatát.
- Krónikus betegségek, kóros elváltozások korai felismerése (szekunder prevenció) gerincferdülés, elhízás, magas vérnyomás)
- Védőoltások időben történő beadása.
- Felvilágosító előadások, konzultációk a kiszűrt tanulókról.

II./A. 3. Kondicionálás, testi nevelés, testedzés, sportolás

A mozgások kialakítása, a hideghez és meleghez való hozzászoktatást, fokozatos fizikai megterhelést foglalja magába.

Megvalósítása három szinten történik:

- Testnevelés órán,
- Mindennapi testedzésen, tömegsport foglalkozásokon,
- Sportköri, sportegyesületi edzésen.

Mottó: „**Ép testben ép lélek.**”

Cél: Az életkori sajátosságok figyelembevételével az egészséges tanulók fizikai, motoros képességeinek és keringési szervrendszerének fejlesztése.

Feladat: A tanulók a fejlesztés során az egészség megőrzéséhez szükséges teljesítményt érik el, az aerob állóképességi és a fizikai képességekben.

A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK MÉRÉSÉHEZ SZÜKSÉGES MÓDSZEREK

1. 5-8. évfolyam

Országos fizikai fitsségi mérés (NETFIT) keretein belül történik a tanév meghatározott mérési időszakában. Általában januártól májusig folyamatosan.

Az alkalmazott módszerek alapelvei:

- Fizikai és érzelmi szempontból egyaránt biztonságos környezet megteremtése.
- A NETFIT® a tanmenet tervezett része, amelyre megfelelő tanóraszám áll rendelkezésre.
- A NETFIT® felmérések előtt fontos a diákok felkészítése az „éles” teszhelyzetre.
- Nem szabad elfelejteni, hogy a teszteredményeket a testnevelés órán végzett „munka” mellett számos genetikai és környezeti tényező befolyásolja, amelyre a diákoknak nincs ráhatásuk.
- A NETFIT® folyamatos alkalmazása lehetőséget teremt az eredmények portfóliószerű gyűjtésére és speciális szempontok szerinti összeállítására, amely kiváló tanulást támogató eszközzé formálja azt.
- A fitsséghez, fitsségi állapot fejlesztéséhez kapcsolódó ismeretek, a tesztek pontos végrehajtási módjainak ismerete, a hibák felismerése, a saját eredmények értelmezése, az öntesztelés és önértékelés módja, az önálló edzésprogramok tervei, a társaknak nyújtott megfelelő segítség mind-mind képezhetik a szummatív értékelés alapját. Megfelelő szempontrendszer alapján így alkalmasak osztályozásra, szöveges értékelésre, vagyis beszámíthatók a féléves és év végi értékelésbe egyaránt.

Az eredmények elektronikusan kerülnek feltöltésre az országos rendszerbe. Ennek eredményeit a gyermekek, szüleik az iskola is megtekintheti az adott elérési helyeken.

Évről- évre figyelemmel lehet kísérni a fejlődés menetét. Az eredményektől függően a gyermekek személyre szabott javaslatokat kapnak, amennyiben valamelyik teszt eredménye nem éri el az egészséges zónában megjelölt szintet.

A NETFIT® fitsség mérési rendszer négy különböző fitsségi profilt különböztet meg, amely profilokhoz különböző fitsségi tesztek tartoznak.

Testösszetétel és tápláltsági profil:

- Testtömeg mérése – testtömeg-index (BMI)
- Testmagasság mérése
- Testzsír-százalék mérése – testzsír-százalék

Aerob fitsségi (állóképességi) profil:

- Állóképességi ingafutás teszt (20 méter vagy 15 méter) – aerob kapacitás

Vázizomzat fitsségi profil:

- Ütemezett hasizom teszt – hasizomzat ereje és erő-állóképessége
- Törzsemelés teszt – törzsfeszítő izmok ereje és nyújthatósága

- Ütemezett fekvőtámasz teszt – felsőtest izomereje
- Kézi szorítóerő mérése – kéz maximális szorító ereje
- Helyből távolugrás teszt – alsó végtag robbanékony ereje

Hajlékonysági profil:

- Hajlékonysági teszt – térdhajlítóizmok nyújthatósága, csípőízületi mozgásterjedelem

2. 1- 8. évfolyam

a) A testnevelés óra

Célja:

A mozgáskészség fejlesztése, a fitness és edzettségi szint fejlesztése, amely szoros kapcsolatban áll a rendszeres preventív fizikai aktivitással (természetes mozgások, helyes testtartás kialakítása és fenntartása, motoros képességek fejlesztése, a terhelés összetevői és jelentősége, testtömegindex, táplálkozás és egészségmegőrző szokásrendszer).

Feladatai:

A szervezet általános, sokoldalú, arányos képzésével a testi és szellemi fejlődés segítése.

A motoros képességek fejlesztése.

A mozgásműveltség kialakítása (mozgásos jártasságok, készségek, cselekvések).

Játék-, verseny-, sportolási igény felkeltése, kielégítése.

b) Testedzés, tömegsport foglalkozások:

Célja:

A rendszeres testmozgás belső szükségletből eredő igényének kialakítása.

A szabadidő hasznos eltöltésének, a helyes napirend kialakításának segítése.

Feladata:

A testtartásért felelős izmok erejének, nyújthatóságának fejlesztése.

A tanulók mozgáskoordinációjának, játékkészségének, együttműködési készségének, bátorságának, önbizalmának kialakítása.

A játékok során erkölcsi tulajdonságok fejlesztése, mint önzetlenség, tisztelet egymás iránt, sikerek, kudarcok elviselése.

c) Edzések:

Célja:

A teljesítmények növelése a szervezet károsodása nélkül.

Feladata:

A felmérések, az órai munka ismeretében az egyéni teljesítmények alapján magasabb szintű sportági képzés, versenyekre való felkészítés.

Megvalósítás: alapítványi támogatással és szülői hozzájárulással megvalósított edzéseken (atlétika, labdarúgás) és sportegyesületek szakági edzésein.

II. A./ 4. A balesetek megelőzésére, életmentésre nevelés

E terület egészségnevelési feladata:

- A baleseti helyzetek felismertetése, a közlekedési szabályok gyakorlása, azaz a baleset megelőzésre nevelés.
- A mérgezőszerek helyes tárolására, a háztartási kis gépek, konyhai eszközök használatára tanítás.

Célja: Alapvető ismeretek, szabályok megismertetése, gyakoroltatása a tanulókkal.

Feladata:

- Év eleji balesetvédelmi oktatás minden osztályban.
- A balesetveszélyesebb tantárgyak (technika, testnevelés, fizika, kémia) óráin előforduló balesetek és megelőzésük. Az eszközök, szerek rendeltetésszerű, figyelmes használata.
- Az iskolán kívüli baleseti veszélyekre való figyelem felhívás, (háztartás, gyalogos, kerékpáros túrák, kirándulások, nyári táborok alkalmával).
- Baleseti veszélyek: vízi balesetek, barlangok, magas várak, közúti közlekedés, elektromos áram, égés, vegyszerek).

Megvalósítás:

- Tanórákon ismeretterjesztés
- Kirándulások, táborozások előtt

II. A. /5. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

Cél: veszélyhelyzetek felismerése, életkornak megfelelő ismeretek közvetítése, az elsősegély-nyújtás gyakorlati alkalmazása.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának formái, módszerei, eszközei, tanulószervezési módjai:

- tanórákon: testnevelés órán. Módszerei, eszközei: előadás IKT eszközök használatával, illetve gyakorlati bemutató és gyakorlási lehetőség;
- tanórán kívül: az iskolai egészségnapon előadás IKT eszközök használatával, illetve gyakorlati bemutató és gyakorlási lehetőség;
- önálló ismeretszerzés keretében: házi feladat, gyűjtő- és kutató munka formájában.

II. A. /6. Egészséges táplálkozásra nevelés

Móttó: „Nem mindegy, hogy mit eszünk!”

Cél: Helyes táplálkozási szokások, az egészséges táplálkozás kialakítása.

Feladatok:

1-4. évfolyam:

- Táplálkozási szokások és ismeretek. Mennyiség, minőség.
- Teljesítmény és táplálkozás.
- Élvezeti szerek és károsító hatásuk.

5-8. évfolyam:

- Élelmiszerek összetevői.
- Energiaszükséglet, energia-bevitel.
- Alapenergia szükséglet
- Túlsúly veszélyei – betegségek kialakulása
- Fogykúra veszélyei - ideggyógyászati, nőgyógyászati vonatkozásai
- Konyhatechnikai eljárások; feldolgozás, tartósítás, stb. (nyersanyagok, BIO élelmiszerek)
- Tudatos egészségmegőrzés

Megvalósítás:

- Iskolai menza (táplálék minősége).
- Osztályfőnöki-, kémia-, biológia-, természetismeret óra.

II/B. PSZICHOHIGIÉNÉS VAGY LELKI, ILLETVE MENTÁLHIGIÉNÉS NEVELÉS

Célja: Az egészséges személyiségfejlődés biztosítása: Szoros kölcsönhatásban áll a szomatikus neveléssel. Különösen a kondicionálás, edzés az aktív pihenés, relaxáció, autogén tréning hat kedvezően az idegrendszer pszichés állapotára.

Mottó: „Minden ember legnemesebb öröme, ha valami olyant cselekedhetik, amelynek tisztaságában nem kételkedik. Sem a **cselekedet** idején, sem a **cselekedet** után.” Tamási Áron
Főbb területeiként az alábbiakat tartjuk számon:

1. Önismeretre, önkifejezésre nevelés

Cél: Reális önértékelés kifejlesztése

Feladatok: önmeghatározás, azonosságtudat (identitás)

- Ki vagyok én? Jól ismerem magam?
- Szubjektív, objektív önbecsülés.
- Önértékelés viselkedési, érzelmi, értelmi sávon.
- Önismeret fejlesztése. Igényszint kialakítása.

Célok megfogalmazása:

- Tanulási tapasztalatok, akaraterő, konfliktuskezelő képesség fejlesztése.

Témák: - önismeret, önértékelés, önkritika.

- Kire hasonlítok? Ki vagyok én?
- Serdülőkor küszöbén, (testi változások, hormonrendszer, lelki változások, megoldási lehetőségek).

2. Egészséges életvezetésre nevelés

Az egészséges életvezetés az életmód szabályainak megtartását, az interperszonális kapcsolatok zavarainak megelőzését jelenti. Tartalmazza a helytelen életmód, az egészségtelen szokásrend korrekcióját is. (Antiszociális viselkedési módok: düh, harag, agresszió).

2.1. Az egészséges szokásrend magában foglalja a megfelelő napirendet, étrendet és az ébrenlét és alvás szabályozott váltakozását, a kiegyensúlyozott emberi kapcsolatok alakítását.

2.2. A hibás viselkedési formák megelőzése olyan magatartászavarok megelőzését célozza, amelyek az egymás meg nem értéséből, antiszociális viselkedésmódokból (düh, harag, agresszió) fakadnak és a cselekvőt idegrendszeri feszültségben tartják.

Ilyen viselkedési formák:

- a felnőttek elnyomó magatartásai, büntetésformái
- a pszichoszexuális fejlődés zavarai
- agresszió
- baleseti helyzet teremtése

Abban az esetben, ha a pedagógus valamelyik gyermek bántalmazását vagy más deviáns viselkedésformákat észlel, az adott osztály vagy tanulócsoport nevelésében, oktatásában közreműködők bevonásával esetmegbeszélést kezdeményez, majd a pedagógusokkal közösen feltárja azokat a lehetséges okokat, amelyek a viselkedés sajátos formájához vezethettek. A konfliktusban érintett gyermekek, tanulók az iskolapszichológus kiemelt segítségével részesülnek. Amennyiben a viselkedési problémák ismétlődő jellegűek, az érintett tanuló köteles az iskolapszichológus tanácsadásán részt venni.

2.3. A családi életre nevelés kiemelt feladata a gyermek életkorának megfelelő szexuális felvilágosítása. Ugyancsak ide tartozik a családi munkamegosztásra való felkészítés, a párválasztás előkészítése.

Cél: a hibás viselkedési formák megelőzése

3. Környezeti hatások feldolgozása:

A családban, iskolában, utcán számtalan olyan inger éri az embert, amely stresszként megterheli az idegrendszert, viselkedési zavart okoz. A stressz tényezők teljes kiküszöbölése lehetetlen, de hatásuk csökkentése tudatos eljárással elérhető.

a./ stresszorok kiküszöbölése: Feszültségek feloldása, urbanizációs ártalmak megelőzésére nevelés.

b./ stresszhatások kompenzációja

- feszültségek feloldása
- aktív pihenés
- relaxáció
- autogéntréning

Cél: Külső-belső konfliktuskezelés

Feladat: A stresszt kiváltó okok felkutatása. Szorongás, harag, agresszió, frusztráció okai.

Témák: Szorongás, félelem hatása szervezetünkre.

4. Emberi kapcsolatok harmóniájára nevelés

5. Abuzusok, devianciák megelőzésére nevelés:

Az egészségre káros szenvedélyek, indokolatlan gyógyszerfogyasztás

- nyugtatók, altatók, fájdalomcsillapítók bevétele
- kiemelt nevelési terület: dohány, alkohol, kábítószer, valamint energia italok és anabolikus szteroidok fogyasztásának megelőzése.

Cél: - A deviáns magatartás kialakulásának feltárása.

A családi értékközvetítés fontossága. Minták a családból. A kortárskapcsolatok pozitív-negatív hatása. A magatartászavarok felkutatása, kezelése. Szülők, ifjúságvédelem, pszichológus, mentálhigiénikus segítségének igénybevétele.

6. Érzelmi nevelés

Harmonikus érzelmi élet kialakítása, félelmek, szorongások feloldása, kudarc elkerülése, az idegrendszeri-pszichés feszültségek feloldása.

Témák:

- Barátság, érzelmek, társas kapcsolatok.
- Szeretet, őszinteség, barátság.
- Előítéletek megelőzése.

A mentálhigiénés nevelés megvalósítása:

Osztályfőnöki-, biológiaórákon, egészségtan modul órákon, hittanórákon, felvilágosító előadásokon.

Szülők számára is külön előadás sorozat indítása iskolalelkész vezetésével.

II./ C. SZOCIOHIGIÉNÉS NEVELÉS, ILLETVE KÖZÖSSÉGI MENTÁLHIGIÉNÉ

Az ember társas létéből fakad, hogy a társadalmi élet különböző területein tevékenykedik. Az ember egyszerre több szociális szerepet tölt be. Gyakori, hogy a szerepeiben zavar keletkezik. A társas-társadalmi élet tényezői egészségi tényezővé is átalakulnak, éreztetik hatásukat az egészség területén. Az egészségnevelésnek a társas-társadalmi együttéléséből adódó feladatait nevezzük szocio-higiénés nevelésnek.

A szocio-higiénés nevelés főbb területei az alábbiak:

1. Kedvező társas miliő működtetése: e nevelési körbe azon társadalmi intézmények zavartalan légkörének kialakítása tartozik, amelyben egy vagy több személy él, dolgozik.

Ilyen az:

- Iskola, család
- Szülő-gyermek kapcsolat
- Anya- gyermek kapcsolat zavartalansága
- Személyiség kibontakozása

Cél: A gyermek közösségi környezetének megismerése.

Feladatok megvalósítása:

Az egyházi erkölcssetika fő irányvonala, hogy a gyermekek családban, párkapcsolatban, szeretetben, megbecsülésben nevelkedjenek. A családtagok kapcsolatát, érzelmeit a közös tevékenység alakítja. Nagy jelentősége van annak, hogy a gyermek milyen példát lát maga előtt. Ez a zárt, hűségen alapuló kapcsolat megvédi őket a felelőtlen párkapcsolatoktól és az abból adódó betegségektől.

Témák:

- Helyes életmód.
- A serdüléssel járó biológiai változások.
- A család jelentése, működése, feladatai. Nemi szerepek.
- Szerelem, nemi élet elkezdésével együtt járó veszélyek.
- Fiatalok szabados viselkedése.
- Nemi úton terjedő betegségek, az AIDS veszélye.
- A nemi élet higiénája, egészségtana.
- A férfi-nő kapcsolatán alapuló párkapcsolat vállalása, a gyermekek vállalása, az egészséges családtervezés.
- Generációk együttélése.
- Hagyományok, ünnepek, szokások megtartása.

Megvalósítása:

- Biológia-, hittan-, természetismeret és osztályfőnöki órákon.
- Alsó tagozaton környezetismeret órán.
- Kis közösségekben meghitt beszélgetések alkalmával.
- Kedvező társas kapcsolatok kialakításával.

2. Kommunikációs nevelés

Az egészségnevelés arra is vállalkozhat, hogy a kommunikációs zavar okozta pszichés sérüléseket megelőzi.

E feladatot két úton oldhatja meg:

a./ az interperszonális kapcsolatok alakításának higiénéje által:

Az interperszonális kapcsolatok alakításának higiénéje magába foglalja azokat a nevelési eljárásokat, amelyeket a partnerkapcsolat, a baráti kapcsolat, a kortárskapcsolat alakításánál meg kell valósítani.

b./ a kommunikációs zavarok feloldása által:

A kommunikációs zavarok feloldása olyan nevelési feladatokat tartalmaz, amelyek a személyiségpercepció zavarának feloldására irányulnak.

Cél:

- Kommunikációfejlesztés.
- A játék, színjáték, dráma szerepe.
- A közösségi mércék megerősítése.
- Barátságok kialakulása.

Feladat: - A gyermekek közösségbe illeszkedésének, zavarainak, nehézségeinek feltárása, a szociális zavarok megszüntetése.

Megvalósítás: alsó tagozaton minden órán, felső tagozaton osztályfőnöki órákon.

3. A szerepfeszültségek feloldása:

Az életben viselt többféle szociális szerep feszültséget, pszichoszomatikus betegségi jegeket produkál. A családi és munkahelyi szerepek ütközése a családi élet kötelékének lazulásához vezet. Megelőzésük egyszerűbb pszichoterápiás módszerek segítségével segíthető elő.

Cél:

- A tanulóknak - az ellentmondások okait fel kell tárni, tisztázni kell bátran, nyíltan, nem sértően és nem sértődötten. De szükséges a szülők egészségpedagógiai ismereteinek, kulturáltságának emelése, nevelési tanácsadása is.

Társadalmi izolációk megelőzése, közéletiségre nevelés

A pszicho-higiénének ez a területe csak ritkán jelenik meg. Akkor, amikor különböző fogyatékoságú vagy etnikumú gyermekek közösségi „befogadásának” nehézsége jelentkezik.

Azonban a pszicho-higiénés nevelés teljessége érdekében mégis meg kell említenünk, hogy a társadalmi izolációnak sok nehezen kezelhető mozzanata ismeretes.

Ilyen például az, hogy az idős, rokkant, fogyatékos ember nehezebben tart kapcsolatot a társadalommal, barátokkal. Az élet „értelmének” elvesztése nem egyszer öngyilkossági kísérletbe torkollik.

De ad nevelési feladatokat a gyermekek körében is, például a szívbeteg gyermekek, mozgássérültek, csonkoltak esetében.

Az izoláció megelőzése a rehabilitációban áll, úgy a felnőttek, mint a gyermekek esetében.

Cél: Az izoláció megelőzése betegek, rokkantak szociális és kulturális rehabilitációjában áll, de a kisebbségekhez tartozókkal kapcsolatos nevelési feladatokban is.

Feladat: Az iskolánk felvállalta az osztályközösségben az egészséges gyerekek között olyan tanulók tanítását, nevelését, akiknek valamilyen sérülésük van. Az integrált nevelést, oktatást fejlesztő- és gyógypedagógusok segítik.

III. TEVÉKENYSÉGEK IRÁNYÍTÓ SZEREPE

1. Szűrések, vizsgálatok:

- A gyermekek testi fejlettségének, érzékszervek épségének, testalkati deformitásoknak a vizsgálata.

Felelős: iskolaorvos, védőnő, testnevelők

- A kiszűrt tanulók figyelemmel kísérése (gyógytestnevelés, könnyített testnevelés, felmentés)

Felelős: testnevelő

- Kötelező védőoltások.

Felelős: védőnő

- Általános tisztaságvizsgálat (hajás fejbőr, köröm, ruházat).

Felelős: védőnő, szülő, testnevelő, osztályfőnök

- Fogászati szűrés.

Felelős: igazgatóhelyettes, osztályfőnökök

- A tanulási, pszichés zavarokkal küszködő tanulók kiszűrése.

Felelős: pedagógusok, fejlesztő pedagógusok, szülő, pszichológus

- A túlsúlyos, nehezen mozgó, allergiás gyermekek szűrése.

Felelős: pedagógus, szakorvos, szülők

2. Diagnosztikai mérés

- A gyermek megfigyelési, észlelési, gondolkodási képességeinek mérése.

Felelős: osztályfőnökök az alsó-felső tagozatban, fejlesztőpedagógusok

- Testi fejlettség mérése: testmagasság, testsúly, mellkas-kerület.

Felelős: védőnők, testnevelők

- A tanulók fizikai és motoros képességeinek mérése, fittségi mérés.

Felelős: testnevelők

IV./ 1. RENDSZERES TEVÉKENYSÉGEK A TANÓRÁKON

Az oktatási tartalmak a tantárgyak tantervében találhatóak meg részletesen.

Alsó tagozat:

- testnevelés
- környezetismeret
- olvasás
- technika
- rajz

A konkrét ismeretanyag témái a környezetismeret tantárgyban jelennek meg, így a mozgás, táplálkozás, légzés, fogápolás, stb.

Fejlesztési követelmények:

- Ismerjék meg a 4. évfolyam végére saját testük felépítését, élettani jellemzőit, az életműködések változását, az egészségestől eltérő állapotát.
- Szerezenek jártasságot az egyszerűbb élettani folyamatok mérésében; mint például a hőhártás, a pulzus, testsúly, testmagasság.

Felső tagozat:

- Osztályfőnöki órák - évfolyamonként évi 10 óra - témái elsősorban az egészséges életmód kialakítását, a káros szenvedélyek elutasítását, a felelősséget a jövőért foglalkoztatják magukban.

- Természetismeret- és biológiaórák.

A természetes és mesterséges környezet megismerése, a károsító anyagok hatása az ember szervezetére.

- Mozgás, szervrendszer, bőr, bőrápolás; fiúk, lányok közötti különbség, elsősegélynyújtás, és a szerek veszélye.
- Technikaórán közlekedési ismeretek, közúti kerékpározási közlekedési szabályok.
- Egészséges táplálkozás, étrend, személyi- és környezeti higiénia.
- Kémiaóra – tápanyagok, vitaminok, környezetkárosító anyagok, drogok, kísérletek.
- Testnevelés óra – kondicionálás – a testi képességek fejlesztése, szabad levegőhöz,

az időjárás viszonyosságaihoz való alkalmazkodás, a keringési szervrendszer fejlesztése, tartásjavító-, megelőző- és korrekciós gerinctorna, prevenció, balesetvédelem.

Óraszám: heti 4 + 1 tánc és mozgás óra + tömegsport-foglalkozások.

- A Föld védelme
- Az informatikaórákon külön figyelmet fordítunk a tanulók érzékszervének - a szemnek a védelmére, ügyelünk a monitortól való helyes távolságtartásra, tudatosítjuk a tanulóknál, hogy 50 perc monitor előtt eltelt idő után ajánlatos tíz percet távol tölteni a számítógéptől, és más jellegű munkát végezni, mozogni.
- Hittan: Minden felekezeti a saját megfogalmazásában kitér a mentálhigiéné keresztyén megközelítésére.
- Osztályfőnöki: A helyes erkölcsi értékrend kialakítása, a harmóniára, boldogságra való törekvés a családi életben, a férfi és a nő kapcsolatán alapuló párkapcsolat vállalása, a gyermekek vállalása, az egészséges családtervezés. A kommunikációfejlesztés, tiszteletadás egymásnak, felnőtteknek, türelem.

2. Rendszeres tevékenységek a tanórán kívül

Alsó tagozat:

- 2. évfolyam – fogápolási program)
Felelős: iskolavezetés, a tanító néni
- 1-4. évfolyam – korcsolyaprogram (kölsönzési lehetőség az iskolai szertárból)
Felelős: tanítók
- Tömegsport-foglalkozások
Felelős: testnevelők
- Kirándulások, túrák: ősszel a Bükkben 4-5 km-es gyalogtúra, tavasszal közeli nagyobb városok megismerése osztálykirándulás formájában. Felelős: testnevelést tanítók
- 1-4. évfolyam – judo – egyesületi edző segítségével (szülői hozzájárulással)
- 1-4. évfolyam – futballedzés – alapítványi támogatással és szülői hozzájárulással
- 1-4. évfolyam –kölyökatletika – alapítványi támogatással és szülői hozzájárulással
- Gyermeknap:
- Fogápolási vetélkedő, aszfalt-rajzverseny és rajzverseny az egészséges életmód témában.

Felső tagozat:

5-8. osztály; tömegsport foglalkozások, tartásjavító torna, házi bajnokságok, tehetséges tanulók kiválasztása, felkészítés a versenyekre Felelős: testnevelők

- Futball- és asztalitenisz-edzések
- Gyermeknapon: egészségnevelési- és drogvetélkedő, a csapatok mozgásokban is vetélkednek.
Felelős: ifjúságvédelmi-felelős, testnevelők
- Megemlékezés az egészségügyi világnapról, április 7-én
Felelős: biológia szakos nevelők
- Kirándulások, gyalogos- és kerékpáros túrák
Felelős: túravezető

- Nyári táborok szervezése (napközis-, sport-, hittanos-, angol-, robotika- és cserkésztábor)
Felelős: táborvezető
- Erdei iskola: összhangban az iskola környezetvédelmi programjával a 6. évfolyamosok 2 nap vesznek részt erdei iskolai programokon.
Felelős: természetismeret tanár, osztályfőnök

Az egészségmegőrzés egyik lényeges tényezője a rendszeres testmozgás.

Sok a gerincproblémával, túlsúllyal küzdő gyerek, de jellemző a családok mozgásszegény életmódja is.

Célunk, hogy a mozgást szeressék meg a tanulók, és felnőtt életükben váljon életszükségletükké a mozgás, fejlődjenek képességeik.

A megszervezés módja:

Mindennapos testnevelés: a tanulóknak 4 nap van testnevelés órája és 1 nap tánc- és mozgás órája. Tanórán kívüli programok nyújtása.

Feladat: a szülők álljanak ki a program mellett.

Megvalósítása az alsó tagozaton az egész napos oktatás keretében a szabadfoglalkozásokon, a tömegsport-foglalkozásokon, a tartásjavító torna-foglalkozásokon, a felső tagozatosoknak a délutáni tömegsport-foglalkozásokon.

- Változatos mozgásformákkal, játékokkal igyekszünk megelőzni a testalkati deformitások kialakulását (gerinc-, lúdtalptorna, keringési rendszer és koordinációs képességek fejlesztése, a mozgás megszerettetése, a szabadidő hasznos eltöltése).
- Világnapok, emléknapi megünneplése.
- Iskolai egészségnapi szervezése
- Játékos sportvetélkedő az alsó tagozaton.
- Kupák szervezése (Görög Kupa labdarúgó-torna megrendezése egyházi iskolák részvételével).

V. MÓDSZEREK:

- Beszélgetés módszere
- Vizsgálódások, mérések (súly, testmagasság, alvásidő, pulzus szám, testhőmérséklet, mellkas terület).
- Kísérletek
- Didaktikai játékok
- Gyűjtőmunka
- Gyógynövények gyűjtése
- Kiselőadások
- Növények gondozása, ültetése
- Elsősegélynyújtás
- Betegápolás
- Szituációs játékok
- Élettani kísérletek
- Gyógyteák készítése

- Differenciált képességfejlesztés
- Csapat- és csoportmunka
- Szülők számára szervezett előadások

VI. KIEMELT FELADATAINK, PRIORITÁSOK

Prioritások

a./ A mindennapos testnevelés biztosítása.

Felelős: iskolavezetés, tanítók, testnevelést tanítók

b./ A tanulók képességeinek felmérése.

Cél: az egészség megőrzéséhez szükséges teljesítmény elérése.

Felelős: testnevelést tanítók

c./ A drogstratégiai program működésének felülvizsgálata, módosítása.

Felelős: ifjúságvédelmi felelős

d./ A tanulók higiéniai szokásainak fejlesztése.

Felelős: osztályfőnökök
testnevelők
tanulók

e./ Az egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok, témaorientált szülői értekezletek,

Felelős: iskola-lelkész
osztályfőnökök
külső előadók

VII. KAPCSOLATÉPÍTÉS AZ EGÉSZSÉGVÉDŐ SZERVEKKEL

Kapcsolat	Kapcsolattartó	Iskolai kapcsolattartó	Az együttműködés formái
Szülői ház	szülők	osztályfőnökök	Szokások, magatartásminták, életmód-szemlélet, pedagógiai vélemény
Iskolaorvos Védőnő	Iskolaorvos Védőnő	igazgató, igazgatóhelyettes testnevelők	Státuszvizsgálatok, védőoltások, szűrések, egészségnevelő előadások
Iskolafogászat		igazgatóhelyettes	Rendszeres szűrések, kezelések
Egészségügyi és Szociális Osztály		igazgató, ifjúságvédelmi felelős	Határozatok megküldése, felülvizsgálata, adatszolgáltatás

Miskolci Egyesített Szociális, Egészségügyi és Gyermekjóléti Intézmény	iskolai szociális segítő	igazgató, ifjúságvédelmi felelős	A problémás esetekben családlátogatások, helyzetelemzések elkészítése, egyéni segítségnyújtás, pedagógia vélemény, jogi és családgondozói szolgáltatás
Gyógytestnevelési hálózat	Gyógytestnevelő	testnevelő tanárok és tanítók	A kiszűrt gyermekek speciális gondozása. A kapcsolattartás tájékoztató könyvön keresztül, valamint hivatalos értesítés formájában történik.
Miskolci Városi Sportiskola és sportegyesületek	Igazgató, edzők,	testnevelők	A tehetséges gyerekek beiskolázása és képzése rendszeresen az edzéseken.
Rendőrség	Ifjúságvédelmi csoport	ifjúságvédelmi felelős	Előadások, továbbképzés, gyermekek biztonságának védelme, pedagógiai vélemény kérése.

VIII. FORRÁSOK

- A pályázatokon nyert pénzösszegek.
- Fenntartói működési támogatás – eszközbeszerzés, infrastrukturális fejlesztések.

IX. ELLENŐRZÉS, ÉRTÉKELÉS

Ellenőrzés, értékelés az egészségnevelés terén:

- Minősbiztosítás, minőségfejlesztés szempontjai szerint.
- Az ellenőrzés bizalomra épüljön, legyen körültekintő, lényegre irányuló, tárgyilagos, egyértelmű.
- Az egészségnevelés eredményeinek mérése a konkrét helyi célok ellenőrzésével, értékelésével lehetséges.

X. FELHASZNÁLT IRODALOM

- Városi Környezeti Nevelési Központ – Ajánlás az egészségneveléshez (segédanyag)
- Egészségnevelési programvázlat – szaktanácsadói kiadvány
- Székely Lajos: Az egészségnevelés elmélete és gyakorlata
- Bagdy Emőke – Telkes József: Személyiségfejlesztő módszerek az iskolában

XI. AZ ISKOLA KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEL, KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAMJA

1. Bevezetés

A környezeti nevelés fogalma

1.1. Helyzetelemzés, helyzetkép

1.2. Erőforrások

2. Alapelvek, jövőkép, célok

2.1. Alapelvek, jövőkép

2.2. Konkrét célok

3. Tanulásszervezési- és tartalmi keretek

4. Módszerek

5. Taneszközök

6. Kommunikáció

7. Minőségbiztosítás

8. Továbbképzések

1. Bevezetés

A környezeti nevelés fogalma

Az iskolai környezeti nevelés az a pedagógiai folyamat, amelynek során a gyerekeket felkészítjük környezetük (a természeti, az épített, a társas, társadalmi környezet) megismerésére, tapasztalataik feldolgozására, valamint az élő- és élettelen természet érdekeit is figyelembe vevő cselekvésre. Környezettudatos életvitelt azok a személyek tanúsítanak, akik ismerik a fontosabb környezeti fogalmakat, az aktuális környezetvédelmi problémákat és tennivalókat, az adott probléma megoldásához használható cselekvési stratégiákat, hisznek a tevékenységük jelentőségében, elkötelezettek a cselekvésben, gyakorlatuk van az önálló cselekvésben.

1.1. Helyzetelemzés, helyzetkép

Iskolánk és környéke

Intézményünk "igazi" iskola, tágas, világos termekkel, folyosókkal. A folyosók barátságosak, a tanulók munkái díszítik a falakat, a növények állapota változó. A termek otthonosak, barátságosak, de több zöld növényrel tovább fokozható ez a hatás.

Iskolánk lakótelep mellett található, legközelebbi park a Népkert, ahol játszótér, sportpálya és műjégpálya is található.

Tágabb környezetünk

Miskolc a Bükk lábánál fekszik, a környék természeti adottságai egyedülállóak:

Bükki Nemzeti Park, Vadaspark, Nagymező, Lillafüred, Tapolcai park

Vizeink: Sajó, Hejő, Szinva, Garadna,

Történelmi, kulturális környezetünk nevezetességei közül kiemelkedőek:

Diósgyőri vár és környéke,

Miskolci Nemzeti Színház (az első magyar kőszínház),

Avasi templom és környéke.

Az iskola környezeti nevelési hagyományai

Nevelőink közül főleg a reál tárgyakat tanítók foglalkoznak környezeti nevelési kérdésekkel. Vannak, akik időnként kapcsolódnak egy-egy tevékenységi területhez. A környezeti nevelés az a terület az iskolai életnek, ahol csak nagyon fokozatosan és lépésenként haladunk előre. A családok többsége háztartásaiban környezetközömbös, részben környezetpusztító. A tanulók a környezeti nevelés során egészen más magatartási szokásokat vesznek át nevelőiktől, ez növelheti a családon belüli konfliktusok körét, de elősegítheti a családok környezettudatos életvitelének kialakulását is.

Tanórákon:

- Az adott témákhoz kapcsoljuk a megfelelő környezetvédelmi tartalmakat.
- Kiemeltek a hétköznapi élettel kapcsolatos vonatkozások.
- Önálló ismeretszerzés, gyűjtőmunka.
- Pontos elméleti alapok megszerzése. Az ismereteket különböző interaktív módszerekkel adjuk át.

Tanórán kívül:

- Versenyek (városi és területi környezetvédelmi, biológia, kémia versenyek, Kaán Károly verseny, , egyéb levelezős versenyek).
- Állatok világnapja- közös műsort és kisállat –bemutatót tartunk iskolánkban.
- Az Autómentes nap - a városi programokon veszünk részt .
- Takarítási világnap: részvétel a városi rendezvényeken (pl. pataktisztítás).
- Víz világnapja- közös műsor, faliújság szerkesztése e témakörben.
- Föld napja- közös műsor, plakátverseny, termék, folyosók növényeinek fürdetése. az iskola környezetének, udvarainak takarítása.
- Madarak és fák napja--közös műsoros megemlékezés.
- Papírgyűjtés (évi 2 alkalommal)
- kapcsolódás a városi civil szervezetek akcióihoz: forrástakarítás, békamentés
- iskolaudvar zöldítése fák, bokrok ültetésével,
- egy ill. két napos túrák a természetben
- szelektív hulladékgyűjtés

1.3. Erőforrások

A környezeti nevelési munkánk feltétele, hogy az iskolai élet résztvevői egymással, valamint külső intézményekkel, szervezetekkel jó munkakapcsolatot, együttműködést alakítsanak ki.

Humán erőforrások

Tanárok:

Az iskola minden tanárának feladata, hogy környezettudatos magatartásával, munkájával példaértékű legyen a tanulók számára. Ahhoz, hogy az iskolai környezeti nevelés, ill. oktatás közös szemléletben és célokkal valósuljon meg, ki kell alakítanunk, illetve tovább kell fejlesztenünk a munkaközösségek együttműködését. Azoknak a kollégáknak, akik most kívánnak bekapcsolódni az iskolai környezeti nevelési munkába, a tapasztaltabb kollégák tanácsokat, javaslatokat adnak. A közös munka áttekintése az iskolavezetés feladata. Az iskola környezetvédelmi tevékenységét a megbízott környezeti nevelésért felelős tanár koordinálja.

Diákok:

Az iskola minden diákjának feladata, hogy vigyázzon környezetére és figyelmeztesse társait a kulturált magatartásra,- iskolai diákönkormányzat, osztályközösségek szerepére.

Tanárok és diákok:

A diákok a környezeti témákkal kapcsolatos ismereteiket tanórai és tanórán kívüli programok keretében sajátítják el, fontosak a hulladékgyűjtési akciók, valamint a nyári táborok. A diákok és tanárok együttműködése nélkülözhetetlen a környezetbarát iskolai környezet létrehozásában és megőrzésében is. A tanórák környezeti tartalmát a munkaközösségek határozzák meg, a helyi tantervben rögzítik tantárgyanként. A tanórán kívüli környezeti nevelési tevékenységek összefogása a megbízott környezeti nevelésért felelős tanár feladata.

Tanárok és szülők:

Nélkülözhetetlen a szülői ház és az iskola harmonikus együttműködése. Fontos, hogy a szülők megerősítsék gyermekükben a környezettudatos magatartást. Fontos, hogy az elsajátított viselkedési formákat, ismereteket otthon is alkalmazzák a tanulók, másrészt az egyes környezeti nevelési programjaink anyagi fedezetét – a lehetőségeiket figyelembe véve – a családok maguk is biztosítják.

Nem pedagógus munkakörben foglalkoztatottak:

Az iskola adminisztrációs és technikai dolgozói munkájukkal aktív részesei környezeti nevelési programunknak. Az iskolai adminisztráció területén csökkentjük a felesleges papírfelhasználást (pl.: féloldalas papírlapok használata, kicsinyített és kétoldalas fénymásolás, digitális információáramlás), gyűjtjük a hulladékpapírt és a kifogyott nyomtatópatront. Az iskola épületének takarítása során környezetkímélő, az egészségre nem ártalmas tisztítószeret használunk.

Iskolán kívüli együttműködés

Fenntartó:

Mivel a fenntartó határozza meg az általa fenntartott intézmények profilját és költségvetését, ezért a fenntartóval való kölcsönös együttműködés – az iskola egész életén belül – a környezeti nevelési programunk megvalósítása szempontjából is fontos. Az iskola igazgatójának feladata a fenntartóval való egyeztetés során a lehető legoptimálisabb helyzet megteremtése. Célunk, hogy a fenntartó a kötelező támogatáson túl is finanszírozza az iskolai környezeti nevelési programokat.

Környezeti neveléssel is foglalkozó intézmények:

A környezeti programot színesebbé és tartalmasabbá teszi a különböző intézmények, a múzeumok, az állatkertek és a nemzeti parkok meglátogatása. Iskolai tanulmányai során minden tanulónak legalább egy környezeti témájú intézménylátogatáson részt kell vennie.

Civil szervezetek:

A civil szervezetek szakmai ismereteikkel és programjaikkal segítik környezeti nevelési munkánkat (előadások, továbbképzések). Szükséges, hogy több, környezeti témájú előadás és foglalkozás legyen a jövőben.

Hivatalos szervek:

A hivatalos szervek egyik feladata annak ellenőrzése, hogy környezetvédelmi és egészségügyi szempontból megfelelően működik-e az iskola. Javaslatokra, véleményükre építeni kívánunk az iskolai környezet kialakításában.

Saját erőforrások

Költségvetés:

Az iskolai költségvetésből minden évben olyan felújításokat kell végezni, amelyek a környezetbarát és kultúrált környezet megteremtését, továbbá a környezetkímélő működtetést szolgálják.

Saját bevétel:

Az iskolának teremkiadásból van saját bevétele, melyek összege változó. A továbbiakban is folytatni kívánjuk azt a gyakorlatot, hogy az iskolai beszerzési egyeztetések során határozzuk meg, mekkora összeg fordítható környezeti nevelési célokra. A tanárok kéréseit összegyűjtve a természettudományi munkaközösség vezetője és a környezetvédelmi felelős képviseli a megbeszéléseken a környezeti nevelési munka érdekeit.

Külső erőforrások

Fenntartó:

A működési támogatásból az iskola minden évben támogatással segíti a környezeti nevelési munkát. Ennek az összegnek a kiegészítésére pályázatok útján keresünk fedezetet, így van arra lehetőség, hogy a 6. évfolyam tanulói néhány napos erdei iskolai programon vegyenek részt.

Pályázat: A pályázat-megjelenések figyelése a pályázati felelős igazgatóhelyettes feladata. Ő tájékoztatja a kollégákat a pályázati lehetőségekről, és segítenek a pályázatok elkészítésében.

2. Alapelvek, jövőkép, célok

2.1. Általános célok, értékek

- Az egyetemes természetnek, (a Világegyetem egészének), mint létező értéknek tisztelete és megőrzése, beleértve az összes élettelen és élő létezőt, így az embert is, annak környezetével és kultúrájával együtt.
- A FÖLD egészséges folyamatainak visszaállítása, harmóniára törekvés.
- A bioszféra és a biológiai sokféleség megőrzése.

A környezeti nevelés átfogó célja, hogy;

- Elősegítse a tanulók környezettudatos magatartásának, életvitelének kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezeti-válság elmélyülésének megakadályozására, elősegítve az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntartható fejlődését.
- A fenntarthatóság pedagógiai gyakorlata feltételezi az egész életen át tartó tanulást, amelynek segítségével olyan tájékozott és tevékeny állampolgárok nevelődnek, akik kreatív, problémamegoldó gondolkodásmóddal rendelkeznek, eligazodnak a természet és a környezet, a társadalom, a jog, a gazdaság terén, és felelős elkötelezettséget vállalnak egyéni vagy közös tetteikben.
- A természetet, az épített és társadalmi környezetet, az embert tisztelő szokásrendszer érzelmi, értelmi, esztétikai és erkölcsi megalapozása.
- A fenntartható fejlődés, erőforrás gazdálkodás, a fenntartható fogyasztás érdekében szükséges ismeretek, tudás, magatartásminták, értékek és életviteli szokások megtanítása.

Pedagógiai célok:

- nyitott, önálló személyiséggé válás
- ökológiai gondolkodás kialakítása, fejlesztése
- összefüggések megértése, holisztikus szemlélet kialakulása
- az élet tisztelete, az értékek védelme
- rendszerszemléletre nevelés
- konfliktusok, problémák kezelése
- vitakészség, kritikus véleményalkotás
- kommunikáció, médiahasználat
- együttműködési stratégiák megismerése
- a sokféleség értéként való elfogadása
- empátia, tolerancia fejlesztése
- egészséges életmód igénye
- globális gondolkodásmód
- a munka, a kiemelkedő teljesítmény megbecsülése
- cselekvési stratégia, cselekvési kultúra
- az állampolgári felelősség felébresztése
- az egészség és a környezet összefüggései
- problémamegoldó gondolkodás, döntésképeség
- helyes fogyasztói szokások
- lokális elkötelezettség

Legfontosabb cél: saját, közvetlen környezetük értékeinek megismerése, szeretete!

Az iskola környezeti nevelési szemlélete:

Napjainkban a világ figyelmé a fenntartható fejlődés megteremtése felé irányul. Ez az élet minden színterén tapasztalható: szociális, gazdasági, ökológiai, politikai területeken is. A fenntarthatóság ideológiai és tartalmi kialakítását az oktatásban kell elkezdenünk. A diákok számára olyan oktatást kell az iskolának biztosítania, amelyben a szakmai képzésen kívül hangsúlyt kapnak az erkölcsi kérdések és a környezettudatos életmód. Interaktív módszerek segítségével kreatív, együttműködésre alkalmas, felelős magatartást kialakító, döntéshozásra, konfliktus-kezelésre és megoldásra képes készségeket kell kialakítanunk. Mindezek megkívánják az új értékek elfogadtatását, kialakítását, megszilárdítását és azok hagyománnyá válását.

A fenti célok csak úgy valósíthatók meg, ha hatékony tanulási, tanítási stratégiákat tudunk kialakítani.

Az iskola jövőképe:

Belvárosi iskolánkban kiemelten fontos feladatunknak érezzük, hogy a diákok szemléletén alakítsunk, környezet- és természetszeretetüket formáljuk, megszilárdítsuk. A belső terek hangulatosabbak lesznek, több növény lesz mindenütt. Diákjaink, dolgozóink figyelnek az intézmény energia- és vízfelhasználására, tisztaságára. Szeretnénk, ha diákjaink harmonikusabb, stresszmentesebb környezetben tanulnának.

Munkánk az iskolai élet sok területére terjed ki. Szemléletet csak úgy lehet formálni, ha minden tantárgyban és minden iskolán kívüli programon törekszünk arra, hogy diákjaink ne elszigetelt ismereteket szerezzenek, hanem egységes egészként lássák a természetet, s benne az embert. Érthető tehát, hogy a természettudományos tantárgyak összhangjának megteremtése kiemelt feladatunk. A környezetismeret, természetismeret, kémia, biológia, földrajz és fizika tantárgyak között már megvalósulóban az együttműködés. Egyre bővül azonban a kör. Sok kezdeményezés alakult ki a humán területeken is.

Tanórán, az erdei iskolai programok során megismertetjük gyerekeinkkel a természetet, a természetvizsgálatokat. Megtanítjuk őket arra, hogy a természetben tapasztalt jelenségek okait keressék, kutassák a köztük rejlő összefüggéseket. Így válhatnak a gyerekek majd tudatos k környezetvédőkké, a természetet féltő, óvó felnőttekké.

2.2. Konkrét célok

- a tantestület minden tagjának megnyerése a környezeti nevelési munkához;
- tantestületen belüli továbbképzés szervezése, a környezeti nevelés módszereinek bemutatása;
- új környezeti nevelési irodalmak feldolgozásán alapuló foglalkozások szervezése;
- több napos erdei iskolai program beindítási feltételeinek megteremtése.

Rövid távú célok	Feladatok	Sikerkritériumok
A környezeti nevelés az oktatás és nevelés valamennyi területén jelenjen meg!	A helyi tantervben műveltségi területenként és a tanmenetekben is konkrétan jelöljük meg a feladatokat és az alkalmazni kívánt módszereket.	Az iskolai élet egészét átfogó környezeti nevelés valósul meg: - átdolgozott tanmenetek; - több környezeti nevelési tartalom a tanórákon; - változatosabb tanítási, tanulássegítési környezeti nevelési módszerek.
Erősítsük a tantárgyközi kapcsolatokat, hogy a tanulók egységben lássák az egy témához tartozó ismereteket!	Projektek kidolgozása (pl. „Belefulladunk a hulladékba!”; „Egy pohár víz”; „Védeni kell!”).	A széttagolt ismeretek rendszerszemlélettel összekapcsolódnak, egyre több tanuló vesz részt tanulási projektben, a gyerekek örömmel készülnek a következő projektre.
A pedagógusok, a felnőtt dolgozók és a szülők személyes példájukkal legyenek a környezettudatos életvitel hiteles terjesztői!	Képzések, továbbképzések, szülői értekezletek tartása az adott témában.	A felnőttek rendelkezzenek mindazon ismeretekkel, szakmai hozzáértéssel és személyiségvonásokkal, amelyek a környezettudatosság alakítása során mintaként szolgálnak. Egyre több szülő, tanár vesz részt a programokon. Az iskolai programok tervezésekor szempont, hogy a lehetőségekhez képest minél környezetkímélőbb legyen a program.
Az iskola tisztaságának javítása, a szemét mennyiségének csökkentése.	Tisztasági őrzőszervezés (diákönkormányzat). - Szelektív hulladékgyűjtés - használt elemek gyűjtése - aludobozok gyűjtése - a helyes vásárlói szokások kialakítása.	Javul az iskola tisztasága. A tanulók és az iskola dolgozói szelektíven kezelik a papírhulladékot. Csökken az elszállított szemét mennyisége. Kevesebb a csomagolási hulladék a szemetesekben.
Takarékoskodás a vízzel és a villannyal.	Rendszeres, majd alkalmankénti ellenőrzések. Mérések, számítások, következtetések – és ezek közzlése az iskolarádió „zöld” rovatában.	Nem lesznek nyitva felejtett vagy csöpögő csapok, égve felejtett villanyok. Észrevehetően csökken az iskola víz- és villanyszámláján szereplő összeg.

A tanulók ismerjék meg szűkebb környezetüket, lássák az értékeket, problémákat, ápolják a hagyományokat!	A természetben, környezetben végzett szemlélődés, vizsgálódás, kutatómunka; kiállítások, vetélkedők, előadások szervezése a „Jeles napokra”.	Ha ismeri környezetét, jobban szereti, kötődik hozzá és megóvja. Egyre többet érdeklődnek, tudnak a helyi környezetről, és ezt a többieknek is szívesen elmondják.
Legyenek a tanulók környezetük, szülőföldjük védelmezői!	„Örökbefogadási” akciók: egy-egy fát, területet, szobrot, patakszakaszt, állatkerti állatot stb., amihez rendszeresen visszajárnak, figyelik változásait, gondozzák. Faültetés, téli madáretetés.	Változik az osztály közvéleménye, morálja. Beszélgetéseken, osztályfőnöki órákon, kirándulásokon egyre többször téma a szülőföld értékei. A tanuló kötődik környezete egy darabkájához, és ezen keresztül átérzi környezetünk megóvásának fontosságát.
Fejlesszük a tanulók problémamegoldó gondolkodásmódját, az önálló ismeretszerzés képességét – megalapozva az élethosszig tartó tanulást!	„Zöld sarok” kialakítása az iskolai könyvtárban, szakkönyvek, folyóiratok, beszerzése.	Egyre több gyerek kér feladatot, tart kiselőadást, „sürög-forog” a könyvtárban, ír cikkeket, tudja használni a szakirodalmat. Szép eredményeket érünk el különböző versenyeken.

3. Tanulás-szervezési és tartalmi keretek

Iskolánkban a környezeti nevelés legfontosabb színtere a tantárgyi tanítási óra. Hagyományosan a természettudományi tárgyaknak van e téren döntő szerepe és felelőssége, a természetre vonatkozó tudás az alappillére a környezeti nevelésnek.

A társadalomtudományi tárgyak feladata, hogy a társadalomszerveződés, valamint az emberi viselkedés és kultúra irányából mutassák be az ember és a környezet kapcsolatának történetét, sajátosságait és tényeit. A humán tárgyak (pl. társadalomismeret, történelem, etika, stb.) tudást bővítenek, fogalmakat és ismereteket közvetítenek, készségeket fejlesztenek a társadalom környezeti problémái felismeréséhez és megoldásához, a közügyekben való részvételhez. A humán tárgyak feladata az is, hogy bemutassák a fogyasztói modellel szembeni alternatívákat, a környezeti válság megoldásához szükséges világképet és erkölcsi értékrendet, valamint a rendelkezésünkre álló – és szükséges – gazdasági és jogi eszközöket.

A technika-életviteli tantárgyak lehetősége, hogy gyakorlati szempontból elemezzék a környezetbarát létformát, s helyes példákat mutassanak be és gyakoroltassanak. A fenntartható fogyasztás, a hétköznapi életviteli szokásrendszere, környezetkultúrája e tantárgyban kaphat teret.

A művészeti tárgyak megkülönböztetetten alkalmasak a kérdéskör érzelmi megközelítésére, keretet biztosítanak a természet szépségének átéléséhez, az “érintetlen” természettel vagy a leromlott környezettel kapcsolatos érzések művészi megfogalmazásához, a természet és a kultúra szoros kapcsolatának bemutatásához, a mítoszok, jelképek által rögzített ökológiai tudás közvetítéséhez. Fel tudják hívni a figyelmet az értékvesztésre, az uniformizálódásra, kulturális örökségünk és a kultúra sokfélesége megőrzésének fontosságára.

A test- és egészségnevelési tárgyak a környezet és az egészség szoros kapcsolatának bemutatásával, megértésével, az igények-szükségletek, valamint értékrend kialakításával elősegítik a megfelelő szemlélet formálását.

Az osztályfőnöki órák a tanulók kisközösségi magatartását, társas szokásait, önismeretét fejlesztik, elősegítik a helyi közösséghez való kapcsolódás formáit, módszertanilag megalapozzák a részvételi demokráciára nevelést, elősegítik az állampolgári nevelési célok megvalósulását

Tanórán kívüli nevelés

Lehetőségeink:

- táborok, tanulmányi kirándulások, akadályversenyek, városismereti játékok stb.;
- kézműves foglalkozások: egy-egy ünnephez kötött, tábori időben stb.;
- „akciók”: pályázatok, kiállítás-rendezés, kérdőíves felmérés, iskolarádió működtetése, „nemzetközi akciók”;
- „látogatás”: múzeum, állatkert, botanikus kert, nemzeti park, valamint szeméttelp, hulladékégető, szennyvíztisztító stb.;
- Versenyek;
- iskolazöldítés;
- DÖK-nap;
- „jeles napok”

4. Módszerek

Szempontok a módszerek kiválasztásakor

- alkalmazkodjanak az életkori sajátosságokhoz
- vonjanak be minél több tanulót
- az iskola keretein túl is legyenek hatással
- a természetbe szervezett tevékenységek száma a lehető legtöbb legyen
- alapvetően pozitív szemléletet tükrözzenek, kerüljük a katasztrófapedagógiát
- a lakóhelyi vagy közeli konkrét példára alapozzanak, kötődjenek a napi élethez
- nyújtsanak sok élményt a tanulónak
- az érzelmeken át hassanak
- a személyes megtapasztaláson alapuljanak
- együttműködésen alapuljanak (teljes tantestület, egyéb iskolai dolgozók, külső szövetségek, szülők stb.)
- alapozzanak a korosztály kíváncsiságára, versenyszellemére, öntevékenységre, megismerési vágyára, korszerű technikai ismeretére
- legyen bennük sok játékos elem

Játékok

- szituációs
- memóriafejlesztő
- kombinációs
- érzékelést fejlesztő
- ráhangolást segítő
- bizalomerősítő
- kapcsolatteremtést segítő
- drámapedagógia

Modellezés

- hatásvizsgálatok

Riportmódszer

- kérdőíves felmérés

Projekt módszer

- analízis – akció projektek

Terepgyakorlati módszerek

- terepgyakorlatok
- táborok
- térképkészítés
- egyszerű megfigyelések
- célzott megfigyelések, mérések

Aktív, kreatív munka

- természetvédelmi és fenntartási munkák
- rekonstrukciós munkák
- madárvédelmi feladatok
- szelektív hulladékgyűjtés
- rend- és tisztasági verseny

Közösségépítés

- csoportszervezés a környezet-egészségügyi nevelés érdekében

Művészi kifejezés

- vizuális művészet a környezeti nevelésben
- irodalmi alkotások
- zeneművészet
- esztétikai érzékenység és élmény fejlesztése
- a tanulók önkifejezése a művészetek nyelvén

5. Taneszközök

Környezetvédelmi vizsgálódásokhoz:

Víz-és talajvizsgáló készlet, savas eső felfogó tartály, mérőhenger, Petri-csészék, kémcsövek, szűrők, határozók, mikroszkópok, tárgylemezek, fedőlemezek, indikátorok (alumínium, ammónia, kémhatás, nitrát, olaj, ólom, vízkeménység), glicerin, cellux.

Elsősegélykészlet:

10 öntapadó sebtapasz, 3 közepes méretű steril kötszer, 1 nagyméretű steril kötszer, 1 extra- nagy steril kötszer, 1 steril szempárna, 2 háromszögletű kötöző-kendő, 2 krepp kötöző-tekercs, 6 biztosítótű, eldobható műanyag kesztyű, olló, csipesz.

6. Kommunikáció

Iskolán belül:

Munkaértekezletek, faliújság, felelősök rendszere (DÖK), egyéni beszélgetések, iskolagyűlések.

Iskolán kívül:

Tájékoztató füzet, e-Kréta, faliújság, szülői értekezletek, SZK megbeszélések.

7. Minőségbiztosítás

A szakmai tartalmakat az egyes tantárgyak helyi tantervébe építjük be, s ennek keretében kerülnek mérésre is.

A félévi és év végi nevelőtestületi értekezleten az iskola környezeti nevelését koordináló tanár beszámolója megvitatásra, illetve elfogadásra kerül.

8. Továbbképzés

Belső: Nevelési értekezletek, tanfolyamok.

Külső: Rendezvényeken való részvétel. Akkreditált továbbképzéseken való részvétel.

A PEDAGÓGIAI PROGRAM LEGITIMÁCIÓJA

a Köznevelési törvény előírása szerint a Pedagógiai programot a Szülői Közösség véleményének kikérése után a nevelőtestület fogadja el, és a fenntartó hagyja jóvá, szakértő véleményének kikérése után.

Érvényességi rendelkezések:

Érvényességének ideje:

- A Köznevelési törvény hatályba lépő rendelkezéseinek megfelelő módosításokkal 2024. október 1-től határozatlan ideig.
- 5 évenkénti felülvizsgálattal, illetve a feltételek megváltozása esetén

Módosításának indokai:

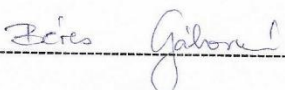
- Ha a nevelőtestület többsége indokoltnak látja.
- Ha a fenntartó kezdeményezi.

A jóváhagyott változatot elhelyezzük:

- a fenntartónál
- az iskola igazgatójánál
- a nevelői szobában
- az iskola könyvtárában
- az iskola irattárában
- az iskola honlapján
- a KIR rendszerben a közzétételi listán

Az iskola Pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára megtekinthető.

Miskolc, 2024. október 1.

igazgató

NYILATKOZAT

A Miskolci Görögkatolikus Általános Iskola Szülői Közössége képviselőjében és felhatalmazása alapján aláírással tanúsítom, hogy a 2024/2025-ös tanév pedagógiai programjával kapcsolatosan előírt véleményezési jogunkat a 2024. 09. 16-ai választmányi értekezleten gyakoroltuk.

Miskolc, 2024. 09.16.

Sasváryné Szabó Boglárka
a Szülői Közösség elnöke

NYILATKOZAT

A Miskolci Görögkatolikus Általános Iskola Diákönkormányzatának képviselőjében és felhatalmazása alapján aláírással tanúsítom, hogy az iskola pedagógiai programjával kapcsolatosan előírt véleményezési jogunkat gyakoroltuk.

Miskolc, 2024. 09.19.

Köndei Bernad

a Diákönkormányzat vezetője

Kovács-Juhász Zsuzsa

Kovács-Juhász Zsuzsa

Diákönkormányzatot segítő tanár

Jegyzőkönyvkivonat a 2024/2025-ös tanév nevelőtestület tanévnyitó értekezletéről

Dicsőség Jézus Krisztusnak!

„Aki az Úrban remél, azt fenntartja irgalma.” (Zsolt 32,10)

Készült: A Miskolci Görögkatolikus Általános Iskolában

Jelen vannak: Béres Gáborné igazgatónő, Eperjesiné Bolykó Mária, Szabó Béláné
igazgatóhelyettesek és a nevelőtestület tagjai (jelenléti ív mellékelve)

Időpont: 2024. augusztus 30. 11.00 órától

Napirendi pontok:

- Személyi feltételek, új kollégák bemutatása
- Tárgyi feltételek: beszámoló a nyáron történt beruházásokról - Ovád Adrienn
- Az elsős tanulók diákigazolvány igénylésével és az elvesztett diákigazolványokkal kapcsolatos teendők. Munkavédelmi, tűz- és balesetvédelmi oktatás és megszervezése. Tűzriadók, menekülési útvonalak áttekintése. – Stefán Zoltánné

Nevelő-oktató munka:

- tanulói létszámok, osztályok alakulása
- a 2023/2024-es tanév értékelése
- a nyári táborok beszámoló, értékelése, tapasztalatainak bemutatása
- a 2024/2025-es tanév fő célkitűzései: a felső tagozat erősítése, nyelvi labor kiépítése
- törvényi változások, rendeletből eredő feladatok: A tiltott és használatában korlátozott tárgyak rendeletének érvénybe lépése szept. 01. A rendelet betarttatásának előkészítése, szülők tájékoztatásának fontossága
- nevelés és lelki élet, gyónási lehetőségek, lelki beszélgetések
- a liturgialátogatás ellenőrzésének, szabályozásának változásai, Házi rend módosul, valamint a Pedagógiai programban módosulnak az egyházi elvárásoknak való megfelelés értékelésének szempontjai.
- az iskola pszichológus emelt óraszámában való jelenléte
- a magatartás fegyelmi szabályozásának
- gyermek-, és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok (Katolikus etikai kódex)
- Lemorzsolódás okainak feltárása, csökkentésének lehetőségei, a segítségnyújtás formái
- Allergia, anafilaxia: a szülőknek kötelező a tájékoztató füzetben jelezniük az ismert allergiákat.
- A tanév rendje: 183 tanítási nap
- Kötelező ügyelet 18 óráig- kivéve a tanulmányi kirándulások két napján. Ok: minden osztály egyedi időpontban tér vissza, a szülők ennek megfelelően érkeznek gyermekeikért. Az osztályfőnök megvárja a késve érkező szülőt, gyermeket felügyelet nélkül nem hagyják.
- Országos mérés-értékelés eredményei, tapasztalatok megfogalmazása.

- DIFER mérés az elsős tanulók számára az E-dia segítségével
- Témahetek, annak időpontjai
- Tankönyvellátás, tankönyvosztás tapasztalatai
- Pályaorientációs beszámoló, tapasztalatok átadása a most végzős osztályfőnököknek
- esélyegyenlőség, felzárkóztatás, tehetségfejlesztés
- Ügyeleti rend: hajnali ügyelet, a tanítási órák közötti szünetek, ügyeletes diákok megszervezése, beosztása
- ebédeltetés osztályonkénti időpontjai
- Tantárgyfelosztás, órarend, teremrend KRÉTA (kötelező tanulmányi rendszer)
- Pedagógus kötelező 10 órás képzése
- KRÉTA – KIR adatainak egyezése
- Kréta tanulói adatainak ellenőrzése: valós adatok, TAJ, gondviselői elérhetőség
- Tanulói igazolások változásai, papír alapú- orvos által feltöltött igazolások
- Határtalan pályázat beadásra került, a program ismertetése.
- Időpontok, határidők ismertetése: tanítási év, szünetek időpontjai.
- Témahetek és témanapok időpontjai. NETFITT mérés időpontja, kompetencia mérések időpontjai.
- Kulturális programok szervezése: színház, bánszínház, filharmónia bérlet
- A pedagógusok felvetéseit meghallgatva, mérlegelve a Görög napok programsorozatunkat egy napra tettük. Ok, a megnövekedett utazási költségek, a versenyre kísérő pedagógusok helyettesítésének nehézségei. Időpontja november 22. péntek.
- Vizsgákkal (pótvizsgákkal) kapcsolatos eredményről beszámoló
- Külső, belső ellenőrzések szervezési feladatai: óralátogatási terv elkészítése és az új Teljesítmény Értékeléshez kapcsolódó tudnivalók, egyéni TÉR célok meghatározásának átbeszélése, megerősítése. Teljesítményértékelés céljainak feltöltésének időpontja
- Pedagógus továbbképzési program, beiskolázási terv készítése
- Ügyfélkapu fontossága minden pedagógusnak
- Szakmai napok, továbbképzések tervezett rendje
- Leadási időpontok: munkaterv szept. 10., eseménynaptár szept. 11., a tanmenetek leadási határideje szept. 18., TÉR egyéni célok feltöltési határideje szept. 23.
- Házirend, SZMSZ, Pedagógiai program módosulásainak véleményezése
- Az ismertetett változásokat a nevelőtestület elfogadta

Béres Gáborné igazgatónő elmondja, hogy Atanáz püspök atya egyetértésével a tanév végi értekezleten megszavazott és elfogadott magatartást fegyelmező intézkedés szabályozásainak módosítása mellett a liturgialátogatási napló értékelését is módosítsuk. A dokumentumainkba foglalt retorziókkal ellentétben ne büntetéssel, hanem a jutalmazás kiemelésével próbáljuk elősegíteni. Ettől a tanévtől kezdve, ezt figyelembe véve, az értékelés új szempontjait kell meghatároznunk. A tantestület javaslatait elfogadva, ennek értelmében a Pedagógiai programunkban is módosulnak az egyházi elvárásoknak való megfelelés értékelésének szempontjai. Az eddigiektől eltérően nem befolyásolja a magatartás havi értékelését. Helyette a hittan tantárgy értékelésébe számít be a következőképpen: havonta egy aktivitás jegyet kap a tanuló a vasár- és ünnepnap szertartásokon való részvételért.

- ha legalább 2 alkalommal részt vett, ötöst kap, ha csak 1 alkalommal vett részt, négyest kap, ha egyáltalán nem vett részt, elégtelen osztályzatot kap.

Nevelőtestületünk egyhangú véleménye, hogy szükség van a templomba nem járók felé is visszacsatolásra annak érdekében, hogy iskolánk keresztény értékei továbbra is megerősítő célként megmaradjanak diákjaink életében és ne váljon a diákok és a szülők szemében lényegtelen mozzanattá.

A Pedagógiai program módosításait a nevelőtestület egyhangúlag elfogadta.

A szeptember elsejével életbe lépő rendelet a tiltott és használatában korlátozott tárgyak helyi szabályozását is megköveteli, amit a tantestület egyhangúlag meghozott és elfogadott.

A tervezett módosításokat igazgatónő véleményeztette előzetesen a diákokkal a DÖK közgyűlésen, a szülők képviselőivel a Szülői Közösség választmányi értekezletén. A jelenlévők mindkét fórumon egyetértettek a módosításokkal.

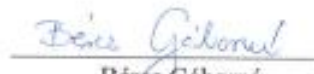
A Házirend módosításait a nevelőtestület egyhangúlag elfogadta.

A Púétv szabályozásai és az augusztus elsején történt új megbízott igazgató kinevezés miatt az SZMSZ-t több pontban módosítani szükséges.

Az SZMSZ módosításait a nevelőtestület egyhangúlag elfogadta.

Galajdáné Ungvári Réka
jegyzőkönyvvezető

Kmf.

Bérés Gáborné
igazgató

Hitelesítők:

Biball V.

1. Gálvölgyi Pál
2. Balázs J. Péter
3. Sándor István
4. Bihall Viktória
5. Duszta Tóth János
6. Garad Mónika
7. Ferencsik Barnabás Csaba
8. Bócsai Zoltán
9. Bodnár Dénes Beáta
10. Gábor Beáta
11. József János
12. Sándor István János
13. Nagy János
14. Horváth Péter
15. Kulcsár János István
16. Szabó Zoltán Marianna
17. dr. Kócski István Zoltán
18. Tóth Sándor Péter
19. Kócski
20. Miklós István
21. Csillik László
22. Deményi Farkas Marianna
23. Bókai József Gabriella
24. Borsos Tímea
25. Gábor István
26. Tóth István
27. Kálmán Miklós
28. Csontos Csaba
29. Tóth János
30. Kócski István
31. Kócski István János
32. Kovács-Juhász Zsuzsa
33. Bakos Zsuzsanna
34. Markovics Szabó Marietta
35. Tóth Katalin János
36. Kócski István
37. Nagy István
38. Tóth Péter
39. Fedorák István János
40. Szabó Zoltán
41. Kócski
42. Borsos István